GAYLE BRANDEIS

Licitația lui Flan

GAYLE BRANDEIS

Licitaţia lui Flan *editura rao*

Cu dragoste, în memoria lui Jack Cotter

Am văzut întâi semnul autostrăzii Midea pe şi-am crezut că am visat la el în ceaţa oboselii, ca o beţie de ora două după-amiază;

apoi, în oraşul muribund, pe-o placă ruginită de vapor, în stradă, ofertă de confort, conservare şi putere la un loc:

Depozitare personală.

Cine s-ar fi gândit?

Uneori nu găsesc în mine un sine, ci o multitudine flămândă care-mi cere o folosinţă pentru trup. Depozitare de sine? Doar atât sunt poemele?

Suntem patru cincimi apă şi când murim, după ce fluidele dispar rămânem doar o pată de cenuşă şi multe pietricele colorate, ca o enigmă care nuse-ncneagă?

Nu ponosita garderobă a sinelui, vânzarea de scotoceli prin poftele mirositoare şi pete de frică şi mâncare, picurate, şi găuri arzând pentru mici stele de carne care prin ele străluci-vor. Doar ce-am făcut, ce-am construit, cârpit: doar asta străluceşte până la capăt prin treceri roşii de distanţe, o constelaţie în care cele mai bune şi cele mai rele fapte de-abia se-arată altora, nu nouă, loviţi în centrul exploziei numită viaţa noastră.

— Marge Piercy, din *Am văzut semnul şi m-am cutremurat*

Articol I. Partea întâi

Deschideţi zăvoarele de la uşi!

Scoateţi chiar uşile din ţâțâni![1]

Astăzi mă sărbătoresc.

---

1 Versurile acestea, ca și toate celelalte din cadrul romanului au fost preluate din ediția Walt Whitman, Opere alese, în traducerea lui Mihnea Gheorghiu, editura Univers, București, 1992. (n.red.)

Îmi pare rău. Pur şi simplu nu pot face asta.

Walt Whitman începe *Cântec despre mine*, cel mai frumos poem din lume, cu aceste două cuvinte. Aş vrea să-i urmez exemplul, să încep la fel, dar nu pot. Cuvintele sună slab în vocea mea – arogant, greşit. Poate că într-o zi voi putea spune nestingherită „Mă sărbătoresc", cu veselie chiar, aşa cum o face el. Dar încă nu am ajuns în acel punct.

Cartea lui Whitman mi-a salvat viaţa. *Fire de iarbă* m-a salvat. Dacă nu ar fi fost cartea asta, acum aş fi la închisoare. Dacă nu ar fi fost cartea asta, acum nu aş scrie-o pe aceasta.

Trebuie să recunosc că mă intimidează puţin faptul că scriu în lunga şi ilustra umbră a lui Whitman. Aş putea, presupun, să mi-l imaginez în lenjerie de corp. A funcţionat pentru Marcia Brandy, atunci când a ţinut marele ei discurs (nu că Whitman ar fi fost printre spectatorii de la Westdale High). Am un avantaj – l-am văzut deja pe Whitman gol, într-o serie de fotografii făcute de Thomas Eakins pe la începutul anilor 1880 – „Bătrân, şapte fotografii". Nu este menţionat numele lui Whitman, dar îmi dau seama că el este. Şi alţii au crezut la fel. Era destul de drăguţ pentru un om de şaizeci şi ceva de ani. Îmi place cum îi iese uşor burta în afară, la fel ca a fiicei mele, Nori, din scutece. Îmi place felul în care îşi ridică un şold într-o parte – puţin iritat, puţin obraznic. Îmi place să-l văd gol-puşcă.

Cred că şi eu trebuie să mă dezbrac aici cu totul. Trebuie să mă descarc de tot ce s-a întâmplat în ultimele câteva luni. Dacă încep să scriu, poate că voi ajunge să înţeleg.

Mă bântuie o imagine. Silueta Sodabei, vecina mea din Afghanistan, ghemuită în containerul din depozit.

Partea din faţă a veşmântului, o burka[2], îi lovea uşor faţa; îi atârna la ceafa ca vălul unei călugăriţe. Era uşor întoarsă cu spatele la mine şi avea zulufi de păr lipiţi pe o parte a gâtului. Obrazul ei stâng, neted, era plin de sudoare. Aceea a fost prima oară, singura oară, când i-am văzut o parte din chip. N-am aflat niciodată adevărata formă a buzelor sau a nasului ei, întreaga dimensiune a ochilor – doar întinderea umedă de piele, înainte ca ea să realizeze că sunt acolo şi să-şi tragă vălul la loc. Pielea obrazului părea atât de netedă. Acum, când mă gândesc, mă trec fiorii.

Dar nu cu asta vreau să încep.

Vreau să mă întorc la viaţa mea obişnuită, de dinainte ca viaţa ei să se ciocnească de a mea. La vremea când aveam lucruri mai simple la care să mă gândesc – la mesele de prânz ale copiilor mei, la dependenţa de televizor a soţului meu, la licitaţiile la care participam în fiecare săptămână.

Licitaţiile. Sigur! Aş putea sărbători licitaţiile mele pentru spaţiile de depozitare. Acesta este un lucru pe care îl pot face.

Iată cum merg licitaţiile.

Ai la dispoziţie un minut, cu lanterna.

Conducătorul licitaţiei deschide lacătul cu o lampă de benzină sau cu un cleşte de tăiat şi ai un minut ca să stai în uşa depozitului. Ai un minut ca să cercetezi interiorul şi să te hotărăşti dacă merită să investeşti în sacii de gunoi negri şi şifonaţi, în cutiile de carton legate cu bandă, în componentele de bicicletă, în scaunele de plajă şi în păturile pe care le dezvăluie lumina prăfuită.

Înveţi să te încrezi în propria intuiţie. Înveţi să asculţi

2 Veșmânt purtat de femei în unele țări islamice, care acoperă total trupul, inclusiv capul și fața, lăsând doar o mică „fereastră44 pentru vedere, (n.red.)

de imboldul interior care îţi spune să licitezi. Înveţi să cauţi indiciile subtile – sacoşele de cumpărături cu adresa Beverly Hills, cutiile marcate FRAGIL în negru intens, înveţi să eviţi anumite mirosuri – igrasia şi mucegaiul nu sunt semne bune, te vei trezi probabil cu un mănunchi de treninguri şi de şosete pe care cineva le-a pus la spălat, dar nu s-a sinchisit să le usuce cum trebuie, lăsându-le să putrezească în saci de plastic. Ajungi să-ţi dezvolţi un al şaselea simţ pentru mirosul bijuteriilor, al electronicelor. Aparatele TV emit un miros fierbinte, încărcat, chiar dacă n-au fost deschise ani de zile, în timp ce diamantele au miros albastru, ca apa rece şi bună.

Încerci să-ţi aminteşti că licitezi pe nenorocul altcuiva. Cineva care n-a putut să-şi achite compartimentul de depozitare, care l-a lăsat zălog. Încerci să-ţi aminteşti că profiţi de pe urma tristeţii, a eşecului cuiva, că banii pe care îi vei câştiga cu această marfa provin din paguba altcuiva. Încerci să-ţi aminteşti că a fost cineva care a lăsat aceste obiecte în depozit, cineva care a plănuit să le ia înapoi într-o zi, căruia îi va fi dor de aceste albume de fotografii, de aripioarele fragile pentru înot, de ramele foto decorate cu boabe de fasole. Dar faci abstracţie de toate astea când vânzătorul spune: „Licitaţia începe de la un dolar” şi dai din coate ca să ajungi în faţă, agitându-ţi mâna prin aer.

Mi-am săltat bărbia, puţin de tot. Cel mult cu câţiva centimetri. O înclinare uşoară a capului, o ridicare simultană, dar subtilă, din sprânceană. Voiam să văd cât de discretă îmi putea fi mişcarea fără ca ea să treacă, totuşi, neobservată de către conducătorul licitaţiei. Stătea în picioare pe o scăriţă, în cămaşa lui havaiană şi în pantalonii scurţi din pânză, cu ochelari Ray Ban şi cu părul vâlvoi, spunând: „Zeceaudzecezecezeceodată zece de douăori…”, cu o gură ce pare prea robustă pentru a vorbi

atât de repede. Apoi a spus: „Vândut lui Flan Parker pentru zece dolari”, iar eu m-am simţit de parcă aş fi avut superputeri.

La începutul carierei mele în lumea licitaţiilor dădeam din ambele braţe ca să particip. Curând, am trecut la agitarea unui singur braţ. Apoi, am ajuns doar să-l ridic. După care am ajuns la o singură mână. Apoi, la un deget. Apoi, la bărbie. Mă gândeam că aş putea ajunge la momentul în care conducătorul licitaţiei va observa că mi se dilată pupilele şi asta ar fi tot.

Mi-am făcut vânt cu lista de licitaţie şi i-am dat o înghiţitură de apă fiicei mele de doi ani. Aş fi vrut să avem superputeri pentru a ne răcori. Eram în 2002, cel mai fierbinte an înregistrat până atunci. Chiar şi palmierii păreau moleşiţi de cele patruzeci de grade de la începutul lui iunie. La depozitul EZ Seif Storage[3] totul părea să fie cuprins de toropeală, şi nu neapărat din cauza căldurii intense din Riverside. Era un complex de autodepozitare mai vechi, iar în ultimii ani proprietarii nu făcuseră prea multe ca să-l îngrijească. Ca majoritatea spaţiilor de depozitare, era format din mai multe şiruri de cutii dreptunghiulare, cu uşi de garaj în faţă. Pereţii erau cu toţii din piatră cenuşie, nezugrăvită, gri şi cam şubrezi; uşile laminate fuseseră probabil de culoare galben-deschis la un moment dat, dar acum ajunseseră într-o nuanţă ştearsă, vineţie, după atâtea izbituri şi lovituri de ciocan. Asfaltul de pe jos era spart, plin de gropi şi năpădit de buruieni. Mă întrebam cine ar vrea să-şi depoziteze lucrurile într-un loc atât de dărăpănat.

M-am uitat la ceea ce câştigasem. Eram nerăbdătoare să aflu ce era înăuntrul unei genţi JEP – enney. Sacul de plastic părea colţuros, de parcă ar fi fost

3 Seif storage, autodepozitare (în lb. engl. în original), depozit individual (n.red.)

plin de tranzistoare. Poate chiar de lingouri.

Încărcat de materie primă şi de materie rafinată.

— Bine lucrat, a spus Chen Senior, energicul proprietar al unui magazin de vechituri, licitator ca şi mine.

M-a bătut pe umăr şi a ciufulit părul blond-deschis al lui Nori. Conducătorul licitaţiei şi-a împachetat scăriţa şi şi-a pus mapa sub braţ, ţinând cleştii de tăiat, lungi de un metru, sub celălalt. Noi, cei vreo opt oameni, l-am urmat spre altă uşă de garaj, ultimul depozit pe ziua aceea, care măsura zece pe cincisprezece, mult prea costisitor probabil pentru mine. Mă interesau doar „loturile lui Flan", cum le porecliseră prietenii mei de la licitaţie. Nu erau lucruri de marcă, doar sortimente modeste de cutii şi genţi, lucruri pe care eu însămi le puteam căra uşor până la maşină, în timp ce împingeam căruciorul lui Nori. De obicei, le obţineam la licitaţia de deschidere. Cei mai mulţi dintre ofertanţi nu erau interesaţi de lucrurile mici – voiau mobilă, echipamente, piesele care aduc bani buni; cei mai mulţi erau dealeri care aveau case de amanet sau standuri de antichităţi. Vânzările mele de peluză erau o nimica toată. Loturile pline de obiecte de anticariat puteau porni de la peste o sută de dolari şi ajungeau la câteva sute, cu plata doar în numerar, dar tot erau un chilipir. În general, oamenii câştigau cel puţin dublul sumei plătite la licitaţie când îşi vindeau produsele, uneori, de zece ori mai mult. Alteori, şi mai mult.

Lotul la vânzare era plin de instrumente – un set de tobe cu AMENDZ scris cu bandă adezivă pe toba mare, câteva chitare cu abţibilduri, un contrabas, un saxofon, toate aranjate ca şi când trupa tocmai plecase să-şi facă de cap cu fanele pătimaşe. Pe podeaua de beton erau împrăştiate mai multe sticle de bere şi câteva prosoape. Era clar că depozitul fusese un spaţiu pentru repetiţii. Cum

putuse o trupă să-şi lase toate instrumentele garanţie? Poate că muriseră cu toţii într-un accident de autobuz, în America Centrală; poate că soţiile îi cicăliseră să renunţe la visurile lor de rock'n'roll.

Nori se lupta să iasă din cărucior. Adăugasem la cataramă un şnur complicat, pentru a-i împiedica încercările de evadare. Nori se transformase în ultima vreme într-o mică Houdini; devenea tot mai greu să o ţin locului.

— Ţigară, mama!

Arăta spre chitare. Am încercat să o fac să tacă; trebuia să înceapă licitaţia. N-am avut prea mult succes – nedreptatea captivităţii ei în micul scaun de pânză o făcea să ţipe. Conducătorul licitaţiei, care vorbea tot mai repede, a ridicat glasul.

Când licitaţia a ajuns la 250 de dolari, domnul Chen Junior, o variantă uşor mai ponosită a tatălui său, a ridicat un deget. Yolanda García şi-a înclinat rapid capul, cu podoaba lui de păr fin, spre dreapta, când s-a ajuns la 375 de dolari. Curând după aceea, Norman, bătrânul ursuz care se ocupa de trocuri, a ţipat „Aici", peste strigătele de protest ale lui Nori, ridicându-şi ambele mâini vânoase.

— Vândut lui Norman pentru 425 de dolari, strigă şi conducătorul licitaţiei. Felicitări tuturor.

O privi cu reproş pe Nori.

— Ne vedem la birou pentru plăţi.

Era o tranzacţie uşoară pentru mine – zece dolari pentru cel puţin o duzină de genţi şi cutii. Abia aşteptam să le duc acasă şi să le deschid.

Partea mea preferată din întreaga experienţă a licitaţiei este momentul de dinainte să descopăr ceea ce am câştigat. Momentul în care stau pe podeaua celui de-al doilea dormitor al nostru, transformat în cameră-ppentru depozitul-de-la-licitaţie, în salopetă şi în converşii mei

roşii, cu părul blond şi tuns scurt, îmbâcsit de praful altora. Momentul în care îmi ţin cuţitaşul deasupra cutiei de carton, gata să mă apuc de treabă.

Nu ştiu prea multe lucruri care să dea mai multă satisfacţie decât tăierea benzii adezive cu un cuţitaş. Prima pocnitură a sigiliului, felul în care banda pârâie şi se îndoaie sub lamă, suflul de aer muced care ţâşnește dinăuntru. Îmi place la nebunie. Aş putea tăia bandă şi desface cutii toată ziua. Momentul acela, chiar înainte să afli ce e în cutie – acela este cel mai frumos moment. Asta sărbătoream. Totul era posibil.

N-am aflat niciodată ce era în genţilejepenney. După ce am plătit şi am început să încarc lucrurile în Booty, remorca agăţată în spatele maşinii mele Beulah Datsun, o femeie a venit spre mine, furioasă. Purta o decolorată rochie de vară şi papuci de casă. Avea părul ciufulit. Probabil abia se trezise.

— Hei, astea sunt lucrurile mele.

— Nu, nu sunt, i-am spus eu.

Eram leoarcă de sudoare; în depozit erau probabil patruzeci şi opt de grade.

— Sunt lucrurile mele. Tocmai le-am cumpărat, zise şi începu să plângă. Urma să plătesc datoria. Am ajuns prea târziu.

— Cât datorai? am întrebat.

— Trei sute de dolari.

Vorbea de parcă ar fi fost vorba de un milion. Ştiam ce sumă uriaşă puteau să pară trei sute de dolari.

— Toate pozele şi nimicurile mele sunt acolo.

— Ştii ce? I-am spus, gândind repede. Îţi dau toate lucrurile pentru o sută de dolari.

Voiam să par miloasă. Nu i-am zis că luasem totul pe o zecime din preţ.

— Îţi mulţumesc!

M-a îmbrăţişat şi eu m-am simţit ca o nemernică. Puteam să i le las la un preţ mult mai mic. Puteam să i le dau gratis.

Am ajutat-o să-şi care lucrurile, care-mi aparţinuseră pentru scurt timp, până la maşina ei veche, din anii ’70. Am aruncat un ochi în geanta închisă care îmi trezise interesul. Părea să fie plină cu nişte cutii de pantofi. Cutii mici. Un bebeluş dormea pe bancheta din spate, într-un vechi scaun auto pentru copii, din crom, cu mucii uscaţi pe faţă. M-am simţit şi mai prost pentru că îi luasem banii, dar nu i-am dat înapoi. Niciodată nu mai câştigasem bani aşa de uşor.

— Eşti o femeie de afaceri vicleană, Flan, mi-a spus Yolanda după ce tipa a plecat.

— Nu, sunt doar o ticăloasă.

Îşi punea cutiile în remorcă. Una dintre ele, pe care scria ART ECT, mi-a atras atenţia.

— Hei, îmi vinzi cutia aia pentru nouăzeci de dolari? Am întrebat-o.

— Cutia asta?

Yolanda a ridicat-o şi s-a uitat la ea de parcă nu înţelegea.

— Nu vreau să merg acasă cu mâna goală, i-am spus.

Realizasem şi că nu voiam să merg acasă cu banii acelei femei. Conştiinţa mea era un lucru complicat – când aţipea, când se strecura asupra mea ca un hoţ.

— Eşti nebună, mi-a spus, dar a dat mâna cu mine şi apoi cu Nori, pentru a pecetlui afacerea.

Am legat cutia de scaunul din faţă al maşinii şi am pornit spre casă, iar semnul ponosit de la EZ Seif Storage devenea tot mai mic în oglinda retrovizoare, până ce nu l-am mai văzut deloc.

Când vezi tot mereu termenul „depozit personal”, nu te poţi abţine să nu te gândeşti la el. Te întrebi lucruri de

genul: unde anume este depozitat şinele? În inimă? În cap? În pelvis? E ceva care se agită prin noi, ca o fantomă?

Walt Whitman credea că şinele se dilată, că este transcendent, divin; credea că şinele e *totul*. Voiam să simt acelaşi lucru, cu adevărat, dar nu eram atât de sigură. În cea mai mare parte a timpului, sinele meu se simţea destul de mic.

Când aveam şapte ani şi mama era pe moarte, cancer pancreatic, tatăl meu mă punea să stau în salonul ei de spital. Era oribil. Avea dureri foarte mari. Aproape că puteam simţi durerea emanând din ea – o duhoare ascuţită de animal care brăzda aerul antiseptic şi îmi ridica perii pe spinare. Tata nu mă lăsa să plec. Trupul mamei se agita şi zvâcnea sub pătura umflată, ca şi când ar fi urmat să leviteze deasupra patului. Horcăia, icnea şi scotea o mulţime de gemete şi de sunete neomeneşti. M-am văicărit şi am încercat să o iau la goană, dar tata nu mi-a dat drumul.

— E mama ta, a zis el. Asta poate fi ultima ta şansă de a o vedea în viaţă.

— Asta… nu… sunt… eu, s-a forţat ea să spună, cu buzele crăpate, cu ochii umflaţi şi injectaţi.

Atunci m-am speriat şi mai tare. Dacă nu era mama cea care se zvârcolea, atunci cine era? Şi unde plecase mama mea adevărată? Ultimul lucru pe care mi l-a spus – ţinându-mă strâns de încheietura mâinii şi scrutându-mă cu ochii ei iepureşti – a fost „Ai… grijă… de… tine”. M-am gândit la perlele de cultură pe care le ţinea într-un săculeţ de pânză subţire, la ceainicul de argint pe care îl freca o dată pe lună cu o soluţie specială, deşi nu pleca nicăieri şi niciunul dintre noi nu bea ceai. M-am gândit că sinele meu trebuie să fie un obiect ca acelea, scump şi bine întreţinut, ceva folosit rar sau niciodată. Mă gândeam unde îl voi găsi, de ce fel de îngrijiri s-ar putea să aibă nevoie.

Tatăl meu nu mi-a fost de niciun ajutor în privinţa asta. El avea o singură idee despre cum voia să fiu eu după moartea mamei – tăcută. De fapt, două idei, tăcută şi ascultătoare. Nu eram obişnuită să fiu astfel. Voia să port uniforma de şcoală timp de douăzeci şi patru de ore pe zi. M-am revoltat. Am încercat diverse ţinute. Pe cea a fetei sportive, cu şosete cu dungi, coadă de cal şi jerseu de softball. Ţinuta fetei ursuze, cu mult negru, a fetei hippie, cu bluze ţărăneşti, blugi Levis uzaţi şi picioarele goale. Fata hard rock, cu blugi prespălaţi, un permanent mare şi ghete cu tocuri ascuţite. Nimic original, trebuie să recunosc. M-am schimbat cameleonic în anii de şcoală, imitând diferite stiluri de coafură de pe la prietene, felurite gusturi muzicale şi alcoolice de la prieteni, mulându-mă pe imaginea aleasă de ei, o oglindă în care puteau privi, văzându-se mai clar pe ei înşişi, nu pe mine.

L-am descoperit pe Walt Whitman în ultimele clase de liceu. Am tras de pe raft *Fire de iarbă* – o ediţie veche, cu o copertă de pânză galben-muştar. Am crezut că e o broşură banală despre marijuana, deşi ar fi fost surprinzător să găsesc aşa ceva în casă. Părinţii mei nu aveau genul ăsta de umor. Erau puţine rafturi cu cărţi, câteva manuale tehnice şi romane în formă comprimată de la revista *Reader's*

Digest, înghesuite printre cutii de şerveţele, roci şi cutii din lemn, pline cu scoici de la lacul Erie. Pe de altă parte, noptiera mea era plină-ochi cu cărţi de la bibliotecă. Îmi plăcea mirosul lor, unduirea paginilor sub degetul meu. *Fire de iarbă* părea diferită de orice altă carte pe care o atinsesem până atunci – avea o greutate a ei, chiar dacă era un volum destul de subţire. Când am văzut numele de fată al mamei în interiorul copertei, cu scrisul ei de mână, familiar pe vremuri, am simţit cum cineva îmi goleşte plămânii de aer. Am răsfoit-o, inspirând aroma trecutului

mamei mele, viaţa ei înainte de a-l cunoaşte pe tata, înainte de mine. Întreaga secţiune cu poemul *Cântec despre mine*, pagini în şir de versuri care îţi taie respiraţia, era subliniată cu creion negru, lucios. Mama chiar apăsase creionul pe hârtie. Chiar o rupsese pe alocuri. Mi-am plimbat vârful degetului peste paginile subţiri şi îngălbenite, peste şanţurile înguste care se bombau ca nişte vene pe ambele părţi ale filelor. Poate că acesta era şinele de care voia să am grijă.

Trebuie să recunosc că Whitman mi s-a părut penibil la început, uşor rapsodic pentru gustul meu de cârcotaşă (o trăsătură dobândită recent de la prietenul meu, Rob), dar eram intrigată. Îmi plăcea că spune *Cred în carne şi în pofte*. Îmi plăcea felul în care corobora noua mea experienţă cu drogurile (tot datorită lui Rob) … o *trâmbă de fum/sau un fir de păr de pe dosul mâinii mele / nu mai puţin curioase decât altă revelaţie*. Îmi plăcea versul *vin cu fanfara*. Sex, droguri şi rock'n'roll, stilul lui Whitman. Îmi plăcea felul în care, indiferent de starea în care eram, puteam deschide cartea şi în interiorul meu se deschideau porţi noi.

Am urmat sfatul mamei. Am avut grijă de carte, am ţinut-o în siguranţă, în ascunzişul dulapului pentru lenjerie. Dacă am avut grijă de mine… asta e cu totul altceva.

Soţul meu, Shae, studia – sau cel puţin se presupune că studia – Şinele. Şinele universal. Şinele universal virtual. Şinele creator universal. Vai, cât eram de invidioasă.

Într-o zi, mi-am jurat că mă voi întoarce la şcoală şi voi studia şinele, mă voi studia pe mine însămi. Voiam să studiez *Cântec* despre *mine*, să analizez ce face Whitman cu adevărat în acest poem. Ştiam deja pe dinafară o mulţime dintre versurile lui, omnivore – cum le numea el.

Voiam să le înţeleg mai bine, într-un mod mai profund. Încă doresc lucrul ăsta.

Am încercat să-i împărtăşesc lui Shae din Whitman, dar era incredibil de analitic în toate cele şi nu făcea acest lucru într-un mod ştiinţific, ceea ce mi-ar fi plăcut, ci într-un fel care demonta orice conversaţie legată de Whitman (şi nu e chiar uşor să-l distrugi pe Whitman). Le-am recitat câteva versuri şi copiilor, dar pe ei îi interesează mai mult poeziile cu rimă. Oricât demult iubeam lectura, *Fire de iarbă* a fost singura carte care nu era pentru copii, pe care am putut să o strecor în viaţa mea. Puneam mâna pe ea de câte ori puteam, sorbind poezia între licitaţii, mese, schimbarea scutecelor şi cântecele de adormit copiii. Whitman era terapeutul meu, preotul meu, standardul meu.

Ţinul dintre oamenii noi de la pază mi-a făcut semn să intru în oaza frunzoasă a Complexului pentru studenţii familişti. Întotdeauna eram bucuroasă când mă întorceam acasă. Complexul semăna şi el cu un depozit – case la fel, fiecare cu altă viaţă ascunsă după uşă. În anii 1950 fusese proprietatea armatei şi adăpostise familii de militari, înaintea construirii campusului Riverside al Universităţii din California.

Erau în jur de două sute de case mici, tencuite – cu unul sau două apartamente, unele cu acoperişuri ascuţite, din lemn, altele plate – toate solide, deşi îşi arătau vârsta. Pereţii groşi ţineau cât de cât la distanţă căldura din Riverside, iar străzile şerpuite erau plăcut umbrite, împodobite cu stejari şi arbori de piper. Unele dintre case aveau faţada spre stradă; altele, cum era a noastră, erau spre spate, dispuse în jurul unor curţi comune. Strada noastră, Avocado, se curba în spatele complexului, precum cochilia unui melc. După atacurile de anul trecut din 11

septembrie[4], fuseseră postate gărzi la toate intrările străzilor; n-aş putea spune că prezenţa lor mă făcea să mă simt mai în siguranţă – indivizii lăsau aproape pe toată lumea să intre – dar nici nu ne afectau cu ceva. Deveniseră parte a comunităţii. Câţiva dintre ei chiar îşi aduceau copiii în părculeţ, în zilele libere.

Îmi plăceau lămâiul noduros din faţa uşii de la bucătărie, perechea de chiparoşi ascuţiți din curtea din spate – fiul meu le spunea copacii dr. Seuss. Îmi plăcea căsuţa noastră, supraaglomerată cu lucrurile mele de la licitaţii. Îmi plăcea sentimentul acela de lucruri la mâna a doua pe care mi-o dădea cartierul. Toată lumea trăia în case vechi, împingea căruţuri vechi, conducea maşini vechi. Chiar şi plantele erau noduroase şi lemnoase – tufe de trandafiri, roase de insecte, buchete fragile de Bougainvillea, palmieri din care atârnau fructe de un portocaliu veştejit.

Ori de câte ori apărea cineva mai strălucitor în cartier – cineva cu unghiile făcute, cu un Sedan nou sau un port-bebe Baby Björn – era tratat, întrucâtva pe nedrept, cu suspiciune. De obicei nu stătea mult. Oamenii strălucitori îşi puteau permite uşor să închirieze un apartament sau o casă cu piscină. Oamenii care stăteau aici de ani de zile ajungeau să arate ei înşişi precum casele – mai cu tencuiala scorojită, mai cu lemnul ros, dar cu fundaţia bună şi solidă. Cu toţii purtam blugi, fie prea strâmţi, fie prea largi sau prea deschişi la culoare, cu buzunare prea mici sau prea înalţi în talie ca să fie la modă; bretelele maiourilor noastre erau prea late; trupurile noastre, prea lăsate, dar îmi plăcea aşa. Îmi plăcea să înveşmântez cartierul, să dau un imbold lumii noastre demodate.

---

4 Serie de atacuri sinucigașe coordonate de Al-Qaeda împotriva SUA, în 11 septembrie 2001. (n.red.)

Am depus-o pe Nori lângă Shae, pe canapea, l-am sărutat pe fiul meu de şase ani, Noodle, şi mi-am dus cutia ART ECT în camera pentru licitaţii. Încăperea era plină până la refuz cu mormane de rufărie, grămezi de farfurii, pungi cu haine, lucruri aranjate mai mult la întâmplare, aşa încât îmi era aproape imposibil să o traversez. Micile cărări pe care le făcusem printre mormane dispăreau pe măsură ce grămezile cedau în faţa gravitaţiei şi se revărsau peste tot. Camera mea de nebunii, singurul loc în care puteam respira fără ca respiraţia copiilor să-mi sufle în faţă.

M-am aşezat pe podea, în micul spaţiu triunghiular pe care mi-l creasem pentru a despacheta şi sorta. Simţeam prin salopetă răcoarea linoleumului cu motive naive, care acoperea podeaua fiecărei camere din casă. Am stat o vreme cu ochii închişi, savurând timpul pe care îl aveam în singurătate.

Anticiparea mea creştea. Ce ar fi putut fi înăuntrul cutiei? Rembrandt-uri furate? Pantaloni de toreador din catifea neagră? Noodle intră în fugă în cameră tocmai când eram pe punctul de a-mi afunda mâinile înăuntru. Trebuia să fi încuiat uşa. Nu voiam să-i am în jur când foloseam lame ascuţite şi scoteam din cutii lucruri care puteau fi periculoase. O dată am găsit un şarpe-cu-clopoţei, slăbit de foame, dar încă viu, altă dată, un morman de seringi, unele dintre ele pline. Ştiam că, din când în când, prin depozite erau descoperite cadavre – tăiate, împachetate în plastic, înghesuite în frigidere, în lăzi de zestre sau în valize Samsonite.

— Ce s-a întâmplat, Noodle?

Purta unul dintre tricourile imprimate ale lui Shae, fără nimic pe dedesubt, după cât îmi dădeam seama. Părul lui lung şi blond, din pricina căruia lumea îl lua drept fetiţă, era în dezordine, ciufulit. Micuţul meu hipiot.

— Nori e afară!

— Nu se poate duce tati după ea?

— Shake doarme.

Toată lumea îi spunea Shake[5] lui Shae, cu excepţia mea. Numele meu este Flan[6], o prescurtare de la Flannery, aşa că m-am gândit că un produs lactat în familie era de ajuns. Cumva, toţi am căpătat nume de mâncăruri. Nu ne-am propus asta – nu eram atât de preocupaţi de mâncare. Noodle2 era în realitate Newton – un nume de familie cu propriile conotaţii alimentare. Shae nu putea să nu-i facă pe plac bunicii sale, care voia să-i dăm acest nume fiului nostru, iar eu nu reuşeam să-i spun copilului meu Newton. A devenit Noodle aproape instantaneu. Am numit-o pe Nori după mama mea, Nora. N-am făcut legătura cu sushi[7] decât atunci când avea deja câteva săptămâni. Era logic, totuşi; probabil şi inevitabil. Nu eram o masă prea echilibrată – două deserturi, un apetitiv plin de carbohidraţi şi nişte ierburi de mare – dar, la urma urmelor, ce este o familie?

Noodle m-a tras de unul dintre nasturii salopetei.

— Mama, se duce în stradă!

Mi-am lăsat cuţitaşul şi l-am urmat afară.

Pia, cea mai bună prietenă a mea, era în partea opusă a curţii şi o ţinea pe Nori în braţe, doar în scutece, sprijinită de şoldul ei solid. Pia era doctorand în biologie celulară. Familia ei era din Filipine. Purta un tricou cu flori şi un şort kaki şi mi-am dat seama că erau lucruri din cutiile mele. Am simţit un imbold de mândrie. Mă încânta întotdeauna să văd că un cursant ghanez de la planificare urbană purta un tricou cu Tweety împachetat de mine, să

5 Băutură pe bază de lapte, cu diverse arome, (n.tr.)

6 Tăieței, în lb. engl. în original, (n.tr.)

7 Aluzie la sushi nori, mâncare tradițională japoneză, preparată din orez învelit în alge comestibile, (n.red.)

ştiu că o masterandă din India la limba engleză, care trecea pe lângă mine, purta probabil pe sub sari lenjerie roşie. Complexul pentru studenţii familişti era o comunitate internaţională minunată. Dacă vorbim doar despre curtea noastră, erau familii din Ţara Galilor, din Guatemala şi din Afghanistan. Familia noastră blondă era o anomalie.

— Ia uite pe cine am găsit jucându-se cu furtunul meu.

Pia mi-a dat-o pe Nori, udă leoarcă. Avea trapul alunecos şi rece şi buclele lipite de cap, iar scutecul părea un pepene strivit. Se zvârcolea în braţele mele, ca să o las jos.

— Mulţumesc, Pia, i-am spus cu un oftat.

— Nicio problemă.

Încă un lucru care îmi plăcea mult: vocea Piei. Şi părul ei lung, aspra şi negru, trupul ei masiv, cu care nu era de glumit.

— Ştii ce, fac o oală mare de ziti[8] diseară. Dacă tu poţi să aduci o salată, cred că Isobel face pâine.

De obicei primeam astfel de sarcini, mai uşoare, pentru mesele noastre în comun. Vecinii mei au înţeles repede că, deşi purtam cu toţii nume de mâncăruri, eu nu eram o mare bucătăreasă. Îmi cereau să aduc un vas cu fructe, o oală de orez sau roşii cherry din grădina complexului. Câteodată, vecinii noştri aduceau mâncăruri din ţara lor de baştină, dar cel mai adesea pe mesele de picnic tronau oale mari de paste făinoase.

Cuplul din Afghanistan, care locuia la două case de

8 Paste italienești în formă tubulară, care se pregătesc cu sos de roșii, (n.tr.)

Tunsoare scurtă, lipită de scalp, (n.tr.)

Sociolog, filosof și critic literar (1929-2007) (n.red.)
Pedepsit (în lb. engl., în original) (n.tr.)

noi, nu participa niciodată. Aş fi vrut să o facă – eram foarte curioasă în privinţa mirosurilor picante care adiau din bucătăria lor. Eram şi mai curioasă în ceea ce o privea pe femeie, pe care o vedeam în întregime înveşmântată în burka. N-am vorbit niciodată cu ea, nici nu ne-am privit una pe alta – nici măcar nu ştiam dacă e posibil să ai un contact vizual prin fereastra zăbrelită a vălului ei. Cuplul era reţinut. În faţa uşii principale atârna un steag american mare, dar sunt convinsă că era mai mult un gest de „lăsaţi-ne în pace", decât unul patriotic. Apartamentul lor fusese bombardat cu ouă, de două ori, după 11 septembrie. O dată, am văzut-o pe femeie stând la fereastră în timp ce noi mâncam afară. *Frumoasă şi îmbrăcată frumos*, *se uită la ei pe furiş* /*printre jaluzele*. I-am făcut cu mâna, dar ea le-a închis imediat.

Nori mi-a scăpat din braţe şi a luat-o la fugă prin curte, cu scutecul care-i atârna, îmbibat. Noodle a urmat-o îndeaproape cu şireturile fluturând.

— Staţi pe-aproape, ca să vă pot vedea, am spus eu, când ei tocmai dispăreau după colţul clădirii.

Pia mă lovi uşor pe braţ şi se întoarse la grădinăritul ei.

Uşa noastră din faţă s-a deschis brusc şi Shae ieşi în pridvorul nostru micuţ, cu o privire întunecată şi dezorientată, trecându-şi o mână prin părul lung. Când l-am cunoscut pe Shae, părul lui era bogat, ca o cascadă de culoarea siropului de arţar, brăzdată de şuviţe aurii. Şapte ani mai târziu, era încă lung şi în valuri, dar se rărise mult. Fruntea îi era şi ea mai proeminentă. Pe vremuri, părul îl făcea să semene cu o vedetă rock; în timp, a ajuns să arate ca un motociclist vitezoman îmbătrânit.

Eu îmi tunsesem părul foarte scurt cu un an în urmă. Mă săturasem să mi-l tot smulgă Nori în timp ce o alăptam. Acum arăta ca părul unui surfer, cu şuviţe care se zbârleau

în toate direcţiile. Pia o numea tunsoare pixie1. Am tot încercat să îl conving pe Shae să se tundă şi el, dar nici nu voia să audă.

— Care-i treaba? mă întrebă somnoros.

— Parcă trebuia să ai grijă de copii.

— Dar am avut grijă de copii.

— Cu ochii închişi, Shae? Nori a ieşit afară.

— Am crezut că e încuiată uşa…

Copiii au reapărut, chicotind, cu respiraţia tăiată. Lui Nori îi căzuse scutecul. Noodle ţinea o tulpină de streliţia pe post de lance, împungând-o pe sora lui în fund cu floarea portocalie, ascuţită.

— Te muşc! Te muşc!

Ea chirăia fericită, până să mă vadă.

— Mă muşcă, suspină bucuroasă şi fugi în braţele mele. Mă muşcă!

Am bombănit şi eu un „muşcă-mă de undeva” spre Shae, peste capul umed al lui Nori. Am tras o mârâitură, pe jumătate jucăuşă, speram eu, pe jumătate răutăcioasă. Shae a oftat şi a intrat înapoi în casă, lăsându-mă iar singură cu copiii.

Ce pot spune despre Shae? Era ocupat, sau aşa pretindea, cu scrierea tezei sale, „Cu mâinile pe joystick: Abstracţionismul televiziunii şi originile postnarative ale Sinelui universal virtual”. Era din ce în ce mai distrat, din ce în ce mai îngândurat, tot mereu. Lucrarea lui era centrată pe teoriile lui Jean Baudrillard1, care credea că simulările realităţii erau la fel de reale ca şi realitatea însăşi. Întreaga dizertaţie a lui Shae se sprijinea pe acei umeri franţuzeşti osoşi, dar, din câte îmi dădeam seama, cercetarea lui consta în principal în urmărirea serialelor de televiziune, în stivuirea cărţilor de la bibliotecă în faţa canapelei, în somn, jocuri video şi, ocazional, în ceva iarbă de fumat. De câte ori îl vedeam tastând furios la calculator,

descopeream că joacă Doom.

— Trebuie să experimentez realitatea virtuală, dacă e să scriu despre ea, spunea el.

Baudrillard ar fi fost atât de mândru. Voiam să am încredere că ştie ce face, dar începusem să mă simt de parcă aveam un soţ virtual.

L-am întâlnit pe Shae când aveam douăzeci şi unu de ani, iar el avea douăzeci şi nouă. Lucram într-un loc care se numea Grounded1, o cafenea cu un studio de yoga la subsol. Serveam cafea complet organică, dar era încă plină de cofeină, aşa că yoghinii, în pantalonii lor strâmţi, evazaţi şi negri şi cămăşi hinduse colorate, fără mâneci, pendulau frenetic de la stări de manie la un calm binecuvântat. Cea mai populară era clasa de hatha yoga; aproape că puteam simţi asanele alimentate de aburul frenetic al cafelei ridicându-se prin podele.

Ca barmaniţă nu mă aventuram prea des la subsol, dar, din când în când, dacă eram nervoasă, şefa mea îmi ordona să mă duc la câte un curs tonic de yoga. Toţi angajaţii trebuiau să poarte pantaloni de yoga şi tricouri mov, cu sigla Grounded, aşa încât era uşor să te strecori la un curs. Pe tricou era desenată o femeie slabă ca un băţ, în postura copacului, ţinând deasupra capului, cu ambele mâini, o ceaşcă de cafea. Era logoul companiei şi mă scotea din minţi. Întotdeauna îmi imaginam cum ceaşca se clatină şi varsă cafeaua, opărind scalpul femeii. Am sugerat că o persoană în poziţia de meditaţie clasică, cu picioarele încrucişate şi cu o ceaşcă de cafea în poală, ar putea fi mai potrivită, dar şefa mea nu voia să audă. Cred că acei doi termenii, „concentrat” şi „concentrat pe sine”, se încurcaseră în capul ei.

Cursurile de yoga nu îmi plăceau de fapt. Yoga nu trebuie să fie competitivă, dar îmi dădeam seama că oamenii se măsurau unii cu alţii. În plus, corpul meu nu

putea să ia posturile de bază, cum ar fi triunghiul şi poziţia câinelui. Singurul lucru bun la cursurile de yoga pentru relaxare era timpul lung de *sivasana*, în care trupul e în poziţia mortului. Era ca şi când ai fi plătit ca să tragi un pui de somn în mijlocul zilei de lucru. Nu că aş fi fost prea bine plătită. Şefa mea se gândise la cursurile de yoga, mai mult ca să compenseze faptul că îşi plătea lucrătorii cu şapte dolari pe oră. M-am gândit să îmi dau demisia, dar orele se potriveau cu programul meu de şcoală şi era mai uşor să continui să lucrez decât să-mi găsesc o altă slujbă.

Făceam câteva cursuri la Colegiul de Stat Riverside, economisind bani ca să mă pot muta în Oregon. Fusesem acceptată la Colegiul Reed, dar nu mi se oferise o bursă, aşa că eram în aşteptare, împărţind cu câteva colege un apartament mic din oraş, tăind de pe listă tot ce se putea, lăsând la o parte cursuri de bază – matematica, ştiinţele, toate cele plicticoase. Abia aşteptam să mă trezesc dimineaţă în zgomotul ploii, înconjurată de peisajul din zona Pacific North-West, departe de ceţoasele veri din Riverside. Voiam să trăiesc într-un loc unde să pot purta eşarfe tricotate colorate, un loc unde ghetele mele de drumeţie s-ar înfunda în nămolul gros, bogat. Un loc în care să mă pot concentra pe adevărata mea dragoste – cărţile. Eram o cititoare înfocată, dar voiam să devin mai pătrunzătoare. Judy Blume1 şi Rumi[9] ocupau un spaţiu egal pe rafturile mele. Înşfăcam din bibliotecă orice mă atrăgea şi aşteptam nerăbdătoare recomandări de la prieteni, dar nu ştiam cu adevărat ce ar trebui să citesc, cum să citesc. Profesorii mei din liceu nu-mi fuseseră de prea mare ajutor – la ore ne puneau să lucrăm cu texte şablon şi foi de gramatică. L-am întrebat pe un profesor de engleză despre *Fire de iarbă*, dar a roşit şi mi-a spus că

9 Scriitoare americană (n. 1938), autoare de cărți pentru copii și adolescenți. (n.red.)

sunt prea tânără pentru Whitman. Eram nerăbdătoare să am profesori cu coatele peticite şi lentile bifocale, care să mă îndrume în direcţia corectă. Poate voi ajunge profesoară universitară într-o zi. Sau bibliotecară. Sau critic literar. Ceva care să aibă de-a face cu Whitman, cu cuvintele. Apoi, în viaţa mea a apărut Shae. Mulţi dintre cei de la Grounded aveau părul lung, dar Shae era diferit. Nu avea acea beatitudine în priviri, pe care o întâlneai la yoga. Era uşor bolnăvicios, uşor burtos, cu o privire oarecum preocupată sub coama falnică de păr. Mi-a plăcut felul în care arăta. Nu purta sacou din tweed, dar, practic, mirosea a universitar. Abia dacă mi-a aruncat o privire când a comandat o cafea mare.

— Te consideri pedepsită? zise arătând spre tricoul meu. Trimiteam semnale care spuneau „uită-te la mine, uită-te la mine”, în timp ce îi anunţam comanda. M-am întins peste tejgheaua din lemn lustruit şi am spus:

— Nu, pot să ies când vreau eu la joacă.

I-am aruncat un zâmbet care aproape că l-a dat pe spate.

Cred că m-am îndrăgostit de Shae pentru că trăia de fapt în mintea lui. Majoritatea tipilor pe care îi întâlnisem la Grounded erau prea demonstrativi, iar majoritatea celor întâlniţi la Colegiul de Stat Riverside nu ştiau decât un lucru – fuste şi iar fuste. Păreau să fie la şcoală doar pentru că părinţii lor o voiau şi, în plus, era o cale de a întâlni fete şi de a evita timp de câţiva ani să intre pe piaţa muncii. Nu le păsa de învăţat. Voiam pe cineva cu care să vorbesc cu adevărat, cu care să am un schimb de idei. Shae era ideal pentru asta. Şi mi-am dat seama că puteam să-l aţâţ, să-l fac să coboare înapoi, în corp, şi puteam să-l fac să îşi deschidă inima. Partea cu corpul a fost uşoară. Eram deja însărcinată cu Noodle, la cinci luni după ce ne-am cunoscut. Am fost distrusă când am rămas însărcinată

– nu voiam să stea nimic în calea plecării mele la Reed, nici chiar Shae, pe care mi-l imaginam urmându-mă în cele din urmă; dar el m-a convins că, după ce îşi termină dizertaţia, puteam merge la şcoală oriunde voiam. Puteam face cu schimbul, spunea el, sărutându-mi burta. Era atât de dulce în privinţa asta, atât de cinstit, atât de încântat de copil. Cum aş fi putut să-i spun nu?

Shae stătea tolănit pe canapea când am intrat în casă cu copiii. La televizor rula serialul *Zile din viaţa noastră*, explodând pe ecranele celor şapte televizoare pe care nu le vândusem încă, stivuite la perete în formă de piramidă. Shae încercase să mă convingă că obsesia lui pentru serialele de televiziune avea legătură cu studiile lui, dar eram destul de sigură că o deprinsese de la bunica lui, Ada, cea care îl crescuse după ce părinţii lui muriseră într-un accident de maşină, pe când avea trei ani. Acesta era un alt lucru care ne lega, pierderea părinţilor la o vârstă fragedă. Shae spunea că dintotdeauna şi-a dorit să aibă copii de tânăr. Eram bucuroasă să îi ofer familia care-i lipsise în copilărie. Nu una distrusă de tragedie. Nu cea din serialele de televiziune, pe care Shae le urmărea împreună cu Ada. Erau mereu seriale la televizor, când o vizitam la azilul ei din Alta Dena; ea şi cu Shae discutau despre personaje ca şi când ar fi fost rudele lor de sânge.

Serialul favorit al lui Shae era *o viaţă de trăit*. Uneori voiam să-l zgâlţâi şi să-i spun „Asta e viaţa ta de trăit şi tu îi dai cu piciorul”. Nu înţelegeam cum poate să îşi irosească ore preţioase de studiu, când eu aş fi făcut orice să fiu la şcoală. Nu urmărea *Tânăr şi neliniştit*, dar eu aşa mă simţeam – tânără, neliniştită. Cel puţin neliniştită. Poate nu atât de tânără. Aveam aproape douăzeci şi opt de ani. *Ea are douăzeci şi opt de ani de viaţă femeiască / şi de singurătate* (nu era atât de rău cum o făcea Whitman să pară. Cel puţin, nu tot timpul). Îmi vedeam studiile

îndepărtându-se din ce în ce mai mult. M-am interesat despre câteva programe umanistice Online, dar erau mult prea scumpe şi, în plus, nu ştiam cum voi găsi timp pentru a mă concentra să lucrez. Copiii nu îmi prea lăsau timp pentru computer; aşa cum stăteau lucrurile, abia dacă puteam să fac faţă tranzacţiilor de pe ebay. O dată ce ar fi terminat şcoala şi ar fi ocupat un post la catedră, spunea Shae, ne vom permite o bonă. Şi el ar fi avut grijă de copii în timp ce eu studiam. După cum mergeau lucrurile, totuşi, mă temeam că vor fi deja la colegiu ei înşişi, înainte ca eu să am şansa mea.

O femeie făcea crize de isterie pe ecrane, verde la faţă în trei dintre ele, gri, în două, roz, într-unul, portocalie, într-altul.

— Shae, care e ziua de naştere a personajului ăsta? L-am întrebat.

— Nouăsprezece octombrie.

— Şi când e ziua fiicei tale?

A rămas tăcut. Femeia deveni şi mai isterică.

— Trei mai? întrebă, fără să îndrăznească a mă privi.

— Doi mai. Eşti naşpa, Shae.

— Am fost pe-aproape, zise, apoi luă un caiet şi un stilou şi notă ceva.

Am oftat.

— Ai lăsat-o pe Nori să iasă afară.

— Iartă-mă, Flan, rosti, continuând să mâzgălească. Ştii ce viteză de evadare are Nori.

„Viteza de evadare” era un termen pe care Shae îl împrumutase de la Baudrillard. Cred că avea de-a face cu felul în care fugim din lumea reală în cea virtuală, a telefoanelor celulare, a computerelor şi a altor lucruri de genul ăsta. Îmi plăcea când Shae vorbea despre teoriile lui

Baudrillard. Îmi plăcea cum se pronunţă numele lui – Bodrii-ard; mă simţeam foarte sofisticată atunci când îl

pronunţam cu voce tare. Acum, Baudrillard părea un oaspete la cină care rămăsese mult prea mult la noi în casă.

— Nori e o fetiţă reală, nu una virtuală, i-am mai spus lui Shae, înainte să merg în bucătărie ca să văd ce fel de salată puteam pregăti.

Ştiam că poate fi catartic să rupi în bucăţi o salată verde.

— Aerul serii tocmai începea să se răcorească atunci când lumea a început să se strângă în curte, cu braţele pline de castroane, farfurii şi tacâmuri din argint.

Mi-am pus castronul cu verdeţuri ciopârţite şi mult prea asezonate pe masa gri de picnic. Fia şi-a aşezat lângă el oala de ziti. Arăta – iartă-mă, Pia – ca o oală cu vomă, dar mirosea excelent.

— Sos de alune? Am întrebat-o.

— Cu mango, mi-a zis ea, făcându-mi cu ochiul.

Din când în când, Pia simţea nevoia să experimenteze culinar. Uneori, experimentele erau sublime. Alteori, erau pur şi simplu ciudate. Când se rezuma la mâncare filipineză, ieşea întotdeauna grozav. Chiar şi friptura în sânge.

Mă întrebam ce avea la cină cuplul afghan. Mirosea a miel, a ceapă. Ceva apetisant. Ceva siropos şi, în plus, dulce – poate sos de cireşe amare.

Isobel a pus pe masă un fel de pâine de mălai împănată cu creveţi. Isobel era studentă la Ştiinţe Economice, din

Guatemala. Era scundă şi îndesată, dar emana o energie specifică Amazonului; n-aş putea spune că era frumoasă, dar avea un aer ceţos şi seducător şi ochi frumoşi.

— Asta miroase a sex, zise Nigel, un absolvent de chimie din Ţara Galilor, cu un cap de filfizon şi cu părul

negru, aplecându-se peste tigaia cu pâine, în timp ce îşi aşeza pe masă platoul cu ciuperci şi cele şase beri Corona.

Cei doi flirtau întotdeauna.

— Asta arată a sex, replică Isobel, întinzând un deget spre ciuperci.

Avea dreptate. Erau o harababură încâlcită şi strălucitoare. M-am simţit de parcă cineva ar fi ciupit o coardă de chitară ce-mi trecea prin corp şi se termina vibrând între picioarele mele.

— Jorge lucrează diseară? întrebă Nigel, încercând să pară nepăsător.

Soţia lui, studentă la antropologie, era plecată cu cercetarea pentru doctorat în Spania. Jorge, soţul Isobelei, avea un master în inginerie, dar studiile lui nu erau recunoscute în America. Singura slujbă pe care o putuse găsi era la o fabrică de conserve, unde lucra în schimburi.

— Ce-ai mai vrea tu să afli!

Isobel îşi reţinu un zâmbet, în timp ce îşi punea o lingură de ciuperci în farfurie.

Eu şi Pia am ridicat din sprâncene una spre cealaltă.

— A început petrecerea! îi zâmbi Nigel lui Isobel, în timp ce începu să distribuie sticlele.

— Deci, am întrebat eu după ce ne-am ciocnit paharele, la ce a mai lucrat lumea azi?

Voiam şi eu o doză de cultură. Respectiv, o doză care să nu fie Baudrillard.

— Eu invoc Amendamentul al cincilea[10], zise Isobel, spre dezamăgirea mea. Este singura parte a zilei când nu trebuie să mă gândesc la asta.

— Beau pentru asta! zise Pia, luând o înghiţitură zdravănă de bere.

— Haideţi, oameni buni, m-am milogit eu.

---

10 Amendament al Constituției SUA, care afirmă că nimeni nu poate fi obligat să depună mărturie împotriva lui însuși, (n.red.)

Nigel a început să vorbească entuziast despre ceva în legătură cu borul. Încercam să-l urmăresc, dar am pierdut şirul aproape imediat. Dar cel puţin era plăcut să îi urmăreşti accentul.

— Astăzi am curăţat nişte labii, a spus Michael, soţul Piei, când Nigel a terminat.

Pia l-a prins de braţ.

— Dar cu asta mă ocup, zise el.

Michael oferea suportul tehnic pentru un site porno.

— JPEG-urile erau toate varză.

— Sunt copii aici, zise Pia. Dă-mi voie să-ţi amintesc.

— Labia este un termen anatomic, răspunse Michael. Nu e nevoie să-i ferim de el.

Copiii nu ne dădeau nicio atenţie. Erau cu totul absorbiţi de castroanele lor cu ziti. Cred că Pia adăugase o aromă pentru cei mici.

— Ai pus lapte de cocos? Am întrebat-o, în timp ce mai luam o porţie.

Era incredibil gustul de ardei roşii şi de mango, minunat şi proaspăt în sosul cremos, de nucă.

— Mda. Şi nişte ulei de susan.

— Shake! A strigat lumea de la masă, într-un glas, când Shae apăru din casă.

Nu lua întotdeauna masa cu noi. Deseori, trebuia să îi lac un platou şi să i-l duc pe canapea sau la computer, oriunde dormita la momentul respectiv.

— Bună, a spus el şi s-a tras lângă mine, pe banca de picnic.

Tocmai făcuse duş. Mirosea dulce, iar aburul îi ieşea încă prin piele; am simţit cum mânia care mă rosese se topea. Nu voiam decât să îl ating. Trecuse prea mult timp de când nu ne mai atinsesem de-adevăratelea. Am muşcat dintr-o bucată de pâine cu mălai şi am înţeles de ce Nigel spunea că miroase a sex. Creveţii mici răspândeau un iz

cărnos. L-am strâns pe Shae de genunchi pe sub masă. El şi-a strecurat un braţ pe după mijlocul meu şi s-a aplecat spre mine, şoptind „îmi pare rău pentru ce s-a întâmplat adineauri”. Speram că vom găsi puţin timp să fim singuri ui noaptea aceea.

Nigel i-a dat o bere lui Shae. Eu am luat o a doua. Ne-am ciocnit sticlele şi zgomotul ascuţit mi-a trecut prin (rup o reverberaţie de speranţă. Oamenii vorbeau despre ajutorul financiar pentru calamităţi, despre programele la televizor din seara aceea, despre războiul din Afghanistan, dar eu abia dacă-i auzeam. Priveam cum lumânările picurau pe masă, copiii alunecând pe iarba acoperită de ghinde după ce au terminat de mâncat, am urmărit o bufniţă în zbor, pe când soarele începea să apună, şi m-am gândit la ce vom face eu şi Shae după ce ducem copiii la culcare, lâaudrillard ar fi putut crede că voiam cu toţii să evadăm din realitate, dar eu voiam să pătrund exact în miezul ei. Am deschis o altă sticlă de bere şi am încercat să fiu răbdătoare.

Nori a adormit după doar câteva minute de alăptat – cele trei castronele pline cu ziti o dovediseră. M-am dus în living să-i citesc lui Noodle povestea de seară şi l-am găsit pe Shae dormind profund pe canapea. L-am sărutat pe buze, încercând să-l stârnesc; buzele lui au rămas turtite sub ale mele. Apoi i s-au deschis şi, pentru o secundă, m-am umplut de speranţă, dar el mi-a sforăit în nas. Respiraţia lui avea gust de creveţi. Am ştiut că mai sexy de atât n-aveau să evolueze lucrurile.

Nu-mi dădusem seama cât eram de ameţită până ce nu m-am ridicat, confuză, cu furia reaprinsă. Noodle stătea pe podea cu cartea lui.

— Vrei să vii în camera mea de licitaţii? L-am întrebat. Trebuie să deschid o cutie.

— Chiar?

Noodle nu mai avusese niciodată voie să participe la deschiderea cutiilor.

— Va fi secretul nostru.

I-am dus un deget la buze, apoi l-am îndepărtat repede când am simţit că mă străbate un fior.

A lăsat cartea din mâini şi m-a urmat în cameră. Am tăiat banda care sigila cutia ART ECT folosind cuţitaşul meu. Aveam senzaţia că mă voi prăbuşi în cutie şi că voi continua să cad.

— Ce crezi că e înăuntru? l-am întrebat pe Noodle înainte să deschid părţile răsfrânte ale cutiei.

— Cred că ART o să fie strălucitoare, dar nu cred că ar trebui s-o deschidem.

— De ce nu?

— Cred că ECT înseamnă ectoplasmă.

Îşi lăsă în jos umerii mici.

— De unde Dumnezeu ai învăţat cuvântul ăsta?

— Din *Vânătorii de fantome*. Ectoplasma este mâzga fantomelor. Am văzut acasă la Ravi, mama. Nu cred că ar trebui să-i dăm drumul.

— Cred că n-o să păţim nimic.

Chiar şi cuvântul „mâzgă” mă incita. Am respirat profund.

Noodle s-a cocoţat pe spatele meu; îl simţeam clipind, cu ochii lipiţi de salopeta mea, făcându-şi curaj pentru orice aveam să scot de-acolo.

— Uite, Noodle, nu sunt fantome.

Singura adiere care s-a răspândit din cutie a fost mirosul de grădiniţă. M-a făcut să-mi pierd orice urmă de excitare. Noodle a aruncat o privire prudentă din spatele meu. ART s-au dovedit a fi câteva foi de desen pictate, cu dârele de tempera crăpate; ECT erau nişte pietre inscripţionate, un şorţ cu o reclamă pentru sos picant, mănuşi de cuptor cu pete de dalmaţian, un dosar plin cu

instrucţiuni de folosire pentru un epilator electric, o cădiţă pentru pedichiură şi un aparat de făcut floricele în formă de OZN.

Am scos din cutie un tablou greu. Fărâme de albastru, portocaliu şi verde mi-au căzut pe salopetă, pe linoleum, pe picioarele lui Noodle. O faţă mare şi colorată ne fixa cu privirea, cu braţele ieşindu-i de unde ar fi trebuit să fie urechile, cu picioarele acolo unde ar fi trebuit să fie gâtul.

În partea de jos scria în pix „Dan, primul desen, la patru ani, 22/8/90”.

— Dan are acum vreo şaisprezece ani, i-am spus lui Noodle.

Am pus desenul pe podea, să adun o grămadă pe care urma să o returnez. Ştiam că mama lui Dan va fi fericită să primească înapoi tabloul acela.

La începutul fiecărei licitaţii, cel care o conducea ne îndemna să returnăm la birou „obiectele personale”, după ce inspectam compartimentele – fotografii, scrisori, documente importante. Biroul făcea efortul de a returna chiriaşilor neplatnici obiectele care aveau o valoare financiară sau sentimentală evidentă. Uneori, încercam să găsesc datele de contact ale chiriaşilor, în aşa fel încât să le pot trimite eu însămi obiectele prin poştă. Ştiam că mulţi oameni nu voiau să calce în biroul unde datorau bani, chiar dacă asta însemna că-şi primeau înapoi certificatele de naştere.

— Dan e trist, mami, zise Noodle.

Stătea aplecat deasupra grămezii cu obiecte artistice. Tricoul imprimat i se ridicase, iar penisul mic se bălăngănea liber, arătând spre podea aidoma degetului unui copil.

— De ce spui asta?

— Pentru că a tot crescut.

— Şi de ce să-l întristeze asta?

— Pentru că deja şi-a făcut primul desen şi acum totul va fi vechi.

L-am îmbrăţişat.

— Tu vei fi întotdeauna bebeluşul meu. Ştii asta, nu?

— Acum sunt bebeluşul tău bătrân.

— Mda. Eşti bebeluşul meu, zbârcit şi cu păr alb.

L-am sărutat pe obraz şi, spre surpriza mea, a început să plângă. Tristeţea s-a eliberat din trupuşorul lui şi a pus stăpânire pe mine.

— Nu vreau să păţim nimic rău, mami.

Tremura în braţele mele. Avea oare vreo premoniţie că se va întâmpla ceva? De unde ar fi putut şti?

— Nici eu nu vreau, scumpule.

L-am mângâiat uşor pe cap, în timp ce propriul cap îmi vâjâia. Nu voiam să mă gândesc că s-ar fi putut întâmpla ceva rău cu copiii mei; nu îmi puteam permite asta. Am trecut cu privirea prin cameră să văd ce puteam include în următoarea mea vânzare.

Obiectele erau sigure. Obiectele nu promiteau să-mi frângă inima.

Oamenii se învârteau deja în jurul uşii din faţă a casei noastre când am început să trag afară păturile şi cutiile, la şase şi jumătate dimineaţa. Dacă nu începeam la ivirea zorilor, pierdeam o parte bună din tranzacţii. Vestea se dusese dincolo de cartierul nostru; vânzătorii de peluză veterani din Riverside includeau casa mea în raidurile lor de weekend. Nu aveau nicio problemă să intre în complex, dar uneori mituiau paznicii cu gogoşi şi cafea. Din când în când, câte un paznic le dădea câţiva dolari, ca să caute un colier pentru prietena lui sau câteva castroane pentru cereale pentru noul lui apartament.

Shae dormea încă dus pe canapea. Eram uşor mahmură, aşa că aerul rece îmi făcea bine; mă temeam de

căldura care avea să înceapă. Am aşezat păturile – cele pufoase, de tipul imitaţiilor de blană, cu logouri Raiders şi scene de apus de soare sau altele de genul ăsta – pe iarba împânzită cu ghinde, sub umbra unui stejar. O pătură era pentru hainele de damă; una pentru hainele de copii; alta pentru hainele bărbăteşti şi unelte (nu ştiu de ce, de obicei nu erau prea multe haine bărbăteşti); alta era pentru accesorii – curele, genţi, pălării, bijuterii; o pătură era pentru obiectele de bucătărie; alta pentru bibelouri – figurine, cutii decorative şi brelocuri asortate; încă una pentru lenjerie; alta pentru jucării şi una pentru cărţi; alta pentru diverse lucruri pe care nu le puteam încadra altcum. Aproape toate costau cincizeci de cenţi, cu excepţia obiectelor grele cum ar fi mobila, electronicele sau bunurile de colecţie pe care nu reuşisem să le vând pe ebay.

Mă gândisem să vând online toate loturile mele de licitaţii, dar mi-ar fi fost prea dor de vânzările mele. Îmi plăcea să mă văd cu vecinii. În plus, ar fi fost un efort prea mare să fotografiez fiecare obiect, să fac o descriere şi să încarc totul pe ebay. Era destul de dificil să stau câteva minute la computer fără să tragă copiii de mine. Ca să nu mai vorbim de ambalarea lor şi de toate drumurile la poştă pe care ar fi trebuit să le fac. Am limitat bătăile astea de cap doar la obiectele care chiar puteau aduce bani – bijuterii frumoase, kitsch-uri la modă. Îmi plăcea să văd cum cresc preţurile pe pagina mea de ebay, pe măsură ce oamenii licitau – nu era aceeaşi energie asudată de la licitaţiile de depozit, dar lucrurile se puteau încinge dacă ofertanţii se duelau în ultimele secunde. Îmi plăcea să mă gândesc la oameni din toată lumea, încovoiaţi în faţa computerelor, cu respiraţia întretăiată, aşteptând să vadă dacă au câştigat lucrurile pe care le vânturam pe dinaintea ochilor lor.

Ceea ce îmi plăcea la vânzările de peluză era faptul că puteam vedea ochii oamenilor; le puteam observa anticiparea şi emoţia. Expresia de satisfacţie atunci când găseau ce voiau. Icnetul de deznădejde, când se întorceau cu mâna goală.

Mi-am aşezat cutia de trabucuri, plină cu monede de douăzeci şi cinci de cenţi pe micul meu suport de televizor, din metal, mi-am desfăcut scaunul şi micul meu magazin tip-lumea-a-treia era gata să-şi primească muşteriii.

Am depozite şi economii din belşug.

— Cum de poţi face asta în fiecare săptămână? M-a întrebat o femeie, în timp ce îi adunam obiectele în caietul meu.

I-am pus într-o pungă boţită din plastic, de la Stater Brothers, cele două maiouri pentru copii, ceşcuţa, suportul pentru prosoape de hârtie, platoul de Crăciun şi caseta audio cu David Cassidy.

— Dacă îţi spun, am zis, va trebui să te ucid.

Şi-a înşfăcat fiul şi a plecat imediat ce i-am dat restul. Nu părea să-şi fi dat seama că glumeam.

Prima oară am aflat despre licitaţii de la o familie de pe strada Grape, care începuse să vândă pe peluză, în fiecare weekend. Noodle era bebeluş; i-am cumpărat de acolo cele mai multe dintre haine, majoritatea jucăriilor lui, farfuriile noastre desperecheate şi argintăria.

— Cum de poţi avea atât de multe vânzări? Am întrebat-o în cele din urmă pe mamă, o femeie înaltă, cu ochii de un albastru intens şi părul încărunţit, strâns într-o coadă lungă de cal. Nu rămâi fără marfa?

— E secret, îmi făcu ea cu ochiul, zâmbind şi dezvăluind o cantitate enormă de gumă de mestecat.

În weekendul următor, m-am dus să mai iau nişte prosoape – Noodle trecea printr-o fază în care-şi scuipa mâncarea. Niciunul dintre obiectele întinse pe pajişte nu

fusese acolo cu o săptămână înainte. Am întrebat-o din nou:

— De unde iei toate astea?

— Magie, zise femeia, cu gura ei de cal, şi băgă în buzunar cei trei dolari de la mine.

După încă o săptămână am revenit să caut un covoraş de baie (am şi găsit unul, decorat cu vietăţi marine, aproape nefolosit). Mi-am deschis braţele ca pentru a cuprinde cutiile pentru bucătărie, făcăleţele şi suporturile din macrameu pentru plante.

— Ce dracu'? Am exclamat.

Pe faţa femeii flutura un zâmbet. S-a uitat în jur, să se asigure că nu ne urmărea nimeni, apoi mi-a şoptit „urmează-mă", făcându-mi semn din umăr spre casa ei.

Am tras căruţul lui Noodle aproape de scările din faţă şi am urmat-o înăuntru. În afara unei canapele şi a unui culoar îngust, întregul ei living era plin de cutii. Aerul era înăbuşitor, mirosea a naftalină şi a praf. Am simţit că mă înţeapă gâtul şi au început să-mi lăcrimeze ochii.

— Te muţi? Am întrebat-o, în timp ce strănutam.

— De fapt, chiar mă mut. Dar nu toate cutiile astea sunt ale mele. Vreau să spun că acum sunt. Dar n-au fost întotdeauna.

A râs într-un fel care m-a făcut să mă întreb dacă fusese o idee bună să intru în casa unei femei ciudate, împreună cu bebeluşul meu. Speram să nu sfârşim închişi etanş într-una dintre lăzile ei.

— Nu înţeleg, am zis strănutând din nou.

— Licitaţii, şopti ea.

Am crezut că a spus „hapciu" pentru a mă îngâna[11].

— Poftim?

S-a uitat din nou în jur pentru a se asigura că nu

11 Joc de cuvinte intraductibil - în limba engleză auction înseamnă licitație, achoo este onomatopeea pentru strănut, (n.red.)

ascultă nimeni şi a repetat, ceva mai tare:

— Depozite individuale. Licitaţii.

Nu aveam nicio idee despre ce vorbeşte.

— Ştii spaţiile alea pentru autodepozitare pe care le vezi pe lângă autostradă?

Am dat din cap în semn că da.

— Când oamenii nu plătesc, li se scot bunurile la licitaţie. Ieftin. Apoi le vinzi şi faci un profit uriaş.

— Deci de acolo îţi vine marfa pentru vânzare?

A arătat spre nasul ei şi a spus „Bingo”.

Cine-i trăsnită asta? M-am întrebat, dar eram intrigată.

— Ţie îţi spun doar pentru că mă mut. Dacă nu mă mutam, n-aş fi suflat un cuvânt. Nu am nevoie de concurenţă, şi aşa suntem prea mulţi în branşă. Dar eu o tai de aici. Mă mut la Frisco. Poţi să-mi iei locul.

— Tu cum ai aflat despre asta?

— O familie care a stat aici era în circuit. Când s-au mutat, mi-au pasat mie afacerea.

A tras un ziar de pe braţul canapelei. Paginile au foşnit sub degetele ei. A deschis la o pagină cu scris cu caractere mici.

— Caută din astea, arătă ea spre rubrica Anunţuri. Vânzări cu sechestru. Codul Afacerilor şi Profesiilor 21700. O să afli tot ce-ţi trebuie.

Avea dreptate. Şi, urmând indicaţiile ei, n-am transmis informaţia nimănui din complex. Nu voiam concurenţă pe loturile lui Flan. N-aveam nevoie de concurenţă în cartier. Pusesem stăpânire pe piaţa vânzărilor de vechituri, hram Naşa Complexului pentru studenţii familişti.

Pia ştia, desigur; ea făcea parte din familie. A venit cu mine la prima mea licitaţie, ca să se asigure că locul nu e plin de ticăloşi care încearcă să profite de mine. În

primul container câştigat am găsit o cutie cu amestec pentru Iartă[12], îngropată într-un sac cu tot felul de articole ciudate de bucătărie. Pe cutie, o cremă caramel lucea pe vasul alb, sub litere maro-portocaliu. Am ridicat-o ca să o vadă şi Pia. Simţeam sacul cu pudră cum se clatină înăuntru.

— E voia sorţii, a spus ea.

Pia spune întotdeauna lucrurile aşa cum sunt.

Am ţinut cutia cu praf pentru tartă pe pervazul camerei mele de licitaţii, până au năpădit-o furnicile. Apoi am tăiat partea din faţă şi am lipit-o pe uşă. Avea marginile roase de molii, dar am lăsat-o oricum acolo; îmi amintea că eram pe drumul cel bun.

— Nu mi-ai spus că ai o bluză filipineză ascunsă aici.

Pia a ridicat o cămaşă transparentă, brodată cu flori de culoarea tutunului. Părea în întregime înmuiată într-o baie de ceai.

— Nu ştiam că asta este.

Probabil că n-aş fi putut identifica niciun sfert dintre lucrurile care îmi trecuseră prin mână.

— Fie şi doar pentru asta, tot trebuie să mi-o dai gratis.

Şi-a tras-o pe ea. Părea prea largă şi nepotrivită peste tricoul ei imprimat cu un ceainic, dar ştiam că va veni minunat peste un maiou scurt sau peste singurul sutien la modă pe care îl avea Pia.

— E a ta, i-am spus.

Şi-a plimbat degetele peste florile din aţă. Cămaşa începuse deja să i se lipească parcă de trup, invers decât un şarpe care îşi schimbă pielea. Nu cred că haina îl face pe om, dar cred că te ajută să-l vezi mai bine. Când am văzut-o pe Pia în cămaşa aceea, mi-am imaginat-o acasă,

12 Flan mix, în lb. engl. în original, aluzie la numele personajului, (n.red.)

cu familia, înconjurată de bananieri. Nu aş fi putut să-i văd viaţa mai clar nici dacă ar fi fost goală-puşcă.

Când a murit mama, tatăl meu mi-a cerut să aleg rochia în care urma să fie înmormântată. Îmi amintesc cum stăteam în faţa dulapului ei, ameţită, uitându-mă la toate lucrurile care n-ar mai fi încăput-o, toate lucrurile (are n-aveau să-i mai simtă niciodată bătăile inimii; acum erau goale, simple bucăţi crâmpoţite de pânză, care miroseau încă a parfum, a fixativ de păr, care păstrau mirosul ei cald. Am ales-o, în cele din urmă, pe cea care mi se area cea mai drăguţă – de culoare roşie, în stil victorian, acoperită cu floricele gri – şi i-am dat-o tatălui meu. A făcut-o ghem şi a plecat cu ea la morgă.

La înmormântare, sicriul a fost deschis. Mama arăta frumos, dar cu greu reuşeam să mă uit la ea, în cutia aceea. Aproape că o auzeam rostind „*Asta… nu… sunt… eu…* „printre buzele subţiri şi închise. Aş fi vrut să cred în rai, dar nu credeam. Mama mea adevărată dispăruse.

— O, Doamne, a exclamat cu un icnet vecina noastră Claire, una dintre cele mai bune prietene ale mamei când s-a apropiat, ca să-şi exprime regretele.

Mulţi oameni spuneau asta când se uitau în sicriu.

— Asta e rochia mea, a adăugat ea.

— Despre ce vorbeşti, Claire? A întrebat tata, uluit el însuşi.

— Nora a împrumutat rochia asta de la mine acum un an.

Tata mi-a aruncat o privire şi am ştiut că făcusem o greşeală oribilă.

— I-am spus că poate s-o ţină cât vrea… a spus Claire, cu glasul tot mai stins.

Începuse să râdă şi să plângă în acelaşi timp, ceea ce m-a speriat. Mai târziu, când mama fusese îngropată, am auzit-o pe Claire şoptind:

— La revedere, Laura Ashley.

— Numele mamei mele este Nora, i-am şoptit, ca răspuns, iar Claire a început să râdă şi să plângă din nou.

Pia a trecut mai târziu pe la noi, purtând bluza peste un furou albastru. Arăta splendid.

— Crezi că persoana care a purtat cămaşa asta mai e încă în ea? Am întrebat-o.

— Eu sunt în ea, zise Pia, dând pe gât un pahar cu vin.

— Nu, vreau să spun… crezi că o parte din tine rămâne înăuntrul hainelor şi după ce le dai jos?

— Iese totul la spălat, draga mea. Fiecare fărâmă de ADN.

Nu vorbeam despre ADN, dar mintea Piei lua totul mai literal decât mine. Probabil era mai uşor de trăit aşa.

— Crezi că vecina noastră ar fi o altfel de persoană dacă nu ar purta burka?

— Cu siguranţă, a spus Pia. N-ar purta-o dacă nu ar reprezenta-o pe ea ca persoană.

— Crezi că vrea să o poarte sau trebuie să o poarte?

Aveam o curiozitate nesăţioasă în privinţa femeii aceleia. Mă întreb dacă din cauza asta existenţele noastre s-au întâlnit mai târziu; poate curiozitatea mea a funcţionat ca un magnet, trăgând-o pe orbita mea. Poate nimic nu s-ar fi întâmplat dacă nu aş fi fost atât de captivată.

— Nu ştiu.

Pia mai turnă în paharul meu şi vinul strălucea ca o ceaşcă plină de lumină.

— Ţie îţi place să porţi salopeta aia sau trebuie să o porţi?

— Nu e acelaşi lucru, i-am spus, dar m-am uitat la converşii mei roşii şi m-am întrebat dacă nu-mi întinsesem singură o cursă.

Uneori mă simţeam oarecum captivă în Riverside. Să nu mă înţelegeţi greşit – Riverside-ul îmi plăcea. Era ca o versiune lărgită a căminelor pentru studenţii familişti. Învechit, uşor neîngrijit, dar nu lipsit de farmec. Aveam pur şi simplu senzaţia că adevărata mea viaţă mă aştepta altundeva.

Riverside este aşezat pe o vale între Los Angeles şi Palm Springs, fără să aibă, cu toate acestea, strălucirea nici uneia dintre cele două. Practic, ar trebui să fie deşert, dar datorită irigaţiilor, chiar şi zonele arse de soare, stâncoase, sunt presărate cu vegetaţie, incluzând toate tipurile posibile de palmieri – scurţi şi ghemuiţi, care seamănă cu nişte ananaşi, palmieri care arată ca şi când ar purta fuste lălăi sau care sunt atât de înalţi şi de subţiri încât se îmbârligă în vânt ca nişte mici litere „r”.

Riverside era luat în râs pe toate posturile de radio la modă, era numit subsuoara Californiei. Articolele de ştiri îl numeau fără ezitare laboratorul industriei de droguri. Dar reporterii aceia nu ştiau Riverside-ul pe care îl cunoşteam eu. Un Riverside al caselor restaurat în stilul Arte şi meserii şi al fermelor spaniole aflate în pragul ruinei, al caselor stil ranch din anii ’50 şi al zonelor cu locuinţe nou-nouţe, de culoarea somonului. Riverside-ul magazinelor care vând taco şi al minimallurilor, al târgurilor şi al drumurilor mărginite de magnolii şi eucalipţi. Riverside, cu iernile lui splendide şi senine, când poţi vedea până la vârfurile acoperite de zăpadă ale munţilor San Bernardino. Riverside, unde s-a născut soiul de portocale navei; Riverside, cu cele mai frumoase apusuri de soare brăzdate de smog pe care puteai spera să le vezi vreodată – dâre electrice de culoarea caisei şi a lavandei.

Am ajuns prima oară în Riverside chiar după ce absolvisem şcoala, cu trei ani înainte să-l întâlnesc pe Shae. Iubitul meu de atunci era muzician, voia să îşi

încerce norocul în Los Angeles, ca rocker. N-avea cine ştie ce talent şi nu prea speram la vreun contract de înregistrări. Dar abia aşteptam să plec din Cleveland, să-l las pe tata, să pornesc spre California cea exotică.

Am străbătut ţara cu camioneta lui, un Dodge murdar, cu toate lucrurile înghesuite în spate sub o prelată. Era şi *Fire de iarbă* acolo, înfăşurată într-un jupon vechi şi ascunsă în buzunarul cu fermoar al unei genţi sport. Cu cât traversam mai multe state, cu atât mai mare şi mai grandios părea peisajul, iar cabina camionetei, din ce în ce mai mică şi mai sufocantă. Când ne-am oprit pentru masa de prânz la Taco Bell, în Riverside, n-am mai fost în stare să mă urc înapoi în maşină. Nu mai puteam suporta să-mi petrec vremea cu ţigările medicinale ale iubitului meu şi să aud sunetele pe care le scotea când îşi plimba limba peste dinţi. Mi-am scos geanta sport de sub prelată, am lăsat pe scaunul pasagerului un bilet care se încheia cu „Papa!” şi am pornit pe calea spre Universitate. M-am îndreptat spre marele „C” galben, sculptat pe versantul munţilor Box Springs din spatele campusului Universităţii din California, mergând de la un C la altul, spre orice ar fi putut să-mi rezerve viaţa.

Munţii aceia se înălţau chiar în spatele cartierului nost i u, din Complexul pentru familişti. Dacă mă uitam pe Icreastra dormitorului, puteam vedea versanţii stâncoşi. Nălucind în lumina lunii. Dormitorul nostru era exact o cameră pentru dormit. Dormeam toţi patru acolo. Fosta mea canapea era lăbărţată pe podea, împreună cu o saltea de pătuţ, pe care dormea uneori Nori, şi o saltea geamănă, pe care dormea câteodată Noodle. Fiecare pat era acoperit cu lenjerie desperecheată, uneori veche de decenii, cu ieme din desene animate, luată de prin cutiile mele de licitaţii şi pe care o schimbam regulat. Deseori, sfârşeam în poziţii bizare – de obicei dimineaţa mă găsea parţial pe

patul pentru copii, parţial pe canapea, parţial pe podea, Shae răsucit pe una din saltelele identice, cu Noodle întins la picioarele canapelei şi corpul mic al lui Nori lungit peste restul patului, ca o uriaşă stea-de-mare roz.

Copiilor le plăcea să alerge prin cameră în şosete, sărind pe saltelele cu arcuri, lansându-se spre suportul mai ferm al canapelei. Aveau parte de mai multă distracţie decât mine şi Shae pe paturile alea. Canapeaua nu fusese folosită prea mult, de când se născuseră ei. Cu sofaua e uită poveste. Şi cu podeaua din living. Şi cu cada de baie. Trebuie să fii inventiv când n-ai timp ori loc în pat. Dar de când Shae începuse să fie tot mai distras de dizertaţia lui, niciun loc din casă nu vedea prea multă distracţie.

Îmi plăcea să observ cum se schimbă munţii Box Spring. Uneori erau purpurii, în amurg; alteori, dacă era înnorat, păreau cenuşii, cu stâncile strălucitoare şi nisipii, ca şi când ar fi lucit din interior. Iarna, după ploi, dealurile erau verzi, stâncile albe; vara, când le puteai zări prin smog, totul era maroniu. Se întrezăreau câteva dâre care duceau la C, la releele radio ce clipeau cu luminiţele lor roşii, chiar în vârful lanţului muntos. Am urcat acolo de două ori – o dată când eram însărcinată şi a doua oară cu câte un copil în cârcă. De fiecare dată a fost un dezastru – alergiile mele au luat-o razna, plus că, atunci când eram însărcinată, altitudinea şi efortul mi-au făcut greaţă. Când au fost şi copiii cu noi, Noodle s-a speriat de şopârlele care făceau flotări pe pietre, iar scutecul lui Nori s-a scurs pe spatele meu. Preferam să mă uit la munţii Box Spring din dormitorul nostru, la litera C care lumina intermitent, ca un far, amintindu-mi – uneori, ca o binecuvântare, alteori, ca un blestem: „Vezi, vezi unde ai ajuns?”

În mod normal nu mergeam la licitaţii în afara oraşului Riverside. Din când în când, mă duceam până la Moreno Valley, în Corona sau în Colton, oraşe care erau

suficient de aproape, cât să am timp să-l pot lua pe Noodle de la şcoală. Dar era vară şi puteam să-l aduc şi pe el cu mine şi cu Nori, să ne lărgim orizontul. Aşa că am decis să merg la Fontana.

Am găsit depozitul Your Seif Storage pe un drum prăfuit, mărginit cu eucalipţi, strivit între o fermă de capre şi un atelier de piese auto. Uşile rulante, proaspăt vopsite, şi acoperişurile compartimentelor de depozitare arătau batjocoritor de strălucitoare în contrast cu peisajul murdar. Se pare că nu eram singura de această părere – prima literă a reclamei fusese lovită cu o piatră. Cea mai mare parte a literei era distrusă – ceea ce făcea ca semnul să spună DEPOZITUL TĂU DE SPIRIDUŞI.[13]

— Cred că aici ar trebui să vă depozitez, le-am spus copiilor.

Micuţii mei spiriduşi. Nori a chicotit, dar Noodle părea cuprins de spaimă, ca şi cum chiar aş fi putut să-l abandonez.

Nu am recunoscut niciuna dintre maşini. Majoritatea SUV-uri uriaşe, parcate de-o parte şi de alta a drumului. Era o comunitate complet străină de licitatori. Familia García, domnii Chen, Norman şi restul grupului nu aveau să fie aici, asta era clar.

Mi-am parcat maşina lângă gardul din reţea de sârmă şi am privit cum caprele îşi băgau boturile printre ochiurile lui. Nori era atât de entuziasmată, că abia dacă am reuşit să o ţin în cărucior. A început imediat să tragă de sârmă, strigând la capre, de parcă ele ar fi putut să o salveze. Noodle era şi el încântat, dar s-a smuls de acolo şi ne-a pus grijuliu sticlele cu apă în rucsacul lui. Aflasem demult că apa era un element crucial în pregătirea pentru licitaţie, în special în zilele fierbinţi şi cu smog.

13J oc de cuvinte intraductibil: în lb. engl. self(prefix cu sensul ,,auto-”), elf („spiriduș“). (n.red.)

Când m-am înscris la biroul de înregistrare, recepţionera, o femeie în vârstă care purta o şapcă de baseball Rancho Cucamonga Quakes, m-a scrutat cu privirea.

— Ce-i? am întrebat.

— Ăsta nu e un loc potrivit pentru copii, a spus ea.

— Ba este, a dat Noodle cu gura. Am văzut capre afară! Puii de capră sunt tot copii. Şi i-am văzut! Afară!

Încă le mai simţeam în păr respiraţia rău mirositoare.

— Cape, a urmat şi Nori, ca un ecou, încă moşmondind la cataramă, în timp ce saliva îi curgea în poală.

— Şi ăsta e depozitul spiriduşilor, mai zise Noodle. Iar spiriduşii sunt şi ei copii. Mă privi, să vadă dacă îl aprob.

Femeia nu părea amuzată.

— Trebuie să plecăm? Am întrebat-o. Venim tocmai din Riverside.

— Să nu îi scăpaţi din ochi. Nu putem lăsa copiii să alerge prin complex.

— Nicio problemă, i-am spus, tocmai când Nori scăpa din cărucior, răsturnând un suport pentru plante.

Noodle l-a îndreptat şi a adunat murdăria care căzuse pe podea, în timp ce Nori alerga în jurul micului spaţiu al recepţiei.

— Licitaţia începe în cinci minute, a spus femeia. Puneţi-vă copiii la punct.

Lumea de la licitaţia din Fontana nu era prea prietenoasă. Nimeni nu mă privea în ochi. Nimeni nu a făcut vreun comentariu, de bine sau de rău, despre copii. Stăteau cu ochii pe conducătorul licitaţiei, pe lacătele de la depozite.

Primele câteva loturi nu erau de nasul meu – aparatură electronică voluminoasă, canapele şi

motociclete; birouri uriaşe şi frigidere vechi; un compartiment în care erau îndesate atât de multe cutii, încât biata mea maşină nici nu le-ar fi cuprins pe toate. Preţurile erau strigătoare la cer – 700 de dolari, 1 200 de dolari. Nu-mi imaginasem niciodată că Fontana, despre care auzisem că e o prăpădită rurală mecca, era un oraş unde se fac bani frumoşi; poate că aceşti oameni – majoritatea bărbaţi – în blugii lor călcaţi, cu cămăşi cu mânecă scurtă şi cu telefoane celulare prinse de cataramele curelelor, veniseră din Los Angeles.

Conducătorul licitaţiei s-a mutat lângă următorul depozit. Era unul dintre cele mai mari de acolo, şase metri pe patru şi jumătate. Aproape că nici nu m-am uitat când a deschis containerul cu cleştele de tăiat şi a început să ridice uşa purpurie, dar am simţit o fâlfâire în stomac. Mi-am făcut loc prin mulţime, cu Nori pe umeri, cu Noodle atârnat de cureaua salopetei mele, în timp ce căruciorul, pe care îl trăgea după el cu o singură mână, zornăia şi sălta în urma lui.

Uşa purpurie alunecă spre tavan cu un zvâcnet. Toată lumea s-a aplecat înainte, să vadă ce este înăuntru. Combinaţia dintre căldura de afară şi mulţimea de oameni îmi dădea ameţeli. Am prins cu o mână picioarele lui Nori, pentru echilibru. Eram pe punctul de a-mi aprinde lanterna în peştera întunecată, când mi-am dat seama că nu era nevoie. Soarele trimisese o rază de lumină chiar la momentul potrivit, în unghiul potrivit, pentru a lumina conţinutul containerului. Era o singură cutie, în mijlocul lui, o singură cutie, solitară – fără însemnări, fără etichete, în tot acel spaţiu. Strălucea în razele soarelui. Inima a început să-mi bată nebuneşte. O doream. Era iraţional cât de mult o doream, mai mult decât orice lot de licitaţie de până atunci. Am tras adânc aer în piept şi am simţit albastrul dulce al diamantelor, aroma puternică a perlelor

sidefate, dulceaţa de iarbă a smaraldelor, claritatea carbogazoasă a dorinţei.

Mulţimea a început să murmure.

— N-ar fi închiriat un compartiment mare dacă marfa nu era de valoare, am auzit pe cineva şoptind.

— Poate că e un cap înăuntru, a spus altcineva.

A început licitaţia. Trei oameni voiau cutia, inclusiv cu preţul creştea mereu, iar eu continuam să ridic mâna.

Nu mă puteam abţine. Nu mai oferisem niciodată până atunci peste 50 de dolari; acum eram gata să ofer 150 de dolari, 200. Unul dintre ofertanţi s-a retras la 225 de dolari.

Dacă am fi fost la Riverside, obişnuiţii ar fi spus imediat că era lotul lui Flan. M-ar fi lăsat să mă opresc la suma de deschidere. Dar principalul meu competitor, un om cu manşete aurite şi ochelari de soare de aviator, n-ar fi distins între un lot Flan şi un castron cu cremă caramel. Continua să ridice mâna, iar eu continuam să o ridic pe a mea. Pentru prima oară, copiii mei erau complet liniştiţi şi tăcuţi; era ca şi cum faptul că îmi ţineam răsuflarea i-ar fi cufundat într-o suspensie animată. Adversarul meu s-a retras la 330 de dolari şi cutia a fost a mea.

330 de dolari e o sumă mare. O lună de produse de băcănie, ca să nu mai vorbim că era cu mult mai mult decât făceam eu la vânzările mele obişnuite. Nu era ceva de aruncat pe apa sâmbetei. Nu mai pierdusem bani la o licitaţie. Speram ca acea cutie să fie plină cu comori pe care să le pot transforma m şi mai mulţi bani.

Când a venit vremea plăţii şi a transportului mărfurilor, câţiva cumpărători s-au învârtit în jurul depozitului meu.

— O deschizi aici? M-a întrebat tipul cu ochelari de aviator.

Plănuisem să fac asta. O cutie era simplu ca bună

ziua să o scotoceşti pe loc – dar m-am răzgândit. Deschiderea cutiilor era yoga mea, momentul meu de relaxare. Era sacră.

— Îmi pare rău, i-am spus.

Am prins-o pe Nori înapoi în cărucior şi am strâns hamul mai tare. M-am ghemuit pe vine ca să ridic cutia, folosindu-mi genunchii, aşa cum învăţasem, nu spatele.

Cuda era dezarmant de uşoară. A săltat pe umerii mei fără niciun efort. Mă temeam că va continua să se ridice, ca un balon cu heliu, dispărând în cercuri.

— 330 de dolari pentru o cutie goală, zise omul râzând şi dădu din cap. La dracu', mă bucur că ai câştigat-o tu şi nu eu.

S-a îndepărtat mândru, cu picioarele crăcănate. Aş fi vrut să-l dobor la pământ, dar m-am abţinut.

— E goală, mami? M-a întrebat Noodle îngrijorat.

A luat cutia din mâinile mele şi a ridicat-o uşor deasu n-a capului, ca un omuleţ puternic.

Tot drumul către casă cutia s-a ciocnit de scaunul pasagerului. Nu zornăia nimic în ea, nu se auzea niciun zornăit de metal, niciun clinchet de cristal, niciun foşnet uşor de ziar sau de polistiren. Mă întrebam cum îi voi spune lui Shae că tocmai cheltuisem 330 de dolari pe o cutie goală. Mă întrebam cum vom trăi luna asta. Aveam câteva licitaţii pe ebay care se terminau curând. Poate că licitaţia va creşte brusc în ultimul minut şi mă va salva.

Când am ajuns acasă, Shae era tolănit pe canapea cu o mână afundată într-o pungă de chipsuri cu brânză. Avea ochii foarte roşii. Grămada de cărţi de la bibliotecă aflată e podea crescuse în înălţime, dar niciuna nu fusese deschisă. Niciuna dintre pagini nu era acoperită cu pudra portocalie de pe degetele lui. Singurul lucru pudrat cu portocaliu era telecomanda. O femeie îmbrăcată într-o rochie albastră, de domnişoară de onoare, făcea un fel de criză de isterie în

serialul de la televizor.

— Hei, îngăimă Shae când ne-a auzit intrând, fără să-şi dezlipească ochii de pe cele şapte ecrane. Încercasem să-l încurajez să-l deschidă doar pe cel la care se vedea cel mai bine, dar el insista să se uite la toate şapte. Spunea că dacă era deschis numai unul, celelalte şase televizoare îl fixau inexpresiv şi îi creau o stare de nelinişte.

— Tati, am văzut cape, zise Nori sărindu-i în poală. Şi una mănâncă o floare!

— Bravo, scumpa tatii.

Înclină punga de chipsuri cu brânză, ca să le poată apuca, iar Noodle se aşează lângă el. Faţa i s-a destins imediat, intrând în starea de telespectator.

— Mă găsiţi în camera pentru licitaţii, am spus trecând pe lângă ei, cu cutia în braţe.

Nu mă lăsa inima să-i spun lui Shae cât plătisem pentru ea.

— N-o lăsa pe Nori să iasă afară.

— N-o las, a răspuns Noodle.

Am închis uşa celui de al doilea dormitor în urma mea; m-am întins pe jos, cât eram de lungă, şi am lăsat răcoarea linoleumului să-mi pătrundă trupul.

Cutia stătea lângă mine, complet goală.

Cum am putut să cheltuiesc atât de mult pe o singură cutie?

Să fi fost karma mea, pentru că luasem o sută de dolari de la o femeie ale cărei lucruri le câştigasem pentru zece?

M-am aşezat şi am înşfăcat cuţitaşul. Entuziasmul care mă încerca la deschiderea cutiilor îmi dispăruse, înlocuit de un fior surd de teamă. Am închis ochii şi am tras cuţitul de-a lungul benzii adezive. Cu fiecare pocnitură a fibrelor subţiri, simţeam de parcă mi-aş fi tăiat tendoanele propriilor încheieturi.

Mă aşteptam ca spiritele să iasă în vârtej din cutie, à la Pandora. Fantome furioase, poate ectoplasma de care se temea Noodle. În schimb, s-a răspândit un miros vag floral, un miros surprinzător de curat. Mi-am strecurat degetele prin deschizătura dintre cele două părţi răsfrânte ale cutiei a le-am întins încet, cu precauţie.

Interiorul cutiei era pictat în dâre de culoare – violet, argintiu, portocaliu şi verde. Am avut senzaţia că întrezăresc unele lucruri în coborârea liniilor şerpuitoare – un soare, o faţă pe jumătate topită, o pară, o bufniţă, o lingură – dar im eram sigură dacă artistul le pusese acolo sau dacă vedeam cai verzi pe pereţi. Simţeam o revoltă atât de vibrantă! Dacă desfăceam cutia şi înrămam cartonul poate ar fi valorat ceva. O femeie din San Bernardino cumpărase recent un tablou cu cinci dolari de la un magazin cu reduceri; se dovedise a fi un tablou de Jackson Pollock[14], care valora milioane. Am îndreptat lumina lanternei spre interior, să văd dacă era vreo semnătură pe cutie.

Raza a dezvăluit un petic de hârtie albastră, pe jumătate ascuns într-un pliu de pe fundul cutiei. L-am smuls afară, rupându-i un colţ. Hârtia era făcută manual, o felie groasă, ca o mână de fulgi de ovăz împănaţi cu flori uscate şi cu fire de cupru. Pe ea era scris cu cerneală aurie im singur cuvânt, cu litere groase şi înclinate: DA.

Cuvântul m-a luat pe nepregătite. Mă simţeam de parcă mi-ar fi dat cineva o lovitură de karate la gât.

Am întors foaia. În aceeaşi cerneală aurie, dar cu litere mai subţiri stătea scris: „Găsitorul este rugat să mi-o returneze, la casa albastră de pe muntele Baldy. Multe mulţumiri, Julia”.

Trebuia să returnez cutia? Poate că Julia asta mi-ar fi

---

14 Pictor american (1912-1956), exponent al expresionismului abstract, (n.red.)

dai înapoi o parte din banii de la licitaţie. Tocmai mă îndreptam spre computerul din camera de licitaţii să caut pe Google, Julia”, „muntele Baldy”, „Casă albastră”, „Artă”, când clanţa uşii a început să ţăcăne.

— Mami?

Era Noodle, care începea să ciocane furios. De data asta încuiasem uşa.

— Nori a ieşit afară!

Cuvântul *Da* a continuat să-mi răsune în minte în timp ce alergam spre soţul meu adormit, în timp ce o înşfăcam pe Nori, înainte să ajungă în stradă, şi o căram înapoi înăuntru, pe când încercam să o fac să înţeleagă de ce greşise, în timp ce îl fixam pe Shae până s-a trezit şi s-a retras la computerul lui din bucătărie.

Probabil că n-aş fi recunoscut asta în faţa nimănui, dar nu aveam parte de prea mulţi *Da* în viaţa mea. Aveam o mulţime de *Mda*. Multe lucruri bune – copiii mei, Pia, cartierul, mesele cu vecinii, deschiderea cutiilor mele, tăvălelile ocazionale, deşi tot mai rare, cu soţul meu. Dar nu atât de multe încât să mă lumineze la faţă. O văpaie scăzută, poate. O strălucire amorţită. Cuvântul *Mda* suna ca un căscat, ca un oftat. Nu sclipea. *Da* era usturoiul aruncat în ulei fierbinte. *Da* erau valurile şoptind pe ţărmuri, bomboane Pop Rocks care-ţi explodau în gură. Poate undeva mă aştepta un *Da*. Poate această Julia avea un răspuns, o cheie. Am mers la computer şi am aflat, spre uşurarea mea, că licitaţia pentru unul dintre stocurile mele de pe ebay – un set original de jocuri Războiul Stelelor – ajunsese la 200 de dolari. N-am putut găsi nimic despre artistă, totuşi. Am decis că trebuie să merg cu maşina pe muntele Baldy, să văd dacă nu o pot găsi eu însămi.

Articol II. Partea a doua

În van obiectele stau la leghe depărtare

Şi iau forme multiple.

Conduceam maşina spre munte, cu nervii la pământ. Nu mai şofasem de ani de zile pe drumuri întortocheate şi abrupte; cu copiii în maşină, totul părea şi mai periculos şi înspăimântător. De fiecare dată când luam o curbă, eram sigură că voi vedea o maşină ţâşnind din cealaltă direcţie şi lovindu-ne în plin. De fiecare dată când maşina noastră depăşea mijlocul drumului, lângă o staţie, lângă un gard, eram sigură că ne vom răsturna.

Călătoria nu-i crease lui Nori starea ei obişnuită de somnolenţă, probabil din cauza curbelor, virajelor şi predilecţiei mele de a apăsa pe frâne când lucrurile o luau razna. Copiii erau gălăgioşi şi lucrul acesta mă făcea şi mai nervoasă. Ţipau când treceam prin tunele, ţipau la fiecare cotitură periculoasă – Nori cu veselie, Noodle cu o teamă de-abia deghizată în veselie. Mă tenta să întorc şi să pornesc înapoi spre casă, dar cuvântul *Da* îmi dădea ghes să-mi continui drumul înainte.

Şoseaua de pe muntele Baldy trecea pe lângă cabane, păstrăvării şi campinguri, sfârşind în parcarea pentru teleschi. Telescaunul funcţiona tot anul; vara, îi ducea pe drumeţi şi pe bicicliştii montani până la trasee. Am coborât din maşină ca să ne dezmorţim şi să ne tragem răsuflarea. Aerul era atât de curat, că aproape îmi rănea plămânii. Arbuştii de manzanita[15] şi pinii făceau boltă deasupra noastră.

— Putem merge acolo sus, mama? Noodle arăta spre scaunele pentru schiori, ceea ce m-a şocat, pentru că avea oroare de înălţime.

— Sus, mami, sus agolo!

Nori ţopăi uitându-se la picioarele care se legănau deasupra capetelor noastre.

— Sunteţi siguri? I-am întrebat. N-aţi prefera să

15 Arbuști pereni, întâlniți cel mai adesea în regiunile vestice ale Ameri- t ii de Nord. (n.red.)

alergaţi pe aici? Şi aşa am stat prea mult pe scaun.

— Te rog?

Ochii lui Noodle s-au mărit, iar Nori l-a urmat tânguios:

— Te log?

Am aruncat o privire pe lista de preţuri. Era gratis pentru copiii sub şase ani.

— Bine, dar numai dacă nu le spui că ai şase ani, i-am şoptit lui Noodle.

Noodle era foarte mândru că avea şase ani. La cinci ani mai era copiluţ; la şase ani era băiat mare. Asta putea fi o problemă.

A dat din cap solemn. Văzuse şi el lista.

Am luat biletele şi am pornit spre locul de îmbarcare. Scaunele erau mai înalte decât anticipasem; se roteau cu viteză şi ajungeau la punctul de îmbarcare într-o clipită. Abia dacă se opreau pentru ca oamenii să urce. Se părea că trebuie să-i ţin pe amândoi în braţe, să stau în vârful picioarelor şi apoi să sar în spate, pentru a mă urca. Ne-am retras într-o parte, intimidaţi.

Tocmai mă gândeam să cer banii înapoi, când o angajată, o fată de liceu cu o cămaşă bleumarin şi pantaloni trei sferturi, s-a oferit să ne ajute. Spunea că o să-l ridice ea pe Noodle pe telescaun, dacă eu o ajut pe Nori. Când s-a întors următorul scaun, l-a aşezat pe Noodle, dar Nori a sărit din braţele mele şi a fugit chicotind. Am luat-o după ea, iar scaunul pe care era Noodle a pornit. Bara de siguranţă nu fusese trasă. Voiam să ţip, dar eram prea uluită. L-am privit cum urcă tot mai sus, tot mai departe, înghiţind în sec pe măsură ce devenea tot mai mic. Parcă nici nu-mi puteam mişca membrele. Am înşfăcat-o pe Nori în cele din urmă şi am ţinut-o atât de strâns că a tras un ţipăt. Desigur, şi Noodle ţipa, cât îl ţineau puterile. Sângele mi s-a scurs din corp.

— Poţi să-l opreşti? Am întrebat-o pe fată, care arăta la fel de speriată ca şi mine.

— E prea sus.

— Poţi să îl aduci înapoi, pe sens invers?

A negat din cap.

— Dar nu are bara de siguranţă lăsată.

Mi-l imaginam coborând din scaun, căzând pe pinii şi stâncile de dedesubt.

— Trage bara în jos, am început să strigăm la el şi eu şi fata.

— Tade bada, Noodie! Ni se alătură şi Nori.

L-am văzut cum o trăgea. Din locul unde stăteam, bara părea subţire ca o agrafă pentru hârtie. Mulţumeam cerului că acolo sus era Noodle şi nu Nori. Cel puţin el era precaut. Nori ar fi sărit deja.

— O să comunic prin radio cu cei de sus şi o să le spun să-l ţină până ajungeţi acolo, zise fata.

Ne-a ajutat cu scaunul următor. Tremuram atât de tare, încât că abia mă puteam mişca. Îmi ţineam mâinile în jurul lui Nori, ca o menghină. Noodle era cu vreo douăsprezece scaune în faţa noastră. Şi-a întors capul înapoi, să ne supravegheze, pe tot parcursul urcuşului.

— Ne întâlnim în vârf, i-am strigat. O să fie bine!

Nu eram sigură că mă poate auzi, nici nu ştiam dacă eu însămi credeam ce spuneam.

În cele din urmă am ajuns şi în vârf. Un lucrător de acolo încerca să-l distreze pe Noodle cu strâmbături, dar nu-i prea mergea. Noodle era palid, distrat, nu-l băga în seamă pe tipul care se uita cruciş la el, intenţionat. Imediat ce am coborât din telescaun, abia ţinându-mă pe picioare, Noodle s-a agăţat de mine şi a început să plângă în hohote.

— Credeam că o să cad, suspina, credeam că o să mor de-a binelea.

Nu mă pregătisem financiar să luăm masa pe drum, dar nişte supă cu brânză topită era probabil să ne mai calmeze pe toţi. Ne-am dus la restaurantul clădirii telescaunului. Noodle abia dacă s-a atins de burgerul lui, dar Nori a rupt în bucăţele sandvişul cu brânză la grătar şi le-a mâncat pe toate. Cu toată brânza prăjită pe care o mâncam acasă în serile când nu luam masa cu ceilalţi vecini, am fost surprinsă că tot asta a ales; poate era singurul lucru pe care îl ştia Nori. Tot aşa cum ştia şi să evadeze. Sau cum Noodle ştia să se îngrijoreze. Oricum Shae ştia să vegeteze. La mine, epuizarea e ceea ce ştiam. Era greu să-mi imaginez viaţa altfel.

Am privit pe fereastra largă pinii şi cerul îmbibat. Am tras de câteva ori adânc aer în piept, am mâncat nişte rondele de ceapă şi am încercat să mă conving că puteam găsi noi căi de a ne duce existenţa în lume.

Când a venit vremea să plecăm, Noodle n-a mai vrut să se urce în telescaun.

— De data asta o să fim împreună, am încercat eu să-l liniştesc.

Şi aşa a fost, chiar dacă ne-au trebuit mai multe încercări până ce am reuşit să ne urcăm în scaun. De data aceasta a fost frumos, în ciuda faptului că mi-a venit să vărs de câteva ori, când mi-am imaginat-o pe Nori alunecând în afară, pe sub bara de siguranţă, iar Noodle se peria ori de câte ori ne legănam picioarele şi scaunul începea să se balanseze. Am putut admira ceva mai bine peisajul la întoarcere. Am văzut dealurile splendide, acoperite cu copaci, presărate cu case, pe kilometri întregi, era genul de peisaj verde, păduros, de care mă simţisem atrasă întotdeauna. Vizibilitatea ar fi putut fi mai bună, dacă ziua nu ar fi fost ceţoasă. Smogul se aşternea ca o pătură sub noi, acoperindu-i pe cei din faţa noastră. Prin ea se iţeau alte vârfuri de munte, ca vârfurile

aisbergurilor pe o mare cenuşie. Într-o zi senină se presupune că poţi vedea până la insula Catalina. Priveliştea era frumoasă, în ciuda numărului mare de copaci, îngrijorător de mulţi, morţi din pricina secetelor recente şi a proliferării gândacilor de scoarţă, din aceleaşi pricini. Am văzut şi câteva căprioare. Aerul mirosea minunat, a răşină. Noodle, încă tulburat, a observat un şoim cocoţat în vârful unui pin. Apoi, lovitură de graţie, Nori a arătat cu degetul şi a spus:

— Bas… tu.

Iar acolo, cuibărită într-un pâlc de copaci, era o cabană mică, zugrăvită într-o nuanţă de albastru-electric.

Amândoi copiii au adormit în maşină aproape imediat. Toată acea agitaţie îi epuizase. Am străbătut zona rezidenţială şerpuită a cătunului Mount Baldy cu o senzaţie de iresponsabilitate. Nu erau pante mari pentru care să-mi fac griji, copiii erau tăcuţi, iar adrenalina îmi curgea din nou prin vene.

Casa albastră parcă dispăruse. Poate că fusese o halucinaţie comună. Am trecut pe lângă căbănuţe maronii, căsuţe din piatră, pe lângă case cu acoperişul ascuţit. Am luat-o pe câteva drumuri marcate „Privat”, uşor neliniştită că s-ar putea să iasă cineva din casă cu o puşcă, să vadă cine-i foloseşte drumul, dar singurele semne de viaţă erau veveriţele care aproape că-mi fugeau sub roţi.

O maşină a trecut brusc, în direcţia opusă. Era pictată la fel ca interiorul cutiei mele de la licitaţie, cu dungi de culoare peste tot. Capota părea smălţată cu bile colorate. Nu putea fi decât Julia. Am făcut în grabă o întoarcere de 180 de grade, ieşind în afara drumului, într-o groapă plină cu ace de pin. Noodle s-a trezit alarmat, a scos un mic strigăt, apoi a adormit la loc, în timp ce eu mi-am continuat urmărirea.

Mă simţeam ca o eroină în acţiune, o detectivă care

ia rapid şi zgomotos virajele traseului. Am pierdut urma maşinii preţ de câteva minute, apoi am întrezărit printre copaci câteva licăriri caleidoscopice. Am virat pe un drum neasfaltat care nu avea semnul „Privat”. Nici nu părea un drum, abia o cărăruie îngustă, cu urme de cauciucuri, plină de frunze. Ramurile loveau parbrizul ca într-o spălătorie de maşini dementă, lăsând câteva zgârieturi pe geamurile maşinii. Mă simţeam de parcă aş fi fost pedepsită să conduc pe poteca aceea ore în şir. Apoi am ieşit la un luminiş. Acolo era ascunsă de copaci casa albastră. O femeie cu o claie de păr albastru, strălucitor – Julia, bănuiesc – stătea pe scările din faţă, de parcă m-ar fi aşteptat.

Copiii dormeau încă. Am deschis puţin fereastra şi am ieşit din maşină, ducând cu mine cutia.

Julia purta o salopetă ca a mea, acoperită cu pete de vopsea. Avea şi ea converşi, dar ai ei erau albi şi scurţi, sub gleznă, stropiţi şi ei de culoare. Mă întrebam dacă nu cumva eram tot eu, dintr-un univers paralel, sosia mea artistică. Fumul i se arcuia înjurai capului.

— Care dintre ele este? M-a întrebat ea, strivindu-şi ţigara de treaptă.

— Poftim?

M-am îndreptat spre ea. Părea obosită.

— Care este? Da sau Nu?

— În cutie?

Julia dădu din cap în semn de aprobare.

— Da. Este cea cu Da.

De la distanţă, mi se păruse că Julia e tânără, că are douăzeci de ani, dar, pe măsură ce mă apropiam, îmi dădeam seama că are mai degrabă cincizeci, iar faţa ei colţuroasă e brăzdată de o reţea de linii fine, într-un amestec de culori.

Umerii i s-au încovoiat.

— Rahat. Ştiam eu. La dracu'!

Am depus cutia la picioarele ei. A deschis-o, a tras îi fără peticul de hârtie, a pufnit şi l-a aruncat. Hârtia s-a unduit înapoi în cutie, învârtindu-se ca o sămânţă de arţar cu aripi. Dacă pe hârtie ar fi scris *Nu*, oare m-aş fi simţit la fel de obligată să o găsesc? Mă îndoiam.

Am aruncat o privire spre maşină, să văd dacă mai dormeau copiii.

— Da, pentru ce, dacă nu te supără întrebarea.

— Cunoşti Centrul Zen? întrebă ea.

Am încuviinţat din cap; văzusem o pancartă cu el, lângă telescaun.

— Cred că voi ajunge călugăriţă acolo.

— Călugăriţă zen?

Nu auzisem niciodată de aşa ceva. Fusesem în preajma multor practicanţi zen la Grounded, dar niciodată a unei călugăriţe zen.

— Mda… zise, apoi îşi aprinse o nouă ţigară şi trase adânc în piept. O să renunţ la arta mea şi o să devin o nenorocită de călugăriţă zen.

— Nu se poate.

Vorbele mi-au scăpat din gură înainte să îmi dau seama ce spuneam.

— Şi de ce nu? mă întrebă ea calm, suflând fumul pe la colţul gurii.

— Eşti o artistă foarte bună.

Nu înţelegeam cum putea lăsa unităţile de depozitare, soarta, să-i determine în felul ăsta viitorul. Poate că era o practică zen în sine.

Julia aruncă ţigara pe jos, aproape nefumată, trimiţând scântei peste acele de pin moarte. Speram să nu izbucnească în flăcări. A strivit mucul de ţigară cu unul dintre pantofi, s-a ridicat şi s-a întins. Pe sub salopetă purta un maiou bărbătesc, pătat. Când şi-a ridicat braţele,

maioul a alunecat pe o parte şi i-am zărit sânii lăsaţi. Pe sternul ei strălucea un fel de soare tatuat.

— Ăia sunt copiii tăi?

Am dat din cap, întrebându-mă dacă va spune ceva pentru că i-am lăsat în maşină, dar n-a spus decât „drăguţi”.

— Eşti greu de găsit, i-am zis.

— Tocmai asta e ideea, spuse cu un zâmbet pieziş.

Brusc, am simţit o undă de invidie pentru solitudinea ei, pentru căsuţa ei decorată cu clopoţei pentru vânt, cu tăviţe pentru hrănit păsările şi cu ornamente ciudate făcute din capace de sticlă. Izolarea ei.

Noodle a început să ţipe după mine. Nu după mult, i s-a alăturat şi Nori.

— Scuză-mă, am spus, am gonit spre maşină şi le-am dat drumul copiilor mei, ciufuliţi şi panicaţi.

— Ai găsit casa albastră?

Noodle încerca să pară emoţionat, dar bărbia lui tremura şi ochii îi erau plini de lacrimi.

— Nu e grozavă?

— Bată, rosti Nori ameţită.

M-a izbit mirosul scutecului ei, care trebuia neapărat schimbat. Am înşfăcat-o pe ea şi geanta cu scutece şi am mers cu greu spre casa albastră. Julia intrase, lăsând uşa deschisă. Nori mi-a scăpat din braţe şi a fugit spre casă, cu Noodle pe urmele ei.

Julia era în bucătăria ei strâmtă, dezordonată, şi punea un ceainic pe micul ei aragaz, pictat şi el cu vârtejuri de culoare. La fel era şi frigiderul, un model rotund din anii cincizeci. Din cârlige prinse de tavan atârnau în jurul camerei plante, polonice, ceainice, nimicuri asortate şi creaturi cu aripi. Toate erau mult deasupra capului meu, dar am simţit nevoia să mă aplec. Copiii au dispărut în altă parte a casei şi au început să ţipe

ca nişte bufniţe.

— Da’ de ce nu intraţi? Poftim!

Vocea Juliei avea o nuanţă de sarcasm.

— Sper că nu te deranjează.

— *Mi casa*… şi aşa mai departe, zise.

A scotocit într-un sertar, până ce a scos o cutie de ceai cu dungi roşii şi albe.

— Copiilor trebuie să le placă menta. Nu cred să-i încânte ceaiul meu obişnuit.

Ridică o pungă ce părea plină cu rămurele şi aşchii de scoarţă de copac.

— E foarte bine mentă, i-am spus.

Deodată s-a auzit cum ceva s-a prăbuşit în spate. Mi-am ţinut respiraţia. Copiii deveniseră brusc liniştiţi.

Ca şi când nimic nu s-ar fi întâmplat, Julia desfăcu o cutie lungă şi subţire de prăjituri. Stăpânirea ei de sine mă speria.

— Mă duc să văd ce fac, am zis eu.

Săreau pe un pat – probabil al Juliei, pentru că nu eram sigură că era spaţiu suficient pentru un dormitor, în cabana mică. Pe podea erau împrăştiate perne multicolore. O vază din sticlă violet se făcuse bucăţi pe jos; tulpinile lungi ale calelor pe care le conţinea erau răsfirate, ca un joc cu beţe uriaşe.

— Vai, nu, am spus îngrozită. Copii, ce-aţi făcut?

— N-am vrut… a început Noodle.

Amândoi aveau un aer vinovat.

— Nu-ţi face probleme, zise Julia care intrase în cameră cu o farfurie de prăjituri destul de tari după aspect.

A aşezat-o pe o măsuţă joasă şi a început să adune bucăţile de sticlă.

— Or să fie foarte bune pentru mozaic, continuă. Nu că aş mai avea cum să fac.

Fă mai multe mozaicuri, am încercat să-i spun, telepatic. Nu înţelegeam cum putea să renunţe la ceva la care se pricepea atât de bine.

— Te pot despăgubi pentru vază.

M-am aplecat să o ajut. Mi-a făcut semn cu mâna să stau liniştită.

— Eşti trol? A întrebat-o Noodle.

— Da’ tu eşti fată? Veni răspunsul sec al Juliei.

Noodle se încruntă, atât că faţa i se boţi complet.

— Se referă la păpuşile alea cu păr vâlvoi, am zis, punând un braţ în jurul lui Noodle în timp ce cu celălalt am arătat deasupra capului un smoc mare de păr. Are acasă una cu păr albastru.

— N-o să-l mai am mult timp aşa.

Şi-a scuturat părul albastru în direcţia noastră continuând să culeagă cioburile de sticlă.

— Trebuie să-l tai?

Julia apucă o vază goală şi aruncă sticla în ea. Fărâme mici îi rămăseseră pe piele, presărate în palma ei.

— Da, să trăiţi.

Îşi şterse mâna de salopetă, lăsând o dâră lucitoare.

— Pe tot.

— Îhâm. Vrei să faci asta pentru mine?

— Nu trebuie să o faci în cadrul unui ritual?

— Nţ. Trebuie doar să scap de el. Voi fi o cheală pe muntele Chel1.

Răsunetul râsului ei trecu drept prin mine.

M-am gândit la toate ocaziile în care mă oferisem să-l tund pe Shae. Trebuie să fie un sentiment plăcut să treci maşina de tuns prin părul cuiva.

— Bine, de ce nu? I-am spus.

Julia a târât un scaun până la bucătărie. A scos aparatul electric de tuns dintr-un sertar plin cu spatule, cuţite de curăţat legumele, pensule, tampoane şi cel puţin

un yo-yo. Mă întrebam dacă în toate sertarele ei se găsea acelaşi talmeş-balmeș. Răspunsul, îmi dădeam seama, era afirmativ. A tras o folie de plastic din alt dulap care conţinea, la rândul lui, din câte vedeam, un borcan plin cu nasturi, o pungă de dulciuri amestecate, nişte foarfeci, o pisică de jucărie din cauciuc, pentru căţei, şi role imense de bandă adezivă. Parcă ar fi fost conţinutul unei cutii din cele pe care le câştigam eu la licitaţii. Mă întrebam cum de aveau unii oameni asemenea sertare, pe care apoi le vărsau pur şi simplu în cutii de carton, înainte să se mute.

Joc de cuvinte: *baldy* – chelios (în lb. engl.) (n. red.)

Julia a aşezat folia de plastic pe jos şi a pus scaunul deasupra. Şi-a înfăşurat o altă folie de plastic în jurul gâtului, apoi s-a aşezat şi mi-a dat maşina de tuns.

— Dă-i drumul. Priza e lângă chiuvetă.

Dintr-odată, am fost cuprinsă de un sentiment ciudat de timiditate, ca şi când mi-ar fi dat o jucărie sexuală cu care să o excit.

— Eşti sigură? am întrebat.

Brusc, mi se părea prea intim gestul de a tăia părul unei persoane practic străine. Încă simţeam căldura mâinii Juliei pe mânerul de metal.

— Rade-mă, scumpo, zise.

Asta nu m-a ajutat prea mult.

O vibraţie erotică îmi străbătu tot corpul atunci când am băgat aparatul în priză. Mi-am simţit faţa roşind. Maşina de tuns a început să bâzâie. Am tras adânc aer în piept în timp ce copiii ne urmăreau din prag.

— De unde vrei să încep?

— De oriunde. Doar îl razi pe tot, nu?

I-am atins ceafa cu muchia maşinii de tuns. Mâinile îmi tremurau; lama s-a înfipt în pielea Juliei şi i-a dat sângele. Au apărut două puncte roşii, ca o muşcătură de vampir.

— Au! ţipă ea.

Mâna îi zbură spre ceafă, de parcă ar fi vrut să plesnească un ţânţar. A atins tăietura, apoi şi-a lins sângele de pe deget.

— La dracu'!

— Îmi pare rău. Vrei să continui?

— Numai să fii atentă.

Am intrat uşor cu lama în părul ei, alunecând pe conturul craniului. Fire de păr albastru zburau prin aer. *Simţi apăsarea timidă a unei mâini, mirosul / şi atingerea părului*. Mi-am amintit de momentul în care prietenul meu din liceu a lovit cu camionul un fazan, în drum spre Cleveland; penele au explodat în aer ca nişte artificii în tonuri pământii. Acum era păr albastru peste tot, pe podea, pe umerii Juliei, în buzunarele mele, în gura mea. Când a rămas periuţă, am fixat maşina pentru tuns zero. Fiecare mişcare a acesteia scotea la iveală noi brazde de scalp. Pe alocuri pielea avea o nuanţă albăstrie, ca ştampila USDA[16] de pe puii din magazine. Forma capului ei tot mai gol mă surprinse. Mi se părea ascuţit, ca şi când ar fi fost bolnavă, fragilă ca o coajă de ou. O făcea să pară muritoare.

Când ea s-a dus la baie să-şi vadă capul tuns, Noodle s-a aplecat timid spre mine şi a spus:

— Mami, poţi să mă tunzi şi pe mine?

— Chiar?

Mi-am simţit inima uşor împovărată. Îi iubeam părul blond, niciodată tuns.

A dat din cap, sugându-şi buza de jos.

— Dar ai un păr atât de frumos.

Mi-am trecut mâna printre şuviţele lui mătăsoase şi încâlcite.

— Vreau să arăt ca un băiat.

---

16 Departamentul Agriculturii clin Statele Unite (n.tr.)

Îmi dădeam seama că încerca să îşi facă vocea să sune ferm.

— Şi eu vreau să arăt ca un băiat, mami! A ţipat Nori.

— Nu azi, dragostea mea.

Nici nu putea fi vorba să tai buclele acelea aurite.

— Treci pe scaun, m-am întors eu spre Noodle.

— Da să nu mă faci chel, mai spuse, aplecându-se înainte, anticipând parcă deja muşcătura lamei.

— Nu-ţi face griji, dragule.

Am dat drumul la maşina de tuns şi mi-am privit copilul, angelic, încremenit parcă în timp, transformându-se, puţin câte puţin, într-un puşti modern.

Cu Nori pe urme, Noodle alergă la baie să se vadă, exact când Julia ieşea.

Podeaua era acoperită cu un covor de păr albastru şi blond-deschis. Aş fi vrut să fi păstrat prima şuviţă care căzuse de pe capul lui Noodle. Am apucat totuşi un smoc de pe jos şi l-am strecurat în buzunar, amestecat cu părul Juliei.

— Sper că n-ai vrut să-ţi păstrez părul separat, i-am spus când a revenit în bucătărie.

— Nu, aveam de gând să-l pun afară, pentru păsări.

Îmi şi imaginam că mă uit la un copac şi văd un cuib albastru.

— Ce părere ai? Am întrebat-o.

Părea mult mai bătrână fără părul acela albastru. Acum n-o mai puteam confunda cu cineva de douăzeci de ani. Întregul ei corp părea să se fi micşorat, devenind ceva mai compact, mai vulnerabil. Salopeta se lăsase pe trupul ei, altfel decât înainte.

— Băiatul tău arată bine.

— Pare mai mare.

Băiatul iubit, acelaşi, devine bărbat.

Simţeam că-mi dau lacrimile.

— Ai ratat nişte smocuri, zise Julia şi îmi arătă nişte păr, în spatele urechilor.

— Stai jos.

Am schimbat lamele şi am ras părţile scăpate din vedere. Mă simţeam bine să frec maşina de tuns pe un cap i as şi neted. Nu mi-am dat seama că îmi pusesem cealaltă mână pe umărul ei, decât atunci când Julia s-a întins şi mi-a acoperit-o cu a ei.

Trupul meu se sprijinea de spatele ei. Simţeam cum urcă şi coboară cu fiecare inspiraţie, expiraţie, inspiraţie, expiraţie, dar nu eram sigură dacă respiraţia era ajutiei. au a mea. Nu mă mai simţisem atât de aproape de alt trup, de trupul altui adult, demult timp. Am ridicat maşina de tuns de pe capul ei, dar în aer încă rămăsese un ţiuit. Julia s-a întors să se uite la mine; avea ochii umezi.

Mă întrebam dacă femeia aceasta de cincizeci şi ceva de ani, viitoare călugăriţă, mă va săruta. Spre surprinderea mea, doream să o facă. Mi-am simţit buzele înmuindu-se de nerăbdare. Apoi a intrat în cameră Noodle, mândru, cu faţa strălucitoare şi serioasă. Păşea cu o energie nouă, era mai încrezător, mai *masculin*. M-am îndepărtat de lângă Julia, diluând atracţia dintre noi. Jumătatea din faţă a corpului mi s-a răcit brusc. Am oprit maşina de tuns.

— Bună, omuleţule, am spus spre Noodle.

Zâmbi larg şi cu timiditate spre mine, cu faţa toată o lumină.

— Mami, da pe mine când mă tunzi? sări Nori în faţa fratelui ei.

Ţinea câte o prăjitură îmbibată de apă în fiecare mână.

— Nu azi, dulceaţă, i-am răspuns.

Julia avea ochii închişi. Respira adânc. Medita, presupun, încercând să se adune din nou.

— Ei, cred că trebuie să plecăm, am spus. Avem mult de mers şi nu vreau să mă prindă ora de vârf în trafic.

Julia n-a deschis ochii, dar a dat din cap.

— Baftă la toate, am mai spus.

Peste chipul ei trecu, pasager, un vag zâmbet.

M-am simţit aiurea să o las aşa, cu ochii închişi, dar m-am gândit că ar fi fost şi mai ciudat dacă mai stăteam. I-am adunat pe copii şi i-am mânat afară din cameră. Când am închis uşa după noi, am auzit-o pe Julia sărind de pe scaun. Voiam să nu mă opresc, să mă îndepărtez înainte de a mă simţi din nou tentată să o sărut, dar ea m-a strigat:

— Aşteaptă!

M-am întors şi am văzut-o. Ţinea în braţe cutia de carton.

— E a ta, zise.

Fără păr, ochii ei păreau mult mai mari.

— Mulţumesc, am zis, căci nu ştiam ce altceva să spun.

— Şi eu ţie.

Îşi trecu palma peste capul proaspăt ras.

— Trebuie să plecăm.

Am aruncat o privire în cutie şi am văzut cuvântul *Da* pâlpâind în umbră.

— Nu eşti obligată să faci ce îţi spune cutia, i-am spus. Trebuie să faci ceea ce te face să spui *Da* înăuntrul tău.

Habar n-am avut că voi spune asta. Mi-a ieşit pur şi simplu pe gură, ceva ce aş fi putut auzi la Grounded. Ceva ce ar fi putut spune Whitman. Am roşit. Julia mi-a atins umărul, a zâmbit, cu privirea spre converşii noştri şi s-a întors în casă.

După ce i-am ajutat pe copii să intre în maşină, mi-a venit o adiere dinspre pantalonii lui Nori şi mi-am dat seama că nu-i schimbasem scutecul. Bietul funduleţ al lui

Nori. M-am simţit groaznic din cauza asta, dar nu voiam să fac treaba asta murdară în faţa casei Juliei. Mi-era teamă că voi fi trasă înapoi între pereţii aceia albaştri. Am pornit-o pe drum în jos. Crengile plesneau şi zgâriau parbrizul maşinii. Am schimbat-o pe Nori în parcarea unei mici pieţe din Mount Baldy; a trebuit să-i cojesc practic murdăria de la fund. Noodle ne privea, cu faţa schimonosită de dezgust. Am îngrămădit scutecul într-o ladă de gunoi, Noodle a răsuflat uşurat şi ne-am început drumul întortocheat, la vale.

Pe drumul de întoarcere, am fost extrem de atentă la părul oamenilor. Zăream în alte maşini bărbaţi, femei, copii şi voiam să-mi trec degetele prin părul lor – castaniu, roşcat, negru, păr cărunt, cârlionţat, creţ, lins, păr uscat, păr de toate lungimile şi stilurile. Voiam să stau în spatele fiecăruia şi să-l tund, să văd cum le iese la iveală forma craniului, să le simt spinările săltând, respirând lipite de toracele meu. M-a străbătut un fior când m-am gândit la toate ţestele lor, la toate scheletele lor umane, care într-o zi vor fi dezbrăcate de păr şi de piele, dispărute. M-am uitat la copiii mei care dormeau pe bancheta din spate şi am simţit că mi se sfâşie inima.

Când am intrat pe locul meu de parcare, femeia în burka a trecut pe lângă noi. Mă sfâşia dorinţa de a-i trage vălul, de a vedea cum arată părul ei, de a i-l desprinde – pentru că eram sigură că şi-l prindea într-un anumit fel – ca să-l las să-i cadă pe spate, în mâinile mele. Femeia aruncă o privire spre mine şi, ca şi când mi-ar fi citit gândurile, grăbi pasul spre casă.

În bucătărie, Shae stătea la computer – părea într-adevăr să scrie. M-am dus la el şi mi-am afundat mâinile în părul lui. A închis repede documentul din desktop, ca şi când n-ar fi vrut ca eu să văd la ce lucrează.

— Ce-ai păţit, Noodle?

— M-a tuns mama, spuse mândru.

Gâtul lui arăta mai lung ca oricând.

— Hmmm, mârâi Shae, de parcă nu ştia ce să creadă, şi eu vedeam cum încrederea lui Noodle începe să se zdruncine.

— Arată aşa de matur, nu? Am spus.

— Un adevărat bărbăţel, zise Shae, ciufulindu-i părul.

Noodle zâmbi şi fugi din bucătărie, iar Nori îl urmă de aproape.

Am făcut un pas în spatele lui Shae, şoptindu-i la ureche:

— Lasă-mă să-ţi tund părul, scumpule.

Mi s-a părut că este cel mai erotic, cel mai profund lucru pe care i-l puteam spune. Voiam să mă topesc pe spatele lui, dar el se înţepeni în scaun.

— Fugi de-aici, Flan, spuse.

A sărit în picioare atât de rapid, încât creştetul capului mi s-a izbit de bărbie. Preţ de o clipă am văzut stele verzi.

Poate că nu aveam cum să-l tund pe Shae, dar puteam smulge foile de pe nişte ştiuleţi de porumb. Pia uni ceruse să culeg câţiva de pe peticul ei de pământ din grădina comună. Urma să facă burgeri cu fasole neagră, care să meargă cu porumbul. Am chemat copiii şi am luat-o spre terenul prăfos din apropierea intersecţiei străzilor Avocado şi Utah.

În primăvara aceea, fiecare familie avusese ocazia să cultive un mic petic de pământ. Noi nu eram siguri că vom primi, dar Pia ne-a ajutat, pe mine şi pe copii, să începem treaba în aprilie. Morcovii noştri n-au depăşit niciodată înălţimea unui deget, iar busuiocul fusese mâncat de dăunători, dar am avut ceva noroc cu roşiile şi mult prea multă baftă cu dovleceii. Până la începutul lui iunie, ajunsesem sănu-i putem vinde destul de repede. Am lăsat

câţiva dintre ei să crească în voie; au ajuns obscen de lungi, aproape la fel de mari şi de robuşti cât nişte bâte de baseball. Copiilor le plăcea să le urmărească evoluţia, măsurând fructele după tălpile lor, după braţe, apoi după picioarele lor. Acum, la sfârşitul lui iunie, unul era cât Nori de lung.

Cocenii de porumb ai Piei erau uscaţi ca hârtia, în comparaţie cu abundenţa luxuriantă a restului recoltelor ei. Mătasea de porumb, care se răsfrângea dintre foi, arăta precum smocurile de păr ale unor călugări taoişti. Mi-am trecut mâna peste firele umede şi m-am gândit la Julia. Am hotărât să desfac laturile cutiei pictate şi să o prind în cuie pe peretele camerei mele pentru licitaţii.

Când ne-am întors acasă, am pus copiii, murdari, să desfacă porumbul pe podeaua bucătăriei, alături de o pungă din hârtie, pentru coji, şi de o farfurie pentru porumbul curăţat. Avusesem de gând să curăţ şi eu, dar am simţit un imbold să intru pe internet, de pe computerul lui Shae din bucătărie. Speram să nu se supere, de obicei, foloseam doar computerul din camera mea pentru licitaţii. Ardeam de dorinţă să caut site-ul Centrului zen, să văd cum va fi viaţa Juliei acolo.

Rutina era foarte strictă – trezirea la ora 3.00 dimineaţa, mantre la 3.30, meditaţie la 4.15, micul dejun la 6.30, activităţi (gătit, cusut, repararea instalaţiilor, muncă de birou etc.) la ora 8.00, masa de prânz la amiază, din nou activităţi la 2.00, masa de seară la 5.45, meditaţie la 7.00, retragerea în camere la 9.00. Călugării pe care i-am găsit Online purtau toţi veşminte negre, dar niciunul nu era chel. Niciuna dintre femei nu era cheală. De ce îmi ceruse Julia să o rad în cap, dacă nu era nevoie?

Când mi-am ridicat ochii, în cele din urmă, peste tot era numai mătase de porumb. Firele alunecoase acopereau podeaua într-un amestec omogen; îmbrăţişau picioarele

scaunelor de bucătărie, erau lipite de masca de metal a chiuvetei şi încurcate bine în părul lui Nori, care şi aşa arăta ca o mătase de porumb. Baia ei de seară urma să fie o mare bătaie de cap.

Shae intră agale în bucătărie, încruntat la vederea mătăsii de porumb. El era viaţa pe care mi-o alesesem. Studiile lui. Lipsa lui de implicare. Familia pe care am întemeiat-o împreună. Trebuia să-mi reamintesc că pe el l-am vrut, pe el l-am ales.

— Ai nevoie de computer? L-am întrebat.

De pe ecranul monitorului se holba la noi un călugăr sub un pin; mânecile robei îi atârnau până la pământul acoperit de zăpadă. Ochelarii lui păreau anacronici pe (lupul supt, senin. Eram curioasă dacă Shae avea să mă întrebe la ce mă uitam. Mă gândeam la ce i-aş răspunde.

— Acum nu, spuse. Încă stau la fezandat.

Dacă se mai fezanda mult, toată carnea avea să-i cadă de pe oase. Voiam să fiu înţelegătoare. Ştiam câte griji are, îi simţeam încordarea din voce. Nu fusese întotdeauna uşa. Odinioară, îl entuziasma munca lui; era interesat de mine. Încercam să fiu răbdătoare cu el, dar ajunsesem la capătul răbdării. Când oare decăzusem noi în starea asta?

M-am ridicat de pe scaunul de bucătărie. Mi-am croit drum prin camera îngustă, ocolind copiii, printre firele de mătase de porumb. Stăteam în faţa lui, a bărbatului meu. Mi-am lipit faţa de tricoul lui şi am inspirat adânc.

— Ce îţi trebuie, Shae? am întrebat. Vreau să te ajut dacă pot. Spune-mi doar ce-ţi trebuie.

— Timp, Flan, îmi trebuie timp.

Şi-a sprijinit bărbia de creştetul meu. Îi simţeam respiraţia caldă, plăcută, pe scalpul meu. Vocea îi era obosită:

— Atâta doar, timp. Poţi să-mi mai laşi un timp, te

rog?

L-am cuprins cu braţele. Ştiam că tocmai asta nu-i mai puteam oferi. Porumb, da. Dragoste, puteam să încerc. O rasă din când în când liniştită. Dar nu deţineam controlul asupra timpului. Simţeam cum minutele, orele, anii ne alunecau amândurora printre degete.

— Ce zici de nişte timp pentru *distracţie*? Am şoptit, lipită de cămaşa lui.

Mi-a sărutat creştetul capului.

— Nu de asta am nevoie acum, scumpo, oftă. Cum spune Baudrillard, seducţia este opusul producţiei.

Mi-a sărutat din nou părul şi s-a întors pe canapea.

Furia pe care o înăbuşisem până acum simţeam că mă îneacă. Îmi venea să ţip „Cum rămâne cu nevoile mele?", dar m-am gândit că prea ar suna ca o replică din telenovele. Îmi venea să spun „Dracu' să-l ia pe preţiosul tău Baudrillard" sau „Oricum nu eşti productiv, tâmpitule".

— Trebuie să curăţăm pe aici, am ţipat, în loc de orice altceva, făcându-i pe copii să salte speriaţi.

M-am aplecat şi i-am ajutat să adune firele de porumb, unul câte unul. Era o muncă plicticoasă. Dacă aş fi putut să-i acord lui Shae acel timp nesfârşit, gratuit, aş fi făcut-o bucuroasă.

2 – 3 Ca să-mi înăbuş melancolia ce se întrezărea la orizont, m-am decis să fac un experiment. O aventură whitmaniană, mi se părea mie. Am citit iar şi iar versul *Trebuie să te deprimi cu sclipitul luminii / şi-al fiecărei clipe a vieţii tale*. Am hotărât că în fiecare lot câştigat, aveam să găsesc un obiect, un lucru care să mă uimească.

La următoarea licitaţie, mi-am găsit *Da*-ul într-o pereche de patine cu rotile. Erau patine cu rotile bărbăteşti, probabil din anii '70, genul adidaşi albastru-suedez cu dungi galbene, roţi galbene, vârf galben. Ieşeau de sub o jachetă Member's Only, aflată în fundul

containerului. Eram entuziasmată; când eram mică, îmi plăcea să mă plimb cu patinele. N-o mai făcusem de ani de zile. Le-am încălţat chiar înainte să încep a căra în remorcă restul lucrurilor – un amestec de cutii şi de saci pentru gunoi, haine largi şi unul dintre acele scăunele fără spătar, pentru rugăciune, atât de populare pe vremuri.

Patinele erau cu cel puţin trei numere prea mari. I, c-am legat cu şireturile cât am putut de tare şi am alunecat împleticindu-mă pe asfaltul accidentat, rugându-mă să nu-mi sară din picioare. Speram să mă susţină căruciorul lui Nori, să nu ne prăbuşim împreună, în timp ce Noodle alerga după noi. Nori chiţăia veselă de fiecare dată când dădeam de câte o ridicătură în asfalt sau când îmi pierdeam echilibrul şi căruciorul se înclina. Domnii Chen au bătut din palme şi ne-au făcut cu mâna când am trecut pe lângă lucrurile pe care le câştigaseră; familia Garda ne-a aclamat şi ea. Am primit încurajări de la aproape toată lumea pe lângă care treceam. Când am trecut pe lângă remorca lui Norman a dat doar din cap, probabil pentru că aproape am intrat în el în timp ce tocmai căra un abajur mare, din sticlă.

Acasă, mi-am tras patru perechi de şosete în picioare, am făcut ghem o altă pereche şi am îndesat-o în vârful patinelor şi am încercat să dau o tură pe asfaltul din curte. Aleile erau pline de gropi; am continuat să mă împiedic, spre încântarea copiilor mei. Mi-am rupt salopeta în genunchi şi m-am julit. Într-un fel, speram să fac şi eu o rană cu crustă, de ani de zile nu mai avusesem una, cel puţin nu una bună de cojit.

Am încercat să mi-l imaginez pe cel care purtase înainte patinele. Toate lucrurile din containerul lui erau amintiri din anii ’7 () – sticle de colonie Pierre Cardin în formă de falus, veste pline de franjuri, cămăşi tărcate cu gulere mari, adidaşi, şorturi de sport, verzi cu dungi albe.

O piatră de companie[17] în cutia ei originală. Multe lucruri *vintage* pe care le puteam vinde prin ebay pe bani buni. Avea probabil douăzeci de ani când purtase lucrurile astea, ceea ce însemna că acum avea cincizeci. Mă întrebam dacă se mai plimbă cu patinele, dacă mai e în viaţă măcar. De multe ori, depozitele sunt sechestrate când încetează plata, odată cu inima celui care le închiriase.

Îi puteam da acestui om o viaţă nouă. Îmi imaginam propriile mele tălpi transformându-se în ale lui, degetele mele crescând mai lungi şi mai păroase, picioarele mai musculoase şi mai blănoase, pieptul aplatizându-mi-se, lăţindu-se ca unul masculin, o mustaţă gâdilându-mi buza de sus, părul de pe cap devenind negru permanent. Mă imaginam patinând, măsurând cu privirea tipele din discotecă; lanţuri de aur mi-ar juca la gât, iar pantalonii din poliester mi-ar scoate în evidenţă dotările, în timp ce dansez pe ritmurile disco.

Whitman era un maestru în a se imagina pe sine în pielea altora. *Sunt vast*, spunea, *cuprind mulţimi în mine*. Se vedea soldat, sclav, o mamă care naşte, fir de iarbă. Mie nu îmi venea la fel de uşor – întotdeauna m-am simţit prinsă fără scăpare în propriul meu trup, în propriul punct de vedere – dar, cu aceste patine, am prins o frântură din vastitatea pe care el o cunoştea atât de bine.

Am devenit treptat mai sigură pe picioarele lui, pe picioarele mele; nu mai trebuia să dau atât de mult din mâini, nu mai cădeam la fel de des. Am învăţat să anticipez crăpăturile din pavaj, am învăţat să evit colţuri neregulate. Nu peste mult, puteam goni dintr-o parte a trotuarului în cealaltă fără să mă clatin prea tare.

---

17 Invenție a americanului Gary Dahh, pietrele de companie au început să fie comercializate in 1975, pe post de „companioni44 pentru cei care nu-și puteau asuma responsabilitatea unui animal de casă. (n.red.)

— Pot să încerc şi eu? M-a întrebat Pia când m-am aşezat să-mi trag sufletul.

— Îţi trebuie şosete, am spus, pentru că ea purta doar sandale.

— Mă încălzesc prea tare la picioare, veni răspunsul.

Mi-am scos patinele, fără să le mai desfac, şi i le-am dat Piei.

— Vezi că sunt mult prea mari, am încercat să o previn.

— Nu păţesc nimic!

Pia şi-a băgat picioarele în role cu tot cu sandale. S-a i idioat şi a făcut doi paşi mici înainte. Nu patina, ci încerca să meargă, de parcă purta pantofi obişnuiţi. Picioarele i-au alunecat şi a aterizat în fund, cu o bufnitură sonoră.

— Te simţi bine? Am sărit eu.

Cu siguranţă că nu se simţea, dar şi-a păstrat tonul normal, haios.

— Adu o pungă cu mazăre din frigiderul meu, zise. Şi nişte ibuprofen… ştii unde e, lângă aragaz.

— Trebuia să porţi şosete, am mormăit şi am fugit spre rasă.

Când m-am întors, Noodle, Nori şi Ravi stăteau cu toţii în poala Piei. Nori era aplecată peste piciorul plinuţ al Piei, i învârtea întruna rolele, în timp ce Pia se strâmba.

— Hai, copii, tăiaţi-o de aici, am spus, iar ei au rupt-o la fugă.

I-am dat Piei mazărea, pastilele şi un pahar cu apă. Am îngenuncheat şi i-am tras patinele din picioare. Sandalele au ieşit odată cu ele. Vederea degetelor îngălbenite de la picioarele Piei m-a umplut de afecţiune.

— Cam aşa trebuie să se simtă vedetele concursurilor I ic role, zise şi-şi apăsă legumele îngheţate pe fund. Poate i-a asta ar trebui să mă şi fac, vedetă de patinaj pe role.

Sunt atât de multe lucruri de făcut pe lume. Vedetă de patinaj pe role era o treabă la care nu mă gândisem niciodată. Să aluneci pe o podea netedă din lemn şi să dărâmi în cale oameni ar fi probabil o experienţă purificatoare. Unii aspiră la asta. Voiam să aflu la ce eram bună, la ce mă pricepeam cel mai bine. Mă scotea din minţi faptul căjulia ştia la ce e cea mai bună şi că-şi bătea joc de asta.

— Mai există concursuri pe role? întrebă Pia.

Şi-a pus ibuprofenul pe limbă şi a dat capul pe spate ca să-l înghită.

— Sper.

— Şi eu.

A luat o înghiţitură bună de apă. Stăteam împreună pe trotuar şi ne uitam la copii, care se jucau de-a propriul concurs, fără patine, alergând în cerc.

Mi-am pus iar patinele în picioarele cu multe şosete şi i am mai făcut câteva ture, imaginându-mă în şort albastru din satin, cu genunchiere, o cască pictată cu flăcări şi şosete până la genunchi. Pe pieptul tricoului aş avea scris I ceva de prost-gust, cum ar fi Flantasy sau poate Flantastic, şi cu litere mari, rotunde, pline de culoare. Mi-aş lăsa părul să crească şi l-aş ondula. Cel căruia îi aparţinuseră patine – Le astea m-ar iubi.

Patinam cu mâinile deasupra capului, imaginându-mi victoria, când femeia în burka a ieşit din casă. Voiam să patinez până la ea, să o cuprind cu braţele şi să fac una dintre acele spirale ale morţii pe care le fac patinatorii pe gheaţă la Olimpiadă. Ar arăta splendid pe patine cu rotile, cu materialul ei negru fâlfâind în vânt. Aproape că m-am izbit de ea, când lua curba.

— Scuze, am spus.

I-am simţit mirosul trupului, transpirat şi întunecat, în timp ce sărea să se ferească de mine. A continuat să

meargă, de parcă n-aş fi fost acolo. Niciuna dintre noi n avea nicio idee despre duetul pe care urma să-l interpretăm în viitorul nu prea îndepărtat. Cum am fi putut?

Noodle îmi spusese o dată că femeia în burka arată ca o fantomă neagră; îi era frică de ea, când ieşea afară întori ea întotdeauna capul. De data asta, m-am simţit de parcă *eu* eram o fantomă, un spectru palid care a surprins-o pe moment, apoi a dispărut.

Câteva zile mai târziu, Pia şi cu mine stăteam întinse pe o pătură, în curte, rostogolind ghinde de la una la alta, în timp ce copiii se jucau. Nori fugi spre veranda cuplului afghan, strigând la Noodle, care se ascundea în tufişuri:

— Te prind!

Am sărit în picioare şi am alergat la ei:

— Nori, taci!

N-am vrut ca perechea din Afghanistan să creadă că sunt atacaţi. Nu cu mult timp în urmă cineva desenase o svastică pe trotuarul lor, iar bărbatul avea pe obraz o tăietură care se vindeca greu; puteam doar să-mi imaginez sursa. Din fericire, se părea că nu sunt acasă. Cutia lor poştală era plină. Arborele de mătase de lângă verandă stropea un fel de lichid – aproape ca o ploaie.

Pe când o înşfăcam pe Nori, am tras cu ochiul la numele lor, trecute pe un plic roz pe care scria „Urgent” (probabil de la o agenţie de recuperare a datoriilor din împrumuturi; ştiu asta din mult prea vasta mea experienţă) – Raminullah şi Sodaba Suleiman. M-am bucurat să le cunosc numele. Suleiman suna bine. Am şoptit numele de câteva ori, lăsându-l să mi se rostogolească pe limbă. „Bună ziua, domnule şi doamnă Suleiman”, mă imaginam spunând. „Bună dimineaţa, domnule şi doamnă Suleiman”. Mă întrebam dacă ar fi fericiţi că sunt recunoscuţi sau dacă s-ar uita la mine de parcă le-aş fi luat ceva.

Mai târziu în ziua aceea, am dus copiii să mănânce îngheţată la o cafenea mică din campus. Am văzut-o pe femeie, pe Sodaba, înotând în piscina neacoperită din spatele centrului sportiv. Îşi purta burka şi în apă. Materialul negru părea incredibil de îngreunat din cauza apei, dar ea reuşea să înoate înainte. Poate că avea o burka specială pentru înot, una care nu era la fel de împovărătoare ca aceea pe care o purta prin vecinătate. Nu ştiam cum supravieţuieşte verilor din Riverside într-o ţinută care părea atât de oprimantă.

M-am întrebat dacă soţul ei ştia că e în piscină, dacă îşi dăduse consimţământul. Nutream oarecum speranţa că făcuse asta fără permisiunea lui. Arăta ca o pată de petrol în apă sau ca un uriaş mamifer marin. Îi vedeam hotărârea din trup când ridica un braţ cu mânecă, apoi altul. Picioarele îi erau goale; arătau cu totul despuiate, aproape senzuale.

— Îngheţată! A chiuit Nori din căruciorul ei cu sistem dublu de prindere.

— Da, mami, am venit să mâncăm îngheţată, nu să înotăm, i-a ţinut şi Noodle isonul.

Mergeam din când în când la lecţiile publice de înot de la piscină, dar întotdeauna se terminau cu un sentiment de deznădejde. Niciunul dintre copii nu ştia să înoate şi nu făcea niciun fel de progres, aşa că trebuia să îi ţin pe amândoi în apă. Niciodată nu ne distram, deşi întotdeauna speram că o să ne simţim bine.

Sodaba ajunsese la capătul culoarului şi se întorcea, burka îi flutura în jurul trupului ca o anemonă sălbatică şi întunecată.

Încotro alergi, lady? Te văd, te văd, / Aruncându-te în apă cu ei, deşi stai în odaie / înţepenită la pândă.

Când am ajuns acasă, am luat la puricat ziarul, după secţiunea Anunţuri. Erau greu de găsit, uneori apăreau în

pagina sportivă, uneori la Afaceri sau Ştiri locale, alteori la Reclame. Câteodată nu apăreau deloc. Uneori, cele care n păreau nu anunţau nicio licitaţie de depozit, erau doar anunţuri fictive de nume, datorii şi citaţii de tribunal.

Când le-am găsit în cele din urmă, mi-a sărit în ochi un nume de pe lista chiriaşilor datornici – Raminullah Suleiman. Am ridicat lupa, apoi am apropiat-o, privind cum cerneala se dezintegra în puncte negre, apoi fuziona, din nou, în litere compacte. Mă întrebam dacă s-o arăt familiei Suleiman – poate nu ştiau că sunt în urmă cu plăţile, dar nu voiam să-i pun într-o situaţie stânjenitoare. Totuşi, ştiam că trebuie să fac ceva. Faptul că tocmai le albisem numele de familie părea să însemne că *aşa a fost dat*, să-l găsesc în ziar, că eram destinată să-i ajut. Le voi salva lucrurile. Îi voi lăsa chiar să le depoziteze la mine acasă, dacă nu aveau loc. Atunci vor înţelege că nu le voiam răul.

Pia s-a oferit să stea cu copiii, cât m-am dus la licitaţie.

În mod normal, la ora aceea trebuia să fie la laborator, dar acum trebuia să stea acasă, pentru că aştepta un telefon de la fratele ei din Filipine. Eram entuziasmată; mă simţeam de parcă aş fi descoperit un plan de acţiune. În plus, nu mai fusesem niciodată singură la o licitaţie. Simpla perspectivă îmi dădea fiori.

Licitaţia se ţinea în cealaltă parte a oraşului, aproape de Galleria, cel mai mare mall din Riverside. Nu mai fusesem la Depozitele Tylor. Era o afacere mai nouă; corpul de clădiri era zugrăvit în portocaliu, iar uşile şi acoperişurile, în turcoaz. Lucrul acesta dădea locului un fals aer mexican, o senzaţie de apartamente nou-construite; la fel şi spaţiile verzi – mulţi cactuşi şi plante suculente. Nu era stilul meu, dar eram bucuroasă să fiu acolo, chiar şi pe căldura aceea; mă simţeam împrospătată, despovărată. Conducătorul licitaţiei a adus o cutie de

gogoşi pentru ofertanţi, iar eu eram atât de bezmetică încât am mâncat trei.

Ştiam din anunţ că depozitul lui Suleiman era la numărul 238; numele şi numerele loturilor erau întotdeauna publicate în ziar. Am renunţat la câteva „loturi Flan” de primă mână, aşteptând să se ajungă la cel potrivit. Colegii mei de licitaţie mă priveau cu mirare, de fiecare dată când apărea ceva modest, dar eu le spuneam „Astăzi nu. Licitaţi voi”. O dată ce eu ieşeam din cursă, începea o adevărată frenezie de licitări. „Loturile lui Flan” au ajuns să coste mai mulţi bani decât plătisem eu vreodată. Yolanda mi-a făcut cu ochiul, după ce a împins o vânzare până la cincizeci de dolari şi m-am simţit copleşită de recunoştinţă. Asta nu se întâmpla niciodată când licitam eu „comorile” mele.

— Unde sunt copiii? M-a întrebat domnul Chen Senior între două licitări.

— Acasă. Azi sunt liberă.

A zâmbit şi mi-a făcut un semn de încurajare. A gesticulat către fiul lui şi a spus:

— El are patruzeci şi trei de ani şi tot nu vrea să mă lase în pace.

Domnul Chen Junior a ridicat pumnul spre tatăl său, Ipoi a râs.

În cele din urmă, conducătorul licitaţiei a ajuns la lotul 238. Era mare – şase metri pe patru şi jumătate. Nu mă aşteptam să fie atât de mare. Am tras adânc aer în piept.

— Ăsta e al meu, le-am spus prietenilor mei. Pentru el am venit aici, azi.

— Succes, zise Yolanda.

Norman cel bătrân şi ursuz a mormăit în direcţia mea. Inima a început să-mi bată cu putere.

Speram să am destul spaţiu în maşină pentru orice ar

fi ascuns uşa metalică.

Îmi imaginasem că unitatea de depozitare va arăta ca un harem, acoperit cu covoare persane, felinare elaborat sculptate, care trimit mici diamante de lumină, I avanul decorat cu eşarfe în toate nuanţele de roşu. Aproape că mă aşteptam să văd perne din satin brodate eu fir auriu, ceainice din metal, cu ciocurile lungi şi curbate, aşezate pe mese joase şi rotunde, o narghilea îndoită ca o caracatiţă, în colţ. Credeam că aerul va fi plin de parfum, de arome pulverizate şi de muzică nazală în sonorităţi.

S-ar putea să existe astfel de camere în Afghanistan sau poate că nu. În ce mă privea, putea fi o imagine de Hollywood, complet stereotipă, despre Orientul Mijlociu. Nu cunoşteam Afghanistanul real, cu excepţia celor văzute la ştiri, în mare parte fleacuri. Totuşi, am fost puţin dezamăgită când uşa s-a ridicat şi am văzut doar o unitate de depozitare normală, plină cu lucruri obişnuite, de frecare zi. Erau multe. Mai multe decât cumpărasem vreodată. Aveam dreptate să mă îngrijorez că nu încap în maşină. Asta însemna, cu siguranţă, mai multe călătorii.

Am ridicat din bărbie pentru oferta de deschidere la şaptezeci şi cinci de dolari. Nimeni n-a licitat contra mea, deşi un container atât de mare ajungea de obicei la câteva sute de dolari.

— Sunteţi siguri că nu mai vrea nimeni să liciteze? întrebă conducătorul licitaţiei, privindu-ne cu uimire. E un lot special.

— Să i-l lăsăm lui Flan, zise domnul Chen Senior.

Ceilalţi prieteni de licitaţie şi-au dat consimţământul.

Mă simţeam ca o celebritate.

— Atunci, e-n regulă, urmă conducătorul licitaţiei făcându-mi cu ochiul şi lovindu-şi de perete cleştele de tăiat, pentru a fi şi mai convingător. Vândut lui Flan, pentru şaptezeci şi cinci de verzişori.

Iată ce am găsit înăuntru: două fotolii de un albastru rece, un pătuţ de copil, dezasamblat; saci cu lenjerie de copii imprimată cu mieluşei pufoşi din desene animate; o masă de toaletă; câteva covoare făcute sul (de tipul celor din marile magazine, nu persane); o orgă Wurlitzer, o cutie deschisă cu farfurii fantezie, din porţelan; multe haine de damă (majoritatea din mătase şi poliester; nicio burka; un sutien roz, care m-a surprins; chiloţei roz); nişte haine bărbăteşti (majoritatea din poliester); un candelabru de alamă, câteva lampadare (dintre cele simple, de şase dolari, de la Ikea); cutii cu haine de bebeluş (majoritatea albe; unele galbene, câteva verdementă); pachete economice de scutece pentru nou-născuţi; multe perechi de pantofi (inclusiv nişte sandale ieftine, împodobite); şi multe cuburi din carton, închise şi nemarcate. Cel mai aproape de fantezia mea era cuvântul „spiriduş” de pe dispozitivul pentru scutece murdare.

Interiorul părea rezultatul unei petreceri pentru o proaspătă mămică, după ce oaspeţii îşi terminaseră migdalele iordaniene şi jocurile specifice de petrecere, ca şi când îşi împachetaseră panglicile, baloanele şi prăjiturile şi lăsaseră tot restul în urmă.

Evident, existase un copil. Evident, ceva se întâmplase. Ce trebuia să fac? Nu puteam să duc aceste lucruri familiei Suleiman. Am decis să le ţin pe toate acasă la mine, până mă hotărâm ce să fac. Speram să am destul spaţiu. Camera mea de licitaţii era deja plină-ochi.

— Eşti însărcinată, mami? zise Yolanda, după ce-şi verificase propriile loturi, punându-şi mâna pe salopeta mea, în dreptul burţii.

— Pe dracu’! Nu.

Ştiam că salopeta mea e umflată, dar nu-mi imaginasem că mă făcea să par că aveam un şuşoi în burtă.

— Atunci de ce ai luat toate prostiile astea pentru

copii? A întrebat ea.

— Sunt lucrurile vecinului meu, i-am spus. Nu voiam să le piardă.

— Te plătesc? Mă întrebă.

— Nu e nevoie.

Nici măcar nu mă gândisem la asta.

— Nu e o mişcare prea bună pentru afaceri, don'şoară Flan, mai zise, păcănind cu unghiile lungi pe curea.

Yolanda urma la seral nişte cursuri de afaceri.

— E o atitudine de bun vecin – asta e adevărat dar nu o mişcare bună pentru afaceri.

Cei doi domni Chen şi Rafael, soţul plinuţ al Yolandei! M-au ajutat să bag fotoliile şi orga în remorcă. Nu era suficient de mare pentru a căra totul. Am hotărât că trebuia să merg cu prima încărcătură acasă, apoi să mă întorc pentru restul. Domnul Chen Junior a venit cu mine acasă, i s-a mă ajute să iau lucrurile mari din remorcă. Mi se părea ciudat să mă aflu cu el în cartierul meu, să am pe cineva din lumea licitaţiilor în universul curţii mele. Nu era nimeni în jur – probabil că Pia dusese copiii în parc, iar Shae, speram eu, era la bibliotecă – aşa încât cele două lumi ale mele nu interacţionau atât cât era posibil.

Domnului Chen i-a plăcut mult zona.

— Eu şi cu tatăl meu am stat în acelaşi apartament, douăzeci de ani…

Privea la peluzele verzi, la florile care încercuiau casa Piei.

— …la etajul doi. Tata a plantat legume în ghivece mici, pe terasă; i-ar plăcea mult o grădină…

— Noi avem aici o grădină comună, am spus şi el s-a luminat la faţă.

— Cum putem să ne băgăm şi noi?

— Trebuie să te înscrii la şcoală mai întâi. Casele

astea sunt doar pentru cursanţi şi familiile lor.

O expresie îngândurată i se aşternu pe faţă şi zise:

— Ştii, întotdeauna am vrut să studiez astrofizica. Sau poate secţia de teatru de revistă, continuă pentru ca, imediat, chinezul acesta american, uşor costeliv, dar remarcabil de puternic, de vârstă mijlocie, cu părul uleios, să-şi întindă degetele, într-o mişcare de jazz; a început să se mişte vesel dintr-o parte într-alta, cu genunchii îndoiţi şi s-a lansat în câteva acorduri din *Oh we got trouble*, *right here în River City*.

Mă tenta să îl sărut. Aproape că simţeam gustul usturoiului rămas între dinţii lui lungi din faţă, îi simţeam lirele fine de păr care-i brăzdau buza superioară. De ce voiam să sărut pe oricine rămânea singur cu mine preţ de cinci minute? Whitman ar fi vrut şi el, probabil, să sărute pe toată lumea. Mi-am muşcat buza de jos, pentru a oferi gurii ceva pe care să se concentreze. *Cerându-le un sărut / pentru fiecare mâr roşu din coş*.

Am lăsat totul în spatele casei mele, sub copacii Dr. Seuss, pentru că nu aveam timp să le duc pe toate în casă; Depozitul Tyler avea o politică strictă de eliberare a spaţiului până la ora unu după-amiaza şi a trebuit să gonim înapoi, ca să pot lua restul de lucruri. Domnul Chen Junior a cântat tot drumul înapoi.

Nu mă gândisem niciun moment că familia Suleiman şi-ar putea găsi lucrurile stivuite în curtea mea din spate; ei locuiau în partea opusă a curţii şi, după câte ştiam, nu aveau de ce să vină în spatele casei mele. Nu-mi imaginasem că oamenii vor începe să culeagă din lucrurile familiei Suleiman, de parcă aş fi avut o vânzare în timpul săptămânii. Dar exact aşa s-a întâmplat. Când m-am întors de la depozit cu a doua încărcătură – fără cântăreţ, de data asta – curtea mea din spate era plină de oameni. Oameni care deschideau sertarele şi cutiile, scotocind prin haine,

aşezându-se pe scaune, lovind puternic clapele unei orgi mute. Şi Raminullah Suleiman era grămadă peste ei, ţipând cât îl ţineau plămânii.

— Ce e asta? urla, dând din mâini. De ce îmi atingeţi lucrurile?! Ce faceţi cu lucrurile mele?!

Micul grup încremeni, iar el continua să zbiere. Apoi, oamenii s-au împrăştiat, rostind scuze de genul „N-am ştiut, omule” şi „Calmează-te, prietene”, în timp ce-l priveau terorizaţi… Ca şi când ar fi avut în mână o grenadă sau dinamită înfăşurată în jurul pieptului.

Cel mai bun trăgător iese-n faţă şi ridică / arma la ochi.

— Domnule Suleiman.

M-am îndreptat spre el, cu mâna întinsă. Mă privea, înecat de furie, şi nu făcu niciun gest de a da mâna cu mine.

— Iertaţi-mă. Voiam doar să fiu de ajutor, am zis, lăsându-mi mâna să cadă.

— Ce ajutor? Cum ai obţinut toate astea?

Buzele lui, încadrate de o mustaţă şi o barbă zbârlite schimonosite de supărare şi crăpate, erau totuşi frumoase. Avea dinţii mici. Respiraţia îi mirosea a carne, de la masa de prânz. Probabil că ar fi trebuit să fiu speriată. Nu asta spuneau ştirile, că trebuie să ne temem de oamenii furioşi din Orientul Mijlociu? Nu despre asta ne avertizau toate acele alerte cu coduri de felurite culori? Totuşi, nu-mi venea decât să-l sărut. Limba lui ar avea gust de maioneză. Caldă. Am încercat să-mi alung senzaţia din minte. Poate că Whitman îmi corupsese gândurile.

— V-am văzut numele în ziar.

— Ce minciuni mai spun despre mine acum?

Rana de pe obrazul lui nu se închisese încă. Arăta de parcă s-ar fi infectat.

— Numele dumneavoastră era pe lista anunţurilor de

la mica publicitate, am continuat încercând să-mi păstrez vocea calmă. Eu merg la licitaţiile de la depozite – cu asta mă ocup. Licitez pentru containerele pe care oamenii nu le mai plătesc. V-am văzut numele şi am licitat pentru containerul dumneavoastră, ca să vă dau lucrurile înapoi. Nu voiam să le pierdeţi.

Am urmărit cum furia îi cuprindea chipul, pentru ca apoi să se transforme în confuzie, apoi în durere, apoi iarăşi în furie. Trebuia să-mi fie frică? M-am simţit şi mai prost. Şi m-am trezit întrebându-mă „Oare lui Sodabei îi plăcea să sărute chipul acela? îi plăcea să îşi simtă obrazul lipit de perii bărbii lui? Oare cât de des îşi ridica vălul pentru a-i atinge buzele?”

— Astea sunt lucruri pe care le-am pierdut deja, a urlat el şi a plecat valvârtej.

Mi-am pus mâna la gură. Abia atunci am simţit un spasm de frică, dar asta nu avea legătură cu Raminullah.

Nu mă puteam hotărî să vând bunurile familiei Suleiman. Nu mă puteam hotărî nici să le arunc. M-am urcat în maşină şi am condus către Store-U, depozitul cel mai apropiat de campus, ca să închiriez un spaţiu. Era prima oară când închiriam unul eu însămi. Pe când semnam contractul, mă gândeam la toţi oamenii care semnaseră contracte similare, cu bună-credinţă, fără să-şi imagineze vreodată că lucrurile lor vor ajunge în camera mea de licitaţii, pe peluza mea, în casele altor oameni. Mă întrebam cât voi plăti pentru acest loc, cât timp voi depozita trecutul familiei Suleiman pe numele meu.

Pe seară, eu, Pia, Michael şi Shae am încărcat totul înapoi în remorcă şi le-am adus la depozit. Mă simţeam bine să lucrez alături de Shae, să-i simt braţele şi picioarele mişcându-i-se alături de ale mele. Am reuşit să ducem totul într-un singur transport. Cred că a fost meritul lui Michael – cu creierul lui de programator, a aranjat totul

ca într-un joc de cuvinte încrucişate, toate cutiile şi mobila potrivite cu grijă.

Pereţii de la Store-U erau din metal prefabricat, nu din cărămidă, ca majoritatea celorlalte complexe. Interiorul celulei de depozitare arăta ca o gamelă nouă din metal, fierbinte. Eram primii clienţi care închiriau un spaţiu. Era liniştitor să ştiu că alte poveşti, fantomele vieţilor altor oameni nu bântuiau pe acolo. Urma să fie bântuit şi aşa destul. Amărăciunea familiei Suleiman răzbătea din cutiile lor, umplând mica încăpere.

— Mă simt ca o ticăloasă, i-am spus lui Shae în noaptea aceea.

Amândoi copiii dormeau. M-am întins pe canapea, ostenită, iar Shae s-a aşezat pe podea, cu capul sprijinit de coapsa mea. Faţa lui David Letterman strălucea din cele şapte ecrane de pe perete. Încă nu-l convinsesem pe Shae să se uite la unul singur.

— Ai făcut ce ai crezut tu că e bine, Flan, zise, frecându-şi capul de mine.

— Bieţii oameni. Suntem aşa de norocoşi că ni s-au născut copiii sănătoşi.

Shae s-a întors şi mi-a sărutat burta prin salopetă.

— Mulţumesc că m-ai ajutat azi, i-am spus.

— Nicio problemă. A fost distractiv.

Mi-a sărutat partea din faţă a salopetei, între sâni.

— Nu, am răspuns. *Asta* e distractiv.

Îmi dădeam seama că zâmbeşte, cu faţa îngropată în hainele mele. S-a tras în sus, pe canapea, lăsându-şi greutatea pe mine.

— Cum rămâne cu Baudrillard?

— Să i-o trag, zise el.

De când voiam să-l aud spunând asta?

— Aş prefera să mi-o tragi mie… am mai spus, în timp ce-mi lăsam piciorul în jos, frecându-l de al lui.

Buzele lui erau gata să le atingă pe ale mele, când Noodle a început să ţipe.

— Poate adoarme la loc, şopti, dar ţipătul a devenit şi mai puternic.

Am alunecat de sub Shae, i-am sărutat bărbia ţepoasă şi m-am dus să văd ce ne face fiul. Avea unul dintre rarele lui coşmaruri – ţipa şi striga în somn, fără să se trezească. A trezit-o, totuşi pe Nori, şi ţipetele ei le-au acoperit pe ale lui. A durat mai mult decât aş fi vrut ca să-i liniştesc la loc, să le relaxez trupuşoarele transpirate. Când m-am întors în living, dornică să termin ceea ce începusem, chipul lui Craig Kilborn era pe toate ecranele, iar Shae dormea buştean.

A doua zi dimineaţă m-am trezit târziu. Shae nu era acasă; cel puţin îşi amintise să încuie uşa după el când a plecat. Copiii se uitau la televizor – erau desene animate pe trei ecrane, Sesame Street, pe celelalte – şi mâncau Kix direct din cutie. Cerealele erau împrăştiate peste tot în jurul lor, ca nişte muniţii şterse şi poroase.

— Trebuie să ne pregătim să mergem la licitaţie, le-am spus.

Nori a azvârlit o mână de cereale spre mine şi a fugit la baie.

— Nori, am strigat la ea, milogindu-mă, prea ameţită ca să fac altceva.

— Chiar trebuie? S-a smiorcăit Noodle, cu ochii încă lipiţi de televizoare.

Snuffleupagus şi Georgejetson concurau pentru atenţia lui. Nu aveam nicio şansă.

— Trebuie, dacă vreţi să mai mâncaţi, am spus.

S-a ridicat cu duşmănie; avea cereale lipite de fundul pantalonilor de pijama. După multe linguşeli, Nori a deschis uşa la baie şi m-a lăsat să o îmbrac. Eram cu toţi într-o dispoziţie destul de sumbră când am ajuns la

Depozitul Moreno Mini, un loc sărăcăcios de pe autostrada 60.

Faptul că am fost martoră la durerea lui Raminullah stârnise în mine un izvor de tristeţe. Acum vedeam tristeţe peste tot. Adia din fiecare încăpere a licitaţiei Moreno. Îi simţeam izul, ca şi când ar fi fost mirosul unui trup. Într-o incintă am văzut un camion de jucărie ponosit şi mi-am imaginat că băiatul care se jucase odată cu el avea acum nouăsprezece ani şi intrase în belele. Mama lui nu-şi mai putea permite să plătească spaţiul de depozitare pentru că îşi cheltuise toţi banii pe onorariile avocaţilor şi pe cauţiune. În alta am văzut un mobilier de dormitor şi mi-am imaginat ultimele momente ale unei căsnicii – ţipetele, plecarea furtunoasă, hohotele de plâns înfundat de pe pat. Am văzut în altă cameră o ploscă, tristeţea unei boli îndelungate. M-am gândit la toţi pacienţii din salonul de spital al mamei, *saci abia plutind cu botul căscat / aşteptând să le pice hrana*.

Simţeam tristeţea tovarăşilor mei de licitaţii – tristeţea domnului Chen Junior şi a visurilor lui zdrobite, tristeţea familiei García, în nesfârşită căutare de bani, adânca tristeţe a lui Norman, pe care nu o înţelegeam nicicum.

Tristeţea, lipită de fiecare moleculă de praf; tristeţea mă copleşea în timp ce alergam după Nori şi încercam să-l ţin pe Noodle, care sugea ca un burete energia mea negativă.

Că viaţa e o păcăleală şi nimic nu rămâne la urmă decât doliu jerpelit şi lacrimi.

Nu eram sigură că voi putea găsi ceva care să mă facă să spun Da la licitaţia asta, dar eram hotărâtă să încerc. M-am gândit la Walt Whitman. El n-ar fi renunţat la şansa unei fericiri de moment, indiferent cât de deprimat ar fi fost. După ce am câştigat un container cu câteva cutii

sigilate, fără niciun indiciu despre conţinut, m-am hotărât să fac un experiment. Am închis ochii şi am ales o cutie, apoi am făcut o steluţă pe cartonul ei, ca să ştiu în care să scotocesc, o dată ajunşi acasă. Dacă puteam găsi un *Da* în acea cutie luată la întâmplare – ba nu, hai să spunem primul lucru pe care îl scoteam din acea cutie luată la întâmplare – atunci puteam găsi un *Da* oriunde.

Ajunsă acasă, am închis ochii şi am scos la iveală o cutie mică de farduri, din plastic, de tipul celor pe care le primeşti gratis când cumperi cosmetice de trilioane de dolari. Am simţit un fior de panică.

Nu sunt obişnuită să mă fardez. Mama mea nu se machia; avea câteva cosmetice în noptieră, dar n-am văzut-o niciodată fardată. În liceu am folosit o perioadă dermatograf albastru şi ruj deschis la culoare, apoi am trecut printr-o scurtă fază de heavy metal, cu machiaj puternic, dar asta a fost tot. Chiar nu voiam să folosesc fardurile alea care, în ciuda ambalajului frumos, păreau vechi şi ţipătoare şi erau probabil pline de microbii altcuiva, dar mi-am reamintit că făcea parte din experiment.

— Spune-mi despre oamenii care au avut lucrurile astea, i-am zis lui Noodle, în timp ce mă psihanalizam.

Noodle a aruncat o privire spre săculeţ, s-a uitat înăuntrul cutiilor de carton nedespachetate, la pantofii cu toc înalt şi la rochiile de satin. Şi-a înfipt mâna în materialul alunecos şi a tras afară o cărţulie albastră.

— Tu eşti, mami, a spus el după ce a deschis-o. Eşti tu dacă ai arăta ca o fată.

I-am smuls cărticica. Era un paşaport, am simţit în mână vinilinul rece şi albastru. Femeia din fotografie chiar semăna cu mine – ochii mari, buzele subţiri, nasul în vânt. Măcar la astea, căci restul era diferit. Părul era lung, ondulat, şi castaniu; purta o bluză verde-smarald,

elegantă, şi un colier din bucăţi mari de chihlimbar. Părea să aibă un machiaj profesional. Radia de sănătate şi de bogăţie. Dacă Julia era sosia mea artistică, atunci femeia aceasta era sosia mea stilată. O chema Samantha Walker. La momentul eliberării paşaportului locuia în Paloş Verdes. Era valabil până în 2004.

Am dat la ultima pagină a paşaportului să văd ştampilele puse – Cehoslovacia, Franţa, Maroc, Argentina. Mintea mi s-a umplut de străzi pietruite, porţi arcuite, de pieţe cu mirodenii şi miresme îmbătătoare. Dacă eu nu puteam cutreiera lumea, aşa cum tânjeam o dată, cel puţin sosia mea o putea face. Mă rog, imediat ce o găseam şi îi returnam paşaportul. Mă întrebam dacă ştia că şi-l pierduse. Căzuse din greşeală în pungă sau îl pusese acolo dinadins? îşi lăsase identitatea în urmă şi începuse o viaţă nouă? Paginile erau prăfoase de fard şi fond de ten, marginile, pudrate, ca aripile unui fluture.

— Ce crezi că a făcut Şaman tha Walker în Argentina? l-am întrebat pe Noodle.

M-am simţit măruntă, ştearsă, în comparaţie cu ea. Cu siguranţă făcuse o facultate. Cu siguranţă ştia ce cărţi să citească, ştia exact cum să vorbească despre ele.

— S-a căsătorit, a spus Noodle, uitându-se la rochiile ei extravagante.

— Nu, n-ar fi făcut ceva atât de plictisitor, am zis. Cred că a învăţat tangou. Sau poate era spioană…

M-am imaginat în pantofii şi hainele ei, cu ochelari de soare negri, coborând sigură pe mine scările de marmură ale unei ambasade, cu o geantă plină de documente secrete.

— Ar trebui să-ţi faci şi tu părul aşa, mami, zise Noodle privind la poza ei şi încrucişându-şi braţele deasupra capului.

— Ţi-e dor de părul tău lung, scumpule?

A scuturat din cap că nu, dar i-au dat lacrimile.

— O să crească la loc.

— Vrei să te machiez? L-am întrebat, pentru că observasem că se uită la punga lucioasă.

Am văzut o sclipire de interes în ochii lui, în timp ce ridica din umeri şi îşi cobora braţele.

— Te dau cu puţin ruj, bine?

Speram că nu va trebui să spună asta terapeutului, într-o bună zi.

A închis ochii şi şi-a ridicat bărbia, strâmbând din buze. Am deschis un tub de ruj. Era o nuanţă maronie, de culoarea sângelui uscat, şi părea sfărâmicios şi vechi. Vârful era zdrobit înăuntru. L-am şters cu o batistă, am frecat capătul uscat, până când mi s-a părut că arată mai moale, apoi l-am atins de gura umedă a lui Noodle. A alunecat de-a lungul buzelor fără să lase prea multă culoare, doar câteva fărâme. Noodle şi-a lipit buzele de câteva ori şi petele de ruj s-au strâns; arăta ca şi când ar fi avut o rană. M-a trecut un fior.

— Îmi pare rău, Noodle, i-am spus, în timp ce-l curăţăm şi îi simţeam buzele moi la atingere, ca feliile unei mandarine. N-a fost o idee foarte bună.

Noodle părea uşurat să audă asta.

Eram încă hotărâtă să găsesc un *Da* în fardurile alea. După ce am spălat gura lui Noodle, m-am jucat cu pudrele aromate, cu unguentele, tuburile, pudrierele, cu periile şi cu bucăţile de vată vineţii. Încercam să nu mă gândesc la microbi. Încercam să-mi imaginez toate acele lucruri atingând buzele Samanthei Walker, obrajii ei, pleoapele ei delicate. Îmi imaginam că în felul acesta o ating pe ea, obraz lângă obraz, ochi lângă ochi, buză lângă buză; îmi imaginam faţa mea devenind a ei, cu fiecare tuşă de culoare aplicată.

Când Shae a intrat în baie, mă dădusem deja cu

dermatograf, cu rimei, fard verde, cu trei feluri de fard de obraz, cu contur de buze cărămiziu şi cu o nuanţă de prună, pe buze, toate peste un fond de ten de nuanţă anemică. Purtam o rochie de satin galben, ciorapi plasă, un pantof ivoriu într-un picior şi unul verde cu toc, în celălalt. Sunt sigură că Samantha Walker m-ar fi privit îngrozită, dar lui Noodle îi plăcu acea costumaţie.

— Ce sunt toate astea? întrebă Shae.

— Ne jucam de-a îmbrăcatul elegant, i-am spus.

— Nu-ţi stă bine, zise, schiţând totuşi un zâmbet, în timp ce se deschidea la pantaloni ca să se uşureze. Mă întristează să recunosc, dar eram atât de dornică să mă bage în seamă, încât am luat comentariul lui drept suficient pentru un *Da*.

Nu aveam niciun demachiant potrivit, aşa că încercările mele de a şterge totul s-au dovedit inutile. De îndată ce faţa mea a fost cât de cât curată, am pironit paşaportul, deschis la fotografie, pe uşa camerei mele de licitaţii, chiar deasupra inscripţiei din carton cu numele meu.

Whitman spunea *în fiecare ins mă văd pe mine, nici mai mult / şi niciun bob de orz mai puţin*. Totuşi, în această Samantha Walker mă vedeam pe mine, cu mult mai multe boabe de orz în plus. Ori de câte ori mă uitam la ea, îmi aminteam că într-o zi aş putea călători, că eram şi eu cetăţean al lumii.

— Toată noaptea mi-au intrat în ochi fărâme de rimel. Dimineaţa, aveam ochii roşii şi iritaţi, încă mâzgăliţi cu dermatograf întins. Mici pustule albe îmi pictau faţa. Arătam ca sora descompusăaş aman thei Walker.

Mi-am pus nişte ochelari de soare, am dus copiii în parc şi m-am lăsat să cad greoi sub un copac. Speram să nu intre nimeni în vorbă cu mine, dar o mamă de pe Cherry Street se aşează chiar lângă mine, pe iarbă.

— Ai auzit despre arabul ăla nebun de pe Avocado? A întrebat ea, în timp ce îi punea fetiţei ei pe cap o pălărie imprimată cu hipopotami.

Era o pălărie scumpă, pentru persoane strălucitoare. Nu avea să stea prea mult în cartier.

— S-a întâmplat la mine acasă, i-am spus.

M-am uitat cum Nori dispare după un tobogan, iar Noodle se apropie ezitând de leagăne. Albinele cenuşii obişnuiau să facă tunele în nisipul de sub ele şi indiferent de câte ori mi-ar fi spus entomologii din jurul nostru că nu înţeapă, tot eram neliniştită în preajma lor.

— Serios? Cred că eşti îngrozită.

A tras la spate pantalonii fetiţei, ca să-i verifice scutecul.

— Nu tocmai.

— Am auzit că e nebun. Am auzit că a ameninţat să bombardeze Centrul pentru Dezvoltarea Copilului.

— Ce?! Am ţipat eu, sărind de la locul meu de sub umbra arborelui de piper.

În jurul picioarelor mi s-au împrăştiat boabe mici şi roz de piper.

— Crezi că e terorist? mai întrebă femeia, în timp ce dădea drumul elasticului scutecului, care pocni uşor pe pielea fetei.

M-am întrebat dacă ea era cea care mâzgălise „Aici locuiesc terorişti” cu cretă verde pe faţada casei familiei Suleiman. Mă cam îndoiam – arăta ca o persoană cu un scris mult mai frumos – dar mi-o puteam imagina instigând pe altcineva să o facă.

— Oamenii îi umblau prin lucruri. Avea tot dreptul să fie supărat.

Am călcat pe nişte boabe de piper; pocnetul lor, puternic şi ascuţit, a brăzdat aerul.

— N-ar trebui să i se permită astfel de ieşiri, zise.

— De ce? Pentru că e din Afghanistan?

— Mai bine ar avea grijă.

A acoperit braţele fetei cu cremă pentru protecţia solară.

— N-a spus niciodată nimic despre vreo bombă, am zis.

Poate că vorbea propriul meu regret pentru cele întâmplate, dar mă simţeam foarte protectoare faţă de familia Suleiman. Cum de îndrăznea să ameninţe un om care deja trecuse prin atât de multe!

— Prietena mea a făcut o plângere, spuse. FBI-ul trebuie să apară zilele astea…

— Ce naiba?!

— Trebuie să ne protejăm cartierul, continuă, îndreptându-şi spatele, ca şi când coloana ei vertebrală ar fi fost o barieră pentru tot ce e rău în lume.

— Dar omul este din cartier.

— Mie mi-e clar ce se întâmplă aici şi e timpul să-i punem capăt.

Eram atât de furioasă încât am alergat spre Noodle şi l-am tras din leagănul pe care îşi făcuse în cele din urmă curajul să-l revendice.

— Hei, ştii ceva? Am urlat, cu Noodle în braţe, în timp ce Nori alerga spre noi. Acum am şi eu o ieşire. Ce-o să faci? Pui FBI-ul pe mine? Sunt o ameninţare pentru cartier acum?

Femeia şi-a înşfăcat fata protejată cu cremă împotriva ultravioletelor şi a plecat fuguţa. Albinele cenuşii zumzăiau în jurul gleznelor mele. Am dat cu şutul în nisip şi am privit cum se agitau.

Vorbele spuse sau nespuse care vibrează mereu, / urletele reţinute de ochii lumii…

În dimineaţa de 11 septembrie, eram în pijama şi-i ajutam pe copii să se spele pe dinţi, când Pia a dat buzna

în baia noastră micuţă, lovindu-mă cu uşa. Shae iar nu încuiase uşa din faţă.

Este vorba despre 11 septembrie 2001. (n. red.)

— Ce s-a întâmplat? Am întrebat-o, frecându-mi braţul.

— Vai, scumpo, zise, sprijinindu-şi capul de perete. Nici nu ştiu cu ce să încep. Mai bine deschide televizorul.

Le-am spus copiilor să scuipe apa şi am urmat-o pe Pia în living. N-o mai văzusem atât de dărâmată până atunci. Când am dat drumul la unul dintre televizoare, mi-a zis să le deschid pe toate.

— Pot fi informaţii diferite, pe posturi diferite.

Nu ştiu la ce mă aşteptam, dar sigur nu să văd prăbuşirea Turnurilor Gemene, pe toate cele şapte ecrane. Părea că tot oraşul se sfărâma dintr-odată.

— A fost lovit şi Pentagonul, a spus Pia, lăsându-se să cadă pe canapea.

Copiii au gonit afară din baie, cu gurile pline de spumă. Păreau atât de inocenţi, că mă durea. Cum puteam să îi protejez, când mâinile îmi tremurau în aşa hal?

Era greu de crezut că trecuseră nouă luni de atunci. Era timp destul pentru a crea o viaţă nouă, o nouă ordine mondială, dar încă simţeam şocul zilei aceleia.

Când ne-am întors din parc acasă, copiii erau ciudat de tăcuţi, după criza mea de ţipete. În cutia poştală mă aştepta o foaie de hârtie împăturită. Speram să fie de la familia Suleiman. Le scrisesem un bilet în care îmi ceream scuze pentru fiascoul acela; speram că vor înţelege. Abia dacă îi văzusem de atunci. Obloanele lor erau mereu trase. Uşa lor se deschidea arareori. Au apărut şi mai multe epitete scrise cu cretă pe trotuar. Se aruncaseră şi mai multe ouă în ferestrele lor. Îmi venea să spăl eu mizeria închegată care atrăgea muştele, dar nu voiam să le zgâlţâi ferestrele şi să-i sperii. Nu voiam ca intenţiile mele bune să

provoace alte neplăceri.

Biletul nu era de la ei.

„Stimată doamnă Parker”, scria în bilet. „Ni s-a adus la cunoştinţă faptul că desfăşuraţi practici ilegale de vânzare cu amănuntul în zona Complexului pentru studenţii familişti. Legile din Riverside prevăd că cetăţenii au dreptul la trei vânzări pe an la reşedinţa lor. Dumneavoastră aţi avut deja trei, doar luna aceasta. Vă cerem să încetaţi imediat şi să vă abţineți de la vânzări sau vom fi nevoiţi să contactăm oficialităţile oraşului. Vă mulţumesc pentru atenţia promptă acordată. Cu sinceritate, Sheila Wickman, Management, Complexul pentru studenţii familişti”.

Sheila respecta legea la sânge. Trimitea deseori fluturaşi de admonestare către comunitate cu mesaje ca „Nu parcaţi pe iarbă”, „De Halloween, doar cadouri împachetate în fabrică” sau „Nu mai mult de două magazii per gospodărie”. Aveam întâlniri cu ea aproape în fiecare lună, când trebuia să-i spun că întârziem câteva zile cu chiria.

— Drace! Am strigat înspre stejarul din curte, speriind o pasăre cântătoare.

Nu îmi stătea în fire să fiu furioasă. Eram surprinsă de câtă furie mocnea în mine.

— O faţă! strigă din căruţul ei Nori, micuţa mea mierlă.

— La dacu cu raţa! Am răcnit.

— La dacu cu faţa la dacu cu faţa la dacu cu faţa, a spus Nori repede, ca un vânzător la licitaţie. Poate ar fi trebuit să fiu mai atentă la ce spuneam în preajma ei.

Noodle se holba la amândouă, scandalizat.

M-am întors pe călcâie şi am pornit cu pas hotărât spre birourile Complexului pentru studenţii familişti, săltând căruciorul lui Nori pe două roţi în faţa mea şi

obligându-l pe Noodle să alerge, ca să ţină pasul cu noi. Când am ajuns acolo, i-am fluturat Sheilei scrisoarea în faţă. Noodle stătea în faţa uşii, palid. Nu suporta să fiu supărată. Din nefericire, părea să se întâmple din ce în ce mai des asta.

— Ce înseamnă asta? am întrebat.

Speram că nu arăt prea terminată, prea sfârşită din pricina machiajului.

— Totul e trecut acolo, Flan.

Şi-a netezit partea din faţă a bluzei bej. De la subsuori îi ieşeau pete de sudoare. Pe birou era aşezat un ventilator mic, dar încăperea tot înăbuşitoare era.

— Încâlci legile ţinutului.

— Nu eşti o oficialitate locală.

— Nu, nu sunt. Dar acţionez ca om de legătură. Nu te putem lăsa să încalci legile zonale pe proprietatea campusului.

— Are asta ceva de-a face cu ce s-a întâmplat cu Raminullah Suleiman?

— N-are nicio legătură.

S-a îndreptat din şale. Din nou, coloana vertebrală atotputernică.

— Pentru că dacă are, te pot da în judecată pentru discriminare.

Nori arăta acuzator cu degetul din căruciorul ei.

Jur că am văzut cum transpiraţia se întindea pe bluza Sheilei, ca într-o filmare cadru cu cadru a mareei.

— Te asigur că nu e necesar.

— Am vânzările astea de ani de zile şi nimeni n-a zis nimic înainte ca un tip din Orientul Mijlociu să-şi iasă din pepeni pe peluza mea – şi pe bună dreptate, ţin să adaug. Mi se pare puţin dubios, nu crezi?

— Încâlci legea. Pur şi simplu.

Simţeam o dorinţă stranie să ating materialul bej şi

alunecos al mânecilor Sheilei. Să-mi trec mâna peste netezimea lui sau să îl apuc şi să-l scutur până ce ea vedea stele verzi… nu eram sigură. Mai degrabă ultima variantă.

— Nu sunt prima persoană care are aici vânzări pe peluză. De ce te-a apucat tocmai acum?

— Vremurile se schimbă, Flan, ştii şi tu. Vânzările tale aduc persoane străine în complex.

— Paznicii îi lasă să intre, am spus.

— O să am o discuţie cu paznicii ăia, zise.

— Asta se presupune a fi o unitate de învăţământ, nu un stat poliţienesc.

Speram ca paznicii noştri prietenoşi să nu fie nevoiţi să înceapă să ceară documente, cu puştile ridicate.

— Mă simt obligată să-ţi cer să pleci.

Dacă aş fi fost Samantha Walker, probabil că Sheila mi-ar fi acordat tot timpul din lume.

— O să mai auzi tu de mine, i-am spus.

Ieşirea mea dramatică s-a împiedicat uşor din pricină că roţile căruţului s-au înţepenit în prag.

— Mergem la închisoare, mami? M-a întrebat Noodle, îngrozit, în timp ce uşa se închidea în urma noastră.

— Sigur că nu, Noodle, băiete.

L-am sărutat pe creştet, cu buzele tremurânde din cauza adrenalinei, surprinsă de cât de fierbinţi deveniseră capetele copiilor mei. Mă uimea că nu le fierb creierii.

— Dacă a dat cineva de necaz, aia e Sheila.

A părut satisfăcut de răspuns, dar simţeam că şi mie îmi fierbea capul.

Când am ajuns acasă, i-am dat drumul lui Nori din cărucior şi ea a alergat imediat în grădina Piei, cufundându-se în călţunaşi.

— Sunt o capă, mami, spunea şi rupea cu dinţii câteva flori din pământ.

— Capră, Nori, a încercat Noodle s-o corecteze.

Capră, nu capă.

— Scumpo, nu!

Am alergat la ea, cu picioarele tremurânde, şi am forţat-o să scuipe în palma mea petalele portocalii mestecate. Călţunaşii sunt comestibili, dar nu voiam să capete obiceiul de a mânca plante. Nu se ştie niciodată care sunt otrăvitoare sau stropite cu insecticid. Sheila chiar trimisese un fluturaş care spunea „Fără plante otrăvitoare pe terenuri!”, după ce un adolescent era să moară încercând să se drogheze cu vegetaţia locală. Băieţii de la întreţinere tăiaseră oleandrii şi trompetele căţărătoare de prin partea locului, dar era posibil să nu le fi găsit pe toate.

Pia ieşi şi ea. Avea un aer istovit. Purta alte haine de la licitaţiile mele – o cămaşă cu mâneci scurte, încheiată până jos cu nasturi şi brodată pe piepţi cu palete de ping pong, pantaloni lungi de marină şi balerini verzi.

— Îmi pare rău pentru flori, am spus, arătându-i palmele murdare.

Mi-a făcut semn cu mâna să nu-mi fac griji, în timp ce eu încercam să curăţ petalele mestecate ştergându-mi mâinile de iarbă.

— Ce-ai păţit? M-a întrebat.

— Un balamuc cu nişte cosmetice.

Voiam să-i turui despre încurcătura mea cu Sheila, dar nu părea să fie momentul potrivit, nu când ea arăta atât de deprimată.

— Cum se mai simte mama ta? am întrebat.

Mama Piei fusese internată într-un spital din Manila, cu câteva săptămâni în urmă. Un cancer la sân care recidivase.

— Nu e bine, a spus Pia. Nu ştiu de ce nu sunt deja acolo.

Trebuia să plece în Filipine peste trei săptămâni. Ar fi

plecat mai devreme, dar avea de făcut o cercetare importantă.

— Poţi să-ţi schimbi biletele?

— Nu fără să plătesc ditai taxa.

Nori venea spre noi în goană, cu şi mai multe flori portocalii cocoloşite în palma ei micuţă.

— Sunt o capă, Pia, zise şi aruncă florile în poala Piei.

— Toţi suntem, draga mea, zise Pia, cu ochii înlăcrimaţi.

A sărutat-o pe Nori pe obraz, apoi pe mine şi a intrat înapoi în casă.

Tocmai mă întorceam şi eu acasă, când a intrat în curte Sodaba, cărând o mulţime de portocale într-o pungă de plastic. Probabil le culesese dintr-un copac din parc. M-am îndreptat spre ea, dar a grăbit pasul. Mă întrebam cum de se poate mişca atât de repede sub faldurile acelea grele.

— Sodaba! Eşti bine? Îmi pare atât de rău... am strigat eu.

Nu s-a întors. A grăbit pasul până ce a ajuns acasă. Din sacoşă i-au căzut câteva portocale care s-au rostogolit pe trotuar, în timp ce ea bâjbâia cu cheia. Am cules o portocală caldă şi am apăsat-o pe buze. Ea dispărea în casă, fără să ţină seama de fructele pierdute. Arborele de mătase mă împroşca acum cu ceaţa lui ciudată şi neaşteptată.

— Mami, de ce săruţi portocala?

Nori a venit lângă mine, cu flori prinse la brâu.

— O miros, i-am spus, cu inima bătând puternic.

I-am dat şi ei să o miroasă.

— Mioase ca televizolu, a spus ea, aplecându-se peste fruct.

Şi-a atins limba încă presărată cu resturi de petale portocalii.

Dacă Shae ar fi fost acolo, ar fi spus ceva de Baudrillard, ceva de genul o portocală reală care miroase ca un ecran virtual. Probabil nici nu s-ar mai fi gândit la Sodaba după ce a închis uşa. Nu în felul în care mă gândeam eu, necontenit, mai mult decât aş fi admis vreodată. Am ridicat o altă portocală de pe jos şi am desfăcut-o, împrăştiindu-mi sucul pe mâini.

În acea sâmbătă m-am trezit, ca de obicei, devreme. M-am spălat pe faţă până au dispărut toate urmele de machiaj. Mi-am picurat în ochi nişte Vişine. Eram pe punctul de a-mi aşeza păturile, când mi-am amintit de scrisoarea Sheilei. Am simţit cum mi se înmoaie braţele. Ce mă făceam fără vânzările mele? Mi-am făcut o cafea şi m-am aşezat pe treptele din faţă, aşteptând să vină mulţimea.

Curtea părea mică, dominată de stejarul înalt, în lumina dinaintea zorilor. Nu-mi dădeam seama cum reuşeam s-o umplu cu atât de multe lucruri în fiecare săptămână. Când şi-au făcut apariţia primii oameni, căldura era deja sufocantă.

— Deschizi aşa târziu? M-a întrebat o mamă de pe strada Kentucky.

Venea aproape în fiecare săptămână. Soţul ei îşi scria dizertaţia la limba engleză; aveau patru copii, toţi sub cinci ani. Cu excepţia ochilor ei albaştri, era ştearsă, ca o albinoasă. Cumpărase şi o mulţime de obiecte şterse de-a lungul anilor – haine de culoarea osului, lămpi din plexiglas şi huse pentru cutii de şerveţele, ceşti transparente din plastic.

— Magazinul e închis, i-am spus eu.

Arăta de parcă îi venea să plângă.

— Ce mă fac?

S-a aşezat lângă mine. I-am vorbit despre talcioc, despre magazinele de mâna a doua mai bune din zonă.

— Nu avem maşină, a spus ea.

Îmi dădeam seama cât i-ar fi de greu să-şi urce toţi copiii într-un autobuz.

— Uite ce e, i-am zis. Treci într-o zi şi aruncă o privire prin depozitul meu. Găsim noi o soluţie.

S-a uitat la mine cu aşa o recunoştinţă că m-am simţit stânjenită.

Voiam să deschid larg uşile în dimineaţa aceea, să las pe toată lumea să scotocească prin mormanele din camera în care îmi ţineam lucrurile câştigate la licitaţii, dar abia dacă era loc pentru o singură persoană. În plus, toţi ceilalţi din casă dormeau încă.

După ce a răsărit soarele, a trecut femeia cu tamale[18]. N-o mai văzusem de ceva vreme. Soţul ei se pregătea pentru titularizarea ca profesor; obişnuia să vină în cartierul nostru de două ori pe săptămână, cu micul ei căruţ plin cu tamale făcute în casă – cu ardei iute verde, carne de porc, pui, porumb dulce, la numai un dolar bucata, întotdeauna aşteptam cu nerăbdare să auzim clinchetul clopoţelului ei.

— Nu vinzi astăzi? M-a întrebat.

Era o clientă de ocazie, cumpăra mai mult vase de bucătărie şi haine pentru fiica ei.

— Mi-au închis afacerea, i-am spus.

— Şi mie. A dat din cap de parcă nu i-ar fi venit să creadă. Au zis că prezint un risc de sănătate pentru comunitate.

— Nu ne-am îmbolnăvit niciodată.

— Sigur că nu, a spus ea. Lucrez curat. Mă spăl pe mâini, fac tot ce trebuie. Doar nu pun antrax în mâncare.

---

18 Fel de mâncare latinoamerican alcătuit dintr-un aluat tare, deseori pe bază de porumb, fiert sau la abur și împachetat cu frunze. Frunzele se aruncă înainte de consumare. Preparatul poate fi umplut cu carne, brânză, legume, ardei iute. (n.tr.)

— De ce crezi că au tăbărât acum pe noi?

— Tabără pe toată lumea de la atacuri, a spus ea. Acum, dacă vrei să supravieţuieşti, trebuie să umbli învelit în plastic.

— Sper că n-o să ne interzică să luăm masa împreună, a spus Pia în seara aceea. Făcuse o plăcintă tamale în cinstea doamnei cu tamale. Nu era una obişnuită – o umpluse cu tocăniţă de pui şi stafide şi copsese nişte ananas în crusta de porumb. Isobel a pregătit un sos salsa şi o oală de fasole neagră. Nigel a sotat nişte napi cu usturoi – eu şi copiii am crezut că sunt amari, dar tuturor celorlalţi au părut să le placă – şi a adus mai multă bere. Pe fereastra deschisă a Sodabei pătrundeau aromele de mentă şi cartofi.

— Nu se ştie niciodată, a spus Isobel. Cu al vostru *Patriotic Act* şi toate cele. S-a uitat la mine şi la Shae de parcă noi l-am fi scris. Mi-am dat seama că eram singurii cetăţeni americani de la masă.

— FBI-ul ar putea să dea buzna aici şi să ne aresteze doar pentru că vorbim despre asta.

— Nu m-ar mira, a spus Michael. Având în vedere direcţia în care se îndreaptă preşedintele vostru, America n-o să mai rămână mult timp aşa cum e.

— Nu e preşedintele meu.

Shae a clătinat din cap.

— Este, fie că îţi place, fie că nu, a spus Pia. Fie că ai votat pentru el, fie că nu. Fie că l-a numit Curtea Supremă, fie că nu. E omul vostru.

— Nu-mi aminti.

Shae a luat o îmbucătură zdravănă din plăcinta tamale.

— Luaţi-vă adio de la libertate, a spus Nigel, ridicând sticla lui de vin Newcastle.

— Pentru libertatea cuvântului!

Isobel şi-a ridicat sticla şi a ciocnit cu Nigel. Am ciocnit cu toţii.

— Libertatea presei, am spus.

Din nou clinchet de pahare.

— Dreptul la liberă întrunire, a zis Pia, plimbându-şi privirea în jurul mesei.

— Noroc! Noroc! Am ridicat cu toţii glasul.

— Luaţi-vă la revedere de la toate astea, a spus Nigel, ridicând în aer sticla.

Am luat o înghiţitură şi am spus:

— E ca şi când s-ar fi înfiinţat din nou Societatea pentru Suprimarea Viciilor.

— Ce e aia? A întrebat Pia, cu o bucată de nap lipită de unul dintre dinţii din faţă.

— Un grup de la 1800.

M-am întins peste masă şi am îndepărtat restul de mâncare. Lui Nigel i s-a tăiat răsuflarea, dar nu mi-a păsat.

— L-au catalogat pe Walt Whitman drept imoral.

— Nu era homosexual? A întrebat Nigel.

Nu îmi dădeam seama dacă o spunea cu dispreţ sau dacă doar accentul lui era de vină pentru felul în care sunase întrebarea.

— Era Dumnezeu, am spus eu.

— Deci, ce s-a întâmplat?

Pia şi-a acoperit gura cu mâna ca să îmi ţină degetele la distanţă.

— A vândut o tonă de cărţi, am spus eu. Îşi căutase public de-o veşnicie – vreau să spun, îşi publica propriile cărţi, îşi scria propriile recenzii, îşi făcea singur reclamă, dar n-a primit prea multă atenţie până când să fie numit imoral.

Mă bucuram că îmi prindea bine din când în când obsesia mea pentru Whitman.

— Mai vizibil decât vizibilul este obscenul, a spus

Shae. Baudrillard, desigur.

— Cu asta sunt de acord, a zis Michael.

— Din păcate, controversele nu te ajută cu vânzările, a intervenit Pia în discuţie înainte ca Michael să înceapă să vorbească despre munca lui obscenă.

Mi-am împins furculiţa în farfuria cu fasole neagră, care s-a prelins printre dinţii ei.

— Ar trebui să-mi iau o cameră web. Aş putea să stau dezbrăcată şi să-mi vând lucrurile online.

— Asta da idee interesantă, a spus Shae.

Chiar credea că vorbesc serios?

— O adevărată reliefare a felului în care obiectele seduc prin aparenţă. Baudrillard spune că…

M-am ridicat să pregătesc desertul înainte să aud ce avea de spus Baudrillard despre ideea mea de a-mi scoate hainele pentru largul public onanist. Nu putea Shae să fie interesat de Impui meu fără să-i asocieze cine ştie ce teorie?

Am cules nişte prune din pomul Piei, le-am adus în bucătărie şi le-am tăiat în bucăţi. Din fructe a ţâşnit un suc violet, care mi-a pătat vârfurile degetelor, mi-a sărit pe încheieturi şi-a umplut camera de o umezeală lipicioasă. Am aruncat feliile într-un castron, am înşfăcat un tub de îngheţată de vanilie şi m-am întors afară.

— Puteţi să puneţi prunele pe îngheţată, am spus, descărcând totul pe masă.

— Îngheţată!

Nori a sărit din spatele copacilor à la Dr. Seuss şi a alergat la masă, cu Noodle şi Ravi pe urmele ei.

Nigel a luat o felie de prună din castron şi a strecurat-o în gura lui Isobel. Ea a reacţionat de parcă ar fi deranjat-o, dar apoi a făcut gura mare pentru încă una. Îmi venea să le strivesc fructele drept în mutrele alea îngâmfate, de infideli.

Am luat cu degetul nişte îngheţată şi mi-am îndesat-o în gură în timp ce Shae continua să peroreze filosofie. Dacă nu mă hrănea nimeni, aveam s-o fac de una singură.

Sodaba şi Raminullah au ieşit pe uşă. Au îngheţat pentru un moment pe mica lor verandă, ca şi când ar fi ezitat să păşească în curte cu noi toţi acolo. Când am ridicat mâna, şi-au plecat capetele şi s-au făcut nevăzuţi prin spatele casei lor.

— Mă întreb ce mai fac, am spus.

— Vezi la ştiri toate imaginile alea cu femei din Afghanistan care îşi sfâşie burka, a zis Isobel. De ce nu face şi ea asta aici?

— Nu te lăsa păcălită de imaginile alea, a replicat Nigel, strecurând o altă felie de prună în gura lui Isobel. Va fi şi mai rău pentru femeile alea. Nu sunt libere. Talibanii vor fi înlocuiţi de un regim şi mai represiv, ascultaţi-mă pe mine. Femeile din Afghanistan au avut o mare libertate o dată, dar vremurile alea sunt demult apuse. Lumea noastră devine tot mai puţin liberă.

— Dar putem avea încă libertatea personală, nu-i aşa? Am întrebat, cu degetul amorţit de la îngheţată. Chiar şi sub un guvern represiv, nu? Nimeni nu ne poate confisca imaginaţia. M-am gândit la Whitman. *Pornit-am la drum cu viziunea mea*, a spus el. Eram sigură că Sodaba ascunde sub vălul ei tot felul de secrete.

— O bombă poate şterge imaginaţia oricui al naibii de repede, a spus Michael.

— Frica are şi ea tendinţa de a potoli imaginaţia, a adăugat Shae.

Zilele astea tuturor le e frică să vorbească liber, să gândească în afara ideologiei partidului. Altfel spus „cine nu e cu noi e împotriva noastră”. Dacă te apuci să critici Casa Albă, eşti terorist.

— Desigur, cu asta face trafic guvernul vostru, a spus

Pia. Cu frică.

— Cu frica şi cu bombele, a zis Michael.

— Nu uitaţi de petrol, a spus Isobel, cu buzele pătaten violet. Mai e şi conducta aia pe care vor s-o construiască în Afghanistan…

— La început am fost de acord cu intrarea lui Bush în Afghanistan, a spus Nigel, dar abordarea s-a dovedit complet greşită. Dumnezeule, bombardează şcoli, spitale! Osama bin Laden e de negăsit. E un adevărat dezastru. Iar Bush a pus ochii pe Irak, ascultaţi la mine.

I-am urmărit cu privirea pe copii, care se fugăreau cu beţe şi m-am întrebat ce fel de lume aveau să moştenească.

Singura mea satisfacţie din acel iunie a fost legată de ebay. Am dat lovitura cu lucrurile domnului Roller Disco[19]. Am câştigat 38, 50 de dolari pe vesta lui cu franjuri. Apa lui de colonie Pierre Cardin în sticla originală cu formă falică mi-a adus un profit net de 43 de dolari. I am vândut cu 287 de dolari adidaşii de marcă şi – piesa de rezistenţă – pietrele de companie originale, pe care am obţinut 525 de dolari. Când am pus totul în cutii pentru a le duce la poştă, m-am simţit de parcă aş fi împachetat cadouri pentru mine însămi. Eram exaltată, bogată. Voiam să fac ceva bun cu câştigurile mele.

Într-o seară, eu şi Pia ne plimbam prin curte, încercând să facem puţină mişcare în timp ce copiii noştri se jucau cu un bumerang. Pia era tăcută, absentă. Am trecut de casa familiei Suleiman; ceva neam proşca din arborele de mătase.

— Ce e chestia asta?

Mi-am şters stropii mici de pe obraji.

— E cercetarea mea, cap sec.

---

19 Aluzie la discotecile în care se dansa pe patine cu rotile, foarte populare în America anilor ’70, când muzica disco era în vogă. (n.red.)

M-a plesnit peste braţ. Am simţit mult timp usturimea. Părea să fie cu adevărat furioasă pe mine.

— Credeam că cercetezi insecte.

Ştiam că făcea ceva legat de departamentele de entomologie şi agricultură, dar nu credeam că avea de-a face cu copacii.

— Sunt excremente de insecte, a spus ea. *Homalodisca vitripennis*, insectele astea sticloase, cu aripi transparente, sug toată seva din copacul ăla şi-apoi fac pe noi. Nemernicele!

— Ptiu!

M-am îndepărtat în fugă de lângă copac, ştergându-mi umezeala de pe braţe.

— Credeam că ştiai la ce lucrez, a spus ea.

— Ştiam. Dar nu mă gândeam că insectele astea sunt în cartierul nostru. Credeam că se găsesc doar prin vii sau aşa ceva.

— Asta e principala problemă, a oftat ea. O dată ce dau iama în struguri, întreaga zonă e compromisă.

A arătat spre arborele de mătase.

— Copacul acela va fi mort într-un an, a spus ea şi am simţit un fior pe şira spinării.

— Cum îţi merge cercetarea?

— Trebuia să-mi sosească o mostră biologică din Perú acum o săptămână, a zis ea. Viespi vii. Nu pot să fac nimic până nu ajunge.

Îi simţeam frustrarea din voce. Ştiam că ar fi vrut să fie în Manila. Mama ei ajunsese să fie hrănită artificial şi starea ei începuse să se agraveze.

— Am nişte bani în plus, Pia, i-am spus. Dacă vrei să-ţi schimbi biletul de avion, m-ar bucura să pot plăti diferenţa. Nu trebuie să-mi dai banii înapoi.

— Flan, nu pot pleca până nu ajung aici viespile. E vorba de un tip de viespi cum n-am mai întâlnit; ar putea fi

duşmanul natural al *Homalodisca vitripennis*.

Mie viespile mi se păreau mai periculoase – preferam să fiu plouată decât înţepată – dar aveam încredere că ştia ea ce făcea cu ele.

— Nu poţi angaja un asistent care să-ţi preia munca?

S-a uitat la mine de parcă aş fi fost nebună.

— Asta e cercetarea *mea*. Dacă plec acum, cariera mea s-a dus pe apa sâmbetei, Flan.

— Pia, doar o mamă ai…

— Crezi că eu nu ştiu? A izbucnit ea.

Nu mai fusese niciodată atât de tăioasă cu mine. Lucrul ăsta m-a lovit din plin.

— Pia…

— Dar tu de când n-ai mai vorbit cu tatăl tău? De zece ani? Ştii măcar dacă mai e în viaţă? Nu-mi ţine mie predici despre pietatea filială, Flan.

Pia a pornit spre casa ei cu paşi apăsaţi. Am rămas singură în curte, înlemnită. Cerul era brăzdat de nuanţe de roz, violet şi portocaliu – un apus de soare splendid, datorat smogului. Particulele poluante pot să ucidă, dar captează lumina, îi fac pe oameni să spună „ah” şi „uau”. Cu mine era pe dos. Părea că ori de câte ori încercam să fac o faptă bună pentru cineva în ultima vreme, ajungeam să îi rănesc sentimentele.

Dacă iei un cui fierbinte şi îl înfigi în chihlimbar, mirosul răşinii de pin vechi de un milion de ani îţi umple nările, proaspăt şi viu. Aşa era pentru mine ghimpele pe care-l simţeam la auzul cuvântului „tată” – stârnea un şuvoi de amintiri care umpleau aerul cu vechile supărări. M-am uitat la luna nouă, ca un vârf de unghie, şi parcă-l vedeam pe tata stând în curtea micii case de cărămidă din

Cleveland, pregătindu-şi telescopul, cum făcea deseori, pentru Marea Liniştii sau Marea Furtunilor sau orice altă mare mai putea găsi acolo sus.

„*Asta* ar fi trebuit să fie meseria mea, Flanny”, mi-a spus el în mai multe rânduri. „Să dau un nume mărilor de pe Lună”. Asta se întâmpla după ce bea câteva pahare de whisky cu sifon. Era un beţiv destul de sentimental, care se lăsa în voia lacrimilor şi a prozei pompoase.

Slujba lui reală nu era nici pe departe atât de poetică. Lucra la uzina Goodyear Fire ca inginer de vibraţii; se întorcea acasă în fiecare zi mirosind a cauciuc fierbinte. Când m-am gândit la el singur în casa aia, săpând un crater în fotoliul în carouri, m-a străpuns un ghimpe de tristeţe. Eram sigură că globul cenuşiu al Lunii încă se afla pe masa de lângă el, chiar lângă globul pământesc mai mare, pastelat.

Amândoi iubeam globurile astea. Petreceam ore în şir rotindu-le, vorbind despre ele, punându-ne unul altuia întrebări despre capitale, arhipelaguri şi locuri unde am fi mers dacă am fi avut posibilitatea. El voia să ajungă în Antarctica; eu, în Amazon. El voia să vadă Marea Seninătăţii, eu râvneam să merg la Kuala Lumpur. Mi se părea uimitor că obiecte atât de mici puteau reprezenta spaţii vaste, lucruri îndepărtate. Aşa cum se întâmpla şi cu pozele mamei. Cum puteau să o cuprindă ramele acelea mici?

Peste ani, imaginea mamei a luat o amploare uriaşă în amintirea mea. Nu fizic – întotdeauna fusese o femeie mică de statură. A devenit cumva atotcuprinzătoare, atmosferică, precum norii de abur înmiresmat după duş.

Mi-am amintit cum venea tata în camera mea când plângeam cu sughiţuri, pentru că mi-era atât de dor de ea, încât credeam că n-o să mai pot respira. Îmi netezea sprâncenele cu degetele lui mari, în timp ce răsuflarea lui uşor râncedă, fructată, îmi zbârlea şuviţele de păr până adormeam. Mi-era atât de dor de el, încât am simţit brusc o durere ascuţită. Puteam să merg să-mi văd tatăl cu banii

câştigaţi pe ebay, m-am gândit eu, sau să-l aduc pe el la Riverside. Aş fi putut forma vechiul număr de telefon familiar, cel care îmi era imprimat în memorie, cel pe care obişnuiam să îl strecor în buzunarele băieţilor sau să îl mâzgălesc în palmele lor. Puteam să formez numărul ăla şi să vorbesc cu tatăl meu.

Tatăl meu. Mi-l închipuiam conservat în chihlimbar, într-un fel de suspensie răşinoasă de la plecarea mea, dar ştiam că trebuie să se fi schimbat, să fi îmbătrânit. Gândul mi-a rupt inima. Aproape că nu îmi puteam aminti de ce nu vorbisem cu el de-atâta vreme.

În cele din urmă, m-am hotărât să ofer o distracţie familiei cu banii câştigaţi pe ebay. Am ales Disneyland. Mai bine zis, Shae a ales Disneyland.

— *Disneyland este prezentat drept un spaţiu imaginar pentru a ne face pe noi să credem că restul este real*, a citat el din Baudrillard, *când, de fapt, oraşul Los Angeles şi întreaga Americă nu sunt reale, ci fac parte din categoria hiper-realului şi a simulării*.

Se îmbujorase.

— Vezi, Flan, trebuie să mergem. E perfect pentru dizertaţia mea.

— *Trebuie* să mergem, l-a îngânat Noodle, în timp ce Nori sărea în sus şi-n jos, intonând „Da! Da! Da!”

În locul prototipului real Disneyland, am ajuns să mergem la Disney’s California Adventure. Iată motivul: Cafeneaua Serialelor de Televiziune. Ne-am dus la Disney’s California Adventure pentru nenorocita de Cafenea a Serialelor. Sigur că eu nu mi-am dat seama de lucrul ăsta până nu am făcut un ocol pentru a o lua pe Ada, cu cadrul ei cu tot, de la azil. Stăteam pe bancheta din spate între copii, înghesuită pe-o parte de scaunul auto al lui Nori, în timp ce Shae şi bunica lui flecăreau în faţă despre cât erau de încântaţi să încerce Fleica Melodrama sau ce alte

mâncăruri cu teme de serial aveau să găsească în meniu.

Cafeneaua s-a dovedit a fi plină cu platouri de filmare recreate din *Destine secrete*, *Spitalul General* şi… – sunet de tobe, vă rog – *O viaţă de trăit*. Toate serialele ABC/Disney. În timp ce-ţi mâncai burgerii de zece dolari, actorii interpretau scene din anumite episoade. Uneori, actorii adevăraţi din seriale apăreau pentru a da autografe. În acea zi, se aflau acolo cel care îl jucase pe Aşa şi actriţa care interpretase rolul lui Blair. Ada avea o pasiune pentru Aşa de ani de zile. Credea că erau meniţi să fie împreună – Aşa şi Ada, iubire adevărată şi veşnică. Faptul că în serial el se căsătorise cu o mulţime de femei nu conta pentru ea. Nu-i păsa că se făcuse vinovat de o mulţime de crime, inclusiv răpire şi tentativă de omor, şi că îşi înscenase propria moarte.

— Parc-am fi chiar în Llanview, a izbucnit Ada şi cred că aşa era, cel puţin dacă te uitai într-un colţ al restaurantului şi nu băgai în seamă platourile copleşitoare din celelalte seriale.

N-o mai văzusem niciodată atât de entuziasmată. Nici Shae nu mai fusese atât de încântat de multă vreme. Mă bucura lucrul ăsta, chiar dacă motivul era stupid.

În timp ce-şi aşteptau autografele la o coadă nespus de lungă, am dus copiii la plimbare prin parc. Nu erau prea multe atracţii pentru cei mici, iar Noodle era prea neastâmpărat ca să se joace în cele pe care le-am găsit, aşa că ne-am petrecut mult timp în carusel, aşezaţi pe delfini şi căluţi-de-mare, în vreme ce muzica voioasă îmi dădea dureri de cap. Am trecut de câteva ori şi prin fabrica de tortilla, primind gratis câte o tortilla proaspătă şi caldă la sfârşitul turului. Ar fi trebuit să economisim banii pe care-i dădusem la cafenea şi să ne ospătăm numai cu tortilla.

Când ne-am întors, Shae şi Ada erau încă la coadă; le

mai pierise din entuziasm, dar tot păreau fericiţi să fie acolo. Am lăsat-o pe Nori cu ei ca să merg cu Noodle la Zbor peste California, o atracţie pentru care Nori era prea mică. Lui Baudrillard, regele simulărilor, i-ar fi plăcut la nebunie. Te aşezi într-un rând de scaune ridicate, cu picioarele în aer în timp ce eşti balansat prin faţa unui uriaş ecran de film. Ai senzaţia că zbori peste diferite părţi ale Californiei. Vezi Yosemite, oceanul, crânguri de portocali, totul fiind completat de adieri cu aromă de portocală care-ţi suflă în faţă. Este cu adevărat spectaculos – imagini superbe, sentimentul zborului care-ţi face stomacul ghem. Mi-ar fi plăcut mai mult dacă Noodle n-ar fi ţipat cât îl ţinea gura. A început să se văicărească imediat ce rândul nostru de scaune s-a ridicat în aer. Probabil că i-a trezit amintiri de la călătoria cu telescaunul de pe muntele Baldy.

— Cad!

Purtam cu toţii peste umeri şi talie bare de siguranţă solide, capitonate, dar el nu se oprea din ţipat.

— Alunec! Cad! Mami, fă-i să oprească! Fă-i să oprească!

— Nu pot opri cursa, dragule.

Scaunul a alunecat deasupra unei păduri ruginii. Din dispozitivele aflate pe spătarele scaunelor din faţă a ţâşnit spre noi aroma de pin. Pe de-o parte, îmi venea să sar în sus de bucurie. Pe de alta, aş fi vrut să-i plesnesc lui Noodle una peste ochi pentru că îmi strica distracţia. Am încercat să-i amintesc că ne aflam la doar câţiva metri de pământ, dar s-a dovedit inutil.

După ce am coborât, picioarele îi tremurau atât de tare, încât a trebuit să îl car în braţe până la Cafeneaua Serialelor, unde i-am găsit pe Shae şi Ada aşezaţi într-un separeu, pălăvrăgind despre fotografiile lor lucioase de *20*/*25* centimetri cu autograf. Abia dacă au observat că ne

apropiam de masă clătinându-ne. Când au ridicat în sfârşit privirile, Ada ne-a arătat mândră o poză cu Aşa, într-o postură serioasă, pe jumătate întors spre aparat, luminat dramatic. Părea un adevărat patriarh, cu coama de păr spălăcit, costumul ajustat, ochelarii scumpi pe nasul proeminent. Autograful spunea *Pentru Ada*, *dragostea vieţii mele*. *Al tău*, *Aşa Buchanan*.

— Mi-a sărutat mâna, a spus ea oftând. Ce gentleman!

Am observat că fotografia lui Shae de la actriţă – o postură de ţoapă, dacă vreţi părerea mea – era semnată *Lui Shake*, *cu dragoste şi sărutări*, *„Blair”*. Pe neaşteptate, am simţit un junghi de gelozie. De ce i-a spus că-l cheamă Shake? De ce voia ea să-i dea sărutări? L-am pupat pe creştetul capului – un ţocăit mare şi posesiv, mai degrabă un ghiont decât un sărut, doar aşa, pentru că puteam s-o fac. La atingerea buzelor mele, părul lui mi s-a părut uscat şi sârmos.

S-a uitat surprins la mine. Mi-am ridicat sprâncenele, provocându-l. *Vrei să o săruţi pe păpuşica aia*? *Trebuie să te mulţumeşti cu mine*, *puiule*.

— Mami, m-a tras Noodle de salopetă. Unde e Nori?

— Bună întrebare, am zis eu, simţind că-mi stă inima-n loc.

Am încercat să-mi păstrez calmul.

— Unde e Nori, Shae?

Cum de nu observasem deja lucrul ăsta?

Chipul lui Shae s-a schimonosit de frică.

— Se juca pe sub masă… a început el.

Am ridicat faţa de masă. Nu reuşeam să văd decât picioarele pline de varice ale Adei, şosetele ei din nailon şi pantofii ortopedici. Nici urmă de Nori.

— Shae, idiotule!

În timp ce mă ridicam, m-am lovit cu capul de fundul

mesei.

— Tu să nu vorbeşti aşa cu nepotul meu, Flannery, a spus Ada. Shae, ai de gând să tolerezi genul ăsta de limbaj?

— Scuză-mă, Ada, dar ne-a pierdut fata, ce naiba!

Am alergat prin restaurant, ieşită din minţi, croindu-mi drum printre doi actori care îşi făceau numărul – o luptă între un amnezic şi geamănul său diabolic.

Am strigat-o cu toţii pe Nori. Au mai strigat şi alţii „Nori!”, dar nu am primit niciun răspuns (în afară de idiotul care striga „Polo!”, de parcă am fi jucat un joc de piscină). Eram pe punctul de a chema un om de pază când am găsit-o în cele din urmă, chicotind, sub o masă din secţiunea *Destine secrete*. Am îmbrăţişat-o cu foc, apoi mi-am început tentativa de predică:

— Unde ţi-a fost capul? Am fost atât de îngrijoraţi. Am crezut că nu te mai găsim!

Până să o aşezăm în cărucior, deja era revoltată şi ţipa la mine.

— Eşti gata de plecare? l-am întrebat pe Shae în vacarmul din jur.

Părea extenuat; la fel şi Ada, care îşi atârnase sacoşa de plastic cu fotografiile pe mânerul cadrului ei. Şi eu mă simţeam sleită. Shae l-a ridicat pe Noodle pe umeri, iar el a adormit aproape pe loc, cu trupul aplecat înainte peste capul lui Shae. Nori a adormit în cărucior, ceea ce i-a limitat, din fericire, opţiunile de evadare.

Shae mi-a pus mâna pe spate, apoi s-a aplecat atât cât i-a permis greutatea lui Noodle şi a şoptit:

— Îmi pare rău, Flan. Trebuia să am grijă de ea mai bine.

Cuvintele lui mi-au calmat nervii zdruncinaţi. M-am sprijinit de el şi ne-am îndreptat, încet de tot, spre parcarea imensă, cu ambii copii alături, cel puţin pentru

moment.

La scurt timp după aventura noastră la Disney, dintr-odată Nori n-a vrut să mai sugă. Lucrul ăsta, pierderea vânzărilor, vinovăţia faţă de familia Suleiman şi lipsa discuţiilor cu Pia mă răvăşiseră. Poate că stresul dădea un gust rău laptelui meu; poate că Nori îmi simţea nerăbdarea; poate era pur şi simplu gata să renunţe. Mă bucuram că o alăptasem până la doi ani, dar eram pregătită să pun din nou stăpânire pe corpul meu. Când Noodle a fost înţărcat – de la hrănirea la fiecare trei ore la înţărcarea totală – am făcut o mastită atât de rea, încât aproape c-am ajuns la spital. Nori nu se hrănise mult, aşa că nu credeam că vor apărea efecte negative, dar am ajuns să fiu mai afectată decât mă aşteptam, cu sânii tari şi febră. Poate trupul meu ştia că nu aveam de gând să mai am copii şi voia un ultim strigăt al laptelui.

Am văzut-o pe Pia în partea cealaltă a curţii, udându-şi plantele de la fereastră. Mi-era tare dor de ea. Nu ştiam ce să spun, aşa că m-am apropiat de ea şi mi-am ridicat o parte a cămăşii. A făcut ochii mari – ştia că, în mod normal, nu eram în halul ăsta de umflată.

— Varză, a spus ea.

Aerul era înviorat de aroma busuiocului.

— Mai degrabă pepeni, am zis eu.

— Nu. Varza ajută.

M-a condus în bucătăria ei şi a scos o varză din frigider.

— Aveam de gând să fac lumpia[20], dar asta e mai important.

— Cum poate fi ceva mai important decât lumpia ta?

Era o mare uşurare să mă aflu în casa ei.

A îndepărtat două dintre frunzele exterioare.

---

20 Produse de patiserie de origine chineză, similare pachețelelor de primăvară populare în Indonezia și Filipine. (n.red.)

— Scoate-ţi sutienul, a ordonat.

Când a intrat Michael în cameră, eram cu salopeta în jurul taliei, partea din faţă a cămăşii ajunsese la ceafă, iar sutienul desfăcut mi se bălăngănea sub sâni. Am început să-mi trag cămaşa la loc, dar mi s-a încurcat în păr înainte de a cădea pe partea din faţă a trupului meu.

— Bună, Michael, am spus, cu faţa roşie ca sfecla.

— Bună, Flan. Nu-ţi face griji. Nu e nimic să nu fi văzut deja de zeci de milioane de ori pe ziua de azi.

Pia s-a încruntat. Mi-a ridicat cămaşa, mi-a tras-o peste cap şi a potrivit câte o frunză de varză pe fiecare sân. Era grozav de răcoroasă.

— Lumea ar plăti bani buni să vadă treaba asta, să ştii.

— Dacă aduci aparatul de filmat îţi scot ochii, a spus Pia cu o voce calmă, cu mâinile încă pe sânii mei, aranjându-mi frunzele.

Mă întrebam ce ar fi făcut Pia dacă aş fi sărutat-o.

Copiii au venit în fugă din dormitorul lui Ravi, ciufuliţi şi neastâmpăraţi. Pia şi-a îndepărtat mâinile.

— Arăţi ca o sirenă, a spus Noodle, fără suflare.

M-am uitat în jos la sânii mei cu cupe din varză.

Frunzele încreţite semănau cu nişte scoici de mare, iar salopeta îmi atârna din talie ca o coadă.

— Poţi respira sub apă, mami? A întrebat Noodle.

— Aş fi vrut eu, scumpule.

Ar fi frumos să evadez din lumea zgomotoasă şi să plutesc în lumina aceea albastră şi liniştită. Pia ar vrea să-mi fie alături, plutind şi licărind, lăsându-şi în urmă cercetările, grijile pentru mama ei. Îmi imaginam că majoritatea mamelor din Complexul pentru studenţii familişti ar fi bucuroase să ni se alăture pentru câteva clipe de pace, cu părul ondulând în jurul nostru ca ierburile de mare.

Mi-am imaginat-o pe Sodaba în piscina de la universitate, cu burka ei ca o meduză neagră, înaintând încet şi constant ca o balenă. Mi-o închipuiam alăturându-se tuturor mamelor sub apă. Voiam să-i aranjez frunze de varză şi o coadă lucioasă, dar nu aveam idee cum arată faţa ei, trupul ei. Mi-o puteam imagina doar ca pe o pată de cerneală întunecată şi graţioasă, cu picioarele şi mâinile tremurând în jurul ei, liberă ca un peşte.

Pia mi-a dat o îmbrăţişare lungă şi dureroasă şi m-a trimis acasă cu căpăţâna de varză, spunându-mi să o ţin la rece şi să schimb foile ori de câte ori începeau să se încălzească şi să se înmoaie. Mi-a spus că pe ea o ajutase enorm când îl înţărcase pe Ravi. Încă mai aveam frunzele pe sub cămaşă, calmându-mi pielea; sutienul era făcut ghemântrunul dintre buzunare.

Când am trecut pe lângă Shae, s-a înviorat şi a spus:

— Miroşi ca de Sfântul Patrick.

Ada făcea întotdeauna mare caz de ziua Sfântului Patrick; gătea la cină sarmale cu carne de vacă, porumb şi pâine irlandeză; prepara până şi un amestec de legume verzi cu care colora berea. Cu berea verde mă descurcam şi eu, dar întotdeauna am avut remuşcări pentru că nu puteam să-i gătesc eu însămi lui Shae mâncarea tradiţională. După ce-a murit mama, nu prea se sărbătorea la noi în casă. Uneori, tata aducea şuncă cu miere de Paşti, dar cam la asta se reduceau pregătirile noastre. Petreceam Ziua Recunoştinţei la restaurantul Bob Evans în fiecare an, asta dacă nu ne invita cineva la masă. N-am învăţat niciodată să pregătesc mari ospeţe. Shae era înţelegător faţă de neîndemânarea mea culinară, dar ştiu că îi lipseau acele mese. Ada nu avea acces la bucătărie în azil, şi chiar dacă ar fi avut, cu artrita ei i-ar fi fost greu, dacă nu imposibil, să gătească.

Copiii alergau prin dormitor. Auzeam cum săreau pe

paturi, extenuându-se, speram eu, peste măsură. Mi-am desfăcut salopeta şi am lăsat să cadă partea din faţă. L-am luat pe Shae de-o mână, i-am tras-o sub cămaşă şi am aşezat-o peste frunza de varză. Mă temeam că se va opune, dar n-a făcut-o. Şi-a ţinut mâna acolo.

— Parcă ai fi o păpuşă Barbie, a spus el. Zici că nu mai ai sfârcuri.

— Sunt încă acolo.

Am dat la o parte frunza caldă, care se mulase ferm pe trupul meu şi l-am lăsat să descopere singur. Sânii mă dureau, dar atingerea mâinii lui era minunată. M-am simţit excelent când s-a aplecat şi m-a sărutat.

— Vrei să-mi vezi cele mai noi achiziţii de la licitaţie? am întrebat.

— Nu neapărat.

S-a retras, cu o privire confuză.

— E un eufemism, prostuţule, i-am spus. Uşa aia se încuie, îţi aminteşti? Putem avea puţină intimidate…

— Ah, a spus el, luminându-se la faţă. La o adică, aş vrea foarte mult să-ţi văd ultimele achiziţii.

Am luat o pătură din blană artificială din mormanul de rufărie şi am întins-o pe o porţiune goală de linoleum. Era prea scurtă pentru a ne lungi cu totul, dar Shae a avut destul loc pentru a sta cu picioarele încrucişate, iar eu m-am aşezat deasupra şi mi-am înfăşurat picioarele în jurul lui. Era spaţiu suficient pentru ca trupurile noastre să se unească, Shae complet gol, eu cu frunza de varză încă lipită de piele, încălţată şi cu salopeta atârnând de o gleznă.

Tocmai ne trăgeam hainele pe noi când s-a auzit o bătaie puternică în uşă.

— Mami, a spus Noodle. Nori a ieşit afară!

În vâltoarea momentului, uitasem să verific dacă era încuiată uşa din faţă. Când m-am ridicat, lichidul cald s-a

scurs din mine, udându-mi lenjeria. Mi-am dat seama că nici la protecţie nu ne gândisem.

Am deschis uşa.

— M-am dus să fac pipi şi i-am spus să stea în pat, dar a ieşit.

— Mersi că mi-ai zis, Noodle, i-am spus eu, ciufulindu-i părul.

— Mami, poate să se ducă în *stradă*!

M-am întrebat de câte ori spusese Noodle chestia asta. Prea multe dintre conversaţiile noastre păreau dialoguri exersate. Eram prinsă într-un cerc vicios: mă trezeam, mă ocupam de copii, mă jucam cu ei, încercam să găsesc o clipă liberă, alergam după ei, le dădeam de mâncare, îi spălam, purtam aceleaşi conversaţii de toate zilele, mergeam la culcare, ne trezeam, o luam de la capăt. Încă o dată, şi încă o dată.

Atunci, Sodaba a apărut în pragul uşii, iar întregul scenariu s-a făcut nevăzut.

Articol III. Partea a treia

Înlătur tot ce-i cunoscut.

— Vino, a zis Sodaba şi m-a înşfăcat de braţ.

Vino.

Trupul îmi vibra încă.

La început nu mi s-a părut că ar fi ceva în neregulă. M-a surprins doar că nu auzisem niciodată vocea Sodabei. Era surprinzător de puternică. Credeam că prin toate hainele alea nu putea străbate decât o şoaptă, un murmur subţire. I-am observat culoarea ochilor prin pătratul de plasă al vălului. Erau căprui, cu picăţele verzi.

Am lăsat-o să mă tragă după ea prin curte, în timp ce ghindele se rostogoleau sub picioarele noastre. Oamenii se adunaseră în jurul unei maşini parcate într-unul dintre spaţiile de pe iarbă. Mi-am dat seama că nu o văzusem încă pe Nori.

— Nori?

— Vino.

Continua să mă tragă după ea.

— Nori! Am ţipat. Unde e?

— Vino!

Mă întrebam dacă ştia şi alte cuvinte în engleză.

Am încercat să scap din strânsoare, dar era prea puternică. Am alergat amândouă şi mai repede spre maşină. Era maşina familiei Suleiman, un Cutlass Ciera verde, veche de cel puţin zece ani. O dată ce am reuşit să-mi croiesc drum prin mica adunare de oameni, am văzut-o pe Nori, copilaşul meu scump, Nori, sub bara de protecţie din faţă.

— O, Doamne!

Am căzut în genunchi şi i-am văzut trupuşorul prins parţial sub o roată.

— O, Doamne!

Noodle era lângă mine, o fantomă palidă. S-a lipit de mine. Nori era şi ea palidă. Fruntea ei era plină de sudoare. Buzele îi căpătaseră o nuanţă albăstrie. Mi se părea că nu mai respiră.

— Nori! Dumnezeule! Nori, am zis, simţind că mă sufoc. E bine? Trăieşte?

— E în stare de şoc, zise Pia.

Nici nu mi-am dat seama că era acolo. Nu realizam că îşi ţinea mâna pe umărul meu.

— Ambulanţa e pe drum.

Ochii lui Nori, sticloşi, fără viaţă, s-au întors şi au privit drept în ai mei. Îndată ce m-a văzut, a început să ţipe. Nu m-am simţit niciodată mai fericită la auzul unei voci.

— Nori, am strigat, netezindu-i buclele cu mâna. Sunt aici, scumpa mea. Sunt aici, iubirea mea.

— Ce s-a întâmplat?

Shae îngenunchease lângă mine. Habar n-aveam dacă fusese acolo tot timpul sau dacă abia sosise. Simţeam o adiere de sex care răzbea prin crăcii largi ai pantalonilor lui scurţi. Mi s-a făcut greaţă. Cum am putut să fim atât de egoişti?

— Sunt aici, buclata lui mama, am zis iar spre Nori. Aici e mama, sirena mea mică.

— Eu am văzut ce s-a întâmplat, a spus Pia. Nori a alergat spre locul de parcare exact când ea trăgea maşina. N-a avut timp să oprească, dar maşina mergea foarte încet.

— Sunt aici, iubirea mea, am spus. Sunt aici, scumpa mea.

N-o mai văzusem pe Sodaba conducând; doar pe bărbatul ei. Luase maşina fără permisiunea lui? Ştia să conducă cel puţin? Femeia stătea deoparte, ca un morman de rufe. Cum putea să vadă pe unde merge?

Am tras în sus de bara de protecţie, imaginându-mi că pe muşchii mei va pune stăpânire o putere supraumană, de supermamă, că voi fi capabilă să mă forţez şi să ridic roata de pe copilul meu, dar maşina nu s-a mişcat niciun centimetru. Am simţit că mi se înmoaie picioarele. M-am prăbuşit înapoi la pământ, lângă copilul meu care ţipa. Noodle se agăţase de Shae, care arăta la fel de secătuit cum mă simţeam şi eu. Şi ei amândoi încercau să o aline pe Nori. Toţi îi spuneam scumpa noastră, dulceaţa noastră, îngeraşul nostru. Toţi nutream speranţa că vorbele noastre vor aluneca sub maşină precum untul, învelindu-i trupul ca să o ajute să iasă de acolo.

Sirenele se auzeau tânguindu-se în depărtare, apoi sunetul a crescut treptat, vertiginos. Pe stradă au apărut o maşină de pompieri, o ambulanţă şi o maşină de poliţie, cu luminile scânteind; erau stranii de parcă nu făceau parte din lumea noastră. Şi aşa era, nu făceau parte din ea, n-ar

fi trebuit să fie acolo. Nori nu ar fi trebuit să fie sub o maşină. Niciunul dintre lucrurile astea nu trebuia să se fi întâmplat.

Din maşină s-au revărsat pompierii cu vestoane galbene, alergând spre automobilul Sodabei şi unul dintre ei a strecurat un pătrat mare şi negru sub şasiu.

— Faceţi loc! A strigat el şi a sărit înapoi.

O pompă a început să şuiere, pătratul, să se umfle. Maşina se ridica, parcă uşoară ca aerul. Acum trupul lui Nori se vedea bine – ce uşurare să-i văd din nou pieptul, burtica, picioarele, deşi îngrijorător de nemişcate şi de strâmbate.

— Cine îmi poate spune ce s-a întâmplat? A întrebat un pompier, dar nu-mi puteam regăsi glasul, retras parcă într-un cotlon adânc din gâtlejul meu. Pia l-a luat deoparte şi l-a informat.

I-am urmărit cum fixau gâtul lui Nori, legându-i trupul pe o targă. Nori, pe care trebuia mereu să o prind bine în căruţ ca să o împiedic să evadeze. Nori, care aproape că găsise un mod de a evada pentru totdeauna. Sângele pătase pavajul de sub ea. L-am văzut când au ridicat-o pe targă.

Sunt pompierul prăbuşit, cu sternul sfărâmat… / *Au dat la o parte grinzile şi mă ridică cu drag, binişor*.

Sângele ei arăta prea întunecat. Mă gândeam că ar fi trebuit să fie roz-bombon; trebuia să fie galben-lămâie, turcoaz. Nu acel roşu-cărămiziu. Nu atât de închis, de sălciu, stacojiu.

Nu mă puteam mişca. Eram făcută din nisip, din sare. Cineva – nu ştiu cine – m-a ajutat să urc în ambulanţă. Când m-am întors, curtea era plină de oameni. Oricare dintre ei ar fi putut fi persoana care şi-a pus palma pe spatele meu şi m-a ridicat. Nu ştiu dacă e nevoie de un sat pentru a creşte un copil, dar satul acela se strânge când e

rănit un copil. Să ajute şi să împiedice, deopotrivă. *Tot ce-i interesează pe ceilalţi şi pe mine mă interesează*.

Un paramedic a închis uşile ambulanţei; altul a continuat să se ocupe de Nori. Am încercat să mă uit la ea, dar când am văzut durerea de pe faţa ei, mi-am ferit privirea.

Shae şi Noodle păreau tot mai mici prin geamul pătrat din spatele ambulanţei. Un poliţist i-a pus Sodabei cătuşele, cu mâinile la spate; avea capul plecat, trupul ei părea o paranteză neagră pe cerul alb de vară. Foarte bine, m-am gândit. Speram să nu-i mai văd niciodată burka. Probabil că mergeam cu viteză normală, dar mie mi se părea că mergem ca melcul. *Convoiul ambulanţei care trece la pas lăsând o dâră roşie*. Whitman a scris despre război în acea parte a poemului. Ei bine, şi acesta devenise un război.

Multe lucruri din ziua aceea îmi apar în ceaţă. Imaginea palmierilor prin ferestruica ambulanţei; imaginea camerei de gardă, a fişei, a agitaţiei, a lui Nori care dispărea prin uşile batante. Imaginea lui Shae ajungând la spital cu un poliţist, cel care l-a chestionat, cel care urma să mă chestioneze. Amintirea declaraţiei că făcuserăm sex. A încercării de a-i explica faptul că nu făcusem sex de multă vreme, că nu eram câini în călduri care fac asta la mijlocul fiecărei după-amiezi, că ne supravegheam atent copiii, că fusese un accident. Amintirea discuţiei în care eram informaţi că un asistent social va veni neanunţat la noi acasă, pentru a hotărî dacă suntem buni ca părinţi. Amintirea şi înţepătura unei injecţii pe care mi-a făcut-o o asistentă medicală pentru a-mi opri laptele, atunci când am crezut că o să-mi explodeze sânii. Imaginea Piei sosind, lăsându-mă să mă prăbuşesc în braţele ei. Amintirea aşteptării… Şi a aşteptării… Şi a aşteptării, atât de lungi, şi a grijilor atât de mari, încât

voiam să mă estompez până la dispariţia completă.

Singurul lucru care mă putea ajuta să mă concentrez era exemplarul meu din *Fire de iarbă*, dar rămăsese acasă, ascuns în întunericul din sertarul meu. În cap îmi pluteau versuri la întâmplare…

Ce să fac eu cu plângerile? / *Eu sunt un pisc al lucrurilor săvârşite şi un receptacul* / *al lucrurilor ce vor veni*.

În cele din urmă, prin uşile batante a ieşit un doctor, îndreptându-se ţintă spre noi. Ne-am ridicat cu toţii, fiecare părticică din noi atentă, pietrificată.

— Ei bine, a spus el încrucişându-şi braţele la piept, şi mie mi s-a părut că a trecut o veşnicie înainte să spună altceva. Are trei coaste rupte şi un plămân perforat. Ficatul e uşor zdrobit. Dat fiind ce ar fi putut să se întâmple, ar trebui să vă consideraţi foarte norocoşi. E un miracol că e încă printre noi.

Mereu iubirea, mereu lichidul vieţii întrerupt de suspine, / *Şi pururi legătura sub bărbie şi catafalcul mortului*.

Shae s-a lipit de mine, cu trupul greoi, răsuflând uşurat.

— Putem s-o vedem? A întrebat.

Eram ameţită. Îmi doream să o văd pe Nori, dar nu pe un pat de spital. Nu voiam s-o văd că suferă. Îmi venea în minte imaginea mamei mele pe patul ei de spital, zvârcolindu-se şi gemând. Abia mai puteam respira, gândindu-mă la plămânul perforat al lui Nori.

Îmi venea să o iau la fugă din spital şi să respir în aer liber (n-o să spun aer curat, pentru că în Riverside, aerul de vară seamănă cu o supă). Un ofiţer de poliţie era postat lângă cea mai apropiată ieşire şi nu voiam, totuşi, să intru într-un bucluc şi mai mare. Şi oricum, cum mă puteam gândi să o las pe Nori singură?

— Este la Secţia de terapie intensivă, a spus doctorul.

Părea supărat pe noi, nerăbdător, cu ochii întredeschişi, întunecaţi, cu cravata lui cu Bugs Bunny, batjocoritoare, (rudă. Ştia oare ce făceam noi când a fost lovită Nori? Credea oare că noi am rănit-o?

— A trebuit să îi punem un tub în plămâni ca să scoatem aerul din cavitatea toracică. Va trebui să o ţinem sub observaţie. Încă nu e în afara oricărui pericol – ficatul ei ar putea începe să sângereze, plămânii ar putea dezvolta o infecţie – dar ne aşteptăm să-şi revină. În câteva zile vom şti mai multe.

— Slavă Domnului, am spus.

Ciudat cum mi-au ieşit pe gură cuvintele astea. M-am forţat să mă ridic şi să-l urmez la Terapie intensivă. *Vezi*? Îmi spunea o voce din interior. *Te văd. Secţia de terapie intensivă.*[21] *Te văd încercând să fugi. Te văd încercând să ieşi din asta. Dar asta-i situaţia, scumpo. Asta se întâmplă cu adevărat. Asta e viaţa ta acum.*

E uimitor cât de repede poate ajunge viaţa ta la astfel de lucruri, chiar şi atunci când tu te opui. Cât de uşor poţi aluneca, poţi ajunge la repetiţia verificării semnelor vitale şi a testelor de sânge, a scârţâitului roţilor de targă pe podeaua lustruită, a bâzâitului care răzbate din secţia de radiologie, a sunetului aerului şi al sângelui tras prin tub din plămânul copilului tău.

Agonia e una din hainele mele de schimb.

Era a doua noapte pe care o petreceam în spital, ameţită de atâtea teste, după atâtea griji şi atât timp petrecut privind chipul adormit al lui Nori, o detunătură puternică a zguduit pereţii.

Eu moţăiam într-un scaun, lângă patul lui Nori când m-a trezit bubuitura. S-au pornit alarmele maşinilor,

---

21 Joc de cuvinte bazat pe pronunția I see you („te văd“) și „ICU“ (secția de terapie intensivă), (n.tr.)

declanşate de explozie. Nori s-a foit uşor în somnul ei indus de medicamente, iar aburii respiraţiei condensau pe interiorul măştii de oxigen. Am văzut, cumva şocată, că Shae dormea dus pe scaunul lui portocaliu şi tare. Am sărutat-o pe Nori pe cap şi am alergat pe hol să văd ce se întâmplă. Zeci de alte rude îngrijorate ieşeau în goană, în acelaşi timp.

— A fost o bombă? A întrebat cineva.

— Suntem atacaţi? S-a auzit un altul.

De la 11 septembrie, toată lumea era alarmată. Cu toţii aşteptam o nouă catastrofă. Ne îmbulzisem cu toţii buimaci pe hol, aşteptând ca vieţile noastre să se schimbe din nou.

— Nu ştiţi ce zi e azi, nu? Ne-a întrebat Gladys, o infirmieră din Trinidad cu o voce minunată, cu o modulaţie lină din Caraibe şi un neaşteptat accent cadenţat. Bieţii de voi, aţi stat închişi în spital prea mult.

Două zile, cu siguranţă era prea mult. Parcă eram acolo de două săptămâni. Timpul se dilatase, ca în ceasurile lui Dalí. Nu-mi dădeam seama ce zi era, nici ce oră.

— Şi mai ziceţi că sunteţi americani, continuă. E 4 iulie! Ziua Independenţei?! Artificii?! Barbecue?! Păi?

Arătă spre fereastra de la capătul holului. Vedeam o pulbere de scântei albe, apoi s-au transformat în spirale şi s-au împrăştiat departe până ce au dispărut în noapte.

A dat mai tare radioul ei ca să putem auzi cu toţii muzica patriotică pe care postul local o difuza în fiecare an în timpul paradei. Un bătrân şi fiica lui între două vârste şi-au dus mâna la inimă când imnul SUA a răsunat în difuzor. O tipă latino plângea. La radio, un bariton cu vocea bruiată tocmai cânta versul despre rachetele roşii şi bombele ce explodau[22], şi n-am putut să nu mă gândesc la

22 Vers din imnul SUA (n.red.)

familia Suleiman, la bombele care se revărsau peste patria lor. *Grenadele căzând prin spărturile acoperişurilor…* Mă întrebam cum privesc Sodaba şi Raminullah artificiile. Ştiau măcar că e Ziua Independenţei? Credeau oare că sunt atacaţi? M-am simţit copleşită de compasiune pentru perechea aceea, dar imediat sentimentul a fost înlocuit de impulsul de a sări pe Sodaba ca s-o iau la pumni până îşi pierdea cunoştinţa. Mă întrebam dacă mai e în custodia poliţiei. Nimeni dintre cei cu care vorbisem nu părea să ştie.

— Muntele Rubidoux a luat foc, zise Shae arătând spre flăcările portocalii care ardeau în depărtare.

— Se întâmplă în fiecare an, oftă bătrânul.

Artificiile erau lansate de pe vârful Rubidoux, aflat la doar câţiva paşi de spital. Era mai degrabă un deal decât un munte, străbătut de trasee pentru jogging şi ciclism. La fel ca Box Springs, Rubidoux era un munte uscat şi maroniu vara, cu excepţia zonelor cu cactuşi şi cu buruieni rezistente. Înainte de 4 iulie cei din oraş provocau incendii controlate pe deal şi saturau pământul de apă, dar muntele tot reuşea să se aprindă, în fiecare an.

Cu ceva timp înainte să mă nasc eu, luase foc râul din Cleveland. Tata vorbea deseori despre asta, despre ziua în care Cuyahoga, îmbibat de petrol, luase foc. Întotdeauna am urât poveştile alea. Dacă apa, care ne-ar fi putut salva de foc, avea potenţialul să izbucnească în flăcări, atunci întreaga lume ar fi putut să ardă în orice moment. Gândul ăsta îmi înmuia genunchii când eram mică, simţeam pământul încărcat cu electricitate statică sub mine, parcă lichefiat.

Artificiile explodau în continuare – roşu, alb şi albastru, ţâşnind spre noi ca nişte pumni. Erau atât de zgomotoase şi de luminoase că au început să mă doară tâmplele. Flăcările de pe deal creşteau în înălţime. Ce s-ar

întâmpla dacă focul înainta în josul dealului? Ar trebui să evacuăm spitalul? Ce s-ar întâmpla cu aparatul de respirat al lui Nori? M-am uitat în jur, dar nimeni altcineva nu părea neliniştit, nu în privinţa focului cel puţin.

Gladys a început să ne împartă steguleţe americane, de genul celor pe care le foloseşti ca să prinzi un sandviş triplu sau pe care le înfigi în vârful tortului. Mă îndoiam că e loc pentru toate cele cincizeci de stele în colţurile fiecărui steguleţ gros din hârtie – păreau să fie doar douăsprezece sau aşa ceva pe fiecare, ceea ce mi s-a părut, în mod ciudat, deprimant. M-am gândit cum Walt Whitman se numise, mândru, un american bătăios, *un cosmos*. Nu poţi face un cosmos din douăsprezece stele de hârtie. M-am întors în camera lui Nori, înainte ca Gladys să-mi ofere unul.

În acele prime zile am învăţat câteva lucruri. Mai întâi, că spitalele nu erau pentru mine. Totul în clădirea aceea era prea nou, prea luminos şi prea curat. Mi-era dor de praful şi de întunericul din depozite, din camera mea de licitaţii, din întreaga mea viaţă distrusă. Aerul era atât de aseptic încât nu reuşeam să stau liniştită. Nu puteam privi tuburile lui Nori, sângele şi bandajele ei, fără să mă cuprindă ameţeala. Tot făceam ture pe holuri, plimbându-mă până la cantină pentru o ceaşcă de cafea, un covrig sau o gustare lipicioasă. M-am dus la maternitate, să mă uit la bebeluşi, la magazinul de cadouri, ca să mai arunc o privire peste varietatea de bomboane de mentă şi animale din pluş.

Shae, pe de altă parte, era făcut pentru treaba asta. Era obişnuit să stea toată ziua, privind la televizoarele învechite. Nu trăda nicio urmă de oboseală sau de nerăbdare. Era traumatizat, desigur, dar putea sta acolo la nesfârşit, dacă Nori avea nevoie.

— Ce-ar fi să mă duc acasă, să stau cu Noodle? I-am

sugerat.

De la accident, Noodle stătea la Pia acasă. Era prea mic să vină să o vadă pe Nori.

— Starea lui Nori e stabilă acum, am explicat. Cred că unul dintre noi ar trebui să stea cu el – trebuie să fie speriat şi tare confuz...

— Aş putea să merg eu... a dat să se ridice de pe scaun Shae. I-am pus mâna pe umăr, iar el s-a aşezat la loc, ferindu-se de palma mea. Atingerea devenise un lucru periculos între noi.

Persoana mea venind cu-a altcuiva-n contact / e dincolo de tot ce pot răbda.

— Nu, nu, am zis. Mă duc eu. Tu poţi să rămâi aici, cu Nori.

Suna de parcă făceam un sacrificiu. Nu voiam să ştie cât eram de dornică să ies din locul acela.

Am sărutat căpşorul adormit al lui Nori. Părul ei avea un miros dulceag şi stătut, umed de sudoare; trebuia spălat. Pleoapele ei erau întunecate, umflate aproape ca un scrot. Abia dacă puteam să mă uit la ea. „Părăsesc spitalul", voiam să-i spun. „Nu pe tine te părăsesc". Speram să înţeleagă.

După ce am păşit afară, în parcare, am expirat lung pentru a-mi curăţa plămânii de antiseptic. Când am tras adânc aer în piept, m-a luat ameţeala. M-am simţit uşoară ca aerul.

O femeie cu un carneţel se îndrepta spre mine cu paşi mari, iar un bărbat o urma îndeaproape cu o cameră de filmat.

— Scuzaţi-mă. Sunteţi Flannery Parker?

Am dat din cap în semn că nu şi m-am îndreptat împleticit spre maşină.

Când am ajuns, curtea era plină de oameni. La început am crezut că sunt aceiaşi care fuseseră acolo când

plecasem cu ambulanţa. Poate că viaţa normală se încheiase pentru toată lumea din vecinătate, nu doar pentru noi. Apoi am văzut pancartele din mâinile lor: SPRIJIN PENTRU TRUPELE NOASTRE DIN AFGHANISTAN, RUGAŢI-VĂ PENTRU AMERICA, AL-QAEDA LOCUIEŞTE AICI! În partea dinspre casa familiei Suleiman; DUMNEZEU SĂ BINECUVÂNTEZE OMENIREA, SUA AFARĂ DIN AFGHANISTAN, PACE, PACE, PACE, PACE, pe pancartele din apropierea uşii noastre. Eram şocată de cât de mulţi oameni de dreapta erau în campusul nostru. Poate Sheila sau mămica din parc le spuseseră paznicilor să-i lase să intre. Sau poate 11 septembrie schimbase cu adevărat tonul în universitate. Frica transformă oamenii într-un mod ciudat.

Pia ieşi din mulţime. Eram atât de fericită să o văd, că aproape i-am leşinat în braţe. Mirosea bine – a salată, suc de mere, loţiune de migdale. Mirosul Piei.

— Ce se întâmplă? Am întrebat-o.

— Nu-i decât obişnuitul balamuc patriotic american, zise.

O camionetă a trecut pe lângă noi încet, cu un steag american fluturând în spate. Un alt steag fâlfâia sfâşiat, din antenă.

— Plecaţi acasă! Au strigat vreo doi, prin ferestrele deschise.

— *Suntem* acasă, a ţipat Pia la ei, în timp ce o lovea prompt o sticlă de apă minerală, din fericire goală.

— Probabil au crezut că sunt Sodaba, spuse trăgându-mă spre casa ei.

A aruncat sticla în lada de gunoi reciclabil din dreptul bucătăriei.

— Deşi, continuă, cred că toată lumea cu pielea măslinie e o ţintă acum.

— Ea este, am auzit pe cineva răcnind, înainte să

dispărem înăuntru.

— Ucigaşă de copii! Zbiera altă voce.

M-am prăbuşit pe canapeaua Piei.

— O, Doamne, credeam că vin acasă să mă relaxez.

— Nu-i loc aici de odihnă pentru cei osteniţi, prietene.

Îmi sărută mâna. Urma umedă a buzelor ei a rămas un timp pe venele mele.

Noodle veni fuga în cameră. Uitasem că are părul scurt. Arăta matur, iar faţa îi devenise, mai nou, pătrăţoasă.

— Mami! strigă, cuibărindu-se în poala mea.

Purta una dintre cămăşile lui Ravi şi mirosea a un altfel de şampon.

— Băiatul meu, am şoptit, cu gura lipită de gâtul lui, chiar dacă părea să nu mai fie al meu.

— Poliţiştii cred că or să-i împrăştie în curând, spuse Pia, trăgând cu ochiul printre cele două storuri. Fac asta în fiecare zi, cam pe la aceeaşi oră.

— Ce se întâmplă?

Pia apucă un ziar de pe măsuţa ei din marmură falsă şi îmi arătă un articol mic, pe pagina a treia din pagina de ştiri locale: „Cetăţean din Afghanistan loveşte cu maşina un bebeluş”.

Am parcurs repede articolul. Avea doar câteva paragrafe, scurte. În cea mai mare parte, vorbea despre Sodaba şi despre faptul că nu avea permis de conducere. Se pare că încercase să obţină permisul, îmbrăcată în burka, dar fusese refuzată. Numele familiei noastre nu era pomenit. Articolul nu menţiona nici faptul că eu şi Shae făceam sex în momentul acela, deşi spunea că eram „indisponibili”, aşa încât oamenii puteau ghici ce se întâmplase. Spunea despre Nori (bebeluşul) că este în stare gravă. Am simţit un ghimpe de ruşine. De ce nu eram

cu ea la spital? Mi-am afundat faţa în părul lui Noodle.

— Asta a fost ieri în ziar, zise Pia. Şi asta e ce se întâmplă de atunci.

Mi-a pus un alt ziar în poală, deschis la rubrica Scrisori către redactor. Majoritatea scrisorilor cereau ca Sodaba să fie trimisă înapoi în Afghanistan, cereau, în esenţă, ca toţi cei cu sânge arab să fie trimis înapoi în Orientul Mijlociu sau cel puţin să fie arestaţi.

Au apărut şi alte scrisori, care ne considerau, pe mine şi pe Shae, părinţi egoişti şi neglijenţi, care spuneau că nu suntem potriviţi să ne creştem copiii, că ei, aceia care au scris, ar fi fericiţi să adopte bebeluşul după ce ieşea din spital. „Încercăm de şase ani să facem un copil”, scria o femeie. „Ştim cât de preţioşi sunt copiii. N-am lăsa să se întâmple niciodată aşa ceva în casa noastră”.

— Au venit şi nişte oameni de la televiziune. Dubiţele de la ştiri. Le-am cerut să plece, dar se vor întoarce, probabil, să te caute.

— Rahat! Şi acum ce facem?

— Aşteptăm să apară poliţia. După aia, ne întoarcem la tine acasă, te speli şi te odihneşti. Dacă apare cineva cu aparatul de filmat, îi trag un şut în fund.

Am izbucnit într-un râs ascuţit, imaginându-mi-o pe Pia trăgând şuturi în fundurile jurnaliştilor, dar râsul meu s-a transformat repede într-un acces de tuse. Cum îndrăzneam să fiu veselă când fiica mea era rănită?

— Aş putea face o declaraţie oficială pentru mass-media, dacă vrei, zise. Familia Parker vă mulţumeşte pentru sprijin şi vă cere dreptul la intimitate în această perioadă dificilă, ceva de genul ăsta.

— Mulţumesc, Pia.

Nu puteam să-mi doresc o purtătoare de cuvânt mai bună.

M-am sprijinit de fereastra din spatele canapelei şi

am tras cu ochiul printre obloane. Afară am observat un pâlc de femei cu văluri negre pe cap; stăteau împreună, în tăcere. Dacă urla cineva la ele, rămâneau tăcute şi nemişcate. Dacă le întreba cineva ce fac, continuau la fel, tăcute şi nemişcate. Eu n-aş fi fost capabilă de aşa ceva.

— Ele cine sunt? Am întrebat-o pe Pia.

— Sunt Femeile în negru.

— Ca în filmul ăla, cu tipii cu ochelari de soare?

— Toanto. Crezi că ele se luptă cu extratereştrii acolo?

Mi-a spus că Femeile în negru stau în tăcere pentru a da o voce celor fără voce. A mai spus şi că mişcarea începuse în Israel şi în Palestina, dar eram prea obosită ca să pricep şi altceva.

M-am gândit la Julia, care îşi ducea viaţa la Centrul zen, mai mult în tăcere. M-am întrebat dacă nu cumva coborâse de pe munte, dacă nu era una dintre femeile în negru, una dintre femeile de sub văluri, chiar acolo, pe peluza mea. N-ar fi fost uluitor ca Julia să fie una dintre ele? Am simţit că mă străbate o vibraţie, o smucitură uşoară a Da-ului. Am încercat să studiez feţele femeilor prin despărţitura din obloane, dar n-am remarcat trăsături individuale.

Capul lui Noodle devenea mai greu în poala mea, apoi mai uşor, apoi mai greu, pe măsură ce aţipea, încerca să se dezmeticească, apoi aţipea din nou. Mă întrebam dacă dormise vreun pic de când era acolo.

Am urmărit lumânările care pâlpâiau pe iarba de afară. Apoi, li s-au alăturat farurile unei maşini de poliţie.

— Pia, am strigat-o, m-am uitat la ea, dar n-am ştiut ce să mai spun; extenuarea mă cuprindea ca un braţ puternic, ferm.

— Hai, o să te duc acasă, şopti Pia, după ce curtea s-a liniştit.

L-a ridicat pe Noodle în braţe şi a ieşit cu el afară. I-am urmat îndeaproape, confuză. Iarba era presărată cu resturi de hârtie, cutii, mucuri de lumânare, laolaltă cu nelipsitele ghinde. Arăta ca după un concert.

Casa noastră era înăbuşitoare şi fierbinte, cu un uşor miros din pricina gunoaielor care trebuia să fie scoase afară de câteva zile. Am urmat-o pe Pia în dormitor. L-a pus pe Noodle pe una dintre saltelele gemene, apoi s-a întins pe pat, lângă mine.

— Ai văzut-o pe Sodaba în ultima vreme? Am zis în şoaptă, întorcându-mă să o privesc în ochi.

Încercam să par nepăsătoare, dar clocoteam pe dinăuntru. Voiam s-o zgâlţâi pe Sodaba, s-o îmbrăţişez, să-i smulg vălul din cap şi s-o plesnesc. Sau să o sărut. Poate s-o omor.

Mă contrazic cumva pe mine însumi? / *Foarte bine*, *atunci*, *mă contrazic*.

N-aveam nicio idee ce s-ar fi întâmplat dacă aş fi dat peste ea de-adevărat.

— N-am văzut-o de zile întregi, răspunse Pia, tot în şoaptă. Am auzit că poliţia i-a dat drumul, dar nu ştiu dacă a venit acasă.

— Dar pe Raminullah l-ai văzut?

— A trecut mult de când nu l-am mai văzut pe tip, zise, iar eu mi-am dat seama că nici eu nu-l mai văzusem de multă vreme… din ziua în care îşi găsise toate lucrurile în curtea mea din spate; aproape o lună.

— Vrei să înaintezi o plângere?

Pia îmi netezi părul.

— Nu ştiu.

Am început să plâng. M-a lăsat să plâng în hohote la pieptul ei, până am adormit.

A fost o mare uşurare să mă trezesc în mirosul pernelor şi al aşternuturilor mele, nespălate de săptămâni,

în locul aerului aseptic. Eram tentată să stau în pat toată ziua şi să privesc firele de praf călătorind prin fâşiile de lumină ce brăzdau camera. Pia şi Noodle se sculaseră deja. Auzeam desenele animate urlând din televizoare. Mă întrebam dacă Nori se trezise şi se uita la desene animate din patul ei de spital.

— Pia m-a înscris în tabără, mami, zise Noodle când am intrat în living.

Era deja îmbrăcat, purta un şort verde, un tricou decolorat, violet, cu un tigru pe el, sandale din plastic transparent portocalii (probabil sandale de fată, deşi în mintea lui portocaliul era culoare de băiat).

— Astăzi este prima mea zi.

Încerca să pară curajos, dar când a ridicat la gură lingura plină de cereale cu fructe, mâna îi tremura uşor.

Am sunat-o pe Pia pe telefonul mobil.

— Ce e cu tabăra asta?

— Am vrut să-ţi spun aseară, zise. Are nevoie de un loc unde să meargă. Eu sunt la laborator. Michael are de lucru. Tu trebuie să mergi la spital. Este la Centrul de Dezvoltare a Copilului. Mai bine te duci acolo – e deschis de o jumătate de oră. L-am înregistrat şi am plătit. Tot ce trebuie să faci este să-l laşi acolo.

Ce făcusem ca să merit o prietenă atât de bună?

Centrul era la câteva clădiri distanţă de casa noastră. Noodle mersese acolo la grădiniţă, aşa că ştia bine locul, însă imediat ce am spus „Să mergem” a început să plângă.

— Vreau să stau cu tine, mami.

S-a bosumflat la mine, iar buzele-i lăptoase au găsit un loc în care cămaşa mi se ridicase, prin deschizătura salopetei.

— Noodle, eu am atâtea de făcut.

A trebuit practic să îl târăsc la centru. Era o zi fierbinte. Iarba era uscată, sfărâmicioasă sub picioarele

noastre. A plâns tot drumul până acolo.

Când şi-a văzut prietenii, inclusiv pe Ravi, a tras de câteva ori aer în piept, suspinând, şi şi-a adunat puterile. L-am privit cum dispare pe uşa unei camere unde copiii înmuiau aţă în lipici şi decorau cu ea foi de hârtie. Am plecat cât de repede am putut. Nu mă simţeam pregătită să fac faţă tuturor privirilor îngrijorate, întrebărilor curioase, de tipul „Cum te simţi de fapt?”, venite de la cei câţiva părinţi care se învârteau pe-acolo.

Trebuia să merg direct la spital, dar gândul acelor holuri îmi dădea dureri de cap, aşa că l-am sunat pe Shae şi i-am spus că aveam nişte lucruri de făcut prin casă. Mi-a zis că nu e niciun motiv să mă grăbesc într-acolo – Nori stătea trează perioade mai lungi şi nu părea să sufere prea mult. Cred că de fapt era uşurat că sunt plecată o vreme.

Probabil ar fi trebuit să-mi fac timp pentru puţină curăţenie, să scot rufele urât mirositoare şi ude din maşina de spălat, să spăl vasele din chiuvetă, pe care resturile de mâncare se uscaseră, să duc gunoiul, să fac un duş, să-mi verific lista de pe ebay, dar n-am putut să mă ocup de prea multe. Am scos *Fire de iarbă* din sertarul cu lenjerie şi mi-am lipit obrazul de coperta din pânză de culoarea muştarului. Însăşi senzaţia greutăţii ei îmi făcea bine. Am dus cartea în living şi m-am prăbuşit pe canapea. M-am simţit mai aproape ca oricând de Shae, aşa, întinsă acolo. La spital, nu reuşeam să stau liniştită, dar acasă nu puteam face nimic. Am dat drumul la fiecare televizor pe un alt canal, câteva dintre ele erau pur şi simplu statice, toate amestecându-se într-un haos multicolor. Priveam spre ele, fără să mă uit în realitate la vreunul. Cartea din poala mea părea singurul lucru stabil din lume. Mi s-a părut că trecuseră zile întregi de când stăteam acolo, dar când m-am uitat la ceas abia de se scurseseră câteva ore.

Pia lăsase ziarul pe canapea; l-am ridicat şi am

deschis absentă pagina de Mică Publicitate. În ziua aceea era o licitaţie, ceea ce mi se părea absurd. Cum putea viaţa să-şi continue cursul, ca şi când nimic nu s-ar fi întâmplat? M-am gândit la Nori şi mi s-a făcut greaţă, ca atunci când ai rău de mare. Fetiţa mea. Voiam cu disperare să o văd. De ce nu eram deja la spital? Totuşi, când am urcat la volan, mi-a jucat o festă şi m-am trezit în parcarea de la depozitul Store it Yourself.

— E Flan!

Domnul Chen Senior a zâmbit larg când am intrat în birou, să mă înregistrez.

— Unde ai fost, fato? Mă bătu Yolanda pe braţ. Pierdusem doar o licitaţie sau două; eram surprinsă că observase cineva că dispărusem.

Unghiile ei lungi mi-au lăsat urme în piele. Între dinţi avea câteva seminţe de mac, fixate sus, lângă gingii.

— Am avut nişte probleme de familie.

Ştiam că voi claca dacă dădeam detalii. Nu voiam să clachez; îmi doream o zi normală de licitaţie. Părea că de-o veşnicie nu mai avusesem o zi normală. Eram atât de obosită, simţeam că halucinez.

— Doar n-o fi fost accidentul acela, nu? întrebă domnul Chen Junior.

Pe dracu'. Am apucat să dau din cap. Ochii mă usturau şi am clipit furioasă.

— Am citit despre asta, zise. Am recunoscut numele străzii. Speram să nu fie vorba despre familia ta.

— Şi fetiţa? Ce face? întrebă Chen Senior.

— O să fie bine, am reuşit să îngaim, gâtuită de emoţie.

— Fata ta este fetiţa care a fost lovită? întrebă Yolanda.

Am dat iarăşi din cap. De data asta nu mi-am mai putut opri lacrimile.

— Vai, draga mea. Vai, cât trebuie să suferi!

Yolanda şi-a înfăşurat braţele durdulii în jurul meu şi am început să plâng în hohote. Am simţit mâini mângâindu-mă pe cap, pe umeri, pe spate.

— Fiul meu mi-a spus că e o zonă atât de frumoasă, zise domnul Chen Senior. Zice că poate într-o zi o ne putem muta acolo.

Eram încă o dată recunoscătoare că presa nu pomenise de partida noastră de sex. Mă îndoiam că lumea ar mai fi atât de dornică să mă consoleze dacă ar şti ce făceam când Nori a fugit din casă. Cred că mass-media voia să o demonizeze pe Sodaba, nu pe noi. Dacă blonzii făceau ceva necuviincios, imaginea femeii în burka n-ar mai fi fost atât de rea. Presa voia cu siguranţă ca femeia în burka să nu iasă bine.

— Fetiţa aia e o adevărată belea, a spus Yolanda. Am văzut-o în acţiune. Trebuie să supraveghezi ca un uliu un copil ca ea.

Am oftat.

— O clipă mi-am întors spatele, am oftat eu, o singură secundă…

— Arăboaica a lovit-o, nu? mormăi Norman şi trase un fum din ţigară. Aia din Afghanistan? Tipa crede că poate să-şi ia carnetul de conducere cu pătura aia pe cap?

Am dat din cap.

— Ar trebui să o trimită înapoi la talibani, să-i lase să îi taie mâinile.

— Ticăloşii ăia n-au ce căuta pe pământ american, zise şi soţul Yolandei, Rafael.

Yolanda îl fulgeră cu privirea.

— Atunci nici tu n-ai ce căuta, mexican tâmpit! Atunci domnii Chen şi Chen n-au ce căuta aici. Nici Flan – mie nu mi se pare că arată ca o americancă get-beget. Toată lumea are ce căuta în America. Pentru asta există America.

Domnul Chen Senior a dat din cap cu entuziasm. Îmi venea să o îmbrăţişez.

— America *mea* nu pentru asta e, spuse Norman. Lasă să-i taie capul.

Mie una, capul îmi vâjâia. Nu m-aş fi lăsat atrasă în conversaţia asta, pentru nimic în lume.

Nu am reuşit decât să îngaim că a fost un accident, dar nu sunt sigură că m-a auzit cineva.

— Dacă sunt deportaţi, spuse domnul Chen Junior, crezi că putem să le luăm noi casa?

Când a început licitaţia m-am simţit uşurată. Voiam doar să pot uita de toate şi să mă uit la loturi, să luminez cu lanterna mea în dulapuri, să-l aud pe conducătorul licitaţiei făcându-şi numărul de alergător în viteză, să privesc diferite feluri în care licitează oamenii – ridicări de mână, de bărbie, de sprâncene. Pe parcursul primului lot – nu era un lot Flan, era plin cu maşini uriaşe – Yolanda m-a tras deoparte.

— N-ar trebui să fii aici, îmi spuse. Ce cauţi aici? Ar trebui să fii cu fata ta.

— Trebuie să câştig nişte bani, i-am spus, cu gura uscată. Trebuie să plătim spitalizarea.

Nu ştiau că oprisem vânzările de pe peluză. Scuza era una decentă.

Până la urmă nu am licitat nimic. M-a cuprins letargia. Mi se părea că nu-mi pot urni nici măcar un deget ca să licitez. Înainte să plece toată lumea, prietenii mei de licitaţii mi-au dat cele mai bune lucruri din ceea ce tocmai câştigaseră – un colier din zirconiu, un set de linguri de colecţie, un laptop, un mic seif încuiat.

— Pentru fată, mi-au spus ei.

— Pentru facturi.

— Vrei să deschidem un cont? A întrebat Rafael.

— Putem organiza o spălătorie de maşini. Am făcut

asta la înmormântarea nepotului meu…

Yolanda l-a plesnit uşor.

— Doamne, nu pomeni de înmormântare! Îmi cer scuze pentru soţul meu, zise, întorcându-se către mine.

— E în regulă, am spus. O să fie bine.

Eram recunoscătoare pentru dovezile de generozitate primite din partea micii mele comunităţi, dar nu-mi doream decât să mă pot târî până într-unul dintre depozite, să dorm.

I-am dat domnului Chen Senior seiful înapoi:

— Asta chiar nu pot să primesc.

— Hai, cel puţin să vedem ce e înăuntru, a spus domnul Chen Junior. Poate putem împărţi prada.

Şi-a lipit urechea de uşiţa de metal şi s-a jucat cu cifrul. Nu a trecut mult şi a descoperit cum se deschide.

Uşa s-a deschis cu un scârţâit. Ne-am ţinut respiraţia. Or fi bani? Obligaţiuni? Bijuterii? Cartonaşe de baseball cu Mickey Mantie? Nasul meu nu mirosea nimic. Poate pentru că s-au dovedit a fi doar nişte reviste porno pentru homosexuali. Presupun că nasul meu nu fusese calibrat pentru asta.

— Oho, exclamă Yolanda. Cineva nu şi-a mărturisit înclinaţiile.

— Ce e în restul lotului? Am întrebat, bucuroasă că atenţia se îndrepta spre drama altcuiva, pentru un minut sau două.

Cei doi Chen s-au uitat prin prada lor.

— Jucării, haine de copii, măsuţe de schimbat bebeluşul, ţarc de copii, televizor de 90 de centimetri…

— Niciodată nu poţi şti ce ascunde un familist, chicoti Yolanda şi îi dădu un ghiont în coaste soţului ei. Ai secrete faţă de mine, Rafael?

— Mda, am un secret, făcu acesta pe grozavul. Soţia mea e o curvă nebună.

Îmi dădeam seama că era mai mult o glumă, nu încerca să fie răutăcios cu adevărat, dar tot a fost un şoc să-l aud spunând asta.

— Şi tu nu-ţi permiţi să mă ai, puiule, răspunse femeia, zvâcnind din şold în direcţia lui.

Nu mai auzisem niciodată familia García vorbind aşa. Se făceau că se iau la pumni, dar aproape c-au ajuns să facă sex, chiar acolo pe asfalt. O luase toată lumea razna?

— Cred că astea n-or să-ţi ajute fata, spuse domnul Chen Junior, ignorând spectacolul familiei García şi punând seiful, încă plin cu reviste, în spatele camionetei lui.

Norman urmărea totul, dând din cap dezaprobator. Totuşi, înainte să plec m-a prins de mână şi mi-a spus:

— Să ai grijă de ea, auzi?

Ochii lui, plini de compasiune şi durere, m-au descumpănit. Dacă îl sărut, m-am gândit cu o zvâcnire, ar fi amar la gust, ca fumul. Dar o dată ce aş trece de asta, o dată ce saliva mea ar şterge o parte din saliva lui şi ar descoperi ce e dedesubt, sărutările lui ar avea gust de lemn-dulce şi tutun de pipă, ceva întunecat, tăios şi dulceag.

Mă întrebam ce e cu mine, de ce corpul meu se simţea atras spre alte trupuri, când fiica mea era în spital, iar propriul ei trup suferea.

Tu, atingere păcătoasă, ce faci? Răsuflarea / mi se strânge-n gâtlej, / Ridică-ţi stăvilarele, că nu mai pot.

Noodle nu arăta prea rău când l-am luat din tabăra de zi. Ţinea două beţe de îngheţată legate în cruce cu capetele unite de o reţea de fire portocalii şi violet, în formă de romb.

— E un zmeu? l-am întrebat în drum spre casă, atât de doborâtă de extenuare încât abia dacă mai vedeam bine.

— Este ochiul lui Dumnezeu, zise, uitându-se la el cu respect şi poate uşor temător. Crezi că Dumnezeu poate să vadă prin el?

Nu mai vorbiserăm cu adevărat despre Dumnezeu niciodată. N-am ştiut niciodată ce să-i spun. *De ce aş dori să-L văd pe Dumnezeu / mai bine decât* II *văd astăzi*?

Mă simţeam bine aşa, cum îl ţineam de mânuţa care se potrivea perfect intră mea.

— Nu ştiu, Noodle. Nu ştiu dacă Dumnezeu poate vedea prin pânză.

— Dar eu credeam că Dumnezeu e peste tot.

— Poate că aşa e.

— Ravi s-a dus devreme acasă, mami.

— Sper că nu e bolnav, am zis, iar pe faţa lui Noodle s-a citit îngrijorarea.

— Poate dacă mă uit prin ochiul lui Dumnezeu am să-l văd, zise Noodle. Poate că asta înseamnă ochiul lui Dumnezeu – mă face să văd totul, aşa cum vede şi Dumnezeu.

— Poţi să încerci.

Şi-a lipit de faţă crucea încropită şi lucioasă.

— Ce vezi?

— Culori. Şi nişte chestii mici, aţoase. Şi puţin soare. Te văd şi pe tine, prin găuri.

Părea dezamăgit.

— Vezi o mulţime de lucruri, i-am zis, încercând să-l încurajez.

— Mami, ce culoare crezi că au ochii lui Dumnezeu?

— Nu ştiu dacă Dumnezeu are ochi.

— Păi, atunci cum poate să ne vadă?

— Poate că toţi ochii noştri sunt ochii lui Dumnezeu.

M-am simţit ca un fals guru de la Grounded, dar lui Noodle ideea părea să-i placă.

— Poate ochii lui Dumnezeu sunt de toate culorile din

lume, zise, uitându-se la mine să-l aprob.

De parcă eu aveam vreun răspuns.

— Poate.

Noodle era hotărât să ne oprim la grădina comunităţii, la jumătatea drumului spre casă. M-am bucurat să amân întoarcerea acasă. Nu voiam să-i văd pe toţi cei care se stabiliseră în curte, cântând *God Bless America*, stând în tăcere, ţipând sau făcând tot ce credeau ei că e necesar să facă în numele meu.

Partea noastră de grădină era vraişte. Aproape totul se ofilise, în afara unui dovlecel uriaş şi solitar.

— Îţi aminteşti cum se întindea Nori lângă bolecel, mami?

Aşa spunea Nori la dovlecel.

— Mdah.

Mi s-a strâns stomacul. Nu puteam să mă gândesc la Nori fără să tremur din tot corpul.

— Îţi aminteşti că era mai lung decât ea, mami?

— Îhâm.

Întrebările lui începeau să mă calce pe nervi, dar nu voiam să-i cer să se oprească.

— Crezi că încă e mai lung decât ea… sau Nori a crescut mai mare?

— Cred că nu s-a schimbat prea mult.

Nu i-am spus cât de mică părea în patul de spital.

— Mami, putem să-l ducem acasă?

— Dovlecelul?

A încuviinţat din cap, cu gravitate.

— Ca să-l mâncăm? am întrebat.

M-a privit de parcă i-aş fi propus să mâncăm un animal de companie.

— Ca să ne amintească de Nori, răspunse şi îşi lipi de obraz ochiul lui Dumnezeu.

Am cărat dovlecelul de-a lungul peluzei, strecurându-

l printre oamenii care cântau, care meditau şi ţipau. Ravi stătea în faţa casei lui, pe scări, jucându-se absent cu o minge de cauciuc.

— Ravi! îl strigă Noodle, alergând spre el.

Michael ieşi din casă şi, păşind peste băieţi, veni spre mine.

— Mama Piei a murit azi de dimineaţă. Ne pregătim să o ducem pe Pia la aeroport.

Pia ieşea pe uşa de la bucătărie, ducând cu ea o geantă uriaşă, cu model floral, una din loturile mele de licitaţie. Am lăsat jos dovlecelul şi am îmbrăţişat-o, ca pentru un milion de ani, am avut impresia.

— Nu mai sta, Plan, mi-a spus, cu vocea înecată de lacrimi. Du-te să-ţi vezi fata.

— Ucigaşă de copii ce eşti! ţipă o protestatară către Pia.

Numărul celor care protestau scăzuse considerabil, dar ambele părţi au continuat să patruleze prin curte, în schimburi, câte un om sau doi deodată. Probabil voiau să profite de vizitele sporadice ale reporterilor. Slavă Domnului, reuşisem să evit reporterii, mulţumită Piei.

— Tâmpito! I-am strigat drept răspuns.

Îmi venea să mă duc la ea şi să-i trag un pumn.

Am scos din buzunar colierul cu pietre cubice de zirconiu, de la licitaţie, şi i l-am pus Piei la gât, apoi Michael i-a condus pe ea şi pe Ravi la maşină. Ea nici n-a părut să observe bijuteria, care sclipea în soare. Mi-am pus braţul în jurul lui Noodle. El şi-a apropiat iarăşi de faţă ochiul lui Dumnezeu şi i-am urmărit cum pleacă, în vechiul lor Ford Fairlane, capetele, întunecate, dispărând după colţ, călătorind spre şi mai multă tristeţe.

Când au pierit din vedere, am pornit-o spre tipa care uriaşe la Pia, o femeie slabă, cu părul vopsit roşu şi o faţă îngustă, ciupită de vărsat.

— În filmul ăsta n-a murit niciun copil, aşa că tacă-ţi fleanca, am şuierat spre ea.

— Când ajuţi un terorist, devii tu însuţi un terorist.

Mă depăşea cum putea cineva să creadă că Pia e teroristă. Ar fi fost amuzant, dacă nu era atât de oribil. De ce şi-ar lăsa o femeie burka doar a-şi dezveli genunchii noduroşi şi mari, purtând pantaloni scurţi?

Am smuls din mâinile femeii pancarta cu VEGHEAŢI LA SIGURANŢA AMERICII şi am aruncat-o la pământ.

— Mama! Te vede Dumnezeu, mă dojeni Noodle, ridicând dovlecelul care se legăna în braţele lui, cu ochiul lui Dumnezeu aşezat deasupra.

— Gura copiilor adevăr grăieşte, zise femeia, ridicându-şi pancarta.

— Dacă vrei să te păzeşti de rele, te sfătuiesc să pleci chiar acum acasă, am spus.

— Fiul meu luptă în Afghanistan, mi-a spus, cu vocea aproape frântă. El e cel care ne păzeşte.

Am observat că avea prinsă de geantă fotografia unui tânăr firav, în ţinută militară, încercând să arate cât mai viteaz pentru aparatul de fotografiat.

Mi-a venit să o iau în braţe, dar am dat doar din cap, l-am înşfăcat pe Noodle de mână şi am intrat în casă.

Noodle a spus că i-e foame, aşa că am încercat să încropesc o masă decentă. Am găsit o cutie de macaroane cu brânză în fundul unui sertar. Mirosul apei care fierbea m-a făcut să mă simt aproape ca o mamă normală, al cărei copil normal se uită la desene animate în camera de alături. Totuşi, după ce macaroanele s-au făcut, mi-am dat seama că nu aveam unt sau lapte; am turnat praful de brânză portocalie şi fluorescentă peste paste şi le-am amestecat. S-au lipit între ele şi au căpătat un aspect bolnăvicios. Am adăugat câteva linguri de ulei de măsline. N-a ajutat prea mult. Noodle n-a spus nimic, nu ştiam dacă

îi place ce-i pusesem în faţă. Dar nici n-a spus că nu-i place. Oricum, nu prea vorbea. Stăteam împreună în tăcere, strivind de cerul gurii cu limba mici bule de brânză praf.

Intenţionam să mă duc la spital în seara aceea, dar Noodle a adormit colac în jurul dovlecelului şi nu voiam să-l părăsesc. L-am sunat pe Shae ca să-i spun că vin a doua zi.

— Credeam că vii astăzi, zise, cu o urmă de reproş în glas.

— Am încercat… am început eu, dar suna neconvingător chiar şi pentru mine.

— I-au scos tubul din piept lui Nori. Doarme, dar pot să-i ţin telefonul la ureche, dacă vrei.

Voiam să-i spun că nu trebuie să facă asta, dar mă temeam că o să mă dispreţuiască.

Aveam să-i spun lui Nori o mulţime de lucruri, dar nu voiam să-i tulbur somnul. I-am şoptit, în schimb, gândurile mele tainice, în timp ce lacrimile îmi şiroiau pe faţă – *Te iubesc, Nori. Îmi pare rău că nu sunt acolo chiar acum, dar o să vii acasă curând. O să fii ca nouă, cât ai clipi. Eşti atât de puternică, fetiţa mea dulce*. Am stat pe canapea ascultându-i respiraţia, până când Shae a revenit la telefon.

— Mâine trebuie să vii aici.

Îi simţeam tensiunea din voce.

— O să vin, i-am spus, deşi îmi venea să leşin la gândul acela.

— E important, zise şi mă întrebam dacă nu cumva îmi ascunde ceva.

Era posibil să fi spus doctorul că nu mai are decât o zi de trăit? Au scos tubul pentru că apăruseră complicaţii?

— Pot să vin chiar acum, am spus, ieşită din minţi. Aş putea să văd dacă Michael nu poate rămâne cu Noodle…

— Să fii aici mâine dimineaţă!

— Sper că o să reuşeşti să dormi puţin.

Părea foarte îndepărtat. Aproape că nu îmi aminteam cum e să dormi lângă el.

— Noapte bună, Flan, l-am auzit spunând cu un oftat. După ce am închis telefonul, am intrat în camera de licitaţii. În mod normal, haosul de acolo avea sens pentru mine, dar acum camera arăta ca un talmeş-balmeș, un dezastru. Pătura îmblănită de la întâlnirea mea cu Shae era încă aşternută pe podea. Mi s-a întors stomacul pe dos. Când i-am tras un şut spre perete, am simţit-o grea, ca un cadavru de animal pe piciorul meu.

M-am gândit să trec printre mormane şi să deschid calculatorul, ca să-mi verific vânzările de pe ebay, dar mi se părea prea mare efortul. Nu voiam să ştiu despre toate pachetele pe care trebuia să le încropesc şi să le transport. Câtă vreme monitorul era negru, nimeni nu mă vedea.

La ieşirea din cameră, am dat jos paşaportul de pe uşă şi l-am răsfoit. O invidiam din inimă pe Samantha Walker. Fiind o Walker1, îmi imaginam eu, era liberă să se ducă oriunde îi plăcea. Ca o Parker[2324], eram prinsă într-un singur loc. Nu puteam face nimic aşa cum trebuie, nici măcar să-mi vizitez fiica la spital.

Mi-am apropiat paşaportul de faţă şi am respirat posibilităţile lui cu iz de mucegai. Oare cât de greu ar fi să conduc până la aeroportul din Ontario şi să cumpăr un bilet cu paşaportul ăsta? Oare cei de la pază, mult mai stricţi după 11 septembrie, m-ar lăsa să trec? Aş putea lua un avion spre Bermude, Zimbabwe sau Filipine? Pia ar vrea să-i fiu alături la înmormântarea mamei ei, nu-i aşa? Mai ales că Michael şi Ravi nu putuseră să meargă? N-ar fi vrut să fie acolo cineva din viaţa ei de la Riverside?

---

23 Joc de cuvinte în limba engleză - Walker (cel care merge pe jos);

24 Parker (lb. engl.) - de la verbul to park- parchează, (n.red.)

Simţeam nevoia să o văd îmbrăcată în bluza ei filipineză, să văd insectele uriaşe despre care îmi vorbise, cele pe care ea şi fratele ei obişnuiau să le prindă în borcane de murături, cele care au împins-o pentru prima oară spre cariera de entomolog. M-am întrebat cât ar dura zborul, cum ar fi aerul la coborârea din avion – eram sigură că ar fi umed, înmiresmat, diferit de căldura verii noastre uscate.

— Mami?

Probabil că Noodle nu adormise totuşi. Am ţintuit din nou paşaportul pe uşă şi m-am dus lângă el.

Dimineaţă dormitorul mirosea a turbă; dovlecelul era deja mai moale şi mai închis la culoare decât fusese atunci când îl culesesem. Mi-era teamă că avea să crape şi să-şi împrăştie seminţele peste cearşafurile decolorate, imprimate cu Underdog şi Aquaman1. Fiica mea surogat putrezea în patul nostru. Fiica mea reală se refăcea, mă rugam eu, într-un alt pat, la kilometri depărtare. L-am dus pe Noodle în tabăra de zi, apoi m-am întors acasă şi am stat în faţa televizoarelor, ca paralizată, timp de o oră. Aproape că mi-a mai luat încă o oră ca să mă urnesc spre maşină.

Personaje din desene animate (n. red.)

Holurile spitalului erau brăzdate de fâşii difuze de lumină. Le-am străbătut, împleticindu-mă, ţinându-mi respiraţia. Primul lucru pe care mi-l amintesc clar e Gladys, stând în faţa camerei pentru infirmiere, ca un bolovan în mijlocul râului.

— Aşadar, regina-mamă s-a hotărât să-şi facă apariţia, zise, încrucişându-şi braţele la piept.

Purta o uniformă imprimată cu diavoli tasmanieni şi imaginea mi-a provocat ameţeli. *M-am cufundat într-un soi de uitare*. Am clipit, prea chiaună ca să spun ceva.

— De data asta rămâi?

— N-am lipsit atât de mult, am spus eu, cu o voce gâtuită. Puţin mai mult de o zi.

— Se pot întâmpla multe într-o zi, zise, sever. În fiecare minut se pot întâmpla multe.

— Îmi iubesc fiica, am spus sufocată.

— Sunt sigură că aşa e, draga mea.

Faţa i s-a îmblânzit.

— Doar că am o problemă cu spitalele.

— Mulţi o au.

— Nu intenţionam să lipsesc atât…

— A fost pe mâini bune. Bărbatul ăsta al tău e un om bun. A învăţat chiar să cureţe stoma fetei.

— Stoma?

Eram sigură că voi leşina.

— Gaura din pieptul ei, spuse. Pentru tub. Acum i l-am scos.

A trebuit să mă sprijin de perete; în ochii mei explodau fâşii de lumină de neon.

— Acum o ajută cu exerciţiile de respiraţie. Îi schimbă scutecele. Îi cântă când îi fac injecţii.

Eram uluită. Shae făcea toate astea? Soţul meu care vegeta pe canapea?

Probabil că a observat neîncrederea de pe faţa mea.

— Unii oameni se ridică la înălţimea aşteptărilor. Alţii, nu.

Mi-a aruncat o privire care mi-a făcut stomacul ghem, apoi a făcut stânga împrejur şi s-a întors în infirmerie. Uniforma cu personajul din desenele animate îi foşnea pe trupul voluminos.

Când am intrat în salon, Nori dormea. Shae scria ceva pe spatele unui fluturaş și la început nu m-a văzut. M-am apropiat de pat în vârful picioarelor. Camera era liniştită, cu excepţia bipurilor sporadice ale unui monitor. Nori nu avea prea multe tuburi. Doar o perfuzie. Nu era

plină de găuri. Era Nori. Încă era Nori. Nori, cu părul ca mătasea porumbului. Nori, cu gropiţa ei minunată de deasupra buzelor. Nori cea cu gene lungi. Nori, cu micul ei semn din naştere sub ochiul stâng. Nori a mea. Fetiţa mea. Cum de am putut să stau atâta vreme departe de ea?

Micuţul doarme-n leagănul lui.

Ridic pânza de voal şi-l privesc îndelung.

M-am aplecat şi i-am inspirat mirosul, o mireasmă de gumă de mestecat, copleşită de izul spitalului. I-am atins uşor părul, de teamă să n-o trezesc sau să-i fac vreun rău; pleoapele ei păreau mai puţin umflate decât înainte, dar erau încă uşor vineţii şi unsuroase. Le-a deschis încet.

— Mami.

Vocea era gâtuită. Am crezut că va fi supărată, că mă va întreba unde fusesem, dar era încântată să mă vadă. Mi-am strecurat cu grijă braţele în jurul ei. Nu voiam s-o strivesc. Dar ea m-a strâns cu atâta putere – *îndelung am stat înfăşat – lung îndelung* – şi am plâns atât de tare, încât am crezut că voi avea la rândul meu nevoie de un tub respirator.

*

Când m-am ridicat în cele din urmă, să respir, mi-am dat seama că Shae stătea lângă mine.

— Acum mănâncă. Nu-i aşa, Nori, fetiţa mea?

I-a netezit părul. Ea ne-a zâmbit amândurora, somnoroasă, apoi a închis ochii din nou.

— Ei, nu mănâncă propriu-zis. Mâncarea ar fi prea grea pentru coastele ei. Bea Ensure[25].

N-am putut să mă uit direct la Shae. Am observat, cu colţul ochiului, că purta haine de spital. Mirosea diferit, ca săpunul industrial. M-am simţit oribil că nu-i adusesem haine de schimb.

---

25 Amestec de probiotice și antioxidanți menit să mențină sănătatea tractului digestiv, (n.tr.)

— Vrei să mergi acasă, să faci un duş şi să te schimbi? L-am întrebat. Pot să stau eu aici.

— Poţi tu să stai aici.

Îl simţeam cum clatină din cap a neîncredere.

— Flan, tu n-ai putea să stai aici nici dacă ai fi imobilizată la pat.

— Ba pot, am spus, dar am simţit fiori pe şira spinării.

— O să cred asta când o s-o văd.

Nu-l mai auzisem niciodată vorbind atât de sarcastic. La telefon nu păruse supărat pe mine. Ascunsese bine lucrul ăsta.

— Ar trebui să mergi acasă, să te schimbi.

— Mă pot schimba aici. Pot să fac duş aici. Fac o mulţime de treburi.

Făcu un gest spre stiva de hârtii de pe măsuţa reglabilă de lângă fereastră.

— Lui Noodle îi e dor de tine, am spus şi am simţit că îşi adună gândurile.

— Noodle poate veni în vizită, spuse.

— E prea mic.

M-am gândit la mine însămi în camera de spital a mamei mele, ţintuită cu braţul de tatăl meu, ca să stau liniştită, iar mama gemând, cu faţa contorsionată.

— Nu poate veni în salon, dar am auzit că există o cameră pentru vizitatorii din partea familiei. O pot duce pe Nori până acolo într-un scaun cu rotile. Ştiu că vrea să-şi vadă fratele. A întrebat de voi doi.

A spus-o de parcă lipsisem o lună.

— Şi ce i-ai zis?

— Că eşti ocupată, răspunse pe un ton tăios. Că o iubeşti. Că eşti ocupată să pregăteşti o prăjitură mare de căpşune, pentru ziua în care se întoarce acasă.

— Deci acum trebuie să fac o prăjitură?!

— La dracu', Flan! Nu te mai victimiza. Măcar atâta poţi să faci.

Ne-am întors şi ne-am uitat unul la celălalt. Nu părea atât de supărat cum credeam eu că va fi. Părea mai degrabă trist. Trist, obosit şi confuz.

— Îmi pare rău că n-am venit mai repede, am şoptit eu şi am început să plâng din nou.

M-a luat în braţe şi i-au dat şi lui lacrimile. Asta m-a făcut să plâng şi mai tare. Plângeam unul pe umărul celuilalt. Plângeam unul în părul celuilalt. Obraz lângă obraz. Buze lângă buze. Suspine umede, sărate, care din afară păreau probabil sărutări profunde, pasionale.

Când ne-am desprins din îmbrăţişare, mi-am dat seama că mai era cineva în cameră. Un doctor, mi-am închipuit. Am clipit de câteva ori şi l-am văzut mai bine. Nu era doctor. Era un bătrân, cam de înălţimea mea, aproape chel, purtând o cămaşă în carouri maro, cu mâneci scurte, pantaloni scurţi şi pantofi negri. Avea coatele umflate. Mâinile pătate. Am crezut că a nimerit în camera greşită.

— Pot să vă ajut? L-am întrebat, încă suspinând.

S-a holbat la mine un timp.

— Haide, Flan, să nu-mi spui că nu mă recunoşti.

Imediat ce i-am auzit vocea mi-am dat seama.

— Tata?

Cuvântul suna ciudat în gura mea. Devenise un om bătrân. Cum se întâmplase aşa ceva? Cum poate ajunge cineva atât de bătrân în doar zece ani?

Shae m-a sărutat pe frunte şi a spus:

— Poate mă duc până acasă, totuşi, ca să fac un duş. Puteţi petrece puţin timp împreună.

A sărutat faţa adormită a lui Nori şi a dat mâna cu tata înainte să plece din cameră. Ochii lor s-au întâlnit într-o înţelegere tacită, ceea ce m-a făcut să tresar. Am vrut să alerg după Shae şi să-i spun să vină înapoi, dar parcă nu

mă puteam mişca.

Se presupune că o persoană îşi schimbă celulele la fiecare şapte ani. Dacă este adevărat, cum de ne putem aminti ce a fost înaintea acelei perioade de şapte ani? Abia dacă îmi aminteam viaţa pe care o avusesem înainte de a veni în Riverside – primii mei şapte ani cu mama, următorii şapte, petrecuţi cu tata, a treia perioadă de şapte ani trăită parţial în Cleveland, parţial în Riverside. Ultimii şapte ani, cu Shae şi copiii. De la ultima întâlnire cu tatăl meu, deveniserăm amândoi oameni complet noi.

— Cum ai ajuns aici? Am şoptit. Cum de ai ştiut să vii?

— Soţul tău mi-a telefonat, a spus, cu aceeaşi gură cu care o dată îmi spunea „curvă mică" sau „Nu poţi vorbi cu mine în felul ăsta" şi „Ce dracu' ai?", gura care uneori îmi cânta noaptea *Climb Every Mountain*

— Nici n-am ştiut că ai un soţ până ce nu mi-a telefonat.

Tremura la fel de tare ca mine.

— Da, am un soţ. Am un soţ şi doi copii.

— Ştiu, Flan. Aş fi vrut să-mi fi spus cineva până acum.

Era de plin de pete şi atât de firav.

Nu ştiam sigur ce răspuns să-i dau. În cameră se lăsă din nou tăcerea. Stăteam pe scaunele portocalii, despărţiți de tava reglabilă de la patul lui Nori. Despărţiți de atâta timp.

Am tras adânc aer în piept şi l-am întrebat:

— Ce-ai mai făcut, tată?

— Păi, ştii tu.

De unde era să ştiu?

A căscat şi i-am observat plombele din molari. Îmi aminteam vag că odinioară îmi era frică de plombele alea.

— Mai lucrezi?

— Nuuu, m-am pensionat… acum câţiva ani, zise, culegând ceva de pe cămaşă. Îţi aminteşti de maşinuţele şi bărcuţele pe care le făceam la mine în atelier?

— Sigur că da, am zis, deşi nu-mi aminteam.

— Fac o afacere cu ele. Le vând la bâlci şi chestii de genul ăsta. Am chiar un web site.

— Asta e grozav!

— Te-am căutat pe internet, mai spuse. Nu te-am putut găsi nicăieri.

— Sunt un nimeni. În plus, am alt nume de familie acum.

Melodie din musicalul *Sunetul muzicii* (n. red.)

Mă simţeam încolţită de remuşcări aflând că el mă căutase pe internet. În toate cercetările mele pe web nu-i căutasem niciodată numele.

— Mă rog, ţi-am adus ceva pentru copii. Le-aş fi trimis mai devreme, dacă cineva mi-ar fi spus unde eşti şi că ai copii.

A căutat şi a scos o maşină din sacul lui sport. I-am recunoscut sacul sport, din pânză tare, albastră, cu dungi bordo. Era cel pe care îl folosea când mergea la vânătoare cu amicii, la sfârşit de săptămână, şi mă lăsa în grija vreunei vecine. Era uşor ponosit, dar păstrat excelent.

Maşina pe care o ţinea în mână era frumoasă, făcută din două feluri de lemn şi îmbrăcată în piele lucioasă. Avea forma unei decapotabile vechi, curbată, netedă şi sportivă. Pe capotă era încrustat numărul 9, numărul meu favorit.

— Îţi plăcea să vii în atelierul meu, îţi aminteşti, Flanny? Îţi plăcea să te joci cu toate sculele mele.

Mi-am amintit vag mirosul de rumeguş, calendarul unui restaurant mexican de pe perete, dar nu eram sigură dacă erau amintiri reale sau doar născociri ale imaginaţiei mele. Apoi, din întunericul minţii mele au răsărit mai multe imagini. Mâna păroasă a tatălui meu care şmirgheluia o

bucată de lemn. Mâna lui ghidându-mi mâna mică, în timp ce încercam să folosesc burghiul. El bandajându-mi un deget, după ce mă tăiasem aproape până la os. Cum de putusem uita toate astea?

— E un atelier pe cinste, i-am spus.

Mi l-am imaginat acolo, singur, şi am simţit cum mă cuprinde mâhnirea.

— Îmi pare rău, tată. Îmi pare rău că n-am ţinut legătura.

Mi-a pus maşina în palmă. Lemnul încă mai păstra căldura mâinii lui. Am stat împreună în linişte şi ne-am uitat cum respiră Nori, până când a intrat o infirmieră şi ne-a spus că Shae şi Noodle sunt în camera de aşteptare. A trezit-o cu blândeţe pe Nori şi a ajutat-o să se aşeze în scaunul cu rotile. Am împins-o pe hol, cu tata la câţiva paşi în urma noastră. Ameţeala lui Nori s-a transformat în entuziasm când a auzit de Noodle. Eram îngrijorată că se va extenua balansându-şi picioarele, dar eram încântată să o văd atât de fericită.

Shae a sărit imediat ce am intrat în camera de aşteptare.

— Fetiţa mea, a spus el.

Am simţit că mă îmbujorez de plăcere până mi-am dat seama că vorbea despre Nori. Am văzut că-şi împachetase lucruri pentru el, într-o geantă care era pe scaun, alături. M-am întrebat dacă vom mai trăi vreodată sub acelaşi acoperiş. Camera era plină cu canapele lăsate, cu articole vechi din *Highlights for Children* şi *Yacht living*, întinse pe mesele zgâriate. Dintr-un colţ, un televizor anunţa zgomotos un film poliţist vechi, din anii 1980. Noodle părea agitat; o pagină din *Goofus and Gallant* zăcea deschisă în poala lui, necitită. Cred că era îngrijorat, aşa cum fusesem şi eu, că Nori nu va arăta ca Nori, că devenise altcineva. I-am văzut uşurarea când a realizat că

e tot sora lui.

— Noodie! A strigat Nori.

A încercat să sară din scaunul cu rotile, dar n-a putut. Avea coastele legate, pieptul plin de copci. M-am gândit de câte ori îmi dorisem să poată sta liniştită, să stea locului. Aş fi dat orice să alerg din nou după ea.

— Unde sunt coastele tale rupte? A întrebat-o Noodle.

— Le-am păpat, a zâmbit Nori.

— Ce scârbos!

Noodle se învârtea de jur-împrejur, maimuţărindu-se pentru sora lui. A început un dans nebunesc înjurai camerei, spre încântarea lui Nori.

Nu-l avertizasem că râsul îi provoca lui Nori dureri. Dureri mari. Râsul ei s-a transformat repede în ţipete, iar Shae a trebuit să o ducăînapoi în camera ei.

— Ce s-a întâmplat? A întrebat Noodle speriat, în timp ce părăseau încăperea.

— Încă o dor coastele, scumpule, i-am explicat. Dacă râde prea mult, o dor mai tare.

— Am rănit-o pe Nori? Mă întrebă, alb la faţă.

— O să-şi revină, i-am spus.

Era prima oară când o spuneam cu voce tare şi chiar începusem să o cred.

L-am observat pe tata cu colţul ochiului. Eram atât de bucuroasă să fiu iarăşi cu toată familia, încât uitasem că e cu noi în cameră. Că făcea şi el parte din familie.

— Noodle, am zis, trăgând adânc aer în piept. El este bunicul tău, Ray.

Noodle a înlemnit. L-a scrutat scurt pe tata cu privirea, apoi s-a uitat din nou spre mine.

— Ray ca vulpea-de-mare sau Ray ca arma cu laser[26]?

---

26 Aluzie la asemănarea dintre numele propriu Ray și termenii Stingray (pisică-de-mare) și raygum (armă laser), (n.red.)

S-a interesat el.

— Ray de la Raymond, a spus tata.

Părea şi el agitat, preocupat parcă să nu-l dezamăgească pe Noodle.

— Iar eu sunt Noodle, dar nu ca spaghetele, zise acesta, încă uitându-se la mine. De la Newton.

— Încântat de cunoştinţă, spuse tata.

A întins mâna, să dea noroc cu el. Noodle s-a uitat în cele din urmă la el. Şi-a întins cu reţinere braţul şi a dat mâna cu el.

— Nori a fost lovită de o maşină.

— Ştiu, zise tata sumbru.

S-au uitat unul la celălalt şi l-am recunoscut pe tata în curbura pe care o făcea maxilarul lui Noodle, în albastrul palid al ochilor lui, în pleoapele care îi atârnau uşor. Nu-mi dădusem seama până acum cât de tare semăna fiul meu cu tata. Aproape că nu puteam suporta să-l văd pe tata ca băieţaş. M-a făcut să am şi mai multe remuşcări că nu ţinusem legătura.

Ce făcuse el atât de grav? Îmi găsise jurnalul, unde scriam despre aventurile mele romantice. Şi pe atunci cred că voiam să sărut pe toată lumea. Tata scrisese „târfă" pe toate paginile, cu ruj – cu rujul meu sau cu unul dintre cele vechi ale mamei, nu eram sigură. N-am mai suportat să stau în aceeaşi cameră cu el după aceea, iar sentimentul părea să fie reciproc. Îmi era foarte ruşine. Eram sigură că mă ura. Voia atât de mult ca eu să fiu o fată bună, o fată perfectă, copia la indigo a mamei mele, care se păstrase virgină pentru el. Şi o parte din mine voia lucrul ăsta, dar partea mai insistentă voia să cunoască mirosul băieţilor, gustul lor, atingerea degetelor lor alunecând pe sub hainele mele. Când am avut şansa să plec din oraş, cu ultimul băiat trecut în jurnalul meu, am profitat de ea şi nu mi-am permis niciodată să privesc înapoi.

În timp, perspectiva de a mai lua legătura cu tata devenise tot mai dificilă. Am fost tentată să-l sun după ce eu şi Shae ne-am căsătorit şi apoi, mai târziu, când am născut fiecare copil, dar imediat ce începeam să formez numărul îmi pierdeam curajul. Nu voiam să-mi întunece nimic fericirea. Nu-mi doream mirosul urât al trecutului pe pielea proaspătă a copiilor mei. Cum putusem să fiu atât de egocentrică şi de nepăsătoare? Probabil că tata se speriase de sexualitatea fiicei lui adolescente şi nu ştiuse ce să facă. E de înţeles. Şi pe mine mă speria gândul la copiii mei făcând sex. Nu era ceva despre care aş fi vrut să citesc şi încă în detalii grafice. Mă întrebam dacă ştia că eu şi Shae făceam sex când Nori a fost rănită. Aproape că mă aşteptam să spună „Ţi-am zis eu – ceva rău urma să se întâmple după toată tevatura aia”, dar el arăta prea slăbit ca să spună ceva dur. În plus, anii mei de tăcere erau cu mult mai aspri decât orice cuvinte ar fi putut el să-mi arunce.

Tata a încercat să-l consoleze pe Noodle, lucru pe care nu mi l-aş fi imaginat niciodată.

— O dor coastele când râde, zise, aplecându-se să-l bată pe Noodle pe umăr. Atâta tot. Se va pune pe picioare cât ai zice peşte.

Noodle s-a ferit la început de atingerea lui, dar apoi a început să se obişnuiască. Am rămas împreună, în tăcere, câteva clipe după ce tata a terminat. Mi-am amintit mâna lui pe fruntea mea când aveam febră, mâna lui pe spatele meu când vomam.

— Ei, oameni buni, e timpul să plec, a spus, lovindu-şi genunchii cu palmele.

Pocnetul a răsunat în cameră.

— Abia ai ajuns aici, i-am spus, copleşită de tristeţe şi de uşurare.

Despre ce am fi vorbit dacă rămânea? Unde ar

dormi? Casa era prea vraişte pentru un oaspete. Dar cum să plece atât de repede?

— Trebuie să ajung la aeroport. Mâine e un târg mare pentru meşteşugari în Hinckley.

A scos din geanta lui câteva maşini şi bărci din lemn şi i le-a dat lui Noodle.

— Le-am făcut pentru tine şi sora ta.

— Mulţumesc, Raymond.

Noodle a pus o maşinuţă pe podea şi a început să o împingă pe covorul neted. Tata s-a aplecat şi i-a ciufulit părul.

— Mă bucur că te-am văzut, Flanny, a spus, îndreptându-şi spatele cu un mormăit.

— Şi eu, tată.

— Poate vii să mă vezi o dată, după ce se înzdrăveneşte Nori.

— Mi-ar face plăcere.

Prin minte mi-au fulgerat imagini cu casa din Cleveland. Trecuse mult timp de când nu mă mai gândisem la şerveţelele de bucătărie brodate cu fete olandeze, la capacul de toaletă pufos, de culoare verde, la prosoapele cu dungi galbene. Lucruri care ar arăta ca ultimele vechituri într-un container pentru licitaţie, dar care mă umpleau de afecţiune când mă gândeam la prezenţa lor constantă din copilăria mea.

Ne-am îmbrăţişat uşor, corpurile noastre abia atingându-se. Tata părea fragil. Apăsarea obrazului său neras şi aspru mă făcea să simt mucezeala bătrâneţii în respiraţia lui. Acesta era tatăl meu. Acest bătrân era tatăl meu. Când ne-am depărtat, mi-au dat lacrimile. Abia dacă am putut privi cum părăseşte camera. Plăpându-l meu tată, plecând acasă.

M-am aşezat, răsuflând greu, pe canapeaua şubrezită.

— Eşti bine, mami? M-a întrebat Noodle.

Îmi curgeau ochii şi nasul în neştire, dar am încuviinţat din cap. S-a aşezat lângă mine până mi-am tras răsuflarea.

— Trebuie să merg să-mi iau la revedere de la tatăl tău şi de la Nori. Poţi să stai un minut singur aici?

— Am jucăriile de la Raymond, zise, apoi îngenunche pe podea şi începu să se joace cu seriozitate cu una dintre bărci.

Când am intrat în cameră, Nori dormea. Shae stătea întins pe un pat gol aflat lângă al ei şi scria. A întors imediat paginile cu faţa în jos când m-a observat.

— E bine? am întrebat.

Nori arăta cam palidă.

— I-au dat nişte medicamente pentru durere. O să doarmă.

— A fost solicitant pentru ea.

M-am sprijinit de perete şi am pus geanta lui Shae pe podea.

— Cum te mai simţi? M-a întrebat.

Am ridicat din umeri, expirând lung.

— De ce l-ai chemat?

Shae a apăsat un buton, pentru a ridica patul.

— Mi s-a părut că aşa se cuvenea, zise acoperind cu vocea zumzetul aparatelor medicale. Dacă se întâmpla ceva cu Nori şi tatăl tău nu ajungea niciodată s-o cunoască? N-ai fi putut să ţi-o ierţi.

Mi-am trecut mâna peste perdeaua care putea separa paturile, pentru intimitate, şi m-a trecut un frison.

— Şi dacă murea el înainte ca tu să încerci să-l cauţi? Nici atunci n-ai fi putut să ţi-o ierţi, Flan.

M-am dus să înşfac un şerveţel de pe suportul dintre cele două paturi. Shae şi-a plimbat degetele peste coapsa mea.

— Vreau să poţi trăi cu tine însăţi, pentru că vreau să pot şi eu trăi cu tine.

Şi ochii lui s-au umplut de lacrimi. Şi-a întins un braţ şi m-am urcat în pat lângă el; a apăsat butonul, iar partea de sus a saltelei s-a lăsat la loc huruind. Am stat întinşi, ţinându-ne în braţe, iar lacrimile mele îi udau cămaşa.

Din pat vedeam pe fereastră Mount Rubidoux. Dealul era carbonizat de la artificii; o brazdă întunecoasă, ca o rană, distrusese versantul. Nu părea c-avea să mai crească din nou ceva acolo. Dar auzisem că focul face parte din ciclul natural al muntelui. Zonele care par cele mai distruse şi pustii vor fi într-o zi pline de viaţă, pământul se va hrăni cu ceea ce a ars acolo. Unele conuri de pin au practic nevoie de foc pentru a se deschide şi a-şi răspândi seminţele în lume. Poate că acest accident era focul care avea să ne deschidă şi pe noi, pentru a ne putea apropia din nou.

Eu şi Shae am hotărât să-l aducem pe Noodle la spital în fiecare după-amiază, până la întoarcerea lui Nori acasă. Shae era hotărât să stea în salon; i-am promis că voi veni cel puţin o dată pe zi. Va fi mai uşor avându-l pe Noodle cu mine. I-am cerut unei infirmiere să stea cu Nori, ca Shae să-l poată săruta pe Noodle şi să-i spună la revedere înainte să plecăm acasă.

Prin fereastra îngustă din sala de aşteptare l-am văzut pe Noodle, aşezat încă pe jos, încercând probabil să nu se îngrijoreze că durează atât de mult timp. Imediat ce ne-a observat, a început să împingă din nou barca tatălui meu, ca şi când ar fi vrut să ne facă să credem că asta făcuse tot timpul.

Shae l-a luat în braţe.

— Ne vedem mâine, piticuţ, bine?

— N-o s-o mai fac să râdă, promit! rosti Noodle solemn, ca la un jurământ.

— Ai voie s-o faci să chicotească numai, zise Shae şi îl fixă cu privirea, ca şi când ar fi vrut să absoarbă fiecare centimetru al lui. Numai să n-o faci să hăhăie. Sau să hohotească.

— Cred că are voie Snicker-ele[27], am spus şi eu, înfăşurându-mi braţele în jurul lui Shae.

— Şi Kinder-ele2, s-a prins Noodle în joc, plin de mândrie.

— Dar fără marţipăneli3.

Shae a dat din deget către Noodle cu pretinsă severitate.

Oare cât timp trecuse de când nu mai avuseserăm o conversaţie aiurită? De când nu ne mai distrasem împreună? Acest schimb de vorbe, scurt şi dulce, era ca o gură mare de oxigen. Aşa şi sărutul pe care Shae mi l-a dat. La fel fusese şi întâlnirea cu tatăl meu – şocantă cum a fost, vizita lui mi-a adus cumva un suflu de aer curat, mi-a uşurat puţin creierul. Mi-am amintit de ciocolata lui preferată – ciocolata Necco Sky, patru batoane într-unul singur. Nu mă gândisem la batoanele Sky de ani de zile. Uneori, tata rupea partea cu vanilie şi mi-o dădea mie. Lui îi plăcea untul de arahide.

— Să n-o faci pe Nori Lion4, i-a spus Noodle lui Shae înainte să plecăm.

În maşină a râs tot drumul spre casă, navigând cu barca tatălui meu pe bancheta din spate.

Acum, că îl văzusem, îmi puteam imagina viaţa tatii în Cleveland, singurătatea lui, cu o claritate care îmi rupea inima. Mă bucurasem de luxul de a fi în California, un loc în care nu dăinuiau amintirile din trecut, dar el trăia în casa pe care eu o părăsisem, casa în care s-a îmbolnăvit mama mea. Se lovea de amintiri în fiecare zi; probabil că

---

27 1,2, 3, 4 Jocuri de cuvinte, bazate pe numele unor dulciuri pentru copii (n.red.)

pluteau în fiecare încăpere. Mă întrebam cum îi mersese la târgul pentru meşteşugari din Hinckley. Aveam o amintire despre noi doi, pe drumul spre Hinckley – cam la o jumătate de oră la sud de Cleveland. Aveam opt ani şi ne duceam la târgul de Buzzard Day[28], care se ţinea în fiecare primăvară. Luam micul dejun, clătite, la o şcoală elementară; după aceea, toată lumea făcea o excursie în parc şi scruta cerul cu privirea, aşteptând ceremonios apariţia vulturilor. Nu înţelegeam de ce toată lumea e entuziasmată că vede nişte păsări atât de urâte, care se hrăneau cu hoituri. Îmi era teamă că ar putea să adulmece pe mine moartea mamei mele.

Seara m-am dus la computerul din camera mea cu lucruri de la licitaţii şi am căutat numele tatălui meu. Site-ul lui web, Minunile din lemn prelucrat ale lui Ray, era neaşteptat de profesional, cu fotografii bine luminate ale bărcilor, ale maşinilor lui şi ale celor câtorva vase cioplite de mână. Mă aşteptam cumva la un site demodat, ceva cu clip art şi muzică învechită. Mă întrebam dacă şi-l făcuse singur. Am căutat o fotografie cu el – voiam să văd cum arată în afara spitalului – dar tot ce am găsit a fost o poză alb-negru, cu el ţinând o daltă în mână. Mâinile lui arătau mult mai bătrâne, dar am recunoscut unghiile pătrăţoase şi aluniţa de la baza degetului mare. La biografia lui scria simplu „Ray Michaelson, dulgher”. La rubrica Invitaţi, un client scrisese „Ne plac maşinile de curse ale lui Ray”. Un altul adăugase „Ray e cel mai bun!!!” Nu-mi dădeam seama dacă mă simţeam mai bine sau mai rău ştiind că primeşte afecţiunea unor străini. Poate că erau prieteni de-ai lui. Sper. Am scris o notă scurtă la rubrica „Scrieţi-i lui Ray”, apoi am închis computerul. Era un început.

---

28 Sărbătoare specifică orașului Hinkley din Ohio în cadrul căreia în fiecare an, pe 15 martie, se celebrează cu fast sosirea stolurilor numeroase de vulturi, (n.tr.)

Mă întrebam ce altceva se va întoarce din trecut ca să mă bântuie, într-o zi. M-am întins între mormanele de haine şi genţi de damă, am închis ochii şi am aşteptat să văd dacă apare vreo himeră. Nori era o certitudine. Sodaba s-a materializat şi ea. Oricât demult voiam, nu mi-o puteam scoate din minte. Shae voia să fiu împăcată cu mine însămi şi pentru a face asta, mi-am dat eu seama, trebuia să vorbesc cu Sodaba. Cu cât mai repede, cu atât mai bine.

După ce Noodle a adormit buştean, m-am strecurat afară. Pământul era din nou plin de gunoaiele demonstranţilor. Pentru unii care se dădeau preocupaţi să păstreze America „pură” şi „curată”, lăsau o cantitate şocantă de gunoaie în urma lor. Îmi auzeam pulsul zvâcnind în urechi. Luna sângera printre ceţuri, difuză, portocalie, ca vârful unei ţigări mari. Făcea ca totul să pară alb şi negru pe pământ.

Ghindele scânteiau în iarba aspră, ca nişte gloanţe de argint. Am încercat să nu alunec pe ele în timp ce mă strecuram pe vârfuri spre casa familiei Suleiman. Toate luminile erau stinse. Uitasem să verific cât era ceasul – putea fi nouă seara sau miezul nopţii. Îmi pierdusem orice orientare în ceea ce priveşte timpul. Insectele din arborele-de-mătase au făcut pe mine, m-au scuipat sau ce or fi ştiut ele să facă pe mine, lăsându-mi mici puncte de lichid pe braţe. M-am furişat sub o fereastră şi m-am săltat uşor pe vârfuri încercând să arunc o privire înăuntru. Înainte să-mi dau seama ce se întâmplă, m-am trezit trântită pe burtă, la pământ, cu braţele pironite la spate şi cu iarba intrându-mi în gură. Am auzit în cap un ţiuit, ca atunci când un ciocan loveşte un stâlp metalic şi m-a învăluit mirosul greu al unei colonii scumpe.

— Ce vrei? tună o voce bărbătească. De ce te furişezi pe-aici?

— Raminullah? Am întrebat, cu glasul înăbuşit.

Mi-am imaginat cum buzele lui crăpate se reped spre gura mea după ce îmi dă drumul la încheieturi, dinţii lui mici ciocnindu-se de ai mei, mai mari. Eram îngrozită şi, în acelaşi timp, excitată în mod straniu.

Omul s-a dat jos de pe mine. Când am întors capul, mi-am dat seama că nu era Raminullah. Bărbatul acesta era mai tânăr, proaspăt bărbierit, dar ochii erau întunecaţi şi umezi, umbriţi de gene lungi, că ai lui Raminullah. Poate era o rudă.

— De unde îl ştii pe Raminullah? întrebă neîncrezător.

— Este vecinul meu.

M-am ridicat şi am scuipat câteva fire de iarbă. Dezgustat, mi-a aruncat o privire fioroasă. Mi-am simţit trupul sleit.

— Sodaba mi-a lovit fetiţa cu maşina.

— Şi vrei să o faci să plătească.

Îşi încrucişă braţele.

— Nu avem încă facturile.

M-am gândit că se referă la cheltuielile de spital. Am simţit sânge în gură. Probabil îmi muşcasem limba.

— Nu facturi, zise. Vii să te răzbuni.

Nu era o întrebare.

— Nu, am spus. Nici vorbă de aşa ceva.

— Atunci de ce eşti aici?

Purta un maiou aspru, larg, de culoarea piersicii, mai degrabă o tunică. Una în care Walt Whitman s-ar simţi bine. Blugii negri păreau noi. Purta nişte sandale grele, făcute trainic.

— Voiam doar să văd dacă Sodaba e acasă.

— De ce nu baţi la uşă?

Şi-a scos bărbia în afară în timp ce vorbea. Mişcarea mea de la licitaţii.

— N-am vrut să o trezesc, dacă dormea…

— Revino mâine, zise, cu vocea îmblânzită. Dimineaţă. După ora zece.

Dispăru în casă. Insectele cu aripi transparente ale Piei m-au împroşcat delicat, înţepător, până când am găsit energia să mă ridic şi să mă întorc acasă.

Când am intrat în dormitor, Noodle a sărit din pat şi m-a prins strâns, ca o lipitoare. Tremura. Nu purta chiloţi. Partea de jos a trupului strălucea palid în camera întunecată.

— Unde ai fost? Mă întrebă, isteric.

— Am făcut o mică plimbare, i-am spus.

În păr mai aveam încă fire de iarbă uscată. Speram să nu miros prea tare a apă de colonie de la omul care stătuse deasupra mea.

— M-ai lăsat singur?!

Nu-l mai auzisem niciodată atât de furios. Nu avusese probleme când l-am lăsat singur în sala de aşteptare, dar asta era altceva. Ştiuse unde eram.

— Credeam că dormi buştean. Nu m-am dus foarte departe…

— Nu trebuie să-ţi părăseşti copiii, mami.

Asta m-a lovit din plin. M-am aplecat să-mi trag sufletul.

Din aşternuturi se ridica un iz de urină. Noodle udase patul, ceea ce nu se întâmplase de ani de zile. M-am uitat şi am văzut că pusese un prosop peste băltoaca de pe cearşaful cu Aquaman. Vederea prosopului aproape că mi-a frânt inima. Ar fi trebuit să fiu acolo când s-a trezit ud, când avea nevoie de mine. Îmi dezamăgisem ambii copii.

— Stai să curăţ aici, am spus.

Am scos aşternuturile de pe pat. Am dat drumul la apă în baie şi l-am spălat pe Noodle în tăcere. Trupul lui părea mic sub prosop, dar furia răbufnea, uriaşă. Când l-

am şters, muşchii i se încordau la atingere. A refuzat să-l mai ajut, şi-a pus singur lenjeria şi pijamaua, mi-a întors spatele şi s-a băgat în pat. Chiar şi după ce a adormit, corpul i-a rămas cuibărit, furios şi îndârjit.

A doua zi dimineaţă era încă supărat. Când l-am lăsat în tabăra de zi, s-a îndepărtat de mine, micşorat de rucsacul lui mare, fără să-şi ia rămas-bun.

M-am dus la spital şi m-am uitat cu Nori la *Sesame Street*.

— Pase Mae, a spus Nori zâmbind, când i-am strecurat sos de mere în gură.

Tocmai începuse să mănânce din nou hrană solidă.

— Mda, pasărea mare, i-am spus eu, scoţând iute lingura din gura ei şi privind cum sosul de mere i se prelinge pe bărbie.

Eram gata, gata să-i spun lui Shae despre întâlnirea pe care urma să o am cu Sodaba, dar scria de zor şi nu voiam să-l deranjez. În plus, nu ştiam cum să formulez.

— E minunat că poţi să lucrezi atât de mult, am spus.

— Mmm hmm, bâigui, cu stiloul încă în mişcare.

— O să termini dizertaţia cât ai clipi, am spus.

A roşit, continuând să scrie.

După ce Nori şi-a terminat castronul cu sos de mere, m-am ridicat să plec.

— Scurtă vizita, se auzi Shae, ridicând capul; vocea îi trăda o uşoară dezaprobare, dar sunt sigură că era uşurat că am venit totuşi.

Când am ajuns în curtea noastră, cu nervii zdruncinaţi, omul care fusese deasupra mea stătea de gardă la uşa din faţă a casei familiei Suleiman. M-am simţit stânjenită şi puţin tulburată la vederea lui, de parcă avusesem împreună o aventură sordidă de o noapte.

— Ai venit la Sodaba?

Se comporta de parcă nu mă văzuse în viaţa lui. Mă

întrebam dacă plănuieşte să mă percheziţioneze. Avea degetele lungi şi unghiile ovale, curate. Mi le-am imaginat mângâindu-mi formele, alunecând în sus, între picioare, dar el a bătut doar în uşă, un semnal special, o serie completă de bătăi. Cineva a crăcănat puţin obloanele; apoi uşa s-a deschis. O femeie pe care n-o mai întâlnisem mi-a făcut semn să intru. Peste blugii şi tricoul cu mâneci lungi purta un şal, nu o burka. Era foarte tânără, probabil studentă la universitate.

Mă aşteptam ca în casa familiei Suleiman să fie plin de covoare, de perne din mătase şi lămpi sculptate, bogat ornamentate aşa cum îmi imaginasem şi depozitul lor. Am greşit însă din nou. Casa era foarte goală. Lângă un perete se afla o canapea din tweed, lăsată. Într-o parte, o masă şi două scaune pliante. Covorul de pe jos era un pătrat uzat, cu imprimeuri geometrice de culoare brună, cafeniu roşiatică şi bej. Pereţii erau goi, cu excepţia calendarului care înfăţişa câţiva pisoiaşi, într-un leagăn de lemn. Aerul mirosea a ceapă caramelizată, nu a tămâie.

— Ai venit să vorbeşti cu Sodaba? întrebă femeia.

Am dat din cap, cu inima cât puricele.

— Eu sunt Naima, zise, strângându-mi mâna. Sunt aici ca interpretă pentru Sodaba. Îmi pare rău pentru fata ta. Sodaba e copleşită de durere.

S-a îndreptat spre dormitoare. Casa era împărţită exact ca a noastră, dar încăperea pe care eu o foloseam pentru licitaţii la ei era dormitor. Am auzit o discuţie în surdină. Apoi femeia reveni în living, urmată de Sodaba. Burka îi părea şifonată, ca şi când tocmai s-ar fi sculat din somn. Voiam să ştiu dacă doarme cu burka, dacă avea voie să şi-o scoată la baie sau trebuia să se frece cu buretele pe sub haine. I se permisese să o poarte cât timp fusese reţinută? Simţeam nevoia dureroasă de a o lovi, de a ţipa la ea, dar am dat doar din cap, pe post de salut; a dat şi ea

din cap, apoi a zis ceva ce n-am înţeles.

— Ia un loc, spuse Naima. Te invită să te aşezi pe canapea.

Mă sfiam să mă aşez de una singură pe canapeaua lungă, când cele două femei se aşezaseră pe scaunele pliante, din metal. Arcurile au scârţâit sub greutatea mea.

— Ai venit să pui nişte întrebări? A spus Naima.

— Vreau doar să ştiu câteva lucruri.

Vocea îmi tremura de la adrenalină.

Naima i-a tradus Sodabei, care nu a răspuns nimic.

— Cum ar fi? întrebă Naima.

— Cum ar fi…

Ce dracu' urma să o întreb? De ce porţi burka dacă sunt treizeci şi opt de grade la umbră? De ce eşti în America? De ce mi-ai lovit fiica? Ştii că mi-ai întors viaţa cu susul în jos? Mintea îmi era goală.

— De ce conducea fără permis? Am spus, în cele din urmă.

Naima a repetat întrebarea mea pentru Sodaba, care a răspuns în câteva cuvinte.

— Are permis în Afghanistan, a tradus Naima. A încercat să obţină un permis aici, dar n-au lăsat-o să facă poza cu burka.

— Dar ştie să conducă maşini americane?

Era ciudat să întreb despre Sodaba la persoana a treia, când ea era acolo, dar mi s-a părut mult mai uşor să vorbesc cu Naima, să mă uit la faţa ei neacoperită.

— Maşinile americane nu sunt diferite de cele afghane. În Afghanistan au un Chrysler Lebaron.

De data asta, Naima îmi răspunsese fără să o consulte pe Sodaba. Era clar că se ştiau bine; îşi cunoşteau una alteia poveştile. Cel puţin ea o ştia pe a Sodabei.

— Şi i se permitea să o conducă?

— Înainte de regimul taliban, da. După aceea, nu.

După aceea, femeile puteau fi pedepsite cu moartea dacă se urcau la volan. N-a mai condus de mulţi ani, dar în ziua aceea trebuia să ajungă la doctor. Soţul ei a fost închis, ştii, aşa că a trebuit să conducă ea.

— N-am ştiut că a fost reţinut.

— S-a dus să se înregistreze la Biroul pentru imigrări – ştii că bărbaţilor din ţările arabe li se cere să se înregistreze?

— Am auzit ceva despre asta, i-am spus.

Citisem un articol înainte de accident; avusese loc un protest la Oficiul Naţional pentru Imigrări şi câţiva activişti pentru pace fuseseră arestaţi. Poate că erau aceiaşi oameni care stăteau pe peluza mea şi cântau pentru ce credeau ei că e drept. Mă întrebam dacă bărbaţii arabi apreciau faptul că lumea protesta acolo. Poate nici nu observaseră; poate erau la fel de amorţiți ca şi mine, restul lumii plutind în ceaţă în jurul lor.

— Zalmai – l-ai cunoscut afară, zise – l-au reţinut pentru două zile. Iar Raminullah încă nu a fost eliberat.

— De ce?

Mă întrebam dacă nu cumva era implicată tipa din parc.

— Este specialist în microbiologie, aşa că, bineînţeles, ei cred că făcea arme biologice. Dar el nu e terorist. E doar un bărbat din Afghanistan, un om de ştiinţă care studiază agenţii patogeni ai plantelor. Iar acum l-au închis şi nu ştim unde se află. Ne temem că l-au trimis în tabăra de la Guantánamo Bay.

M-am cutremurat. Văzusem imagini cu bărbaţi în costume portocalii, auzisem zvonuri despre tortură şi detenţie pe timp nelimitat. Mi se făcuse pielea de găină.

— Şi Sodaba?

— Am vorbit cu un avocat. Crede că o vor trimite înapoi în Afghanistan, după cercetări.

Am tras adânc aer în piept.

— Ai spus că Sodaba a trebuit să meargă la doctor. Era bolnavă?

— Sângera. E însărcinată.

Lucrul ăsta nu fusese menţionat în niciun articol. Stomacul mi s-a strâns ghem. Deci, în ziua aceea amândouă ne-am temut să nu ne pierdem copilul. M-am gândit la toate obiectele din depozitul ei, aflate acum în al meu. Poate le vor putea folosi totuşi.

— Cum se simte?

— Bine, deocamdată. A pierdut deja trei sarcini. Şi un copil, mort la naştere.

M-am întors şi am privit-o pe Sodaba; nu mă uitasem demult la ea – fusese o umbră în colţul ochiului, aproape toată conversaţia. Nu-i puteam vedea ochii prin deschizătura acoperământului. N-aveam cum să văd cât de mare îi e pântecul, pe sub burka; ea însăşi era ca un fetus, ascuns înăuntrul unui pântec mare, sub pielea opacă. M-am gândit la propriul meu copil, ascuns într-o clădire din oraş. M-am gândit la Shae, care veghea răbdător, în vreme ce Sodaba putea să nu-şi mai vadă niciodată soţul. Raminullah putea chiar să nu afle niciodată dacă i s-a născut copilul în siguranţă. M-a cuprins ameţeala.

Uşa din faţă s-a crăpat puţin.

— Sodaba răneşte o fată americană, se auzi glasul lui Zalmai, din pragul uşii, şi oamenii îi cer moartea. Între timp, armata voastră bombardează sate întregi, sute de copii au murit numai luna asta şi nimeni nu mişcă un deget.

Se uită la mine de parcă eu ordonasem bombardamentele.

Era mai mult decât puteam suporta.

— Îmi pare rău, am spus. N-ar trebui să fiu aici. Trebuie să plec.

M-am ridicat de pe canapeaua care scârţâia, cu capul plin de sute de copii masacraţi, unii dintre ei având chipul lui Nori, şi m-amâm pleticit afară, prin norul lăsat de colonia lui Zalmai.

Mi-am dat seama că Noodle aproape că mă iertase pentru că m-a lăsat să-l îmbrăţişez şi s-a lipit de mine când l-am luat din tabără. Era minunat să-i văd, pe el şi pe Nori, împreună, la spital, jucându-se, dar eram descurajată, întâlnirea mea cu Sodaba m-a făcut să evit apropierea oricui, mai ales a lui Shae. Voiam să-l trag cât mai aproape de mine şi să îi spun cât de mult îl apreciam, dar m-am trezit făcând un pas înapoi. Mă întrebam dacă simţea mirosul lui Zalmai pe mine.

— Ştii că e posibil ca Raminullah să fi fost trimis la Guantánamo Bay? l-am întrebat în timp ce piesele de pe tabla de joc cu care se distrau copiii căpeau cu un zornăit.

— Călătorie sprâncenată, zise Shae cu o asemenea convingere, că am abandonat subiectul.

În acea seară, Noodle a fost invitat acasă la Ravi, să vadă un film. Sorbeam un pahar de vin la bucătărie, când am văzut cum o umbră neagră s-a mişcat în dreptul ferestrei mele. La început, am crezut că e umbra unui aeroplan; uneori avioanele militare zburau la înălţime mică peste campus, în drum spre baza forţelor aeriene March şi înapoi. Apoi a trecut din nou şi mi-am dat seama, cu surpriză, că era Sodaba. Dacă aş deschide uşa rapid, mă gândeam, aş putea să o dărâm la pământ. Ar fi părut un accident. Ar fi rapid, uşor. Lovitura lemnului ar scoate un sunet satisfăcător. M-a cuprins o senzaţie de bine, pe moment, dar aproape că m-am înecat cu vinul. Conştiinţă stupidă!

Am deschis uşa, cu grijă.

— Da? Am zis, adoptând un ton de nerăbdare. Ce doriţi?

Sodaba înaintă încet către mine, cu capul plecat, acoperit de văl. A scos dintr-o mânecă o foaie de hârtie împăturită şi mi-a întins-o. Am desfăcut-o. Era o hârtie liniată, din cele cu trei găuri pe o parte.

„Stimată doamnă Parker”, scria cu pix albastru. „Sodaba are nevoie de ajutorul dumneavoastră”.

Ce rahat mai era şi asta?

Am continuat să citesc.

„După cum ştiţi, urmează să fie trimisă în Afghanistan, deportată, dacă nu facem nimic. Ea nu vrea să plece. Toată lumea de la Centrul Islamic e supravegheată – nu poate veni la niciunul dintre noi pentru ajutor. Propria ei casă este, de asemenea, sub supraveghere – poate aţi observat maşina albastru-închis parcată pe strada dumneavoastră. Credem că sunt de la FBI. Dacă Sodaba este acum în faţa casei dumneavoastră, înseamnă că maşina a plecat. Bărbatul din maşină ia o pauză pe la ora zece dimineaţa, cam o jumătate de oră. Vă vom fi veşnic recunoscători dacă puteţi să o luaţi în acea pauză şi să o duceţi undeva în siguranţă. Ştiu că vă cer mult, având în vedere cele întâmplate, dar acela a fost un accident, doamnă Parker, iar aceasta este viaţa ei şi nu ştim cui altcuiva să ne adresăm. Avocatul vrea să ne ajute, dar o poate face doar în limitele legale. Vă rog să distrugeţi această hârtie după ce aţi citit-o. Cu respect, Naima”.

Sub numele ei era scris un număr de telefon şi lângă el, în paranteză, cuvântul „mobil”.

Naima nu putea să ceară ajutor pentru Sodaba uneia dintre Femeile în negru? Sau unuia dintre cei cu lozinci pentru pace? Vreunui student înţelegător? Dintre toţi, de ce mi-ar cere tocmai mie să fac un astfel de lucru? M-am simţit uşor flatată că Naima îmi încredinţează o asemenea sarcină. Şi, în acelaşi timp, nedemnă. E clar că nu văzuse

dorinţa de răzbunare din inima mea.

— Nu ştiu ce să-ţi spun, i-am zis Sodabei.

Nu aveam nicio idee dacă mă înţelegea.

I-am simţit ezitarea. Şovăia în dreptul treptei care ducea spre bucătărie. Îmi venea să-i sfâşii vălul. Voiam să văd cine este această fiinţă care stătea în dreptul uşii mele. Aproape că nu părea umană. Era mai mult ideea de om. O movilă de material cu ceva respiraţie pe dedesubt. O fantomă întunecată care îmi răpise copila.

— Nu ştiu, am spus din nou. Aş putea să o sun, cred.

Mi-am ridicat mâna la ureche pentru a mima apelul telefonic. Acest lucru a părut să o satisfacă pe Sodaba. A dat din cap şi s-a întors să plece. Am privit-o strecurându-se spre casă. Am observat o maşină albastră care trăsese la trotuar în timp ce ea intra pe uşa din faţă a casei ei. Omul din maşină nu a coborât. Am mai citit scrisoarea de câteva ori, m-am tot uitat la maşină şi m-am întrebat în ce naiba mă băgasem. M-am întrebat de ce Sodaba are nevoie de ajutorul meu, de ce nu se întoarce în Afghanistan, unde nu ar sări aşa în ochi, unde s-ar amesteca perfect cu restul femeilor acoperite, unde nu ar trebui să fugă de oricine îi strigă numele. Şi dacă nu voia să plece înapoi în Afghanistan, de ce continua să poarte burka? Doar talibanii nu îi suflau în ceafă în America. Nu înţelegeam.

Pot să spun nu, mi-am zis în sinea mea. *Nu trebuie să fac nimic*. Dar, pe undeva, nu eram convinsă. M-am gândit la ce spusese Shae, că nu eram împăcată cu mine însămi. Oare aş fi fost, dacă făceam asta pentru Sodaba? Dar dacă nu o făceam? M-am gândit la bombardamentele din Afghanistan. Puteam să o las pe ea şi copilul ei nenăscut să se întoarcă la felul acela de viaţă?

Atunci am apelat la Walt Whitman.

Am înşfăcat *Fire de iarbă* din sertarul meu pentru lenjerie şi am răsfoit paginile la întâmplare. Cartea se

deschidea întotdeauna la *Cântec despre mine*, paginile care fuseseră răsfoite, marcate şi studiate, violent subliniate de mama mea.

Sclavul fugărit s-a apropiat de casa mea şi s-a oprit afară;

I-am auzit pasul sub care trosneau vreascurile împrăştiate din stive.

Prin uşa întredeschisă a cuhniei l-am zărit clătinându-se sleit de puteri.

Am alergat spre buturuga pe care se prăbuşise şi l-am dus în casă şi l-am liniştit.

Cu apă proaspătă am umplut albia pentru trupu-i plin de sudoare şi picioarele-i sângerânde.

I-am dat o odaie în care se intra printr-a mea şi schimburi curate;

Atât de limpede îmi amintesc cum îşi rotea ochii de uimire şi cât de stângaci mai era.

Şi îmi amintesc că i-am oblojit rănile de la gât şi de la glezne;

O săptămână a stat la mine, s-a întremat şi a fugit spre nord;

Îl aşezam lângă mine la masă, lăsând liniştit flinta într-un colţ.

Cum aş fi putut să citesc asta şi să n-o ajut pe Sodaba după aceea? Cum puteam să nu îi telefonez Naimei şi să nu-i spun da? Nu voiam să-i oblojesc Sodabei rănile şi nici să-i spăl picioarele sau altceva de genul ăsta. Mai mult, probabil că n-ar accepta vreo haină pe care i-aş fi oferit-o, dar cu siguranţă puteam lăsa ranchiuna deoparte, cel puţin pentru o vreme. Speram ca Shae să înţeleagă într-o zi.

Am rupt scrisoarea Naimei şi mi-am băgat câteva bucăţi în gură. Le-am mestecat cu dinţii din spate, dar când am încercat să le înghit, nu alunecau. Am scuipat

cocoloşul păstos în chiuvetă, am agăţat peticul rupt, cu numărul de mobil al Naimei, pe computer şi am ascuns restul bucăţilor sub zaţul de cafea şi macaroanele vechi din gunoi. Am luat o înghiţitură mare de vin, apoi am sunat-o pe Naima şi am revizuit planul.

Dimineaţa următoare a fost una liniştită, cu excepţia câtorva gaiţe albastre şi a câtorva ciori. Deja îl lăsasem pe Noodle în tabăra de zi şi tocmai vorbisem la telefon cu Shae şi cu Nori. El mi-a spus că amândoi dormiseră noaptea; ea, că l-a visat pe Noodle în parc. După voce, părea că se mai înzdrăvenise.

Când Shae m-a întrebat ce mai fac, n-am fost sigură ce să spun.

— Încă tremur puţin, i-am zis.

— Sper că nu eşti supărată pe mine, că l-am chemat pe Ray.

— A fost o decizie corectă.

Speram că şi ajutorul pentru Sodaba să fie tot o decizie corectă. Chiar dacă asta însemna să am secrete faţă de Shae.

— Te iubesc, Flan, zise.

Nu-mi puteam aminti când îmi spusese asta ultima oară.

— Şi eu te iubesc, i-am zis, cu lacrimile şiroindu-mi pe faţă. Ne vedem azi, mai târziu.

Avea să fie zăpuşeală – o căldură înăbuşitoare plutea în aer şi ameninţa să copleşească totul spre mijlocul zilei. Am tras maşina pe peluza din spatele casei şi am parcat-o sub chiparoşi, aşa cum făceam deseori când descărcăm prada mea de la licitaţii. Am simţit o durere ascuţită când am scos scaunul lui Nori şi l-am dus în casă. Shae ar fi trebuit să fie astăzi în maşină cu mine, nu Sodaba. Eram pe punctul de a-i telefona Naimei ca să anulez totul, dar apoi m-am gândit la Walt Whitman, la tatăl meu şi la ce o

aştepta pe Sodaba în Afghanistan. Şi am ştiut că nu pot da înapoi. Când a apărut, la zece şi jumătate, am deschis portiera maşinii. Sodaba s-a aplecat, ghemuindu-se pe bancheta din spate, aşa cum o instruise Naima. Inima a început să-mi bată cu putere; nu-mi venea să cred că fac într-adevăr lucrul acesta.

Am îngrămădit repede peste ea nişte cămăşi, fuste şi pulovere vechi, asigurându-mă că las un spaţiu în jurul capului acoperit, ca să respire. Probabil că nici nu era nevoie să adaug mormanele alea de boarfe peste ea – ea însăşi arăta ca un maldăr de material negru; puţini şi-ar fi dat seama că acolo e o persoană – dar voiam să nu am surprize. Conduceam către Store-U şi mă tot uitam la morman prin oglinda retrovizoare, să văd dacă Sodaba mai respiră. Probabil că îi era foarte cald sub toate acele lucruri; mi-era teamă să nu se sufoce.

Când copiii mei erau mici, simţeam că-mi ies din minţi că trebuia să stea pe bancheta din spate, cu spatele la mine. Nu suportam să nu le pot vedea feţele şi piepturile înălţându-se şi coborând, odată cu respiraţia. Eram sigură că aveau să sufere de sindromul morţii infantile subite, când nu mă uitam. Deseori, îmi întindeam mâna să le ating trupurile, să simt mişcarea inspiraţiei şi expiraţiei lor prin costumaşele de pluş. Acum eram tentată să mă întind în spate şi să ating mormanul de materiale, să văd dacă pot găsi pulsul Sodabei printre straturi, dar nu voiam să o alarmez. Probabil că existau tabuuri musulmane legate de atingere.

Managerul de la Store-U m-a văzut când introduceam codul şi intram cu maşina pe poartă. Din nefericire, îl cunoşteam de la licitaţiile mele; se ocupase cu administra rea depozitului Quickie de pe strada Monroe. M-a urmat, pe jos, până la compartimentul meu.

Era un tip corpolent şi păros – braţele mari şi

păroase, faţa mare şi păroasă; firele de păr de pe piept i se îmbârligau peste gulerul cămăşii albastre de lucru, iar pletele cârlionţate i se revărsau pe ceafă.

— Bună, Flan, zise când am coborât din maşină. Ce mai faci? Nu te-am văzut de-un veac.

M-am uitat repede la ecusonul cu numele lui ca să-mi împrospătez memoria. Am încercat să trimit mesaje telepatice către Sodaba, să nu se ridice de pe scaunul din spate. Am observat că mormanul începea să se mişte şi să se agite.

— Sunt bine, Mitch. Dar tu?

— Nu mă plâng. Mai mergi la licitaţii?

— Din când în când, am zis scurt, pentru că nu aveam de gând să-i spun povestea vieţii mele.

— Copiii ce-ţi fac?

— Sunt bine.

Aş fi clacat dacă începeam să-i povestesc despre Nori. Hainele de pe scaunul din spate s-au cutremurat. Probabil că Sodaba strănutase.

— Ştii, nu vreau să par nepoliticoasă, dar mă cam grăbesc…

— Hai, atunci, lasă-mă să te ajut, zise, deschizând portiera din spate a maşinii şi întinzându-se spre haine.

— Nu! Am ţipat eu, prea tare.

Spatele lui a înţepenit.

— Iisuse, Flan, zise, speriat, cu spinarea înţepenită. Ai un cadavru pe-acolo sau ceva?

— Sunt doar nişte lucruri personale, am încercat eu să râd. Ştii cum e.

— Hei, nicio problemă. Avem o mulţime de secrete depozitate pe aici.

— Nu e nimic secret… am început eu, fără să ştiu ce altceva să spun; totul era secret.

— Oricum am de lucru la birou, a mai spus, de data

asta pe un ton profesional. Mi-a părut bine să te văd, Flan.

A dat scurt din cap, nu s-a întins să-mi strângă mâna şi s-a întors în clădirea mică, din prefabricate, în care îşi avea biroul. M-am prăbuşit, sprijinită de maşină şi am inspirat profund, încercând să-mi regăsesc calmul. Când am fost sigură că Mitch era departe, în biroul lui, şi nu mai venea nimeni, am deschis lacătul şi am ridicat uşa depozitului. Speram ca pe Sodaba să nu o tulbure vederea tuturor lucrurilor ei. Nu mă gândisem la impactul pe care l-ar fi putut avea reîntâlnirea ei cu hainele copilului mort. Am început să dau la o parte bulendrele de pe Sodaba – tricouri care făceau reclamă la baruri mexicane, echipe de baschet şi la tabere de vară obscure; pulovere împletite de mână, în Irlanda, pulovere făcute la maşină, din Bangladesh; fuste mini din doc, fuste lungi şi fuste cuminţi de birou – şi le-am aruncat într-un morman pe podeaua de beton a depozitului. Puţin câte puţin, se ivea şi burka ei neagră. Au apărut braţele goale. I-am atins uşor podul palmei; aşa părea mai prudent, deşi nu eram sigură că vreo atingere este prudentă. Şi-a ridicat uşor capul.

— Eşti bine? Am şoptit, dar nu a spus nimic. Poţi să ieşi acum.

S-a uitat în jur; mă întrebam cât de bine putea să vadă prin deschizătura vălului. Probabil că vederea periferică era grav compromisă.

— Haide.

Mi-a înşfăcat încheietura şi agăţându-se de mine s-a ridicat în poziţie şezând. I-am simţit degetele osoase, cu unghii ascuţite. Apoi s-a apropiat şi mai tare de portieră şi tot chircită, a intrat repede în compartimentul de depozitare, ascunzându-se în colţul cel mai îndepărtat şi mai întunecos. Îmi amintea de imaginea unui animal de la grădina zoologică. M-am simţit groaznic să gândesc astfel, dar era, pe undeva, adevărat. Aceasta era noua ei colivie,

iar eu eram proprietara.

Articol IV. Partea a patra

Purtarea lui e la fel de slobodă ca a fulgilor de nea.

Am sunat-o pe Naima, ca să ne traducă în timp ce eu şi Sodaba ne treceam mobilul de la una la alta. I-am spus să-i zică Sodabei că voi lăsa uşa glisantă puţin deschisă. Aveam să las descuiată şi uşa normală, decupată în ea. I-am spus că birourile se închid la şase; după aceea Sodaba putea ieşi să folosească toaleta din complex. Dacă era încuiată, putea folosi peticul de iarbă din spatele curţii, unde oamenii îşi depozitau rulotele, bărcile şi maşinile vechi. Nu era ideal, dar era ceva. Am sugerat că dacă avea nevoie înainte de şase putea folosi un vas pe post de oală de noapte, pe care să-l golească mai târziu. Văzusem un vas mare şi verde printre lucrurile ei. Am asigurat-o că nu erau paznici. Nu erau câini de pază. Eram destul de sigură că aşa stăteau lucrurile.

Sodaba a pus telefonul la ureche fără să-şi ridice vălul. Murmura din când în când câteva silabe către Naima. Nu ştiu ce-a spus. Naima nu traducea totul după ce Sodaba îmi dădea telefonul.

Le-am spus la revedere amândurora şi am plecat, simţindu-mă ca bunul samaritean şi în acelaşi timp ca o ticăloasă. Ce dracu' făceam? O trădam pe Nori aducând-o pe Sodaba în acest loc? Eram o persoană exemplară care dă dovadă de indulgenţă? O ajutam pe Sodaba câtuşi de puţin? La jumătatea drumului către casă, mi-am dat seama că nu-i dădusem nimic de mâncare peste noapte. Am condus spre Gus Jr drive-in. Ştiam că musulmanii au nişte restricţii la hrană, dar nu eram sigură care erau ele. Îmi aminteam vag că e interzisă carnea de vacă. Puiul părea destul de sigur. Am luat pentru fiecare câte un sandviş cu pui prăjit şi suc de ghimbir şi m-am întors la Store-U.

Mă temeam că Mitch o să întrebe de ce m-am întors

atât de repede – am pregătit o poveste despre cum mi-am lăsat din greşeală portofelul în depozit – dar el abia dacă a ridicat privirea de la birou când am trecut pe poartă.

Sodaba stătea pe unul dintre fotoliile albastre, în întuneric. A tresărit când am deschis uşa. I-am văzut trupul înfiorându-se sub îmbrăcăminte.

— Am adus de mâncare, am zis în şoaptă.

Sodaba nu s-a ridicat. I-am pus sandvişul pe celălalt fotoliu, iar băutura pe podea. M-am gândit să stau să mănânc cu ea, dar aerul era prea încărcat. Înainte să ies am făcut o mică plecăciune ciudată. Cât timp mi-am mâncat sandvişul în maşină, m-am întrebat dacă gustam acelaşi lucru în acelaşi timp.

Secretul a continuat să mă tulbure în timp ce l-am luat pe Noodle din tabără şi am condus spre spital. Îmi producea mâncărime, mă ardea şi înflorea în trupul meu. Ştiam că nu puteam să-l fac pe Shae să înţeleagă de ce îmi petrecusem atât timp ajutând o femeie care ne-a rănit fetiţa. Abia dacă înţelegeam eu însămi.

— Nori a regresat puţin după ce ai sunat tu de dimineaţă, mi-a spus Shae. A făcut febră. Doctorul a crezut că e posibil să i se infectat ficatul – a trebuit să fugim jos şi să facem o ecografie. Dar totul pare să fie bine. A ajutat-o Tylenolul 1. Şi e pe antibiotice, pentru orice eventualitate.

Vocea lui avea un ton uşor acuzator. Ştiam că o merit. Ar fi trebuit să fiu acolo, cu ei.

Tip de medicament cu paracetamol, (n. red.)

— E puţin palidă, am remarcat, în timp ce Noodle îi citea lui Nori o carte, sărind cu grijă peste părţile hazlii, ca ea să nu râdă prea tare.

— Am încercat să te sun, a spus Shae, dar n-a răspuns nimeni acasă şi n-am putut să te prind pe mobil.

Probabil că încercase când vorbeam la telefon cu Naima.

— Am avut nişte comisioane de făcut.

Eram invadată de dorinţa puternică să o omor pe Sodaba. Voiam să mă întorc la depozit şi să-i dau cu o tigaie în cap sau să îi scot burka şi să i-o folosesc drept ştreang. Nu-mi venea să cred că am fost de acord să o ajut. Femeia care mi-a băgat fata în spital, care a străpuns plămânii fetiţei mele, care i-a infectat poate ficatul. De ce mama dracului o ajutam?

Trădătorul sunt eu şi nimeni altul.

Când m-am dus din nou la spital, în dimineaţa următoare, Shae mi-a spus că Nori avusese o reacţie alergică la antibiotice. Tot pieptul ei era acoperit de o erupţie. M-am uitat cum infirmiera îi face o injecţie şi îmi venea să înfig seringa în Sodaba. Ea trebuia să ţipe de durere, nu Nori.

Totuşi, când am ajuns la unitatea de depozitare, m-a cuprins îngrijorarea când am constatat că uşa glisantă era trasă până jos şi închisă cu lacătul. Am descuiat uşa normală, tăiată în metalul ondulat, şi am păşit înăuntru. Uşa s-a legănat, închizându-se după mine, lăsând doar o dâră de lumină. Aerul era încă înăbuşitor, sigur erau peste treizeci şi şapte de grade şi întuneric – trebuie să fi fost beznă dacă uşa a stat complet închisă. Mi-a trebuit ceva timp ca să mi se obişnuiască ochii, să descifreze forma fotoliilor, marginea unui pat de copil. Mirosea oribil înăuntru. Sodaba folosise probabil vasul sau poate podeaua, ca toaletă. În aer plutea şi un miros corporal – o duhoare pătrunzătoare, puternică. Nu-mi puteam imagina cum trebuie să fi fost pentru ea să petreacă ore întregi în întunericul acela, într-o cutie încuiată şi urât mirositoare.

În cele din urmă, am văzut-o. Era ghemuită la pământ, cu burka acoperindu-i uşor faţa şi câteva fire de păr lipite de o parte a gâtului. Era întoarsă spre perete, iar obrazul îi lucea de sudoare. Avea o vânătaie pe un pomete,

una mare şi neagră. La început, am crezut că era o umbră, dar apoi am văzut că se mişcă odată cu ea. Mă întrebam dacă Raminullah o lovise, însă mi-am amintit că era arestat. Poate o atacase cineva pe stradă. Poate căzuse în compartimentul întunecos, în timp ce căuta un loc unde să se uşureze.

Poate că o făcea chiar când eu am intrat. Se ghemuise la pământ ca o persoană care se uşurează în pădure. Sau poate că se ruga. Toate gândurile mele ucigaşe m-au părăsit. Vederea pielii, imaginea vânătăii m-au făcut să mă simt umilă, oarecum timidă.

— Sodaba.

S-a ridicat în picioare. Abia dacă îi vedeam burka în lumina slabă, dar îmi dădeam seama că era acolo. Îi simţeam mirosul.

— Îmi pare rău că depozitul a fost încuiat, i-am spus. Nu e vina mea. Pe cuvânt.

Nu aveam nici cea mai vagă idee dacă mă înţelege.

— Probabil că te-ai speriat.

Abia dacă s-a mişcat.

Am observat sandvişul de pui pe fotoliu, încă învelit în hârtia unsuroasă.

— N-ai mâncat?

Am arătat spre el şi am mimat că mănânc. Cutia cu suc părea să fie goală, răsturnată pe podea.

— Nu *halal*, a răspuns.

— Poftim?

— Nu *halal*, a repetat, cu vocea ei profundă.

M-am gândit că poate spunea „Nu în aşa hal”.

— Eşti vegetariană?

Am coborât glasul, sperând că va vorbi şi ea mai încet. Nu voiam să ştie cineva că eram în compartiment.

N-a răspuns.

— *Halal*, a spus din nou, încercând să mă facă să

înţeleg. *Halal*.

— O s-o sun pe Naima, am zis, formând numărul ei de telefon.

— *Da*? S-*a* auzit glasul Naimei.

— Ce înseamnă *halal*? Am întrebat-o.

— Probabil că Sodabei îi e foame.

Naima părea obosită.

— Trebuia să fi vorbit despre mâncare.

Mi-a spus că *halal* se referea la regulile despre care mă întrebam – mâncare pregătită într-un anumit fel, potrivit cu legea islamică. Spunea că trebuie să evit să-i dau Sodabei carne de porc, alcool, carne de la animale sau păsări fără urechi externe, carne de la animale care nu au fost sacrificate în numele lui Allah.

Am încercat să mă gândesc ce animale nu au urechi externe. Broaştele?

— Puii au urechi exterioare? Am întrebat-o pe Naima. I-am cumpărat un sandviş cu pui…

— Mâncatul în oraş e problematic, mi-a spus Naima. Dacă mâncarea *halal* a fost prăjită în acelaşi ulei ca mâncarea non-*halal*, atunci nu mai este *halal*.

— Cu ce ar trebui să o hrănesc atunci?

— E o piaţă de alimente *halal* la Universitate, a spus ea. Piaţa Salaam, lângă Taco Bell. O să-ţi plătesc tot ce îi cumperi.

— Nu pot s-o ţin aici, i-am spus Naimei. Ieri-seară a rămas încuiată din greşeală. E ca într-un cuptor.

— Ştii unde o s-o duci?

Mi-a trecut prin minte casa Juliei. Ea nu ar trebui să fie acolo – era pesemne la Centrul Zen. Speram să nu fi vândut casa sau s-o fi închiriat.

— Mă gândesc eu la ceva, am spus.

— Ţine-mă la curent. Dar nu-ţi spune numele. Nu vreau să dai de necaz.

— Dacă îţi urmăresc convorbirile, deja ştiu cine sunt, i-am zis.

Eram surprinsă cât de vie mă făcea să mă simt afacerea asta.

Am condus spre piaţa Salaam. Sodaba era ghemuită pe bancheta din spate, acoperită cu un cearşaf de un galben palid.

— Nu cred că e bine să ieşi, i-am spus când am tras maşina în parcare. Probabil că FBI-ul supraveghează şi magazinul ăsta.

Speram ca ea să înţeleagă. Părea să priceapă; a stat ascunsă, chiar şi atunci când am oprit motorul.

— Stai aici, am spus.

Într-un fel, nu mă speria ideea că aş fi fost ţinută sub supraveghere. Mă făcea să mă simt ca Samantha Walker, ca o spioană, cineva căreia merită să-i dai atenţie.

Îndată ce am păşit în micul magazin, mi-am dorit să o fi adus pe Sodaba cu mine. N-aveam nicio idee ce îi plăcea sau ce voia. Aerul mirosea a mirodenii ciudate, poate puţin stătut. Pe perete se afla un mic frigider, plin cu legume pe care nu le recunoşteam – ceva care arăta ca un castravete, dar era încreţit, galben şi curbat, aproape în cerc. Ceva care putea să fie o ridiche foarte mare. O încâlceală de păstăi verzi şi gloduroase – fasole, poate. Am recunoscut roşiile. Pătrunjelul, ceapa. Tot restul rămânea un mister. Aşa o fi fost viaţa pentru Samantha Walker – să înveţe mâncăruri noi, să cunoască noi feluri de a fi în lume? Mi-am imaginat machiajul izvorându-mi spontan din pori, răspândindu-se egal pe faţa mea, părul meu crescând lung şi necruţător. Picioarele mele căpătau o energie nouă pe măsură ce păşeam spre raionul de delicatese, ascuns într-un colţ al camerei.

Recipientele din metal de sub geamul neted conţineau cel puţin şase feluri diferite de măsline murate –

de la cele negre, zbârcite, care arătau ca stafidele, la unele verzi, mari cât nişte ouă. Alte recipiente conţineau bucăţi de brânză de culoarea cretei, unele netezite cu ulei, altele înmuiate în boia de ardei, câteva plutind în lichid. Am observat şi cutii cu ciudate legume murate – roz-deschis, galben-acid, verde-murdar, culori atât de vii, că nu păreau comestibile. Aerul mirosea diferit în acest colţ al magazinului – tăios şi oţetit, un iz de cameră de bolnav. Mi-am ţinut respiraţia

Pereţii erau tapetaţi cu pagini de ziar, scrise în arabă, am bănuit eu. Uşa era împodobită cu un steag american. Mi-am ţinut respiraţia. Nu era muzică, nu exista vreun zgomot de fundal, doar zbârnâitul jos al răcitoarelor. Am aruncat o privire pe fereastră; ştiam că nu trebuie să o mai ţin mult pe Sodaba în maşină. S-ar încinge acolo chiar şi fără straturile de material, chiar şi cu fereastra întredeschisă. M-am simţit cuprinsă de oboseală după cât am rătăcit printre rafturile joase, aglomerate, apucând lucruri la întâmplare – o sticlă cu apă de trandafiri, o cutie de fasole arăbească, aromată cu chimion şi lămâie, un pachet cu lipii, aproape la fel de mare ca o faţă de pernă. Se părea că Samantha părăsise clădirea. Mă întorsesem la Flan.

Un bărbat încovoiat apăru din camera din spate şi mă privi de după tejghea.

— Pot să vă ajut?

— Aş vrea aceste lucruri, am zis, punându-le jos. Astea sunt toate *halal*?

— Mâncaţi *halal*? întrebă cu un aer amuzat.

— Desigur.

Am încercat să par convingătoare. De ce n-ar mânca *halal* o femeie blondă, cu umerii goi?

Omul a înşfăcat două prăjituri – nişte cocoloaşe, ca nişte sâni, încărcate cu zahăr pudră – le-a împachetat în

hârtie cernită şi le-a strecurat în mica pungă de hârtie cu restul alimentelor mele. Când mi le-a înmânat, a spus ceva despre Allah.

I-am răspuns mormăind acelaşi lucru, speram eu, am făcut o mică plecăciune şi m-am grăbit spre maşină.

— E totul în regulă? Am întrebat-o pe Sodaba când am urcat.

Îşi dezvelise parţial capul de sub cearşaf, probabil ca să respire mai uşor. Mi-am dat seama că ar fi trebuit să iau ceva de băut, să bea ceva rece. Probabil că era incredibil de însetată. Speram ca apa de trandafiri să fie bună de băut. Am trecut punga cu alimente pe scaunul din spate. Când am ieşit din parcare am auzit-o foşnind prin ea.

Mai târziu, când am trecut graniţa în ţinutul San Bernardino, am simţit o bătaie pe umăr. Am întors capul; mâna Sodabei se bălăbănea peste scaunul meu, ca o păpuşă dezmembrată. Încerca să îmi dea una dintre prăjituri.

— Mamool[29], zise.

Nu eram sigură ce înseamnă, dar am luat-o oricum. Eram moartă de foame. Prăjitura era zgrunţuroasă şi proaspătă, aromată cu migdale, poate şi cu puţină apă de trandafiri. Când am muşcat, o bucată mare s-a sfărâmat şi mi-a căzut în buzunarul de la piept al salopetei. Zahărul pudră care a rămas pe prăjitură s-a dizolvat şi mi-a învăluit limba.

— E bună, am spus, dar era şi uscată; aş fi vrut să am ceva de dat pe gât.

— Mamool, zise din nou.

Parcă suna ca „mama” şi am simţit cum lacrimi îmi înţeapă ochii.

Eram tentată să întorc maşina şi să mă îndrept spre

---

29 Prăjitură arăbească tradițională cu umplutură de nuci, fistic sau curmale (n.red.)

spital, dar trebuia să scap mai întâi de Sodaba. În niciun caz n-aş fi adus-o în preajma fiicei mele. Mă întrebam dacă avea să nască fără probleme, dacă va auzi vreodată pe cineva spunându-i mamă în cazul când chiar aşa le spuneau copiii afghani mamelor lor. M-am înecat cu zahăr pudră şi am început să tuşesc atât de tare, că aproape a trebuit să opresc maşina.

O dată ce am cotit pe drumul care ducea spre munte şi am fost sigură că nu ne urmăreşte nimeni, i-am spus Sodabei că poate să se ridice. Nu eram sigură că mă va înţelege, dar am văzut în oglinda retrovizoare cum se îndreaptă pe scaunul din spate, o nălucă neagră. Era o imagine deconcertantă, ca o umbră vorbitoare, o fantomă materializată acolo unde era de obicei fixat scaunul lui Nori. Nu suportam să mă gândesc la el gol, în camera pentru licitaţii, ca şi când ar fi fost un alt lucru de vânzare. O să-l fixez din nou în maşină, imediat ce ajung acasă.

— Poţi să vii în faţă, dacă vrei, am spus. Opresc maşina şi poţi să treci în faţă.

Nu dădea semne că ar fi înţeles. De fapt, mă bucuram într-un fel. Burka ei era pătrunsă de sudoare. Mirosul ar fi fost şi mai înţepător lângă mine.

Drumul în munte era lung şi enervant. În hainele ei negre, Sodaba parcă era doamna cu coasa, care îmi dădea târcoale. Mă întrebam dacă nu cumva prezenţa ei n-o să ne facă să luăm o curbă peste marginea râpei. Am fost recunoscătoare când am ajuns în sat şi am putut să ne îndepărtăm de coborâşul periculos.

Mi-a luat ceva timp până când am găsit poteca sau ceea ce cu greu se putea numi drumul. De astă dată, am reuşit să văd de la distanţă casa albastră din spatele copacilor. Probabil că erau mult mai desfrunziţi pentru că înainte nu se vedea de pe drum. Ramurile loveau din nou parbrizul maşinii în timp ce conduceam pe cărăruia

denivelată şi bolovănoasă. Când am ajuns în poiană, am răsuflat uşurată.

— Aşteaptă-mă aici, i-am spus Sodabei înainte să cobor din maşină.

Nu voiam să fie de faţă când forţam uşa casei. Avea şi aşa destule încurcături. Dacă urma să fie cineva arestat pentru asta, atunci aceea eram eu. Era o plăcere să mă aflu în aer liber – era mult mai rece aici, pe deal, decât în valea noastră înecată de smog, încinsă de căldura verii.

Aşa cum bănuiam, uşa era încuiată. Am dat ocol casei, acele de pin moarte îmi scârţâiau sub picioare şi m-am uitat pe fereastră, ca să mă asigur că nu e nimeni înăuntru. Spre uşurarea mea, casa părea goală. Fereastra de la bucătărie era întredeschisă. Am ridicat-o şi m-am strecurat prin deschizătura îngustă. Aproape că am rămas blocată în chiuveta uscată de sub fereastră, înainte să mă prăvălesc la podea. Am atins câteva jucării de sticlă care atârnau din tavan. Când au început să se rotească şi să zornăie împreună, fremătând în aer, un mic fior mi-a străbătut trupul.

Am deschis frigiderul – era gol, cu excepţia unui borcan plin-ochi cu gem de gutui. Am scos capacul, mi-am cufundat degetul în gemul rece şi mi l-am lins. Avea un gust ciudat, dar liniştitor. Aveam sentimentul că eram Julia, că Julia era Flan, cu câteva decenii mai bătrână, când aş fi trăit fără grija copiilor, poate şi fără cea a soţului. Părea aproape inevitabil. Am încercat să nu plâng, plimbându-mă prin casă, atingând fiecare obiect, gândind *al meu*, *al meu*, *al meu*.

Eram atât de prinsă de fantezia mea, că aproape am uitat de Sodaba care aştepta în maşină.

Casa părea diferită, mai mică, o dată ce Sodaba a intrat. Niciuna dintre noi nu ştia ce să facă. Sodaba s-a dus la baie, iar eu m-am ocupat de sacoşa cu cumpărături. Tot

conţinutul mirosea ca magazinul Salaam. Am încercat să descopăr ce fel de masă puteam pregăti; prăjiturile nu erau probabil suficiente pentru a o sătura pe Sodaba.

Am deschis cutia de fasole şi am deşertat-o într-o tigaie din fontă. Boabele erau învelite în ceva ca o ceară, care se încreţise pe forma cutiei. Am împins conţinutul în jos cu o lingură. Aragazul făcea figuri şi a trebuit să îl aprind cu un chibrit lung din cutia de pe ferestruică, dar chiar şi aşa flacăra se tot stingea.

Eram atât de preocupată de ochiul aragazului că abia am observat când s-a deschis uşa de la bucătărie.

— Alo, e cineva aici?

Spre mirarea mea, Julia păşi precaută în bucătărie. Părea mai degrabă surprinsă decât speriată.

— Bună! I-am spus, amestecând în fasole.

Încălzită, pasta se dizolvase într-un sos gros şi începea să miroasă delicios – apetisant, picant şi hrănitor.

— N-ar fi trebuit să te afli aici.

— Aici e casa mea, zise rar.

Nu-mi dădeam seama dacă era furioasă sau năucită.

Nu era în salopetă. Purta sandale, blugi şi un tricou roşu mulat; soarele tatuat i se ivea la baza gâtului, ca şi când ar fi răsărit sau ar fi apus pe pieptul ei. Nu era pătată de vopsea. Nici nu purta veşmânt călugăresc. Nu arăta nicicum ca mine. Părul începuse să-i crească, se iţea din creştetul capului, ca un ciulin. Avea chiar şi culoarea ciulinelui, oarecum, un fel de alb cu tentă violacee.

— Presupun că ar trebui să te întreb ce faci aici, spuse ea, cu voce aspră, punându-şi mâinile în şolduri.

— N-am crezut că tu o să fii acasă.

Îmi zvâcnea inima, ca un pumnişor.

— Aşa că te-ai gândit să dai o spargere, nu? zise şi îşi întinse braţele.

— N-am ştiut unde în altă parte să merg.

Mi-am aplecat capul peste tigaie. Aproape că nu mă puteam uita la Julia. Poate tocmai se întorcea de la un randevu. Oare călugăriţele aveau voie să meargă la întâlniri? În miezul zilei? Am simţit un ghimpe de invidie.

— Ce s-a întâmplat? Unde-ţi sunt copiii?

— Nori a fost lovită de o maşină.

Imediat ce am rostit cuvintele, faţa mi s-a congestionat. Am scăpat lingura în oală şi m-am întors spre ea.

— Fata ta?

Părea uimită.

A început să-mi curgă nasul, dar n-am făcut nimic să-l opresc.

Şovăind, Julia s-a apropiat de mine. Întâi mi-a atins umărul. Apoi părul, sprânceana, în cele din urmă obrazul. Mirosea a seminţe de chimen.

— E…

— O să-şi revină, am zis eu şi am început să plâng şi mai tare. Julia m-a luat în braţe. Am stat acolo, una în braţele celeilalte, până când Julia a sărit ca arsă.

— Doamne sfinte! ţipă. Ce dracu’?

Sodaba apăruse în pragul uşii.

— Ea e Sodaba, am spus, ştergându-mi ochii cu braţul. E vecina mea. E din Afghanistan. Ea mi-a lovit fata.

— Stai o secundă, zise Julia frecându-şi tâmplele. Cred că trebuie să stau jos.

S-a aşezat pe un scaun de bucătărie.

În timp ce încercam să-i explic Juliei situaţia, Sodaba a traversat bucătăria şi s-a dus la chiuvetă. A spus un fel de rugăciune, apoi a deschis robinetul. S-a spălat de trei ori pe fiecare mână. Din spate nu vedeam ce face, dar părea că îşi clăteşte gura, scuipând apa în bazin cu mare plăcere. Apoi a inspirat apă pe nas parcă şi-a suflat-o înapoi. A trecut la spălarea viguroasă a feţei şi a capului, a

urechilor, a nasului. Apoi s-a aplecat şi şi-a frecat picioarele goale de trei ori. A ieşit din bucătărie, cu burka plină încă de transpiraţie, dar acoperită cu un luciu de apă proaspătă. Am urmărit cum începe să-şi facă seria de rugăciuni pe covorul din living. Semăna oarecum cu o gimnastică – diferite poziţii ale braţelor, şederea, arcuirea, întinderea la pământ, ridicarea, schimbarea direcţiei, coborârea la loc, toate acompaniate de incantaţii guturale. Mă întrebam pentru ce se roagă. Putea ea să ştie poziţia Meccăi, de oriunde s-ar fi aflat, sau se ruga în toate direcţiile pentru eventualitatea în care nu ştia în ce parte să se îndrepte?

Julia s-a ridicat. Mi-a atins scurt creştetul capului înainte să intre în living, a tras o pernă tare şi rotundă de sub o măsuţă şi a intrat în postura meditaţiei clasice, la doar câţiva paşi de Sodaba. A început o incantaţie ca un murmur liniştit. Sodaba a ezitat un moment; auzind sunetele, şi-a ridicat capul din propriile rugăciuni, înainte să continue.

Le-am privit pe cele două femei, vocile lor amestecându-se într-un murmur, amândouă sigure pe ceea ce făceau. M-am aşezat pe scaunul de bucătărie, agitată, fâţâită fără să ştiu ce să fac cu mâinile, cu picioarele. În cele din urmă mi-am amintit de fasole. Nu mă puteam ruga, nu puteam medita, dar puteam cel puţin să am grijă să nu se ardă fasolea.

Dădeam cu lingura pe fundul oalei şi încercam să-l invoc pe Whitman, puterea mea spirituală superioară, dar singurul vers care mi-a trecut prin minte a fost *Acum nu voi face decât să ascult*.

Câteva minute mai târziu, Sodaba şi Julia au apărut în bucătărie. I-am dat fiecăreia câte un fel de burrito cu fasole arăbească aromată cu lămâie, rulată în lipia subţire şi moale. Au luat câte o farfurie, în linişte. Sodaba a urmat-

o pe Julia în living. Păreau să fi ajuns la un fel de consens în rugăciunea lor împărtăşită. Mi-am adus şi eu farfuria din bucătărie şi ne-am aşezat pe podea, într-o tăcere camaraderească, Sodaba întorcându-se puţin într-o parte în timp ce lipia îi dispărea sub văl. Fasolea era caldă şi condimentată, cam uleioasă pentru gustul meu, dar săţioasă.

După ce ne-am curăţat farfuriile, Julia a mimat că-şi scoate hainele şi le pune în maşina de spălat, ca să o convingă pe Sodaba săâşi dea jos burka şi să o spele. Sodaba s-a încuiat în baie. În cele din urmă, uşa s-a crăpat şi am observat mâna goală a Sodabei, ţinând materialul gros. A trebuit să mă abţin să nu împing uşa în lături ca s-o văd goală, să văd cum arăta sub tot negrul acela, dar Julia a luat burka şi Sodaba a închis din nou uşa şi a încuiat-o. Curând, am auzit apa curgând în baie. Mi-o imaginasem pe Sodaba invizibilă sub burka, invizibilă în baie, în afară de mâini, picioare şi o parte a obrazului, cu trupul transparent, aidoma apei care se revărsa asupra ei.

— Aşadar, ţi-am urmat sfatul, mi-a spus Julia în timp ce stăteam în bucătărie, iar maşina de spălat clipocea şi se zgâlţâia. Burka Sodabei era îndesată înăuntru. Eram curioasă dacă nu va înnegri apa. M-am dus la Centrul Zen, gata să intru acolo pentru tot restul vieţii, dar mi-a trecut o întrebare prin minte. Mă face asta să spun „Da” în interior? Şi nu mă făcea. Răspunsul era că nu. M-a stupefiat, dar asta este! Aşa că, mi-am cerut iertare de la preot, am făcut cale întoarsă, am venit acasă şi am dat gata cea mai bună lucrare pe care am pictat-o vreodată în viaţă.

— I-auzi! Am spus.

Mă simţeam smerită. Nu eram sigură că îmi mai urmaşe vreodată sfatul cineva în afară de Noodle.

— Oricum, a fost cam prostesc din partea mea să las

nişte cutii să-mi hotărască viitorul, continuă ea, chicotind, încercam să fiu Yoko Ono1, dar semănăm mai mult cu Monty Hall[3031].

— Crezi că vei primi vreodată înapoi cutia cu „Nu”? Mă întrebam dacă şi ea era scrisă cu auriu sau dacă i se atribuise o altă culoare. O culoare metalică, rece, argintiu poate.

— N-am nicio idee. Am lăsat-o într-un depozit din Rialto şi n-am mai plătit după prima lună. Dacă vrea să mă găsească, o s-o facă. Dar nu mai contează. M-am hotărât.

— Aş dori foarte mult să văd tabloul, am spus, emoţionată că am jucat un rol în decizia ei.

— Este în spatele uşii cu numărul unu1.

Cu o mişcare dramatică, şi-a rotit ambele braţe, spre o uşă care, presupuneam eu, dădea spre o debara.

Studioul din spatele ei era surprinzător de mare – înainte fusese probabil un dormitor – şi era foarte luminos. O pânză uriaşă stătea sprijinită de un perete. Pe cea mai mare parte a suprafeţei era o spirală dezordonată de culoare, la fel cu interiorul cutiei de carton sau exteriorul maşinii Juliei. Totuşi, în centrul pânzei desenase o salopetă, ca acelea pe care le purtam eu. Fiecare încreţitură, fiecare umbră era perfectă. Se contura ca şi când înăuntru ar fi existat un corp, rotunjind-o, dar invizibil; era doar salopeta, dreaptă, cu crăcii desfăcuţi până la lăţimea unor umeri şi pânza unduindu-se, parcă atinsă de o adiere. Prin găuri străpungea lumina, ca scânteierile divine ale soarelui. Când m-am aplecat s-o văd mai de-aproape, am observat că firişoarele sclipitoare erau

---

30 Yoko Ono Lennon, artistă și muziciană japonezo-americană, cunoscută pentru arta ei avangardistă și pentru mariajul cu John Lennon. (n.tr.)

31 Gazda cunoscutei emisiuni de televiziune Let’s make a deal. (n.tr.) Aluzie la emisiunea de mai sus. (n.red.)

de fapt fire de păr lipite de pânză, unele blond-alburii, altele pictate în auriu.

— Ăsta e părul pe care l-am tuns eu? Am întrebat, dornică să ating pânza, dar fără să am curajul.

— Da.

— Credeam că o să-l laşi pentru păsări.

— M-am răzgândit.

Eram copleşită să văd acolo părul lui Noodle, atât de asemănător cu al lui Nori, aşa cum era înainte de accident. Pletele ei ajunseseră acum atât de turtite şi de încâlcite pe perna de spital; abia aşteptam să o şamponez cum trebuie.

Părul Juliei îl înconjura pe al lui Noodle, cu toată albăstrimea ascunsă sub poleiala aurie.

— Asta sunt eu?

— Poate, îmi răspunse cu un zâmbet viclean.

Am simţit că mă trec fiorii.

— Are un titlu?

— E destul de lung, zise.

A arătat spre titlul scris cu auriu de-a lungul marginii pânzei. *Mă depărtez ca aerul – îmi scutur părul alb către astrul ce scapătă*.

Am suspinat adânc.

— Nu se poate!

— Ştiu că nu e cel mai uşor titlu din lume…

— E Walt Whitman.

— Desigur.

— Dar de unde ştiai?

Nu mi-am mai găsit cuvintele.

— Toată lumea ştie de Whitman, zise, iar pe mine m-a străbătut o undă fierbinte de gelozie, de bucurie, poate.

— Îl iubesc. E foarte zen.

A tras din sertar o carte micuţă. Avea culoarea cuprului, cu faţa lui Whitman pe copertă. Fotografia mea favorită a lui, cea în care e tânăr şi ochii privesc pasivi şi

albaştri din imaginea alb-negru, cu buzele moi printre între mustaţă şi barbă. O carte în care nu era decât poemul *Cântec despre mine*.

— Apelez deseori la ea, zise, întinzându-mi cartea.

Mi s-a părut minunat de răcoroasă în palma mea. Am răsfoit-o. Paginile pline de sublinieri. Nu fiecare vers, dar multe dintre ele. Cu creionul, apăsat.

— Mama? Am şoptit.

— Cum?

— Scuză-mă, am spus clipind de câteva ori. Mama mea iubea cu adevărat poemul ăsta.

De fapt, ce voiam să îi spun era „Cred că mama mea vorbeşte prin tine”. Ceea ce voiam să întreb era: „Tu eşti mama mea? Eşti Nora acum?” Părea oarecum firesc să fie mama. Ar fi fost la fel de logic cam cât erau şi restul întâmplărilor din ultima săptămână. Tatăl meu se materializase; de ce nu s-ar fi materializat şi mama?

— Îmi e foarte dor de ea.

Am început iar să plâng. Nu mi-am dat seama că în tot acel timp o căutasem pe mama, în spaţiile de depozitare, în cutiile cu haine, în paginile subliniate ale cărţilor. Când Julia m-a cuprins din nou în braţe, îmbrăţişarea ei nu avea nimic romantic sau voluptuos. Am simţit doar o căldură, ca un piure, ca o haină de iarnă bună, ca acasă.

Când am plecat, Sodaba era încă în baie. N-am putut aştepta până ce i s-a uscat burka. Eram deja în întârziere – Noodle avea să iasă curând din tabără şi mă aştepta un drum lung.

— Este pe mâini bune, m-a asigurat Julia. Pot contacta nişte oameni. Vom găsi un loc pentru ea.

Unde va ajunge Sodaba? Oare ea şi Raminullah se vor revedea vreodată? Voiam să îi spun la revedere, dar probabil nu m-ar fi auzit din pricina zgomotului făcut de

robinet, iar dacă m-ar fi auzit, oricum nu m-ar fi înţeles. În schimb, i-am urat în gând noroc. Ciudat, dar avea să-mi fie dor de ea. Sodaba era secretul meu. Umbra mea. Cutia mea nedeschisă.

Julia a încercat să-mi dea exemplarul ei din *Cântec despre mine*, dar am oprit-o. I-am dat numerele de telefon al Naimei şi al meu, apoi i-am sărutat palma mirosind a condimente, iar ea a atins-o, cu urma încă umedă a buzelor, de obrazul meu.

Patruzeci şi şapte de minute mai târziu decât ar fi trebuit, transpirată şi uşor năucită, parcam în dreptul Centrului pentru Dezvoltarea Copilului. Directoarea, o femeie căreia toţi îi spuneau domnişoara Linda, m-a tras deoparte imediat ce am intrat pe uşă.

— De data asta voi renunţa la taxa de întârziere, zise, cu vocea joasă şi fermă. Ştiu prin câte treceţi. Dar nu puteţi face un obicei din asta, doamnă Parker.

Întârziasem de câteva ori săptămâna trecută, dar mai puţin de zece minute. Nimic de genul ăsta.

— Îmi pare rău, am spus. Nori a mai făcut un test, iar eu am pierdut noţiunea timpului…

Ce mincinoasă devenisem. Dar nu puteam să-i spun direct că dusesem o fugară la ascunzătoarea ei din munţi, nu?

— Trebuia să fi sunat. Newton a fost foarte îngrijorat. A adormit în cele din urmă în biroul meu; acum doarme acolo.

Era mai presus de înţelegerea mea cum putea să arate proaspătă şi apretată după atâtea ore de stat cu copiii. Bluza roz cu mâneci scurte nu avea nicio cută. Machiajul ei era imaculat. Ea şi Samantha Walker ar fi probabil prietene. Mă simţeam atât de şleampătă în timp ce o urmam pe hol, ea, cu tocurile joase păcănind pe podeaua ceruită şi eu, cu adidaşii mei scârţâind şi foşnind.

Biroul era bine aerisit şi cât se poate de ordonat. Chiar şi lucrările copiilor erau înrămate, puse după sticlă. Noodle era sălbaticul din cameră, făcut ghem într-un colţ, cu capul odihnit pe genunchi. Parcă pletele îi crescuseră peste noapte. Pe obrazul mânjit se vedeau dâre de lacrimi. Unul dintre picioare îi era murdar de iarbă. Pantofii lui portocalii, transparenţi, se dezmembrau, firele de cauciuc ieşiseră din împletitură.

— Suntem îngrijoraţi în privinţa lui Newton, şopti directoarea. Pare mereu obosit. Doarme cum se cuvine? Face baie? Mănâncă bine? Consecvenţa este foarte importantă pentru copii, când are loc o traumă familială…

— Noodle e foarte bine.

M-am aplecat şi l-am luat în braţe. Miroseam în respiraţia lui biscuiţi de graham, un iz de dinţi nespălaţi. I-am simţit sucul de mere vărsat pe cămaşă şi întărit, părul nespălat. Am înaintat cu greu pe hol cu el în braţe, am împins uşa cu şoldul pentru a o deschide. Nu înţeleg de ce copiii devin mai grei când dorm – de parcă energia lor se coagulează şi se transformă în nisip ud.

Noodle s-a trezit când am ieşit în aerul fierbinte. A scos un strigăt înăbuşit şi s-a eliberat din strânsoarea mea.

— E în regulă, Noodle, am spus. Acum mergem acasă.

Ştiam că domnişoara Linda ne priveşte dinăuntru, de după uşile de sticlă.

A clipit de câteva ori, apoi s-a aşezat în praf.

— Mami, ai uitat de mine, se auzi vocea lui stridentă.

— Nu te-am uitat, Noodle, am spus, cu stomacul făcut ghem. Cum aş fi putut să-mi uit băiatul? M-am blocat în trafic, asta e.

— Nu ştii nimic, mami! Mă mustră el. Nu ştii nimic despre băieţi.

Un copil m-a întrebat: *Ce e iarba*? *Venind către mine*

/ *cu mâinile pline de fire*; / *Ce să-i răspund*? *Decât el nici eu* / *nu ştiu mai mult*.

— Dar ştiu că te iubesc şi ştiu că nu te-aş uita niciodată.

Urechile îmi zvâcneau din pricina vinovăţiei. Mă gândisem eu la Noodle cât fusesem cu Sodaba în maşină?

— Ai uitat de Nori! urlă, alergând spre grădina comunităţii, un câmp gol dintre clădire şi complexul de locuinţe pentru familişti.

— Noodle, maşina e aici, am strigat după el. Nu putem merge pe jos, astăzi trebuie să mergem cu maşina acasă.

A continuat să fugă. Am gonit după el, simţindu-mi gâtul uscat de căldură, transpirând sudoare şi apă prin pori până am ajuns leoarcă. Cum putea un copil de şase ani să alerge atât de repede? Câmpul era mort, sfărâmicios sub picioarele mele, găunos de la tunelele de şarpe şi de popândău. Din munţii Box Spring se răspândea un miros de salvie, de noroi şi de blană arsă.

— Noodle! Am insistat.

Un cart de golf de la campusul Physical Plant se ivi şi coti de-a lungul aleii neasfaltate care traversa câmpul. Noodle nu părea să-l vadă; continua să alerge la întâmplare, bălăbănind din mâini.

— Noodle, am ţipat, opreşte-te!

Dacă şoferul cartului nu-l vedea? Dacă îl lovea? Îmi imaginam că am doi copii în spital, doi copii pe care abia mă înduram să îi văd. Am alergat atât de tare încât am crezut că tălpile îmi iau foc. Chiar înainte ca maşina să treacă în viteză pe lângă el, l-am ajuns pe Noodle şi l-am trântit la pământ. Tipul care ne tundea iarba în curte a întors capul şi ne-a făcut cu mâna, de parcă ar fi fost la o paradă.

L-am prins pe Noodle în braţe; înjurai nostru domnea

mireasma ierbii moarte. Avea fruntea zgâriată. Nu sângera mult, dar era julită şi plină de ţărână.

— Ai păţit ceva?

A clătinat din cap şi s-a lipit de mine. Gâfâiam amândoi. Ne-am îndreptat spre casă, mână în mână, lăsând maşina în parcarea de la Centru, şi ne-am oprit doar ca să furăm un pepenaş din grădina Piei. Când ne-am afundat mâinile în fructul umed şi buretos, am încercat să nu ne uităm la micuţa noastră bucată de pământ, veştejită, cu dovlecei zbârciţi.

Pe veranda noastră stătea o femeie; am văzut-o imediat ce am intrat în curte. Purta o jachetă bleumarin, o fustă până la genunchi şi o bluză albă, pantofi mari, ciorapi, iar părul ei castaniu era prins la spate într-un coc. Ţinuta guvernamentală standard. Probabil că fierbea în hainele alea. Am verificat dacă maşina de care pomenise Naima era parcată pe trotuar. Era şi un tip impasibil, la volan. Femeia asta trebuie să fi fost cu ei. Aşa plină de pepene cum eram, îmi simţeam gura uscată. Am înghiţit cu greu.

— Pot să vă ajut? Am întrebat, când ne-am apropiat.

— Flannery Parker?

N-a întins mâna, ceea ce era bine. Eram transpirată, lipicioasă, un dezastru. Niciun om cu mintea întreagă nu ar fi vrut să mă atingă.

— Da, am spus.

Nu era „Da”-ul din cutia Juliei. Nu era un „Da” al lui Whitman. Era unul circumspect, resemnat.

— Sunt Lorna Louis, de la Serviciul pentru Protecţia Copilului, zise, fluturându-şi legitimaţia. Vi s-a spus că vă vom face o vizită neanunţată?

— Rahat, mi-am spus.

Noodle arăta ca un orfan, ca un copil al străzii. Eram sigură că nici eu nu arătam mai bine. În casă nu făcusem

curăţenie de zile întregi. Ar fi putut alege un moment mai prost, să apară?

— Scuze. Vreau să zic, bine aţi venit! Adică… vă rog, intraţi.

Lorna m-a urmat în casă. Cu ea acolo, fiecare pată de murdărie, fiecare haină de pe jos, fiecare farfurie murdară lăsată pe braţul canapelei căpăta proporţii. Tocurile uşilor fuseseră oare întotdeauna pline de urmele degetelor? Întotdeauna fusese murdărie întărită pe clanţe şi pe mânerele sertarelor? Avusesem mereu colţurile tavanului pline de pânze de păianjen şi colţurile camerelor de mari smocuri de praf? Am urmărit-o scrutând piramida de televizoare, mormanele de lucruri care se vedeau prin uşa camerei de licitaţii.

— Nu e tot timpul aşa dezordine, am spus. Am fost foarte ocupaţi. N-am avut timp să fac curat…

A scos un mârâit şi a mâzgălit ceva în caietul ei. Am fost mulţumită să văd câteva fire de păr ieşite din cocul ei. Nici măcar ea nu putea să se descurce cu toate.

S-a uitat în spatele televizoarelor.

— Reprezintă un pericol de incendiu, să ştiţi.

Arăta spre ştecărele înghesuite în priza multiplă. Firele în nuanţe diferite de gri, bej şi maroniu erau încâlcite şi pline de scame; unele erau roase şi le ieşeau vinele galbene şi portocalii.

— Plănuiesc să le vând, i-am spus. La vânzările mele pe peluză.

— Credeam că s-a terminat cu vânzările dumneavoastră, zise, cu răceală.

Mă întrebam ce altceva mai ştie. Am urmat-o în camera de licitaţii. Paşaportul Samanthei Walker mă dojenea de pe uşă. Aproape că o puteam auzi spunând că ar fi trebuit să plec atunci când avusesem ocazia. Am izbit uşor cu palma cărţulia albastră când am intrat în cameră.

Era un balamuc. Mormanul de lenjerii de pat se răsturnase peste grămada de cămăşi bărbăteşti, care, în schimb, era căzută peste lenjeria de damă. Jucăriile erau împrăştiate prin toată camera – probabil că Noodle intrase şi despachetase o cutie sau două când nu fusesem atentă.

— Şi camera asta? întrebă.

— Este camera mea de depozitare, am spus. Aici ţin toate lucrurile pe care le câştig la licitaţii.

— Nu la Sotheby s1, îmi imaginez, comentă, arătând cu vârful pantofului spre o pereche bej de chiloţi pentru gravide.

— Licitaţii de depozite personale. Aşa îmi obţin lucrurile pentru vânzările pe peluză.

— De vreme ce nu mai sunteţi autorizată să organizaţi vânzări, nu mai trebuie să ţineți toate astea în casa dumneavoastră, corect? Aş putea să vă atrag atenţia că toate astea implică şi ele pericol de incendiu. Ca să nu mai vorbim de un potenţial risc privind sănătatea. Şoarecii ar putea să-şi facă oarece cuib pe-aici. Sau gândacii.

— Am de gând să le vând pe ebay, am spus.

Ar fi durat o veşnicie să vând tot conţinutul acelei camere. Nu-mi mai verificasem contul pe ebay de zile întregi. Probabil că erau mai multe comenzi la care trebuia să răspund.

— Cât aţi putea obţine pentru asta? Mă întrebă, ridicând acelaşi chilot cu pantoful ei cu toc.

Renumită casă de licitaţii de artă (n. red.)

M-am îmbujorat. Nu mai vândusem lenjerie pe ebay până atunci.

— Asta va merge cu un set de haine pentru gravide, am spus.

— Uite ce e, zise, aruncând chiloţii cu piciorul de-a curmezişul camerei. Trebuie să faceţi curat aici. Dacă această încăpere nu e golită până data viitoare când vin în

vizită, n-o să fie bine pentru dumneavoastră. Înţelegeţi?

Am dat din cap. Tabloul Juliei – care, după ce am demontat cutia, avea un metru pe doi şi jumătate – arăta batjocoritor de festiv pe perete.

— Fie rămân lucrurile, fie copiii, a spus în şoaptă, astfel încât Noodle să n-o audă. Alegerea este a dumneavoastră.

Faţa îmi devenise atât de fierbinte, că se putea face scrum. Am urmat-o în dormitor, clipind printre lacrimi. Paturile erau toate nefăcute; cearşaful cu desene animate cădea de pe salteaua dublă; restul cearşafurilor erau puse morman, la un loc cu hainele murdare. Fleşcăit în mijlocul harababurii, dovlecelul putrezea încet, acoperit cu buline de leucoplast.

— Aici dormiţi? M-a întrebat, cu un dezgust evident.

— Copiilor le place să doarmă cu noi, am răspuns, simţind cum transpiraţia îmi emană din corp, acru-oţetită. Copiii dorm cu părinţii lor peste tot în lume.

— Faceţi curat în camera de depozitare, instalaţi acolo dormitorul copiilor şi situaţia se va îndrepta, continuă, privindu-mă de parcă aş fi fost înapoiată mintal. Şi scoateţi leguma din pat. E o sursă de paraziţi.

— Asta e sora mea! ţipă Noodle, care probabil fusese în spatele nostru tot timpul. Nu e un parazit. E un bolocel! Şi tu eşti… se opri să tragă aer adânc în piept, eşti un rahat de raţă!

— Noodle!

Nu-l mai auzisem vorbind urât. Îşi ţinea mâinile pe lângă corp, cu pumnii încleştaţi, bărbia ridicată. Sfidător, radia.

— Îmi pare rău, m-am întors eu spre Lorna. De obicei nu vorbeşte aşa. Am fost toţi foarte tensionaţi.

— Ce ai păţit la frunte, băieţaşul meu? îl întrebă femeia, îngenunchind lângă el şi arătând spre porţiunea

mică de piele julită, încă plină de fire de pământ şi de iarbă.

Îmi venea să-i spun că nu e băiatul ei. În schimb, am început să-i explic.

— A…

— Dacă nu te superi, se întoarse spre mine, aş vrea să aud de la el.

Noodle şi-a înălţat bărbia şi mai sus. Mi-am ţinut respiraţia. *Nu mă face să par un monstru*, *Noodle*, am încercat să-i spun din priviri.

— Mama m-a îmbrăţişat şi am căzut.

Ah, *bun băiat*. Putea să sune mult mai rău.

— Cazi des când te îmbrăţişează mama ta?

Ticăloasă.

Noodle scutură energic din cap.

— Doar când ne loveşte o maşină.

Lorna părea confuză.

— Când o maşină o loveşte pe sora ta?

— Eram cât pe ce să ne lovim de un cart de golf, am explicat. Ne-am dat la o parte.

S-a ridicat în picioare şi şi-a netezit fusta pe coapse.

— Acum sunteţi pe cale să vă loviţi de altceva, zise ea. Cred că ştiţi ce aveţi de făcut. Vă puteţi aştepta la o altă vizită din partea mea, peste câteva săptămâni.

— O să aştept, i-am spus.

Aproape că i-am întins mâna, dar apoi m-am gândit mai bine. Sucul pepenelui din grădină era încă lipicios pe palma mea.

— Ne-aţi prins într-un moment prost. O să fie mai bine aici, vă promit.

— Să vă ţineți de cuvânt.

Părea epuizată. locul i se desfăcuse şi mai tare. Aproape că îmi părea rău pentru ea.

După ce a plecat, am tras afară din sertarul meu *Fire*

de iarbă ca să mă întremez. Mi-am lipit coperta aurie de piept, am inspirat praful minunat, am deschis-o şi am citit:

Mă plec spre sclavul din plantaţiile de bumbac şi spre curăţătorul de latrine.

Îl sărut cu drag pe obrazul drept.

Şi-n sufletul meu jur să nu-l reneg niciodată.

Mama mea fusese cea care curăţase toaletele la noi acasă, până ce s-a îmbolnăvit prea tare ca să mai facă ceva. Îngenunchea în faţa toaletei, cu găleata ei plină de produse de curăţat, şi mâna i se mişca asemenea unui piston; mai târziu, când a trecut prin chimioterapie, îngenunchea altfel în faţa toaletei. Aş fi vrut să o sărut, pe ea şi pe tata, pe Shae, pe Noodle şi pe Nori. Cum aş fi putut să-i reneg pe vreunul dintre ei din nou?

După ce am strecurat cartea înapoi în sertar, am intrat într-o frenezie a curăţeniei. Întâi l-am frecat pe Noodle, apoi pe mine însămi, apoi rufele, apoi toate vasele, apoi toate podelele, vitrinele, ferestrele, după care, fiecare centimetru al băii. În viaţa mea nu mai curăţasem atât de mult. A trebuit să împrumut articole de curăţat de la Michael – nu aveam decât săpun de rufe, lichid de vase şi o sticlă aproape goală de spray universal. Niciodată nu mă pricepusem la curăţenie. Dar era tot ce puteam face în acea zi. Mă simţeam ca o marionetă, frenetică, pusă în mişcare de o manivelă exterioară. Poate mama mea mă ajuta, dându-mi un impuls. Noodle m-a ajutat, împingând un mop, scuturând peste tot cu un ştergător de praf cu pene, împrăştiind firele de praf în aer. Am încercat să arunc dovlecelul, dar Noodle nu m-a lăsat. Spre sfârşitul zilei aveam mâinile roşii, ochii mă usturau, iar casa era, dacă nu lună, cel puţin mai curată decât fusese atunci când ne-am mutat în ea. În fine, toată cu excepţia camerei cu produse de la licitaţii. Ferestrele erau proaspăt spălate şi acolo, pereţii şi uşa şterse, dar podeaua era în starea ei

normală, de talmeş-balmeș. Nu eram prea sigură ce să fac cu toate lucrurile de licitaţii. Ar h durat o bucată bună de timp ca să le vând şi să le procesez pe toate pe ebay – mult mai mult de câteva săptămâni. N-ar fi dispărut până la întoarcerea Lornei. Apoi mi-a venit o idee. M-am întins după telefon.

I-am sunat pe toţi oamenii care aveau vânzări pe peluză şi care fuseseră interesaţi de prezentări private. Am încercat să dau de cei cărora să le repartizez mormanul de returnabile, cărora le lipseau probabil obiectele din unităţile lor de depozitare ocupate. Am căutat numerele de telefon ale prietenilor mei de licitaţii. Tot ce nu era cerut, cumpărat sau vândut în următoarele câteva zile avea să meargă la donaţiile caritabile.

Când a sunat telefonul, m-am gândit că îmi răspundea cineva.

— Casa de vechituri Flan, am răspuns.

Împătuream o cămaşă din stofa subţire ecosez, încercând să fac ordine în camera de licitaţii înainte să vină oamenii.

— Flan?

Era Shae. Vocea îi tremura. Părea de parcă plânsese. Se întâmplase ceva. Se întâmplase ceva cu Nori.

— Shae…

N-am putut să spun nimic altceva.

— Mami? întrebă Noodle.

Probabil că arătam foarte palidă. Mi-am înfăşurat braţele în jurul lui şi l-am tras aproape. Inima îi pulsa prin braţ uşor şi delicat, ca ploaia insectelor cu aripi transparente ale Piei.

— Nori… vocea lui Shae se frânse.

— O, Doamne, am îngăimat şi am scăpat cămaşa din mână.

Mormanul de haine bărbăteşti s-a răsturnat. M-am

prăbuşit pe lângă perete. Mirosul lichidului de curăţat îmi ardea nările. Pereţii urcau şi coborau. Prin faţa ochilor îmi fulgerau comete. S-a terminat, m-am gândit. Acesta e momentul când totul se schimbă.

— Putem s-o aducem acasă, Flan. Mâine. Se face bine. O putem lua acasă.

A început să plângă şi să râdă în hohote. Şi eu am început să plâng şi să râd cu sughiţuri. Şi Noodle la fel.

Am scăpat telefonul într-un vas; auzeam vocea lui Shae răsunând prin plasticul verde, încreţit, dar n-am ridicat receptorul. În schimb am ţipat „Te iubesc! Te iubesc.

Shae!" destul de tare ca să mă poată auzi. L-am apucat pe Noodle şi mai tare şi m-am aruncat înainte, ca de pe o scenă, în braţele cămăşilor care aşteptau, în poalele pantalonaşilor care aşteptau, în netezimea prosoapelor, a păturilor şi a gentuţelor care aşteptau, lucrurile altor oameni, trecutul altor oameni, tristeţea şi speranţa altora amortizându-ne căderea.

Înţelesu-m-aţi voi, fraţi şi surori ale mele?

Acel neştiut nu-i haos, nu-i moarte – e formă, unire şi scop – este viaţa eternă – e Fericirea.

Articol V. Partea a cincea

Azvârle-ţi calabalâcul pe umeri, băiete, iar eu mi-l voi strânge pe al meu, şi hai iute la drum.

Întoarcerea lui Nori acasă a fost emoţionantă. Şi ea era mişcată.

— Televizolul meu! Scaunul meu! Cada mea! Noodle al meu! A ţipat ea când Shae a purtat-o prin casă. Unde e plăjitula mea cu căpşune, mama? M-a întrebat ea când am intrat în bucătărie.

Uitasem că Shae îi spusese că o să-i pregătesc una. Am început să mă scuz, dar Shae a sărit şi a spus:

— Mami trebuie să pregătească alta, Nori, draga

tatii. Pe prima a mâncat-o cioara.

L-am cuprins în braţe, recunoscătoare pentru poveştile pe care le inventa.

Nori a început să râdă; învăţase cum să râdă cu grijă, dar oricum a obosit repede. Ochii i-au devenit sticloşi, mişcările greoaie. Am întins-o să doarmă într-un fotoliu. Ce reconfortant era s-o văd dormind acolo, unde îi era locul.

Noodle a privit-o fix pe soră-sa, a înşfăcat dovlecelul şi a fugit pe uşa de la bucătărie. Eu şi Shae l-am urmărit şi am privit cum lepăda dovlecelul uriaş ca pe un bolovan în tomberonul de gunoi. L-a zdrobit de partea metalică a tomberonului cu un şuierat. S-a întors radiind triumfător. Eu şi Shae l-am aplaudat energic.

— Nu mai am o legumă de soră! Striga.

Shae şi-a ciufulit părul cu mâna:

— Mai este ceva de care putem scăpa.

— Adevărat? am întrebat.

Încercam de ani de zile să-l conving să-şi taie părul.

Dădu din cap. Asta era tot ce aveam nevoie să ştiu.

L-am aşezat pe Shae pe un scaun din bucătărie cu ziare întinse pe podea sub el. Când am dat drumul la maşina de ras, n-am simţit niciun zbârnâit erotic. Era ca şi când aş fi tăiat pâine sau aş fi uns o felie cu unt de arahide. Ceva simplu şi deplin. Totuşi, eram mulţumită să-i văd buclele rare cum pluteau în jos spre podea, pe ziare, benzi desenate şi anunţuri de mica publicitate.

Când o tunsesem pe Julia, tunsoarea o făcuse să pară mai bătrână. Când l-am tuns pe Shae, asta l-a făcut să pară mai tânăr. Mai tânăr şi mai proaspăt. Curând, capul lui era acoperit doar de un perişor catifelat, minunat în palma mea. Poate că aparatul de tuns nu părea sexi, dar capul acesta era cu siguranţă. Mi-am îngropat nasul în părul lui şi am inspirat adânc, viguros. A întins braţul pe după scaun şi m-a tras mai aproape.

— Shake, zise Noodle încântat. Acum arăţi ca un băiat!

După ce copiii au adormit, m-am întins pe canapea, Shae, aşezat pe jos, odihnindu-şi capul proaspăt tuns pe coapsa mea.

— Mă bucur că eşti acasă, i-am şoptit.

Televizoarele erau de data asta închise. Din fericire, camera era tăcută.

— Şi eu, a spus el.

Mai eram încă uşor timizi unul faţă de celălalt, nu eram siguri cum să ne atingem. Mi-am lăsat mâna să alunece pe gâtul lui, pe gulerul tricoului. Pielea de pe spatele lui Shae era caldă la atingere. Şi-a întors capul şi m-a sărutat pe buze. Un sărut tandru la început. Un sărut care s-a deschis şi s-a adâncit; un sărut care avea gustul celor şapte ani petrecuţi împreună, gustul durerii, al iubirii, al fricii şi al dorinţei.

Cum ţi-ai rezemat capul de coapsa mea
Şi încet ţi-ai întors faţa către mine
Şi desfăcându-mi cămaşa deasupra sternului
Ţi-ai înfipt adânc limba în pieptul meu gol.

La ceva timp după ce ne-am dus la culcare, cineva a bătut cu putere în uşă. Suna de parcă o lovea cineva cu un berbece. M-am poticnit ameţită spre living, cu inima bătându-mi nebuneşte. Cine să fie pe veranda noastră din faţă la ora trei dimineaţa? Un student beat? Un criminal în serie? Pia, venită acasă din Filipine, dornică să stăm de vorbă? Am aprins lumina pe verandă şi m-am uitat pe fereastră. Era un pompier cu haină şi pălărie galbene, poate acelaşi pompier care ridicase maşina de pe Nori. Mă întrebam dacă visez.

— Deschide, ţipa el, bătând şi mai tare.

Am dat uşa de perete. Aproape că a căzut înăuntru.

— Ce s-a întâmplat? Am întrebat, dezorientată.

Imediat ce am deschis gura, am început să tuşesc.

— Nori a ieşit iar afară?

— E incendiu, a spus. Trebuie să evacuaţi casa.

— Toţi? am întrebat.

— Acum, a răcnit el şi a traversat în goană curtea.

Am rămas acolo, surprinsă pentru o clipă, în tricou şi pantaloni scurţi. Veranda noastră era acoperită cu cenuşă. Cădeau fulgi negri, o zăpadă moale, arsă. Am scos capul afară. Aerul era sufocat de fum, dar am văzut din munţii

Box Springs flăcări roşii, ca o lavă. Nu ştiam că focul poate fi atât de roşu. Când am închis uşa, am observat că partea din faţă a cămăşii mele era împestriţată cu cenuşă, de parcă cineva ar fi scuturat pe mine o ţigară uriaşă. O fărâmă m-a ars în cădere; i-am simţit usturimea pe burtă. Am alergat în dormitor şi am aprins lumina.

— Trezeşte-te, am spus tare, foindu-mă în salopetă. Trebuie să ieşim de aici!

— Ce se întâmplă, Flan? mă întrebă Shae, privindu-mă chiorâş.

— Arde. Trebuie să plecăm.

— O, Doamne, mami! zise Noodle ridicat în capul oaselor.

— Nu-ţi face griji, am încercat eu să par calmă. Trebuie doar să plecăm. Acum.

M-am ghemuit şi am ridicat-o pe Nori din pat. Ea continua totuşi să doarmă în toiul vacarmului.

— O duc eu, zise Shae, îmbrăcat doar în pantaloni scurţi.

Noodle era în tricou, fără lenjerie. Am vrut să le spun amândurora să pună ceva pe ei, dar ar fi luat prea mult timp. Am strecurat-o pe Nori în braţele lui Shae. El ştia mai bine cum s-o ţină nemişcată, cum să evite să îi deranjeze coastele când se mişca. Cămaşa ei de noapte aspră mi-a făcut părul de găină pe braţe când i-am dat-o

lui Shae.

Curtea era plină de oameni în pijama şi-n picioarele goale. Am observat că Isobel şi Nigel, înfăşuraţi în prosoape identice, cu părul ud, alergau spre maşinile lor.

— Unde mergem? l-am întrebat pe Michael.

Purta pantaloni de pijama imprimaţi peste tot cu buze; îl ducea în braţe pe Ravi care era pe jumătate adormit, dezorientat.

— La Centrul Cesar Chavez, a spus el. Pompierul a spus că acolo e un adăpost pregătit.

Doar după ce am prins-o pe Nori în scaun, mai mult adormită, şi după ce ne-am pus centurile, am realizat că nu luasem nimic din lucrurile noastre. Shae avusese cumva inspiraţia să înşface sacul cu scutece şi antibioticele lui Nori, dar toate fotografiile noastre de familie, toate lucrurile mele pentru licitaţie, toate hainele, vasele şi tot ce aveam era încă înăuntru. M-am gândit la tabloul Juliei şi la exemplarul meu din *Fire de iarbă* şi am simţit un ghimpe de amărăciune.

— Să ne întoarcem să luăm nişte lucruri? l-am întrebat pe Shae în timp ce pornea maşina.

Strada era plină de maşini care încercau să iasă. Câteva animale alergau prin curte – arătau ca nişte câini, dar puteau fi şi coioţi, goniţi de foc din munţi. Între poalele dealului şi cartierul nostru erau câteva cvartale de locuinţe, dar focul părea să se îndrepte direct spre noi.

— N-o să ne lase să intrăm înapoi.

— Dar lucrarea ta? am întrebat.

Lucrarea aia atârnase deasupra capetelor noastre, ale amândurora, de ani întregi. Fusese farul nostru, albatrosul nostru, lucrul pe care amândoi îl promisesem şi care ne împiedica viitorul.

— Las-o să ardă, a spus.

Roţile au scârţâit când am scos maşina de lângă

bordură.

Nu ştiu cum fusese înfiinţat adăpostul atât de repede. Sala de baschet a centrului comunitar era deja plină cu paturi de campanie. Lungi şiruri de mese erau înţesate cu lucruri de care ar fi putut avea nevoie oamenii cărora le ardeau casele – cosmetice, haine şi papuci de spital, sticle cu apă, cutii de pui fript pentru cină, pungi de covrigi, castroane cu mere. Consilieri, preoţi şi ziarişti erau la posturi. Într-unul dintre colţurile sălii de gimnastică era aşezat un televizor, în jurul căruia un ciorchine de copii se uitau la desene animate Disney. Am pus ochii pe patru paturi din centrul sălii de gimnastică. Michael şi Ravi s-au stabilit lângă noi.

— Pot să arunc o privire în jur, tati? A întrebat Ravi.

Michael a încuviinţat din cap. Părea la fel de ameţit cum mă simţeam şi eu.

— Poţi să te duci şi tu, Noodle, zise Shae, dar Noodle a dat din cap că nu.

Şi-a tras cu o mână perna aproape de burtă şi a atins cu cealaltă spinarea adormită a lui Nori.

Un pompier a propus să facem o listă cu toate lucrurile pe care le-am lăsat în urmă.

— Nu pentru că veţi pierde neapărat ceva, zise el. Dar e bine să aveţi o listă, pentru orice eventualitate.

Câţiva voluntari au înmânat tuturor celor din adăpost caiete şi creioane. Noodle a început să scrie imediat într-al lui: pantaloni scurţi, pălărie galbenă, cărţi de poveşti. Nori a mâzgălit cu atenţie într-al ei, mişcându-şi nu braţul, ci doar încheietura, pentru a desena arcuri şi râme. Eu mă holbam la hârtia albă.

Tot ce deţineam erau lucruri în tranzit, lucruri care aparţinuseră altor oameni, lucruri pe cale să aparţină altora.

Am scris: albume de familie, *Fire de iarbă* şi tabloul

Juliei. Asta era tot. Acelea erau singurele lucruri rămase în casă pe care nu voiam să le pierd, singurele lucruri pe care nu le puteam înlocui.

Sala de gimnastică era plină de oameni pe care îi cunoşteam din parc şi de la vânzările mele, dar eram cu toţii instalaţi prea milităreşte ca să socializăm excesiv. În sala de gimnastică sosea constant câte un val de persoane dezorientate, inclusiv Jorge, soţul Isobelei. Era în jur de trei dimineaţa, prea devreme pentru ca el să iasă din schimb; trebuie să fi auzit la radio despre incendiu, l-am privit chipul când a observat că Isobel şi Nigel stau împreună pe un pat, surprinşi, cu părul încă ud. Acum purtau amândoi haine de spital. S-a năpustit spre ei, răcnind din rărunchi în spaniolă. Isobel s-a ridicat şi a urlat şi ea. Jorge l-a smuls pe Nigel din pat şi i-a cărat câţiva pumni, înainte ca un paznic să-i despartă şi să-l trimită pe Jorge afară. Lui Nigel îi curgea sânge din nas. Isobel părea nehotărâtă dacă să-l ajute pe Nigel sau să alerge după Jorge.

Shae s-a aplecat şi a şoptit:

— Am să-ţi spun ceva, dar trebuie să-mi promiţi că nu mă iei la pumni, bine?

— Ce? Am şoptit drept răspuns. Te-ai culcat şi tu cu Isobel?

— Nu, spuse el, râzând. Nici vorbă de aşa ceva.

— Atunci, dă-i drumul.

Mă întrebam dacă mai există ceva care mă poate şoca. Simţeam încă gustul limbii lui în gura mea, urma mâinii lui pe pielea mea.

— N-am lucrat nimic la teza mea, zise. N-am fost în stare să lucrez la dizertaţie, de ceva vreme.

— Şi la ce lucrai, atunci?

Eram curioasă la culme. Poate aveam totuşi potenţialul de a mai fi surprinsă.

— Promiţi să nu râzi?

Nu-l văzusem niciodată atât de timid.

— O să încerc…

— Scriu seriale de televiziune.

La asta sigur nu mă aşteptam.

— Oamenii nu scriu seriale de televiziune, am spus. Serialele de televiziune sunt scrise de roboţi, nu-i aşa? Sau de maimuţe?

Shae mi-a aruncat o privire istovită.

— Şi Baudrillard?

— Baudrillard e un tâmpit.

Asta, cel puţin, era mai bine.

Shae părea să aştepte, cu obrajii îmbujoraţi.

— Am trimis nişte texte la canalele de televiziune, acum câteva săptămâni.

Aşadar, în privinţa asta era serios.

— ABC m-a sunat săptămâna trecută.

— La spital?

Era plăcut să ştiu că era loc şi de veşti bune.

— Am aşteptat momentul potrivit ca să-ţi spun. Vor să le scriu un scenariu de probă.

— Şi te vor plăti pentru asta?

M-a cuprins o urmă de entuziasm.

— Dacă le place scenariul, da.

Cine s-ar fi gândit că tot uitatul ăla la televizor va fi răsplătit? Sigur că aveam să cred când vedeam cecul, dai am simţit un licăr de speranţă. Dacă Shae ar putea câştiga nişte bani, ar fi rândul meu să merg la şcoală. Poate la

Universitatea din California, Riverside, poate în altă parte. Poate la Reed, în Oregon, cum plănuisem la început. Sau poate în Cleveland. Mă întrebam cât de ciudat ar fi să mă mut cu tata după ce ne-am părăsit propria casă. Probabil că pentru Shae n-ar conta unde locuim; ar putea scrie oriunde. Şi dacă era obligat să scrie lângă un studio

de televiziune, erau destule şcoli în New York şi Los Angeles.

Shae continua să vorbească, dar n-am mai auzit prea multe după aceea. Întreaga încăpere mi-a acaparat atenţia, ca un ecran de televiziune cu rezoluţie mare – rândurile de scaune pliate ordonat lângă perete, scârţâitul pantofilor pe podeaua strălucitoare, mirosul atotpătrunzător de pui fript, de fum şi de trupuri, oamenii chirciţi în paturile lor, luminile de pe tabla de scor clipind Acasă, Acasă, Acasă.

Nu puteam adormi înconjurată de atâta mulţime de oameni, unii plângând, alţii sforăind, unii şoptind sau mişcându-se neliniştiţi. Fiecare sunet avea ecou prin pereţii înalţi. Copiii au adormit în cele din urmă pe la şase dimineaţa. N-aveam stare, dornică să aflu ce se întâmplase cu casa noastră. Shae s-a oferit să stea cu copiii, inclusiv cu Ravi, în timp ce eu şi Michael ne-am dus să verificăm pagubele.

În mare parte, complexul părea în regulă, dar când am intrat pe strada Avocado mi-am dat seama că strada noastră nu fusese la fel de norocoasă. Curtea noastră, în special, arăta de parcă fusese bombardată. Mă întrebam dacă locuinţele dintre noi şi dealuri arseseră toate.

Iarba era carbonizată, ca nucile de cocos arse. Copacul cu *Homalodisca vitripennis* arsese până devenise un ciot încreţit, răsucit şi cernit. Nu m-am putut stăpâni să nu plâng pierderea gâzelor nebune cu ploaia lor lipicioasă. Masa de picnic părea prăjită pe grătar. Aerul mirosea ca o tigaie uitată pe foc.

Casa noastră, presupusa noastră sursă de incendii, era singura din curte care nu fusese atinsă de flăcări. Casa familiei Suleiman era complet distrusă; rămăsese doar fundaţia. Oare Sodaba văzuse incendiul de pe Mount Baldy? Reuşise ea să-şi vadă viaţa în flăcări? Nu că viaţa ei nu era deja în flăcări. În situaţia în care se afla, o casă

devastată, mai ales una atât de spartană, era aproape un lucru mărunt. Jumătate din casa lui Isobel şi a lui Jorge dispăruse. Acoperişul lui Nigel arsese şi se prăbuşise. Acoperişul casei Piei şi a lui Michael era ciuruit. În afară de stratul de cenuşă de pe verandă şi pervazuri, casa noastră părea ca nouă. Toate casele din curte, chiar şi cele neavariate, erau încercuite cu bandă galbenă de poliţie. Nici unuia dintre noi nu îi era permis să intre.

— Cred că poate fi salvat. Michael se holba la acoperişul lui. Dar o vreme nu vom putea locui aici.

Universitatea ne informase că ne vor caza la motelul Farm House, până când se vor hotărî unde să ne ducă. Micile bungalow-uri în formă de hambar ale motelului erau acolo din anii 1950; din afară, părea că nu fuseseră modernizate de atunci. Nu erau cu mult mai mici decât casele noastre, dar nu exista nicio curte cu iarbă unde copiii să se joace, doar o alee largă care despărţea cele două rânduri de clădiri. Speram că nu va trebui să stăm prea mult acolo.

— Poate că focul a fost pus de cineva, continuă Michael, clipind furios. Cartierele dintre noi şi munţi nu au ars, după câte îmi dau eu seama.

M-am uitat peste câmp, în spatele complexului, şi am văzut un rând de case în picioare şi dealurile fumegânde în spatele lor.

— Poate că focul a sărit aici, am spus eu.

— E puţin probabil.

— Cine ar vrea să ne dea foc la case? am întrebat.

— Glumeşti? Am văzut protestatarii. Oamenii sunt însetaţi de sânge.

— Crezi că a încercat cineva s-o omoare pe Sodaba?

Încercam să par derutată.

— Ce, tu n-ai vrut? mă întrebă şi dintr-odată m-am simţit dezgolită.

— N-am pus eu focul, m-am răţoit, încrucişându-mi braţele.

— N-am spus că ai fost tu, Flan.

Ne-am uitat amândoi la locul unde fusese casa ei.

— N-am văzut-o pe Sodaba noaptea trecută. Crezi că a ieşit la timp din casă?

— Nu ştiu, am spus, cu un frison de ruşine şi mândrie.

Dacă oamenii credeau că ea a pierit în incendiu, nu mai trebuia să se întoarcă în Afghanistan; ar fi putut reveni în lume ca orice altă femeie care poartă burka. Putea fi chiar mai uşor să dispară dacă nu avea văl. Ar fi trebuit să o sun pe Julia şi să-i spun că Sodaba poate fi liberă. Mi-aş fi dorit să pot spune acelaşi lucru şi despre Raminullah. Isobel se îndrepta spre noi, plângând.

— Ce mă fac?

— Va trebui să răspunzi pentru faptele tale, la fel ca noi toţi, zise Michael. Domnul tehnician de pornografie devenise dintr-odată moralist.

— Jorge se întoarce în Guatemala, zise ea.

— Te duci cu el? am întrebat.

— Nu ştiu…

S-a aşezat pe pământul ars.

Am descoperit că aproape o admiram pe Isobel pentru tupeul ei. A vrut să sărute pe cineva şi a făcut-o, la naiba cu ce nu se cuvine. Mă întrebam cum era să treci pragul acela. Ştiam că Whitman n-ar judeca niciodată pe nimeni pentru că atinge pe altcineva.

Încă şedea acolo când eu şi Michael am pornit înapoi spre adăpost.

În dimineaţa următoare am ataşat la maşină remorca plină de cenuşă, am trecut prin banda galbenă a poliţiei, spre uşa de la bucătărie şi am cărat conţinutul camerei de licitaţii, maldăr după maldăr, căruţ cu căruţ, afară în

remorcă. Am sunat câţiva oameni de pe lista mea de licitaţii, de pe lista cu returnabile. Am condus spre parc şi am început să descarc hainele, cutiile şi sacii pe iarbă. Am pus un anunţ pe un stâlp: GRATIS, PENTRU VICTIMELE INCENDIULUI ŞI PENTRU ORICINE ALTCINEVA ARE NEVOIE.

Obişnuiţii parcului – în special mame cu copii în căruţ – începeau să se îndrepte spre locul de joacă. Toată lumea, cu excepţia celor din curtea noastră – fusese anunţată că se poate întoarce acasă. Mulţi s-au oprit la păturile mele.

— Ce idee bună, a spus cineva.

— Lucrurile astea sunt cu adevărat gratis? A întrebat altcineva, culegând mici tricouri şi pantalonaşi, buiote şi carusele muzicale pentru pătuţ, de-a valma.

Câţiva au întrebat dacă pot şi ei să-şi aducă lucrurile. Alţii spuneau că încearcă de o veşnicie să ajungă la Centrul de caritate; aveau deja lucruri de dat în dulapuri, în portbagajul maşinilor.

— Cu cât mai mulţi, cu atât mai bine, le-am spus.

Nu îmi confiscau nicio afacere. Şi putea fi amuzant să-mi împărtăşesc experienţa, după ce dominasem piaţa atât de mult timp.

Pe parcursul zilei, oameni în stare de şoc au început să-şi facă apariţia în parc, cu căruţuri pline de mormane cu haine, căruţe roşii pline cu jucării, cu braţele pline de maldăre de caserole, cratiţe şi pungi cu chipsuri. Nu a trecut mult până când farfuriile cu mâncare au acoperit mesele de picnic de sub copaci, iar zona cu iarbă a fost împânzită de pături. Pături pline de sutiene pentru alăptat, cuburi din lemn şi alimente ambalate. Pături pline de farfurii ciobite, maşinuţe şi prosoape decolorate. Pături pline de lucruri demodate, trecute cu vederea, nedorite, nepotrivite. Pline de trecerea vieţii omeneşti, mare parte provenite din vânzările mele, gata acum să reintre în

economia subterană. Oamenii înşfăcau lucrurile din stânga şi din dreapta. Am închis ochii şi mi-am urmat instinctul. Miroseam bumbacul, pâinea, fumul, maiestuozitatea întunecată a vieţii cotidiene. *Mereu eu şi vecinii mei*, *reconfortanţi*, *vinovaţi reali*.

Au apărut tot mai mulţi oameni – Shae, copiii şi colocatarii din curtea mea au sosit de la adăpost. Domnii Chen şi Chen de la licitaţii şi-au făcut apariţia după ce au primit mesajul meu prin telefon; au început să culeagă lucruri din mormane, găsind obiecte pentru magazinul lor de vechituri. Eram bucuroasă să-i ajut. Era un carnaval, o reînviere. C-ul, uşor carbonizat, clipea spre noi de pe dealurile fumegânde – *Vezi aceşti oameni*? *Vezi locul acesta*? *Vezi întreaga ta viaţă uluitoare*?

Speram ca nimic de pe pătura altcuiva să nu-mi atragă atenţia – încercam să-mi curăţ casă, nu să-mi fac un nou depozit – dar ceva mi-a sărit în ochi. O rochie roşie cu bretele subţiri, vâscoză cu puţin sclipici pe ea. Era frumoasă. Am ridicat-o de jos şi rochia s-a desfăşurat şi a început să se legene sub briza uşoară.

— Eşti sigură că vrei să scapi de asta? Am întrebat-o pe femeia care stătea dincolo de pătură, hrănindu-şi gemenii. E atât de frumoasă.

— M-aş mira să mă mai încapă, a spus ea râzând. În plus, nu e bună pentru alăptat şi asta o să fac multă vreme de aici încolo.

Am privit cele două capete cuibărindu-se în fantele verticale ale cămăşii ei speciale pentru alăptat. O să aibă nevoie să se umple de varză, când cei doi vor fi înţărcați.

— O să-ţi vină splendid, mai zise. Poate fi o rochie de vară sau una de petrecere, depinde cu ce pantofi o porţi.

Nu mă îmbrăcasem în rochie de ani de zile. N-am fost niciodată tipul de femeie care se îmbracă în rochii. Dai asta îmi dădea o senzaţie de „Da” interior.

— S-o porţi sănătoasă, spuse femeia.

Cineva atârnase pături de micul pâlc de copaci, pe post de cabină de schimb – nu erau oglinzi, dar cel puţin oamenii îşi dădeau seama dacă lucrurile li se potrivesc. Am intrat şi mi-am scos salopeta. Era o zi deosebit de caldă şi am simţit o uşurare când mi-am desprins salopeta de la piept. Cred că îmi interzisesem până atunci să înţeleg cât de grea era salopeta aceea.

Am rămas, pentru un moment, doar în cămaşa mea transpirată şi în lenjeria de corp, bucurându-mă de cât de uşoară mă simţeam. Am alunecat din cămaşa umedă. Mi-am scos şi sutienul asudat. Ştiam că era posibil să vină vreun copil, să dea la o parte pătura şi să mă expună lumii, dar nu-mi păsa. Aerul era dulce pe pielea mea. *Mă frământ şi mă trec sudori – apoi trupul mi-e calm şi sătul…*

Mi-am tras în cele din urmă rochia peste cap şi am lăsat-o să-mi curgă pe lângă trup. M-am simţit bine, aproape la fel de bine ca şi când nu aş fi purtat nimic. Jupa flutura larg. Corsajul era mulat, dar nu prea strâns. Respira odată cu mine.

Mi-am lăsat picioarele goale; o rochie roşie şi tenişi înalţi părea puţin prea mult. Mi-am împăturit încălţămintea, cămaşa şi sutienul, le-am pus în salopetă şi am dat la o parte păturile grele spre lumina soarelui, spre inima vibrantă a cartierului meu, schimbat.

Stăteam pe iarbă, ciugulind dintr-o farfurie samosa[32], frigărui de pui, salată de fructe şi orez cu mazăre indiană şi priveam la Nori cum făcea câţiva paşi timizi pe iarbă, urmărită îndeaproape de Shae. Cineva s-a strecurat deodată în spatele meu şi mi-a pus mâinile la ochi. Aş fi recunoscut oriunde aroma de loţiune de migdale.

— Pia!

M-am întors şi am cuprins-o cu braţele.

---

32 Produse de patiserie umplute cu diverse ingrediente, (n.tr.)

— Cine să fie tipa asta cu rochie sexi? întrebă, trăgându-se un pas înapoi ca să mă privească.

— Doar eu, am ridicat, încântată, din umeri.

— Ce mai faci?

— Mă ţin tare, zise, cu un oftat.

— Îmi pare rău, Pia. Îmi pare atât de rău pentru casa ta.

— E doar o casă. Michael spunea că ar fi un loc liber pentru noi pe bulevardul Kentucky. Şi, sigur, până atunci avem ferma.

Nu-mi puteam imagina cum ar fi fost viaţa noastră odată ce ne mutam la motel, o dată ce plecam din motel, o dată ce am fi trăit pe străzi diferite, în oraşe diferite probabil, în funcţie de unde hotăra Shae să ne stabilim.

— O să organizăm nişte mese comune de hambar, a spus Pia.

— Nu cred că au bucătării.

— Nici nu-ţi imaginezi ce poţi face cu un aparat de cafea în ziua de azi.

Am stat împreună şi ne-am uitat la Nori cum face progrese pe iarbă, cu coastele ei mici legate pe sub cămaşa roz. Trebuia să fie încă prudentă, dar o entuziasma să exploreze.

— Nu aşa de repede, draga mea, am strigat.

Shae mi-a aruncat o privire, ca şi când ar fi spus că are totul sub control.

— Se descurcă bine, zise Pia.

— E absolut formidabilă, uimitoare.

Am suspinat şi am îndesat o bucată de fruct în gura deschisă a prietenei mele.

Un copil înalt şi slăbuţ s-a îndreptat spre pătura mea.

— Cred că ăsta e, mama, a spus el peste umăr.

S-a întors spre mine, cu ochii lui verzi, cu hormonii lui. Dacă îl sărutam, m-am gândit, buzele lui ar avea gust

de pastă de dinţi; interiorul gurii lui ar fi ca o saună.

— Cred că aveţi unele dintre lucrurile noastre.

— Cine eşti tu? L-am întrebat.

— Dan Păstoreii.

Undeva adânc, în mintea mea s-a aprins un bec.

— Dan, primul desen la vârsta de patru ani, am spus. Am scotocit într-o cutie şi am găsit hârtia. Pe când i-o înmânam, pe pământ s-au rostogolit fărâme de vopsea.

— Mami, a spus el încet. Îmi amintesc de asta. Prima grădiniţă a Uniunii Metodiştilor.

Noodle s-a apropiat şi el.

— Ştii ceva, Noodle? El e Dan. Îţi aminteşti desenul lui?

— Artă şi ectoplasmă, zise Noodle emoţionat.

Eram uimită că ţinuse minte cutia cu ART ECT. Dan se uita la el, confuz.

— Vrei să te dai pe tobogan cu mine? L-a întrebat Noodle.

— Cred că da, a spus el, iar Noodle, de obicei prudent cu personaje noi, l-a luat de mână şi l-a condus la locul de joacă.

— Dumneavoastră trebuie să fiţi mama lui Dan, i-am spus femeii care era cu el.

— Aşa mă ştie majoritatea lumii, zise cu un zâmbet trist. Mama lui Dan.

— Poate că într-o zi ne vom primi numele înapoi, am spus eu, dar în momentul acela nici că putea să-mi pese mai puţin de propriul meu nume. Flan. Samantha. Nu conta, câtă vreme eram mama lui Noodle, mama lui Nori.

În timp ce mama lui Dan se apleca şi începea să caute prin cutia cu obiecte de returnat, oftând şi râzând la vederea lucrurilor, l-am privit pe Noodle, care se temea de înălţime, agitat, în vârful celui mai înalt tobogan din parc. Sunt sigură că una dintre mâini strângea de spaima morţii

balustrada, dar flutura energic din cealaltă.

— Hei, mami, striga.

Arăta foarte mândru de el. *Destul te-ai zbenguit fricos prin valul apei / ţinându-te de scândură la mal, / Acum vreau să te-arăţi un îndrăzneţ înotător*.

S-a aşezat şi şi-a dat drumul pe tobogan, în timp ce Dan, viitorul adolescent, urca pe scara din spatele lui.

Un om în costum negru, cu o pălărie de paie de la Busch Gardens pe cap, a intrat în parc în timp ce examinam atent vasele cu mâncare din faţa mea. Bărbatul părea nelalocul lui printre mormanele de haine vechi, printre vecinii mei şleampeţi. Am crezut că poate e un comis-voiajor sau un constructor care urma să supravegheze lucrările de restaurare, după incendiu. Nu m-am mai gândit la el când m-am dus la baie. Când am ieşit, Pia m-a împins spre peretele de piatră.

— Pia, am spus râzând, întotdeauna am ştiut că mă vrei.

L-am dat pe obraz un sărut lipicios de bezea şi am încercat să scap.

Pia a continuat să mă ţintuiască.

— Taci din gură, Flan, zise în şoaptă. Nu glumesc. Tipul ăla te caută pe tine. Nu te poţi întoarce în parc.

Am simţit că mi se înmoaie genunchii.

— Tipul în costum?

— Pune întrebări despre tine. Nu-mi miroase a bine.

— Un rahat!

Inima îmi bătea cu putere.

— Rahat, rahat, rahat!

— În ce te-ai băgat cât am fost eu plecată?

Am deschis gura, dar nu-mi găseam cuvintele.

— Îmi spui în maşină.

S-a uitat în jur pentru a se asigura că nu ne vede nimeni şi m-a uşuit spre maşina ei.

— Lasă capul jos!

M-am strecurat pe portiera din dreapta şi m-am ghemuit jos, pe covoraşul din dreptul scaunului plin de mizerii, cu capul lângă schimbătorul de viteze. Cât lipsise Pia, Michael mâncase la toate fast-food-urile posibile. Mi-am închipuit-o pe Sodaba ascunsă pe bancheta mea din spate şi am simţit o ciudată înrudire cu ea.

I-am împărtăşit Piei tărăşenia cât de bine am putut în timp ce goneam pe şosea, Pia privind mereu în oglinda retrovizoare.

— Nu poţi să rămâi undeva unde te pot găsi, a spus ea cu gura încordată. E mult prea periculos. Acum nu mai trebuie neapărat un proces. Dacă te arestează, te pot reţine acolo.

M-am gândit la Raminullah. Dacă făceau legătura între el şi mine, puteam avea probleme serioase cu legea.

— Dar Shae şi copiii?

Nu puteam pleca fără ei.

— Le-am spus să vină în grădină să ne întâlnim.

Mă miram cum de era atât de limpede la minte încât să plănuiască totul. Grădina se afla la doar câteva străzi de parc, dar, cum străzile erau concentrice, era ca şi cum ai fi condus printr-un labirint.

— Şi unde o să ne ducem?

Pungile de la Del Taco, McDonald’s, Gusjr. Şi Jack in the Box se ghemotociseră sub mine. Nişte resturi de cartofi prăjiţi pietrificaţi îmi înţepau pulpele.

— Nu ştiu, scumpo, zise Pia, întorcându-se pentru a se asigura că nu ne urmăreşte nimeni. Dar trebuie să plecaţi! Şi repede!

Drumul se modificase şi maşina se hurducăia sub noi. Mi-am dat seama că virase pe drumul nepietruit care ducea la grădină.

— Aşteaptă o secundă, a spus, după ce a oprit

maşina. Trebuie să mă asigur că nu ne urmăreşte nimeni.

Din locul unde stăteam ghemuită îi vedeam bine genunchii negri, aspri, aşa cum se oprise, fix în dreptul portierei. Simţeam imboldul să-i dau cu loţiune de corp, să-i sărut, să le mulţumesc pentru că o poartă încoace şi încolo.

Pungile din hârtie foşneau în jurul meu; mirosul de ketchup solidificat umplu aerul când m-am mişcat şi mi-am lăsat greutatea pe-o parte.

— E în regulă, zise şi se aplecă să-mi vorbească. Poţi să ieşi. Dar să faci bine să te ascunzi în porumbi.

— Pia, poate că n-avem de ce să ne facem griji? I-am spus ridicându-mă de la podea pe scaunul din dreapta. Dacă omul nu vrea decât să-mi pună nişte întrebări simple? S-ar putea nici să nu fiu în pericol.

— S-ar putea să nu fii. Dar vreau să ai grijă de tine, pentru orice eventualitate. Nu vreau să ţi se întâmple nimic.

Mi-am muşcat buza, gâtuită de emoţie.

— În plus, continuă, făcându-mi cu ochiul şi gata-gata să-i dea lacrimile, e mai palpitant aşa.

— Pia, te iubesc, dar nu am de gând să mă ascund doar pentru amuzamentul tău.

— Atunci, gândeşte-te că e amuzamentul tău.

— Cred că mâhnirea te-a făcut puţin nebună, draga mea prietenă, am zis şi am dat din cap.

— Flan, ai nevoie de o schimbare, îmi ignoră Pia comentariul. De prea multă vreme te învârţi în cerc, făcând aceleaşi lucruri, iar şi iar.

Am început să obiectez, dar a continuat:

— Asta este şansa ta. Oricum, aici nu mai ai nicio casă. S-a lăsat mai jos, s-a aplecat şi m-a sărutat de-a dreptul pe buze.

Grădina arăta rău – totul părea uscat şi putrezit peste

noapte. Porumbul de pe lotul Piei era presărat cu cenuşă; fiecare crăpătură din sol era plină cu fulgi negri, pudră cenuşie. Am ieşit din maşină şi m-am strecurat în lotul cu legume, ghemuită printre coceni, încercând să nu-mi las poalele rochiei să se murdărească prea mult. Aveam picioarele murdare. Simţeam broboanele de transpiraţie alunecându-mi între sâni, coborându-mi pe şira spinării, transformând fulgii de cenuşă de pe pielea mea în râuleţe noroioase. Mă copleşea mirosul, greu ca umezeala, de putred, de tulpini şi frunze coapte la soare. Speram ca roşul rochiei mele să nu fie prea vizibil printre recoltele decolorate. Poate că de la distanţă semănăm cu o roşie uriaşă, un fruct gigantic şi zaharisit. O adultă ridicolă, jucându-se de-a v-aţi ascunselea.

Pia s-a ghemuit lângă mine. Au început să mă usture pulpele, întregul meu corp pulsa. Am văzut cum furnicile îi urcă Piei pe picioare înainte să-mi dau seama că se târau şi pe ale mele. Nu ştiam dacă să râd sau să ţip.

— Poate ar trebui să aşteptăm în maşină, am spus. Cel puţin ai aer condiţionat.

— Bine gândit, zise Pia. Maşina mea e aici tot timpul. N-ar trebui să dea de bănuit.

Am luat-o la fugă înapoi spre maşină şi ne-am ghemuit înăuntru. Totul părea un joc, dar Pia avea dreptate. Trebuia să plec. Nu puteam risca să ajung la închisoare. Nu puteam să-mi permit să ajung *Mama din vremurile trecute, osândită ca vrăjitoare / şi arsă de vie pe rug sub privirea / copiilor săi*. Pierdusem deja prea mult timp departe de familie. Aceasta putea fi şansa noastră să spargem rutina, să zburăm împreună spre Marele Necunoscut al lui Whitman.

Câteva minute mai târziu, la geam a apărut faţa confuză a lui Shae.

— Ce dracu', Flan?

Pia s-a ridicat şi a deblocat portierele.

— Treci în maşină! ţipă, vădit încântată de rolul ei.

Noodle sări imediat pe bancheta din spate.

— Sper că ai de gând să-mi spui ce se petrece, a zis Shae.

— Mai târziu.

— Bag-o pe Nori înăuntru, zise Pia, din nou.

Maşina Piei nu avea un scaun pentru copii, ci doar un scăunel mai înalt, pentru Ravi. Speram să fie suficient ca s-o ţină pe Nori în siguranţă. Shae a prins-o bine, apoi s-a înghesuit pe scaunul din faţă, lângă mine, împingându-mă mai aproape de Pia.

— Ce vă trebuie din casă? A întrebat Pia. Doar esenţialul. O să vi le aduc eu – voi gândiţi-vă unde mergeţi.

— În sertarul meu cu lenjerie e o carte galbenă, am spus. Şi un album de fotografii, pe măsuţa de cafea.

Voiam şi tabloul Juliei, dar ar fi ocupat prea mult spaţiu. Am închis ochii şi am încercat să-mi fixez în memorie spirala de culoare.

— Să intri pe uşa de la bucătărie. Acolo am rupt eu deja banda poliţiei.

A dat din cap, apoi s-a întors spre Shae:

— Ce îţi trebuie pentru călătorie, Shae?

— Pia, ce dracu'?

Faţa îi era atât de roşie, că m-am speriat.

— O să-ţi spună Flan, zise Pia; vocea ei era calmă, doar ochii străluceau. Asta e pe bune, Shae. Ce îţi trebuie?

— Antibioticele şi unguentul lui Nori. Sunt în sacul cu scutece, a răspuns el, tulburat. L-am lăsat în parc.

— O să-l aduc.

Pia a sărit din maşină. Eu m-am strecurat pe scaunul şoferului.

— Dacă vine cineva, plecaţi.

— Ia tabloul din camera de licitaţii, pentru tine, i-am

strigat în timp ce ea alerga spre casa noastră.

— Ai de gând să-mi spui ce dracu' se întâmplă? întrebă Shae din nou.

Am tras adânc aer în piept.

— Am ajutat-o pe Sodaba să fugă.

— Ce?

— Dacă nu făceam ceva, o trimiteau înapoi în Afghanistan.

— Flan, ţi-a lovit fiica, ţipă Shae, dându-se cu capul de tetiera scaunului. Cum ai putut?

— M-au rugat s-o ajut, iar Walt Whitman spune că sclavul a venit la uşa lui…

— Walt Whitman?! Ce are a face Walt Whitman cu asta?!

Walt Whitman are totul de-a face cu asta, voiam să-i spun. Am zis doar:

— Trebuie s-o ştergem, Shae. S-ar putea să nu am nicio problemă, dar ar fi mai bine pentru noi să stăm ascunşi o vreme, pentru orice eventualitate.

Mai departe, o maşină intrase pe drumul nepietruit. Mi-am ţinut respiraţia până am văzut că era un Mustang vechi, nu tipul de la FBI. A trecut pe lângă noi, femeia dinăuntru ne-a făcut cu mâna.

— N-ai putea să ai probleme şi mai mari dacă fugi?

Shae ţinea ochii închişi.

— Nu e musai să ne prindă, am zis.

— Ce rahat, Flan, bodogăni.

Amândoi copiii începură să plângă încet pe bancheta din spate.

— Mami, nu vreau să mergi la închisoare, se tânguia Noodle.

— N-o să merg la închisoare, dragule, am spus, cu inima bătându-mi sălbatic în piept.

În cele din urmă, s-a întors în goană Pia, cu un sac cu

scutece pe umăr şi o pungă de plastic în mână. Am coborât geamul şi le-am luat.

— Flan, zise, am adus şi paşaportul, în caz că vei putea folosi un act fals.

Am dat din cap. În ce mă băgase? În ce mă băgasem singură?

— Şi bineînţeles, ar trebui să luaţi maşina mea. Sunt sigură că ei îţi cunosc numărul de maşină.

— Ce-o să faci fără maşină? am întrebat.

— Dă-mi cheile tale, zise şi eu le-am scos din sacul cu scutece. O s-o folosesc pe a ta până ne dă fratele lui Michael maşina lui cea veche. Acum, hai, plecaţi. Plecaţi de-aici!

Mi-a dat un sărut rapid prin fereastra deschisă.

Am pornit maşina, cu mâinile tremurânde, simţind cum panica îmi taie răsuflarea. Tulpinile de porumb se loveau între ele, unduite de curentul iscat de maşină, în timp ce Pia ne făcea cu mâna, împroşcată de pământul de sub roţi. Părea acasă la ea acolo, în grădină, dar avea dreptate – eu nu mai aveam ce căuta în complexul pentru familişti. *Braţe credincioase şi prieteneşti m-au ţinut*. Ce m-aş face fără ea?

— Ai măcar un rahat de idee în ce ne-ai băgat? A întrebat Shae, când ieşeam din complex.

M-am uitat în oglinda retrovizoare. Se pare că nu eram urmăriţi. Noodle şi Nori amuţiseră complet pe banchetă. Amândoi păreau pietrificaţi.

— Haide, măi, prichindei, e în ordine, le-am spus. O să fie amuzant.

— Amuzant, mă maimuţări Shae. Flan, cum ai putut s-o ajuţi pe femeia aia?!

— E însărcinată…

— Aproape că ne-a omorât fetiţa!

Noodle scoase un geamăt. Lacrimi au început să se

prelingă din nou pe obrajii lui Nori. Îşi perfecţionase tehnica de a plânge fără să scoată un sunet. Era mai uşor pentru coastele ei.

— Tu n-ai fost de faţă la ce-a fost mai rău, Flan, spuse Shae, cu dinţii încleştaţi. Nu tu i-ai curăţat gaura din piept.

— Ştiu, am spus încet şi gândul îmi făcu şi mie o gaură în piept.

Am intrat pe autostradă. Muşchii mei păreau să ştie ce fac, chiar dacă restul corpului nu ştia.

— Cred că va trebui să te predai, Flan, zise Shae, cu o voce acum calmă, resemnată. Trebuie să te predai şi să suporţi consecinţele.

— Şi dacă mă trimit la închisoare?

Am început să simt furnicături pe faţă şi pe mâini. Speram să nu intru în hiperventilaţie. Simţeam pedala zimţuită a acceleraţiei sub piciorul meu gol.

— Atunci te duci la închisoare.

Cum putea fi atât de calm?

— Nu! strigă Noodle.

— Nu, mami, ţipă şi Nori.

Am privit oglinda retrovizoare. Un Volkswagen mic, galben, două camionete, o maşină sport.

— Sodaba a avut o viaţă atât de grea, Shae. A pierdut mulţi copii. Trei avorturi spontane, mi-a spus traducătoarea ei. Şi un copil născut mort. Acum mai are puţin şi naşte. Ei cred că bărbatul ei este terorist. Nu vrea să se întoarcă în Afghanistan…

Nu eram sigură dacă încercam să o apăr pe ea sau pe mine. Poate pe amândouă.

— Poartă o burka în America, dar nu vrea să se întoarcă în Afghanistan? Mă luă el peste picior. Credeam că abia aşteaptă să se întoarcă acolo.

— Nici eu nu înţeleg, am zis. Dar aş putea totuşi obţine nişte răspunsuri.

Mi-am scos din poşetă telefonul mobil şi am format numărul Naimei, cu mâinile tremurânde.

— Naima, am spus eu când mi-a răspuns. Eu plec. E un tip care se interesează de mine.

— Vai, Flan. Te rog să ai grijă.

Părea tristă.

— Ai ţinut legătura cu Sodaba? am întrebat.

— E mai bine să n-o fac. Nici cu tine n-ar trebui să vorbesc acum.

— Încă un lucru, am zis. Spune-mi de ce poartă Sodaba burka?

Am ţinut telefonul în aşa fel, încât Shae să audă şi el răspunsul.

— Sodaba e o femeie foarte credincioasă, zise Naima apăsat.

— Dar n-ar putea să poarte doar un batic, aşa cum faci tu? Talibanii nu hoinăresc pe străzile din Riverside.

Un Dodge rablagit. Un Ford Excursion. Un Sedan albastru. Ba nu, unul negru. Rahat!

— Poartă burka pentru că şi surorile ei din Afghanistan trebuie să o poarte. Nu crede că ea ar trebui să fie liberă, dacă nu sunt şi surorile ei.

Mi-am simţit picioarele străbătute de un frison.

— Una dintre surori a fost bătută când i-a alunecat vălul de pe cap. Dacă Sodaba se întoarce acolo, probabil va fi şi ea bătută. Dacă nu şi mai rău.

Răceala mi-a cuprins şi restul corpului.

— Trebuie să închid, i-am spus. Ai grijă de tine, Naima.

Abia dacă o ştiam pe Naima, dar am simţit că îmi luam adio de la o prietenă apropiată.

— Şi tu, doamnă Flan. *Jazflkh Allahu Khairan*. Fie ca Allah să te răsplătească pentru fapta bună. Şi fie ca fetiţa ta să prospere.

În maşină se aşternuse tăcerea.

Un Cadillac verde. O Honda cenuşie. O motocicletă albă. Mi-am ţinut respiraţia când un poliţist a ajuns în dreptul nostru şi apoi ne-a depăşit.

— Ştii, a spus Shae în cele din urmă, a fost o istorie cu o identitate furată şi într-un episod din *o viaţă de trăit*, în vara asta.

— Serios?

Nu-mi închipuisem niciodată că experienţa lui Shae în telenovele ar putea avea vreo aplicaţie practică în viaţa noastră.

— O femeie voia mai mult decât orice să devină asistentă socială, dar profesorii nu au lăsat-o să absolve cursurile, pentru că devenea prea implicată emoţional cu pacienţii.

— Aşa că a ucis un consilier şi i-a furat identitatea?

M-am sprijinit de volan, oasele de la încheieturi aproape că îmi străpungeau pielea.

— Doamne, Flan, nu fi morbidă. A cules o diplomă scrisă greşit, din gunoi, şi-a schimbat numele şi a început să practice.

— Şi a scăpat basma curată?

M-am simţit ca o nebună.

— Tu ce crezi, Flan?

N-am răspuns.

— A fost discreditată, zise Shae. A trebuit să treacă prin nişte procese. Umilită public.

— A făcut închisoare?

— Nu, a şantajat pe cineva ca să se însoare cu ea.

S-a oprit, ştiind că părea ridicol.

— Oricum, conchise, ştiu câte ceva despre falsele identităţi. Pentru orice eventualitate.

Am întins braţul şi l-am strâns pe Shae de picior. Părea imposibil, chiar iraţional, dar era cu mine. Asta

putea să fie aventura noastră împreună. Şansa noastră de a gusta din viaţa Samanthei Walker. De a gusta lumea.

— Hei, copii, ia uitaţi, dinozaurii.

Întotdeauna le plăcea când treceam pe lângă Centrul Cultural din munţii Jurupa. Dealurile cu arbuşti, care mărgineau autostrada, erau presărate cu sculpturi mari din metal în formă de dinozauri – un stegozaur albastru cu pete galbene, un alozaur verde, un triceratops portocaliu. Cea mai nouă adăugire era un mamut lânos ruginit care stătea pe coama unui deal, cu trompa ridicată, ca un bun venit sau un rămas-bun.

— La revedere, elfetumpule, zise Nori încet, de parcă ar fi ştiut că probabil n-o să mai trecem pe-acolo niciodată.

— Elefantule, o corectă Noodle. De fapt, numele lui este mamutul lânos.

A rostit numele rar, pentru ca ea să-l înţeleagă.

— Pa, mama Lena, repetă Nori.

Am zâmbit, dorindu-mi să fi fost la fel de simplu să-mi iau la revedere de la propriile griji. Urma să fiu o mamă plină de griji mult timp de aici înainte. Poate pentru totdeauna.

Un Suzuki violet, o Toyota roşie, un Hyundai galben, un Mitsubishi alb…

Într-o zi îmi vor descoperi inima fosilizată, cu o spirală de griji îngheţată înăuntrul ei.

Am condus în tăcere, am trecut pe lângă complexe cu apartamente dărăpănate şi terenuri accidentate pentru motociclism de-a lungul autostrăzii 60, am trecut de dealerii cu maşini strălucitoare de pe autostrada 15, de mallurile şi casele în construcţie de pe autostrada 10. Am văzut pe drum trei maşini de poliţie şi două automobile Sedan albastre, printre alte jeepuri, rable şi camioane, dar, din fericire, niciunul nu părea interesat de noi. Shae şi-a ţinut capul lipit de fereastră, holbându-se la reclamele

pentru cluburi de striptease, mobilă din stejar şi parcuri de distracţii.

— Putem petrece câteva zile la munte, am spus, şi apoi vom hotărî încotro să mergem.

— Nori are nevoie de tratament postoperatoriu, zise Shae. Mâine ar fi trebuit să meargă la consult.

— Putem găsi alt doctor. Doctori sunt peste tot.

— Şi dacă au nevoie de fişa ei?

— Putem spune că s-a pierdut într-un incendiu. E sezonul incendiilor. Am fost evacuaţi. Oamenii ne vor crede.

— Nu ştiu, Flan…

— Tu cunoşti fiecare test, fiecare procedură, nu? N-ai nevoie de un doctor care să-ţi spună ce s-a întâmplat.

— Presupun c-aş putea să pun totul pe hârtie, ca să nu uit.

A oftat, parcă pentru a-mi aminti că era singurul din maşină care deţinea acele informaţii. Am început să simt un nou val de vinovăţie, dar apoi m-am uitat la Nori, vioaie pe banchetă. M-am întins în spate şi i-am atins coapsa micuţă şi îndesată. Ea mi-a zâmbit în oglinda retrovizoare.

— Nu pot să cred că facem asta, zise Shae, cu ochii închişi. Ai noroc că sunt atât de obosit… n-aş fi fost niciodată de acord cu asta după o noapte de somn bună.

— Ba, ai fi fost, am zis, lovindu-l uşor cu pumnul în braţ. Ştii că-mi eşti dator.

— Ştiu foarte bine cât de mult îţi datorez, Flan.

Mi-a apucat mâna şi şi-a dus-o la buze.

Când am cotit de pe autostradă pe Mount Avenue, am început să cotrobăi după paşaport, să mă uit încă o dată la potenţialul meu alter ego. În schimb, am dat cu mâna peste o bucată de carton. Am scos-o din sac – era banda pe care scria FLAN cu litere mari maronii şi portocalii, cea care fusese fixată în pioneze lângă paşaport. Probabil că

Pia înhăţase totul de pe uşa din camera pentru licitaţii. Am şters numele cu degetul înainte de a deschide fereastra şi de a lăsa pătratul rigid să zboare pe geam. L-am urmărit rostogolindu-se prin aer, lovindu-se de botul maşinii altcuiva, făcându-se apoi nevăzut. Dacă tipul de la FBI mă urmărea, ar fi putut să mă aresteze şi pentru că arunc gunoaie din maşină. Pentru că mi-am aruncat în vânt sinele meu cel vechi.

Am luat-o pe drumul întortocheat de munte. Am deschis ferestrele să simţim întâi mirosul salviei, apoi al pinului, când am ajuns mai sus.

— Mai spune-mi o dată, unde mergem? întrebă Shae.

— La vizuina mea de pe munte.

— O vizuină? începu Noodle să plângă.

Nori s-a întins şi l-a bătut pe braţ.

— Casa bastă, îl consolă ea.

Probabil recunoscuse drumul, copacii.

— La casa albastră? A întrebat Noodle, cu vocea tremurândă.

— Nu trebuie să mergem la telescaun, Noodle, am zis. Nu-ţi face griji.

— Ce casă albastră? A întrebat Shae.

Am început să-i povestesc despre Julia şi i-am privit faţa, în timp ce trecea prin toate stările, de la confuzie la curiozitate şi tristeţe. Păstrasem atâtea secrete unul faţă de celălalt.

Când am ajuns în luminiş, Julia stătea pe treptele din faţă, legănând o cană în mâini. Părul îi crescuse şi mai mult. Era des, mai lung decât ciuful de ciulin, de data asta un joc de nuanţe portocalii strălucitoare. Era din nou în salopeta stropită cu vopsea.

S-a ridicat şi a venit spre maşină.

— Presupun că ţi-ai făcut un obicei să-mi tot apari în prag.

Nu părea supărată din cauza asta. Dar nici bucuroasă.

— Acesta este soţul meu, i-am spus Juliei.

— Shake, zise Shae, întinzându-i mâna peste mine.

Poate că nu era o idee aşa de rea să ne luăm alte nume.

N-avea cum să nu nimerească unul mai bun.

— Julia, spuse ea, măsurându-l.

Pe piept i-au licărit razele de soare când a dat mâna cu el. Apoi a zărit-o pe Nori pe scaunul din spate.

— Hei, bună. Eşti întreagă!

— Îi merge foarte bine, a spus Shae în timp ce Nori se lupta să ajungă la Julia.

— Şi eu sunt întreg, începu să vorbească Noodle.

— Adevărat, bunule domn.

Julia făcu o plecăciune.

— Sodaba mai e aici?

Mi-am dat seama că ar fi trebuit să sun mai întâi, ca să întreb. Dacă Sodaba era încă acolo, casa Juliei ar fi fost cel mai prost loc în care ne puteam ascunde.

— Centrul Zen îi oferă refugiu, a spus ea. Dar pentru propria ei siguranţă, ca şi pentru a lor, o vor muta în curând la un centru din nord.

Mi-am dat seama că încă nu-i spusesem Juliei despre incendiu.

— Casa Sodabei a ars. E posibil ca FBI-ul s-o creadă moartă.

— Tot trebuie să fim prudenţi. O femeie în burka e o ţintă vie.

— Crezi că ar putea Centrul să ne aranjeze şi pe noi? Suntem fugari.

Cuvintele erau tulburătoare, vorbe pe care ar fi putut să le rostească Samantha Walker.

— E suficient de dificil să ascundă chiar şi o singură

persoană, darămite o familie întreagă. În plus, cred că deja mi-am consumat toate şansele la refugiul lor. Dar puteţi să staţi aici o vreme.

Ne-am înghesuit toţi cinci în bucătăria ei micuţă, cu trupurile laolaltă, ca nişte creioane în cutie. Julia a făcut un ceai, a tăiat câteva mere şi a pus bucăţi de prăjitură cu ghimbir pe o farfurie, în timp ce eu i-am povestit ce s-a întâmplat.

— Aşadar, sunteţi fugari, nu? întrebă ea, cu tava în mână, când ne-am adunat în living. Ce aţi adus cu voi?

— Mai nimic, am spus. A trebuit să plecăm repede.

— Avem medicamentele lui Nori, zise Shae.

— Tot restul e încă acasă?

A pus tava jos. Copiii s-au năpustit pe prăjituri, de parcă n-ar fi mâncat de săptămâni întregi.

— Totul, am spus. Aş fi vrut să pot lua tabloul tău. Poate că te poţi duce la noi acasă să îl iei – mi-e groază să nu se piardă.

— Nu-ţi face griji pentru asta. Îţi pictez altul.

Gândul m-a făcut stupid de fericită.

— În momentul ăsta, zise, avem lucruri mai practice la care să ne gândim.

S-a uitat la picioarele mele, goale şi murdare.

— Am la pantofi un număr mai mare decât tine, dar am nişte şlapi care or să-ţi vină.

— Ar fi grozav, am spus.

Nu puteam merge în prea multe locuri desculţă.

— Am nişte pulovere vechi pe care le puteţi lua. Pături. Perne. Şi aş putea să vă pregătesc nişte sandvişuri.

— Mulţumim, a spus Shae cu o faţă serioasă, în timp ce alerga după Nori.

Cred că abia acum începea să înţeleagă realitatea încurcăturii în care îi vârâsem pe toţi.

— Bani ai? A întrebat Julia.

— Puţini.

Aveam cam 150 de dolari în portofel. Luasem obiceiul de a purta la mine mulţi bani gheaţă; la licitaţii nu se acceptau decât bani gheaţă şi voiam să pot merge oricând la una. Mai aveam câteva sute în cont, dar trebuia să fim, probabil, prudenţi în privinţa asta. Dacă eram urmăriţi cu adevărat, operaţiunile noastre bancare puteau fi supravegheate.

— Pot să vă dau şi eu ceva bani. Şi un cort. Puteţi să-l folosiţi pentru camping. În cazul ăsta n-ar mai trebui să cheltuiţi prea mult.

A îngrămădit laolaltă câteva pachete şi ne-a ajutat să le încărcăm în maşină. Mă simţeam ciudat încălţată în şlapi, ca şi când tălpile ar fi fost nişte limbi tocite, curelele mă ardeau între degete.

— Nici nu ştiu cum să-ţi mulţumesc, i-am spus Juliei când am urcat în maşină, pe locul din dreapta şoferului. Shae aranjase deja copiii înăuntru şi revendicase scaunul şoferului.

— Doar să aveţi grijă de voi.

S-a aplecat prin fereastra deschisă să mă îmbrăţişeze pentru ultima oară, iar respiraţia ei de ceai de plante mi-a mângâiat faţa. Atunci a văzut volumul meu *Fire de iarbă* alunecând din sacul de plastic.

— Măiculiţă! exclamă, ridicând cartea. De necrezut!

— A fost a mamei, i-am explicat.

A deschis coperta şi a spus:

— 1882, a fost tipărită în timpul vieţii lui Whitman. Ai idee cât valorează?

Am ridicat din umeri. Întotdeauna mă gândisem că e nepreţuită.

— Am în Pasadena un prieten cu un magazin de cărţi rare, a zis, înapoindu-mi cartea. E nebun după Whitman. Ar trebui să i-o arăţi. Desigur, dacă ai timp.

A scos un marker violet din buzunarul de la piept şi mi-a scris adresa pe spatele mâinii. Apoi mi-a întors-o şi a scris *DA* în palmă. Poate că nu mai aveam tabloul ei, dar cel puţin aveam asta. Am simţit cuvântul zvâcnind, în vreme ce ne îndepărtam.

O oră mai târziu, când am ajuns în vechiul oraş Pasadena, l-am găsit vioi, plin de restaurante, galerii şi buticuri neconvenţionale, pulsând energia exuberantă a celor cu putere de cumpărare, oameni care purtau haine noi, pantofi frumoşi, colindând străzile de parcă le-ar fi deţinut. În centrul Riverside-ului, oamenii mergeau agale. Oamenii purtau costume de la reduceri şi haine de la vânzările de peluză. Întotdeauna păreau puţin nelalocul lor printre clădirile vechi, restaurate. Îmi plăcea asta. Eu eram aşa. Gândul că s-ar putea să nu mai văd niciodată Riverside mă întristă pe neaşteptate.

Librăria Jake’s Rare Books era aşezată între o cafenea tibetană şi un magazin de ţesături. Shae m-a lăsat chiar la bordură. Voia să-i ducă pe copii în vizită la Ada, căci azilul se afla doar la câţiva kilometri distanţă. Ne-am înţeles să vină să mă ia într-o oră. Am rămas acolo, pe strada aceea necunoscută, nefamiliară, şi am privit cum îmi pleacă familia în maşina prietenei mele.

Când am deschis uşa librăriei, un clopoţel a sunat ascuţit, dar niciun alt zgomot nu a tulburat tăcerea adâncă. Mirosea ca într-un depozit. Unul de calitate, lipsit de orice mirosuri corporale, doar cu un miros colbăit, aproape pârlit, de pagini îngălbenite şi de lipici.

Pe toate le respir şi le cunosc şi-mi plac şi mie.

— Pot să vă ajut?

Un bărbat s-a apropiat de mine din spatele magazinului şi eu am rămas aproape fără aer. Avea părul lung şi alb, la fel ca şi barba, faţa îngustă, ochi inteligenţi. Cămaşa din ţesătură aspră era deschisă la gât.

— Walt? Am îngăimat, probabil cu voce tare.

— *Sunt poetul Trupului şi sunt poetul Sufletului*, zise făcând o mică plecăciune.

Nu-mi venea să cred. Walt Whitman. Chiar în faţa mea. În carne şi oase! Am rămas mută de uimire. Stătea în faţa mea, zâmbind.

— *Mă bucur de mine, sunt plin de lucruri / care mă fericesc*.

Ultimele cuvinte le-a rostit râzând, măturând aerul cu braţele.

Am încheiat strofa pentru el:

— *Fiecare clipă din tot ce se-ntâmplă cu mine / mă-nfioară de plăcere*.

Mirosul de lână umedă al părului său mi-a umplut nările. Eram tentată să mă întind spre cămaşa lui şi să-mi pun palma pe inima lui care bătea.

— Ce încântare. Alt fan Whitman!

Omul şi-a întins mâna, iar fantezia mea s-a destrămat în juru-mi.

— Jake Chalmers, zise.

A trebuit să inspir de câteva ori adânc pentru a-mi regăsi glasul. Speram să nu-mi observe dezamăgirea.

— Flan, am spus, dând mâna cu el. Julia m-a trimis.

— Julia! Ochii i se măriră de plăcere. Ce culoare de păr mai arborează în ultima vreme?

— Portocaliu strălucitor, am spus.

— Perfect!

Avea dinţii lungi şi uşor gălbui.

— Şi de ce te-a trimis la mine minunata Julia?

— S-a gândit că aţi vrea să vedeţi asta.

Am scos cartea din geantă şi am pus-o uşor pe tejghea. Mâinile îmi tremurau puţin.

— E ceea ce cred eu că este?

A coborât vocea, reverenţios. A înşfăcat dintr-un

sertar o pereche de mănuşi albe şi le-a pus, înainte de a o apuca.

— Am căutat-o, spunea cu entuziasm, în timp ce-şi plimba privirea peste primele câteva pagini. Este prima tipărire a celei de-a treia ediţii.

— Ce e atât de special la ea? am întrebat.

— Ce e atât de special? repetă, nevenindu-i să creadă, întâi, că paginile sunt cu 1, 25 centimetri mai mari pe ambele direcţii decât retipăririle mai frecvente din acel an.

Nu mi se părea mare lucru 1, 25 centimetri, dar el era încântat.

— Ca să nu mai vorbim că e prima ediţie în care el a dat un titlu poemului *Cântec despre mine*.

Mă luase ameţeala.

— Serios?

A deschis cartea la pagina douăzeci şi nouă, acolo unde începea *Cântec despre mine*.

— Whitman nu-i dăduse un nume în ediţiile anterioare.

Jake a trecut cu degetul înmănuşat peste sublinierile mamei, culegând fărâme de creion din material.

— Sublinierile astea or să-i scadă din valoare, dar pot fi şterse.

Am vrut să smulg cartea înapoi.

— *Astăzi mă sărbătoresc şi mă cânt*, citi el cu voce tare.

Am închis ochii şi m-am alăturat lui pentru următoarele două versuri:

— *Şi-n ceea ce zic despre mine vă veţi recunoaşte*, / *Pentru că fiecare atom al meu este şi al vostru*.

— Cartea asta îmi aparţine, am spus încet, cu ochii încă închişi.

De ce venisem aici? De ce îl lăsasem pe acest

Whitman închipuit să dezmierde paginile acelea?

— Pot să-ţi ofer zece mii de dolari, a spus şi eu am căscat ochii larg. Aş fi spus mai mult dacă nu erau sublinierile.

— Mama a făcut sublinierile. E tot ce a lăsat în urma ei.

Am întins mâna şi am atins şanţurile, văi întunecate, dealurile palide de pe pagină.

— Te-a lăsat pe tine în urma ei.

Vorbele îi erau calme, dar m-au lovit ca o nicovală.

Ochii mi s-au împăienjenit.

— N-a vrut, am şoptit. Era bolnavă. Eu nu aveam decât şapte ani…

— Nu, zise cu voce blândă. Am vrut să spun că s-a lăsat pe sine aici.

A atins uşor interiorul încheieturii mele, harta cu vene albastre. Sângele meu era sublinierea ei. Trupul meu era cartea ei.

— Nu te grăbi – îmi înmână cartea – *invită-ţi sufletul să leneviţi la taifas*.

Am găsit într-unul dintre colţurile magazinului labirintic un fotoliu înfundat şi m-am prăbuşit în el, cu cartea în poala rochiei mele roşii, strălucitoare. Materialul fotoliului, de culoarea muştarului, avea aceeaşi nuanţă ca şi coperta. Dacă lăsam cartea acolo, aproape că ar fi dispărut în tapiţerie, camuflată.

Am lăsat-o să se deschidă singură.

Unora le spun să stea departe de mine, dar cine / ar putea sta departe de mine? /*Din clipa asta, oricine-aţi fi, eu vă urmez*, / *Cuvintele mele au să vă scarpine-n ureche* /*până când le veţi înţelege*.

Am rămas câteva minute aşa şi am lăsat cuvintele să se scufunde în mine înainte de a mă îndrepta spre tejghea, clătinându-mă pe picioare.

— E a ta, i-am spus lui Jake.

Vocea lui Whitman mă va urmări încă, îmi va susura în ureche încă multă vreme după ce cartea mamei mele nu va mai fi a mea. Va trebui să cumpăr o ediţie mai nouă a cărţii, poate ediţia de buzunar a poemului *Cântec despre mine* pe care Julia o avea în atelierul ei.

— Eşti sigură? A întrebat.

Am dat din cap, gâtuită. Până să o pun jos, am sărutat coperta lung şi apăsat, i-am inspirat, pentru ultima oară, praful, izul ei mineral ascuţit.

Atingerea buzelor mele pe ale tale, / murmurul răsuflării întretăiate…

Jake mi-a înmânat un cec pentru 10.000 de dolari, prins de un carnet cu paginile goale.

— Acum îţi poţi scrie propriul Cântec, a mai spus.

De pe chipul lui au scânteiat ochii lui Walt Whitman.

Am ieşit în lumina soarelui, aşteptându-l pe Shae. Cecul se aburea în buzunarul meu. Am încercat să citesc meniul cafenelei tibetane de alături, dar niciunul dintre cuvinte nu avea înţeles în mintea mea aflată în stare de şoc. Ceai făcut cu unt? Tăiţei din sticlă? Găluşte cu numele *momo*? apoi am aruncat o privire pe harta Tibetului şi m-a inundat o amintire cu mama.

Stăteam în poala ei, nu cu mult înainte de ultima ei spitalizare. Era atât de slabă, că mi-era teamă să nu o strivesc, dar ea insista ca eu să stau acolo. Am tras globul de pe măsuţă în propria-mi poală. Suportul din metal îmi ştampila un cerc pe pulpe, dar îmi plăcea să simt munţii cu hopuri, oceanele netede şi lumea de culoarea bomboanelor învârtită şi încetinită sub degetul meu. Mama spunea că voi vizita cu siguranţă într-o zi fiecare loc pe care îl atingeam. Tibet. Alaska. Venezuela. Unele locuri, ca Zair sau Iugoslavia, nici măcar nu mai există, cel puţin nu cu numele astea. A întors globul cu America de Nord spre noi

şi a indicat Ohio. Vârful degetului ei a alunecat peste stat.

— Eu m-am poticnit aici, a spus ea, dar tu nu, draga mea. Întreaga lume ţi-e deschisă. Sper că vei vedea cea mai mare parte din ea.

A învârtit globul. Mă întreb dacă se gândea la Whitman în timp ce ţările se estompau rotindu-se sub ochii noştri:

cuprinzându-vă strâns de după mijloc cu / mâna stângă, / Cu dreapta vă arăt peisajul continentelor şi drumul mare / deschis tuturora. / *Nici eu şi nimeni altul nu putem străbate acest / drum pentru voi; / Trebuie voi înşivă să-l străbateţi.*

Când s-a întors Shae, i-am fluturat cecul în geamul maşinii. A coborât geamul.

— Dumnezeule, Flan. Ăştia sunt banii tăi de cauţiune.

— Ha, ha, am râs eu.

El a rânjit şi s-a tras pe scaunul din dreapta când am deschis portiera de pe partea şoferului. Uitasem cât de bine îi stă cu părul tuns. Am urcat în maşină şi mi-am trecut mâna prin părul lui.

— Pentru ce e carnetul? A întrebat el.

— Este pentru ca eu *să-mi arunc chiuitul barbar, să răsune peste acoperişurile lumii*. Copiii au început să chelălăie ca nişte câini, în spate. Simţeam mirosul de azil pe pielea lor. Mi s-a întors stomacul pe dos.

— Nu i-ai spus Adei ce se întâmplă, nu?

— I-am spus că am fost angajat să scriu pentru un serial de televiziune din New York. Era în culmea fericirii. Şi că s-ar putea să fiu prea ocupat ca să mai iau legătura cu ea o vreme.

— Atunci să ne punem pe treabă, am zis, uşurată. Am scos maşina de lângă bordură, iar copiii încă lătrau şi schelălăiau la lună. Am observat că Shae aruncase toate pungile de fast-food. Ştiam că va trebui să fiu mai atentă la

felurile în care spunea Da’ pentru familia noastră.

— Aşadar, ce facem acum?

Shae încă se holba la cec.

— Păi, am spus, trăgând adânc aer în piept, se pare că avem două posibilităţi. Opţiunea A: Ne putem duce înapoi în Riverside să aşteptăm ca FBI-ul să vină să ne bată la uşa motelului. Opţiunea B: Putem călători prin ţară, acordându-i FBI-ului o varietate de uşi de motel din care să aleagă.

— Flan, îşi frecă Shae fruntea cu palma.

— Nu ştiu ce crezi tu, am zis, dar mie mi se pare că a doua are mai mult haz.

— Am putea să părăsim ţara, spuse, cu o voce obosită.

— Eu sunt singura cu paşaport, i-am reamintit. Şi nici măcar ăla nu e al meu.

A oftat şi s-a uitat pe geam.

— Avem şi o opţiune C, am zis.

Mi-a apărut în minte C-ul de pe dealurile din spatele casei noastre – casa noastră care nu mai era a noastră.

— Cleveland. Putem să-l vizităm pe tatăl meu.

Nori începu să cânte *C is for coockie*, un cântec din *Sesame Street*, cu vocea îngroşată, de monstru.

— Mie îmi convine asta, mormăi ea şi chiar aşa era.

Şi mie îmi convenea să fiu pur şi simplu cu familia, oriunde am fi ajuns.

— S-ar putea să mă trezesc mâine şi să realizez că toate astea sunt o mare greşeală, spuse Shae.

— Şi eu.

— S-ar putea să fim nevoiţi să ne întoarcem, adăugă.

— Sunt gata să-mi asum riscul ăsta.

Am îndreptat maşina spre autostradă. Autostrada ducea la New York şi New Orleans, Moab şi Seattle, Miami, Fargo, Dallas, Philadelphia şi tot ce se afla între

ele. Autostrada ducea la Cleveland, cu râul ei de combustibil, cu tatăl meu îmbătrânind şi casa mea din copilărie, plină de fantome.

Priviţi oricât de departe, un spaţiu nelimitat va fi / dincolo.

Maşini de toate culorile şi mărimile ne înconjurau; erau pline cu oameni de toate culorile şi mărimile. Am încercat să-mi imaginez ce ar păstra într-un depozit fiecare dintre ei – candelabre din plexiglas, piscine pentru copii, pătuţuri, uniforme militare şi albume de absolvire pline de poze jenante. Cutii cu numele oamenilor pe o parte, cutii marcate cu IMPORTANT, cutii marcate cu FRAGIL. Lucruri, lucruri şi iar lucruri.

Ce s-ar întâmpla dacă fiecare uşă a fiecărui depozit s-ar ridica deodată, dacă toate cutiile ar fi deschise, dacă dorinţele tuturor ar ieşi năpustindu-se afară? Dorinţele care au trăit în interiorul bunurilor noastre, care trăiau în noi. Gândiţi-vă la sunetul pe care l-ar face – un Da susţinut, de operă. Îl auzeam tare şi puternic peste vuietul traficului. Zerourile de pe cec îşi alăturau corului gurile lor deschise; copiii mei schelălăitori, soţul meu care ofta se alăturau şi ei. Făceam cu toţii parte dintr-un cântec. Ne vom găsi drumul, indiferent de direcţia aleasă. Whitman o promisese la sfârşitul *Cântecului despre mine*:

La-ntâia încercare de n-aţi izbutit să mă ajungeţi, / nu pierdeţi nădejdea, / Dacă nu mă găsiţi într-un loc, căutaţi-mă într-altul, / Eu undeva m-am oprit şi v-aştept.

Noul meu carnet vibra pe scaun, între mine şi Shae. M-am gândit la toate paginile albe de sub coperta multicoloră. Acolo mă aştepta Whitman, am înţeles în timp ce goneam pe autostradă: acel spaţiu gol unde vocea lui şi a mea se puteau întâlni. Un loc în care puteam încerca să-mi aşez povestea, sinele meu. Poemul lui era torţa pe care aş folosi-o pentru a privi înăuntru, torţa pe care aş folosi-o

pentru a-mi lăsa propriile semne cu creionul pe hârtie. Ştiam că nu l-ar deranja dacă i-aş împrumuta primul vers.

Articol VI. Mulţumiri

Recunoştinţa mea este fără margini şi am o mulţime de oameni cărora să le mulţumesc:

În primul rând, lui Walt Whitman, pentru că mi-a oferit cuvinte atât de minunate şi de expansive cu care să mă joc.

Părinţilor mei, pentru că au fost susţinătorii mei cei mai fervenţi.

Surorii mele, Elizabeth, şi familiei ei, pentru că au împărtăşit cu mine momentele decisive ale cărţii (şi mult mai mult de atât).

Lui Arielle Eckstut şi Anika Streitfeld, pentru că au fost agentul şi editorul visurilor mele. Sunt atât de norocoasă să lucrez cu voi, două femei strălucite, şi încă vă rămân datoare pentru felul cum aţi pus totul la punct. Vreau să mulţumesc şi tuturor celor de la Agenţia Levine/Greenberg şi de la Random House, pentru că au crezut în mine şi în munca mea.

Lui Stacy Miller, pentru că mi-a prezentat lumea licitaţiilor de la spaţiile de depozitare.

Lui David Boyns, pentru că m-a ajutat cu subiectul de dizertaţie al lui Shae.

Lui Chris Baty, pentru că a înfiinţat Luna Naţională a Romancierilor. Poate că nu aş fi scris niciodată *Licitaţia lui Flan*, dacă nu era maratonul nebun din noiembrie.

Tuturor oamenilor minunaţi care au citit versiunile de început ale romanului – atât familiei (Matt Megunigle; Ariene, Buzz, Elizabeth şi Magdalene Brandeis; Patricia O'Donnell), cât şi prietenilor (Jeannie Bernstein; Cindy Bokma; Andi Buchanan; Laraine Herring; Catherine Kineavy; Caroline Leavitt; Renée Sedliar; Victoria Zackheim) – pentru sugestiile voastre nepreţuite şi pentru

încurajări. Mulţumiri speciale Barbarei Kingsolver pentru că nu i-a fost teamă să-mi spună că mă aşteaptă un drum lung şi pentru că m-a îndrumat în direcţia corectă. Ajutorul tău a fost o binecuvântare.

Rămân îndatorată tuturor prietenilor şi membrilor familiei mele pentru dragostea şi pentru sprijinul lor. Sper că ştiţi cât de mult vă iubesc pe toţi. Sunt profund recunoscătoare şi echipei mele de la Family Voices, gru pului meu de poezie, Women Creating Peace Collective, grupării CODEPINK, Femeilor în Negru, mamelor seriitoare, MYWG, site-ului Readerville, vânzătorilor independenţi de carte, bibliotecilor publice (în special Bibliotecii Publice din Riverside), Programului UCLA pentru Scriitori, programei de cursuri a Universităţii din California Riverside, Universităţii Antioch, Universităţii din Rediands şi tuturor studenţilor mei, pentru că în au inspirat şi susţinut, ca să nu mai vorbim de Bucksworih şi Old Brown Shoe, pentru că mi-au făcut serenade în timp ce scriam.

Nu în ultimul rând, vreau să-i mulţumesc soţului meu, Matt, şi copiilor noştri, Arin şi Hannah, pentru că au fost adevărata sursă pentru *Da*-ul meu în viaţă.

Pentru că fiecare atom al meu este şi al vostru.

Poemul *Cântec despre mine* al lui Walt Whitman a apărut mai întâi în ediţia din 1855 a volumului *Fire de iarbă*, dar nu a avut un titlu până la a treia ediţie a cărţii, publicată în 1882. Whitman a continuat să revizuiască poemul *Cântec despre mine* până la moartea sa, în 1892. Următoarele părţi ale poemului sunt cele preferate de Flan.

Articol VII. Extrase din *Cântec despre mine*

1

Astăzi mă sărbătoresc şi mă cânt
Şi-n ceea ce zic despre mine vă veţi recunoaşte.

Pentru că fiecare atom al meu este şi al vostru.

Îmi invit Sufletul să lenevim la taifas.

Alene hoinărind, mă aplec să observ suliţa firului de iarbă vara.

Limba, fiecare strop de sânge, toate-s plămădite din solul şi din aerul acesta;

Născut aici, din părinţi de pe aceste meleaguri, iar părinţii părinţilor mei de asemenea.

Eu la ani treizeci şi şapte, sănătos, voinic încep.

Sperând să nu mă opresc până la moarte.

Lăsând deoparte crezurile şi şcolile.

O distanţă între noi nu le strică, deşi nu le uit.

Găzdui-voi în portul meu şi binele şi răul, şi las să glăsuiască întâmplarea.

Natura fără oprelişti, cu energia ei firească.

2

Casele şi odăile sunt pline de arome, pe rafturi se îngrămădesc parfumuri;

Pe toate le respir şi le cunosc şi-mi plac şi mie;

Distilarea esenţei m-ar otrăvi cu încetul, dar nu vreau să-i dau voie.

Văzduhul nu-i parfum – nu are gustul şi mirosul distilării.

El este pe potriva gurii mele şi drag îmi e de-a pururi;

La pârâul din marginea pădurii mă voi duce.

Să fiu gol şi neprefăcut.

Simt că-s nebun de dorul de a-l atinge.

Aburul răsuflării mele.

Ecouri, unda apei, murmurul şoaptelor, rădăcinile dragostei, filamentele de mătase, crăcana şi viţa-de-vie.

Respiraţia şi inspiraţia, bătăile inimii mele.

Trecerea aerului şi a sângelui prin plămâni.

Mireasma frunzelor verzi şi a frunzelor uscate, şi a plajei şi a stâncilor cenuşii ale mării, şi a fânului din şură;

Sunetul revărsat al vorbelor glasului meu
Zvârlite-n rafalele vântului;
Câteva sărutări aeriene, câteva grăbite îmbrăţişări, un braţ în jurul gâtului;
Jocul luminii cu umbra pe arbori în clătinatul ramurilor;
Bucuria de a fi singur, sau în aglomeraţia străzilor, ori pe câmpuri şi pe coastele dealurilor.
Simţind sănătatea, ziua-n amiaza mare, sau pe mine cântând dimineaţa când ies la întâlnirea cu soarele.
Credeaţi că o mie de pogoane înseamnă mult?
Trecut-aţi anii voştri învăţând, citind.
Mândri de-a fi pătruns înţelesul poemelor?
Opriţi-vă ziua şi noaptea asta cu mine, şi veţi avea originea tuturor poemelor;
Veţi avea bunul pământului şi al soarelui – (mai sunt atâtea milioane de sori).
Nu veţi mai primi lucrurile din a doua sau a treia mână, nici nu veţi mai vedea cu ochii morţilor, nici nu vă veţi mai hrăni cu fantomele din cărţi;
Dar nu veţi privi nici prin ochii mei, şi nici nu veţi lua ceva de la mine.
Veţi audia toate părţile şi veţi filtra totul prin voi înşivă.
6
Un copil m-a întrebat: Ce e iarba? Venind către mine cu mâinile pline de fire;
Ce să-i răspund unui copil? Decât el nici eu nu ştiu mai mult.
Bănuiesc că poate fi însăşi stema fiinţei mele ţesută din verdele fir al speranţei.
Sau ghicesc că e năframa lui Dumnezeu.
Darul lui înmiresmat, amintire lăsată înadins pe pământ.

Cu numele lui, de stăpân, într-un colţ, la vedere, ca să ne iscodim A cui o fi?

Sau poate că iarba însăşi e un copil, prunc al unei lumi vegetale.

Sau poate că este o hieroglifă uniformă.

Şi-nseamnă: Eu cred deopotrivă pe zonele largi şi pe zonele-nguste.

Cresc printre negri şi printre albi deopotrivă.

Pe indianul dezmoştenit, pe albul sărman, pe congresman şi pe african, la fel îi dăruiesc şi-i primesc la fel.

Şi în clipa aceasta îmi pare că e părul cel lung şi frumos al mormintelor.

Cu drag te-oi alinta, iarbă cârlionţată.

Poate că eşti o lină răsuflare din piepturile unor oameni tineri.

Poate că, de i-aş fi cunoscut, mi-ar fi fost ca şi tine de dragi.

Poate că urci din oameni bătrâni, sau din pruncii răpiţi de la sânul matern înainte de vreme, şi iată că tu le eşti sânul matern.

Culoarea ta închisă nu poate izvorî din părul alb al mamelor istovite.

Nici din bărbile incolore ale bărbaţilor istoviţi.

Nici din palidul roşu al cerului gurii lor.

O, recunosc până la urmă în limba ta atâtea limbi.

Şi presimt că n-ar putea veni din cerul gurii nimănui.

Aş dori să pot tălmăci semnele morţilor tineri, bărbaţi şi femei.

Şi semnele bătrânilor şi ale mamelor şi ale pruncilor nenăscuţi.

Ce crezi că vor fi devenit acei tineri şi bătrânii aceia?

Şi ce crezi că au devenit femeile şi copiii?

Toţi sunt vii şi le merge chiar bine, undeva, nu se ştie

pe unde.

Căci un mugur firav dovedeşte că moarte de-a pururi nu este.

Şi chiar dac-ar fi, imbold îi e vieţii şi-n cale-i nu şade la pândă s-o ţină pe loc.

Şi-şi curmă năprasna când viaţa se-arată.

Totul se-avântă şi creşte, nimica nu piere.

Iar moartea-i ceva osebit decât crede oricine, şi mai fericit.

16

Eu sunt al celor vârstnici şi al celor nevârstnici.

Al celor cu duh şi al săracilor cu duhul.

De nimeni nu-mi pasă şi mereu am grijă de toţi.

Matern şi patern deopotrivă şi prunc şi bărbat.

Încărcat de materie primă şi de materie rafinată.

Aparţin unei naţiuni din mai multe naţiuni, cea mai mare deopotrivă cu cea mai mică.

Om din sud la fel cum sunt din nord, trăiesc ca paşnicul plantator bucuros de oaspeţi de pe malul Oconeei.

Sunt negustorul yankeu cu tălpi bune şi iuţi pe drumul negoţului său.

Un Kentuckyanan bătând văile, în jambierele mele de căprioară, sunt din Louisiana, precum sunt georgian.

Barcagiu pe lacuri, prin golfuri, pe coastă, în Indiana, Wisconsin, Ohio;

Sunt la mine acasă, canadian cu rachete-n picioare prin zăpezi, sau cu pescarii din Terra Nova.

Acasă, cu flota de bărci pe gheaţă trăgând la vele şi la saule cu ceilalţi.

Acasă pe colinele din Vermont, în pădurile din Maine sau într-un ranch texan.

Sunt tovarăş cu cei din California şi tovarăş al oamenilor liberi din nord-vest

(îmi place statura lor mare).

Tovarăş cu plutaşii, cu cărbunarii, cu toţi cei care vă dau mâna şi vă îmbie la un pahar şi la o-mbucătură.

Şcolar al celor neînvăţaţi şi învăţător al preaînvăţaţilor.

Novice, debutând cu o experienţă de un miliard de ani.

Sunt de toate culorile şi din toate castele, de toate rangurile şi de toate religiile.

Ţăran, muncitor, artist, gentleman, marinar, quaker.

Deţinut, aventurier, mardeiaş, avocat, medic, preot.

Rezist la orice, în afară de propria-mi diversitate.

Respir aerul, dar rămâne destul pentru oricine.

Nu-mi dau importanţă, sunt pe locul meu.

(Molia şi icrele peştelui sunt la locurile lor.

Sorii luminoşi, pe care-i văd, şi cei întunecaţi, pe care nu-i pot vedea, sunt pe locurile lor.

Palpabilul şade la locul lui şi cel neatins este la locul său.)

19

Aici am pus masa pentru toţi deopotrivă, acolo e carnea dacă vă e foame.

E pusă şi pentru netrebnic, ca şi pentru cel drept, îmi dau întâlnire cu toţi.

Vreau ca niciunul să nu fie nedreptăţit sau dat la o parte.

Ţiitoarea, întreţinutul şi cel care fură.

Sclavul cel buzat şi bolnavul de sfrânţie sunt invitaţii mei;

Nu va fi nicio deosebire între ei şi ceilalţi musafiri.

Simţi apăsarea timidă a unei mâini, mirosul şi atingerea părului.

Atingerea buzelor mele pe ale tale, murmurul răsuflării întretăiate.

Înălţimea şi adâncimea reflectate pe chipul meu.

Fuzionarea eului meu cu mine, şi eliberarea lui iarăşi.

Vă închipuiţi că am un plan preconceput?

Ei bine, am, şi e identic cu al furtunilor echinoxului şi cu acela care-a lipit mica de stânci.

Credeţi că vreau să vă epatez?

Epatează pe cineva lumina soarelui?

Dar cintezoiul când trece matinal prin lunci?

Sunt eu de mirare mai mult decât ei?

Spun aceste lucruri fiindcă e ceasul confidenţelor;

N-ar trebui să le spun oricui, dar vi le spun vouă.

21

Sunt poetul Trupului şi sunt poetul Sufletului.

În mine se-ntâlnesc plăcerile paradisului, cu suferinţele infernului.

Pe cele dintâi le grefez şi le cresc în mine, pe celelalte le traduc într-o limbă nouă.

Sunt poetul femeii la fel cum sunt al bărbatului

Şi spun că este măreţ deopotrivă a fi femeie şi a fi bărbat.

Şi spun că nu e nimic mai măreţ decât mama bărbaţilor.

Cânt cântecul expansiunii şi al mândriei.

Destul lăsat-am capul în jos şi destul ne-am rugat.

Eu arăt că dimensiunea măreţiei e numai dezvoltare.

I-ai lăsat în urmă pe ceilalţi? eşti Preşedintele?

E un fleac, orişicare din urmă poate să vină şi să-ţi treacă înainte.

Eu sunt cel ce se preumblă cu dulcea noapte adâncă

Şi-nvăluit în ea pe jumătate, un strigăt lansez către pământ şi către mare.

Strânge-mă tare noaptea la sânul tău gol, strânge-mă, noaptea magnetică şi hrănitoare!

Noapte a vânturilor de miazăzi – noapte a marilor

astre!

Noapte care-mi faci semne pe tăcute.

Nebună şi goală noapte de vară.

Zâmbeşte, o, pământ voluptuos cu rece suflare!

Pământ al arborilor somnolenţi şi vaporoşi!

Pământ al soarelui asfinţit – pământ al munţilor cu ceaţa în creştet!

Pământ al lunii pline prelinse ca sticlă topită cu pete albăstrii!

Pământ care tiveşti cu marmură de umbre şi lumini apele fluviului!

Pământ al norilor de cenuşă risipindu-se în strălucire de dragul meu!

Pământ cu cotul îndoit la orizont – pământ îmbogăţit de bobocii mărului înflorit!

Risipitorule, mi-ai dat dragoste – iată pentru ce eu însumi îţi aduc prinos de dragoste!

O negrăit de pătimaşă dragoste.

24

Walt Whitman, un cosmos, flăcău din Manhattan.

Bătăios, trupeş, senzual, mâncând, bând şi procreând.

Nu un sentimental, nu unul din cei ce se ţin mai presus de bărbaţi şi femei sau mai la o parte.

Nici prea modest, dar nici prea încrezut.

Scoateţi lacătele de la uşi!

Scoateţi şi uşile din ţâţâni!

Oricine loveşte un om, în mine loveşte.

Şi tot ce se face sau zice, până la urmă se-ntoarce la mine.

Prin mine creşte şi se sparge inspiraţia ca valurile, prin mine trece curentul ei electric şi acul indicator.

Rostesc parola neexplorată, fac semnul democraţiei.

Cerul să-mi fie martor! Nimic nu voi primi, dacă nu e

să dau în aceeaşi măsură.

Prin mine urcă mulţimi de glasuri demult amuţite.

Glasuri ale nesfârşitelor generaţii de întemniţaţi şi de sclavi.

Glasuri ale bolnavilor şi ale celor ce şi-au pierdut

Nădejdea, ale hoţilor şi copiilor lepădaţi.

Glasuri ale ciclurilor pregătitoare.

Şi ale fiarelor ce leagă astrele-ntre ele şi ale celor încă nenăscuţi.

Şi ale drepturilor celor pe care alţii îi calcă în picioare.

Ale celor betegi, celor care cerşesc la răspântii, săracii cu duhul şi dispreţuiții.

Glasul ceţurilor, al gândacului ce-şi rostogoleşte bobiţa de bălegar.

Prin mine se-nalţă vocile interzise.

Vocile sexelor şi ale dorinţelor, pe care le dau în vileag.

Vocile indecente, prin mine limpezite şi transfigurate.

Eu nu pun degetul la gură, nu mă sfiesc.

Cu gingăşie egală mă-ndrept către cele din pântec, ca înspre cele din cap şi din inimi.

Împreunarea vă spun că-i la fel de solemnă ca moartea.

Cred în carne şi în pofte.

Să văd, să aud, să ating toate aceste minuni, şi

Fiecare părticică din mine e o minune.

Pe dinafară şi dinăuntru sunt dumnezeiesc şi sfinţesc orice lucru pe care-l ating sau care mă-atinge.

Mirosul subsolurilor mele-i mai îmbălsămat ca orice rugăciune.

Capul meu stă mai sus decât orice biserici şi biblii şi crezuri.

Dacă aş adora vreun lucru mai mult decât altul acela

ar fi unicitatea trupului meu, sau a părţilor lui.

Tipar nevăzut al fiinţei mele, tu eşti acela!

Margini umbroase şi odihne, voi sunteţi!

Eşti tu, cuţit de plug al tăriei bărbăteşti!

E orişice mădular care mă pune în valoare!

Tu, sângele meu roşu bogat! Şi tu, sângele meu alb, esenţă palidă a vieţii mele!

Piept apăsat pe pieptul altora, eşti tu!

Tu, creierul meu, şi voi, circumvoluţiuni oculte!

Tu, rădăcină de stânjeneli becaţină fricoasă!

cuib ce păzeşte perechea de ouă! Şi voi!

Puf în care se-amestecă barba şi capul şi muşchii trapezi, eşti tu!

Sevă ce musteşti din arţari, mătase a porumbului viril, şi tu eşti!

Soare atât de darnic, eşti tu!

Şi voi, aburi care schimbaţi umbra cu lumina pe chipul meu!

Şi voi, pârâiaşe şi stropi de sudoare, rouă trupului meu!

Adieri apropiate al căror sex mângâietor îl recunosc.

Câmpuri de muşchi cu vâlcele, ramuri de gorun, călători dragi pe potecile mele sălbatice, voi!

Mâinile-mpreunate cu ale mele, obrazul sărutat, muritorul atins de mine vreodată, şi voi puteţi fi!

Mă bucur de mine, sunt plin de lucruri care mă fericesc.

Fiecare clipă din tot ce se-ntâmplă cu mine mă-nfioară de plăcere.

Nu pot să-mi explic de ce-mi tremură genunchii, nici cauza celei mai slabe dorinţe.

Nici cauza prieteniei pe care o transmit, nici cauza prieteniei retransmise spre mine.

Când trec pragul casei, mă opresc să mă conving că e

într-adevăr aşa.

Rochiţa-rândunicii înflorită la fereastra mea mă satisface mai mult decât metafizica din cărţi.

Priveşte cum se crapă de ziuă!

O unghie de lumină face să piară imensele umbre diafane.

În cerul gurii simt aerul bun.

Muşuroaiele pe care le ridică-n tăcere şi inocenţă o lume mişcătoare, zvâcnind proaspete.

Crescând oblic înalte şi scunde.

Ceva ce nu pot vedea scoate ţepi libidinoşi.

Mări de suc spumos inundă cerul.

După ce glia a fost posedată de cer şi ziua a închis ciclul lor nupţial.

O sfidare răsună deasupra capului meu dinspre soare-răsare

Ca un sarcastic reproş: O să vezi cine râde la urmă!

28

Nu-i o atingere doar? pentru ce mă avânt atunci spre o nouă identitate?

Văpăi şi eter îmi circulă prin vine.

Un vârf trădător se-mbulzeşte din mine să iasă s-ajute.

Carnea şi sângele meu săgetează cu fulgere o ţintă care seamănă cu mine.

Din toate părţile primesc imbolduri lascive ce-mi înţepenesc mădularele.

Din ugerul inimii mele storcând şi ultimul strop.

Provocatoare, impudice, irezistibile.

Răpindu-mi dinadins ceea ce apăr mai tainic.

Descheindu-mi hainele, ţinându-mă gol de mijloc.

Râzând de tulburarea mea cu seninătatea soarelui şi a izlazului.

Deturnând trufaşe sfiala celorlalte simţuri.

Mi-au cumpărat pipăitul şi i-au luat locul invadându-mi toate extremităţile.

Nu respectă nimic şi nici nu le pasă că mă lasă puterile şi sunt furios.

Îşi strâng în jurul meu toată haita să mai râdă de mine o clipă.

Apoi, adunate grămadă pe-un muncel, stau şi mă necăjesc.

Santinelele dezertează din toate posturile mele

Lăsându-mă descoperit în faţa roşului invadator.

Se duc toate pe muncelul duşmanilor şi se uită la mine să le dau ajutor.

M-au vândut trădătorii.

Vorbesc fără noimă, mi-am pierdut minţile, trădătorul sunt eu şi nimeni altul.

Eu cel dintâi m-am urcat pe muncelul acela, mâinile mele m-au purtat acolo.

Tu, atingere păcătoasă, ce faci? Răsuflarea mi se strânge-n gâtlej.

Ridică-ţi stăvilarele, că nu mai pot.

38

Destul! Destul! Destul!

M-am cufundat într-un soi de uitare. Îndărăt!

Daţi-mi timp să-mi adun mintea zguduită din adormire, din visuri, din genuni.

Mă aflu la marginea erorii comune.

Cum aş putea uita bătaia de joc şi ocara!

Cum aş putea uita nesecatele lacrimi, loviturile de harapnic şi bâtă!

Cum aş putea privi liniştit calvarul acesta al meu şi cununa-mi de spini sângerândă!

Acum lămurit îmi aduc aminte.

Reiau acest fir întrerupt.

Mormântul de piatră înmulţeşte ce i s-a încredinţat.

Leşurile se scoală, rănile se închid, ştreangurile se desfac de pe mine şi cad.

Înaintez imediat înarmat cu o forţă supremă, fac parte dintr-o interminabilă procesiune obştească.

Noi parcurgem uscatul şi coasta, străbatem toate frontierele.

Rapide, atelajele noastre ocolesc pământul.

Florile pe care le purtăm la pălărie au înflorit de mii de ani.

Discipoli, un salut pentru voi! Apropiaţi-vă!

Continuaţi să ţineți războjul, continuaţi să puneţi

Întrebări.

44

E ceasul explicării mele – să ne ridicăm în picioare.

Înlătur tot ce-i cunoscut.

Lansez toţi bărbaţii şi toate femeile înainte cu mine către Necunoscut.

Ceasornicul arată secunda – dar ce arată eternitatea?

Am consumat până-acum trilioane de ierni şi de veri.

Dinainte ne stau trilioane şi altele dinaintea lor.

Naşterile ne-au adus bogăţie şi varietate.

Şi alte naşteri ne vor aduce bogăţie şi varietate.

Nu-i zic unuia mare şi altuia mic.

Cine-şi umple timpul şi locul este egal cu oricine.

Fost-a omenirea geloasă sau ucigătoare cu tine, fratele meu, sora mea?

Îmi pare rău pentru tine, dar cu mine n-a fost nici geloasă, nici ucigătoare.

Toată omenirea a fost bună cu mine, n-am de ce mă plânge.

(Ce să fac eu cu plângerile?)

Eu sunt un pisc al lucrurilor săvârşite şi un receptacul al lucrurilor ce vor veni.

Tălpile mele au bătut treapta cea mai de sus a scării.

Pe fiecare treaptă mănunchiuri de evuri şi între ele alte mănunchiuri mai mari.

Am parcurs conştiincios etajele inferioare şi urc, urc mereu.

Pe măsură ce urc şi mă înalţ, fantomele se ploconesc în urma mea.

Departe-n jos zăresc enormul Nimic primordial, ştiu c-am trecut şi eu pe-acolo.

Aşteptam nevăzut şi etern, adormit în ceaţa letargică.

Şi aveam răbdare şi nu-mi făcea rău fetidul carbol.

Îndelung am stat înfăşat – lung îndelung.

Pentru mine s-au făcut pregătiri imense.

Braţe credincioase şi prieteneşti m-au ţinut.

Ciclurile timpului m-au legănat, vâslind, vâslind ca nişte veseli barcagii.

Stele se dădeau la o parte din cercul lor făcându-mi loc să trec.

Trimiteau influxuri spre mine, să-mi poarte de grijă.

Înaintea naşterii mele din mama, generaţii m-au călăuzit.

Embrionul meu n-a trândăvit niciodată, nimic nu l-a putut înăbuşi.

Pentru el nebuloasa a prins cheag să se facă lume.

Lente şi lungi s-au depus straturile să-l susţină.

Mari vegetaţii i-au dat subzistenţa.

Saurieni monstruoşi l-au transportat în gură şi l-au depus cu bine pe pământ.

Toate puterile-au fost necontenit folosite să mă desăvârşească şi să mă-ncânte.

Şi acum iată-mă, stau pe locul acesta cu sufletul meu robust.

51

Trecutul şi prezentul se ofilesc – le-am umplut, le-am golit.

Şi-s gata să-mi umplu şi partea de viitor.

Voi, câţi m-ascultaţi! Ce aveţi a-mi încredinţa?

Priviţi-mă în faţă câtă vreme aspir dezmierdarea fluidă a serii.

(Vorbiţi-mi deschis, nimeni altul n-ascultă şi stau doar o clipă.)

Mă contrazic cumva pe mine însumi?

Foarte bine, atunci, mă contrazic.

(Sunt vast, cuprind mulţimi în mine.)

Mă îndrept către cel mai aproape, aştept lângă uşă.

Care din voi şi-a făcut nartul? care-a sfârşit

De cinat mai-nainte?

Cine doreşte să se plimbe cu mine?

Spuneţi-mi înainte de plecare! Să nu vă hotărâţi când va fi prea târziu!

52

Şoimul cu trupul pătat asupra-mi se lasă şi mă-nvinuieşte, se plânge de vorbăria şi lenea-mi.

Dar aidoma lui sunt de aprig, ca şi el sunt de intraductibil.

Chiuitul barbar mi-l arunc, să răsune peste acoperişurile lumii.

Ultimul sclipăt al zilei mai zăboveşte pentru mine.

Îmi proiectează chipul adevărat pe întinsa pustie cuprinsă de umbre.

Mă ademeneşte spre ceaţa asfinţitului.

Mă depărtez ca aerul, îmi scutur părul alb către astrul ce scapătă.

Îmi las carnea în vârtej să mi-o soarbă dantela spumoaselor creste.

Mă las moştenire ţărânei ca să cresc din iarba pe care-o iubesc.

De vreţi să mă găsiţi de-acum încolo, căutaţi-mă sub tălpile ghetelor voastre.

Cu greu veţi afla cine sunt şi ce-nsemn.
Dar eu totuşi voi fi pentru voi sănătate.
Şi sângele vostru-l voi face mai pur şi mai tare.
La-ntâia încercare de n-aţi izbutit să m-ajungeţi, nu pierdeţi nădejdea.
Dacă nu mă găsiţi într-un loc, căutaţi-mă într-altul.
Eu undeva m-am oprit şi v-aştept.